สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)

รายงานผลการดำเนินงานประจำปี 2565

รายงานประจำปี

ข้าราชการคือผู้ที่ทำงานเพื่อผลประโยชน์ของประชาชน จึงจำเป็นต้องเข้าใจอย่างถ่องแท้ ว่าสิ่งใดคือประโยชน์ สมควรปฏิบัติ และสิ่งใดไม่ใช่ประโยชน์ ไม่สมควรปฏิบัติ. ความเข้าใจทั้งนี้ เป็นผลจากวิจารณญาณอันเที่ยงตรงถูกต้อง ซึ่งข้าราชการทุกคนควรจะได้ฝึกฝนและสร้างสมให้เป็นคุณสมบัติประจำตัวสืบไป.

พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต

วันที่ ๒ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๕

ชื่อภาพ อ่างเก็บน้ำห้วยใหญ่อันเนื่อง
มาจากพระราชดำริ จ.เพชรบูรณ์
ผลงาน นางสาวโสภา ไทยส่วย
สังกัด กปค. 3

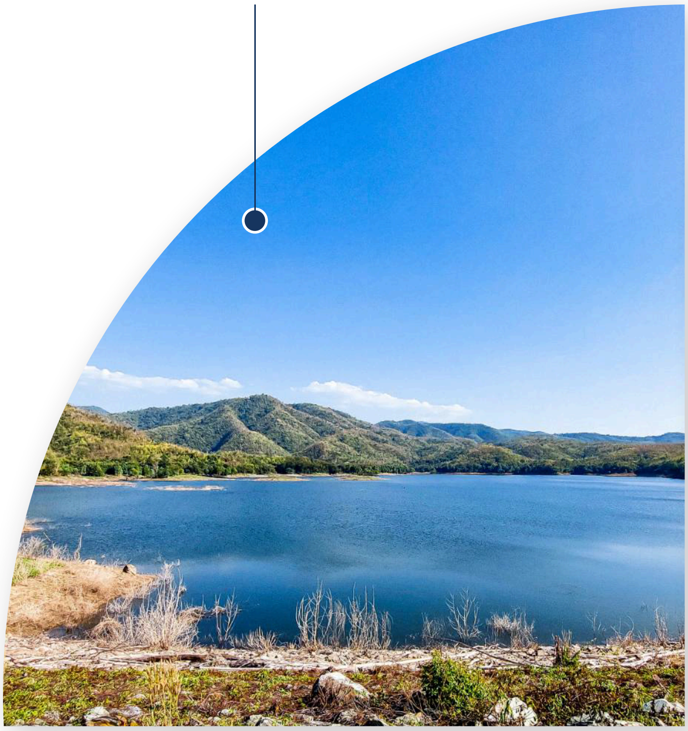

ชื่อภาพ โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน
รร.บ้านแม่สะปึ๋ง หมู่ที่ 3 ต.แม่ลาน้อย
อ.แม่ลาน้อย จ.แม่ฮ่องสอน
ผลงาน นายทศพล เทพจันทร์
สังกัด งานขยายผลการพัฒนา
ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ

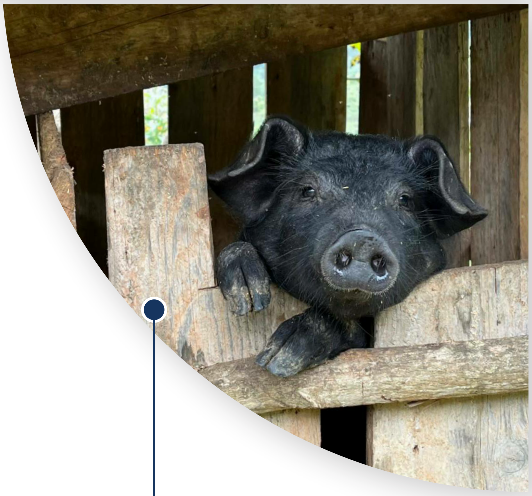

ชื่อภาพ บ้านคุณพนม ชมพล เกษตรกรผู้ปลูกแฝก
อ.กัลยาณิวัฒนา จ.เชียงใหม่
ผลงาน นายสิทธิพัฒน์ จินตกานนท์
สังกัด กกว.

ชื่อภาพ เกษตรกรในโครงการ
อ่างเก็บน้ำลำพะยัง จ.กาฬสินธุ์
ผลงาน นายมารุต โสมนรินทร์
สังกัด กปส.

สารบัญ

รายงานประจำปี 2565 สำนักงาน กปร.

2 (พระบรมฉายาลักษณ์)
3 พระบรมราโชวาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
6 สารจากเลขาธิการ กปร.
7 ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580)
8 แผนปฏิบัติราชการ สำนักงาน กปร.
10 คณะผู้บริหาร
15 อัตรากำลัง สำนักงาน กปร.
16 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565
21 การดำเนินงานตัวชี้วัดตามมาตรฐานการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการปี พ.ศ. 2564
22 ผลการดำเนินงานการรับเสด็จและสรุปพระราชดำริ
22 ภาคกลาง
29 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
34 ภาคเหนือ
44 ภาคใต้
50 การเสด็จพระราชดำเนินศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
61 ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
64 ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
66 ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
69 ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
71 ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
74 ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
77 โครงการระบบท่อส่งน้ำฝั่งซ้ายเขื่อนขุนด่านปราการชล-คลองสีเสียด
78 โครงการจัดหาน้ำสนับสนุนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านโป่งลึกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
79 โครงการอนุรักษ์และพัฒนาพื้นที่ป่าอนุรักษ์ในโรงเรียนบ้านม่วงพิทยาคมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
82 โครงการประตูระบายน้ำบ้านแม่ปูคาพร้อมระบบส่งน้ำ
83 โครงการฝายทุ่งส้านพร้อมระบบส่งน้ำเหมืองทุ่งแพะอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
85 โครงการปรับปรุงระบบท่อส่งน้ำฝายบ้านไอร์แยงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
87 โครงการป้องกันดินถล่มโรงรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านเขาวังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
89 งานฎีกา
90 การติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
91 การติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยองคมนตรี
91 ภาคกลาง
98 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
101 ภาคเหนือ
106 ภาคใต้
111 การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
114 ผลการดำเนินงานด้านการบริหารพัฒนาทรัพยากรบุคคล
117 ผลการดำเนินงานด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์
122 ผลการดำเนินงานด้านศึกษาและขยายผลการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ
127 ผลการดำเนินงานด้านกิจกรรมพิเศษและวิเทศสัมพันธ์
132 ผลการดำเนินงานด้านสารสนเทศ
135 ผลการดำเนินงานด้านการส่งเสริมจริยธรรมและการต่อต้านทุจริต
138 การประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สารจากเลขาธิการ

“
เราเป็นผู้ให้โอกาสแก่ประชาชน
และตนเอง อย่าปล่อยโอกาสให้ผ่านไป
โดยไม่ได้คิดทำอะไร
”

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงานสนองพระราชดำริเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยได้ดำเนินงานประสานความร่วมมือกับผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อร่วมคิด ร่วมทำ ผนึกพลังขับเคลื่อนงานพัฒนาตามแนวพระราชดำริ และน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ควบคู่กับการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้เกิดผลสัมฤทธิ์แก่ประชาชน

ในปี 2565 ได้ดำเนินภารกิจหลักในการติดตามเสด็จเพื่อรับพระราชทานพระราชดำริ การติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร การต่อยอดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริตามพระบรมราโชบายของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในการ “สืบสาน รักษา ต่อยอด” ตลอดจนการติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริต่างๆ ในแต่ละภูมิภาคและการตรวจสอบข้อเท็จจริง เสนอข้อคิดเห็นในฎีกาที่ประชาชนขอพระราชทานความช่วยเหลือ และที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยการประสานงานและสนับสนุนงบประมาณ กปร. ให้แก่หน่วยงานต่างๆ

สิ่งที่อยากฝากให้กับบุคลากรของสำนักงาน กปร. คือคำว่า *“โอกาส”* เราเป็นผู้ให้โอกาสแก่ประชาชนและตนเอง อย่าปล่อยโอกาสให้ผ่านไปโดยไม่ได้คิดทำอะไร และขอให้ใช้โอกาสที่มีในการทำงานเพื่อประชาชนให้ดีที่สุด นอกจากนี้การทำงานต้อง *“สนุก”* และ *“มีความสุข”* ในการทำงาน และที่สำคัญที่สุดคือต้องรู้จัก *“หน้าที่”* โดยมี *“หลักการ”* และวาง *“เป้าหมาย”* ในการทำงาน

นายลลิต ถนอมสิงห์
เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านความมั่นคง	ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม	ยุทธศาสตร์ที่ 6 ด้านการปรับสมดุล และพัฒนาภาพการบริหารจัดการภาครัฐ
ประเด็นที่ 1.1 การรักษาความสงบภายในประเทศ	**ประเด็นที่ 4.4** การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งพาตนเอง และการจัดการตนเอง	**ประเด็นที่ 6.6** ภาครัฐมีความโปร่งใสปลอดการทุจริต และประพฤติมิชอบ

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

แผนแม่บท ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง	แผนแม่บท ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นด้านพลังทางสังคม	แผนแม่บท ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริต และประพฤติมิชอบ

แผนปฏิบัติราชการ สำนักงาน กปร. (พ.ศ. 2561 – 2565) ดำเนินการระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 – 2565)

- พัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานสนองพระราชดำริ
- การเผยแพร่ และขับเคลื่อนองค์ความรู้การพัฒนาตามแนวพระราชดำริ
- การพัฒนาระบบและสมรรถนะในการประสานความร่วมมือเพื่อสนองพระราชดำริ

แผนปฏิบัติราชการ สำนักงาน กปร.

(พ.ศ. 2561 – 2565) ดำเนินการระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 – 2565)

ประกอบด้วยแผน 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานสนองพระราชดำริ

เพิ่มประสิทธิภาพการขับเคลื่อนและบริหารจัดการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

- การติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ของคณะกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- การขับเคลื่อนโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทั้ง 6 แห่งและศูนย์สาขา
- โครงการจัดทำแผนแม่บทศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. 2566 – 2570
- โครงการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- การพัฒนาการประสานและติดตามสถานะการดำเนินงานฎีกาที่ราษฎรขอพระราชทานพระมหากรุณา

ประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วน

- โครงการต่อยอดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- โครงการจัดหาน้ำบาดาลแก้ปัญหาภัยแล้งอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี สนองพระราชดำริโดยสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (อพ.สธ.- กปร.)
- โครงการไก่ไข่และสัตว์พระราชทาน
- โครงการแก้ไขปัญหานักเรียนไร้สัญชาติของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน
- โครงการทหารพันธุ์ดี

ส่งเสริมการเข้าถึงโอกาสการพัฒนาที่สอดคล้องกับภูมิสังคม

- โครงการจัดหาน้ำสนับสนุนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านโป่งลึกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลห้วยแม่เพรียง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี
- โครงการระบบท่อส่งน้ำฝั่งซ้ายเขื่อนขุนด่านปราการชล - คลองสีเสียด ตำบลหินตั้ง อำเภอเมืองนครนายก และตำบลหนองแสง อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก

- โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยปากแบ่งพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี
- โครงการประตูระบายน้ำบ้านแม่ปูคาพร้อมระบบส่งน้ำ ตำบลแม่ปูคา อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่
- โครงการฝายทุ่งส้านพร้อมระบบส่งน้ำเหมืองทุ่งแพะอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลบ้านขอ อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง
- โครงการปรับปรุงระบบท่อส่งน้ำฝายบ้านไอร์แยงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลศรีสาคร อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส
- โครงการป้องกันดินโคลนถล่มโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านเขาวังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลหินตก อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช

การติดตามและประเมินผล

- การประเมินผลโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้นอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสกลนคร
- การประเมินผลการพัฒนาแหล่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ลุ่มน้ำป่าสักบริเวณเหนือเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์
- การติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทั้ง 6 แห่ง
- การประเมินโครงการปลูกป่าเพื่อฟื้นฟูและพัฒนาระบบนิเวศป่าไม้จากเหตุการณ์อุทกภัยและดินถล่ม ในพื้นที่บ้านต้นขนุน ตำบลน้ำไผ่ อำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์
- การประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (ในภาพรวม)

2. ด้านการเผยแพร่และขับเคลื่อนองค์ความรู้การพัฒนาตามแนวพระราชดำริ

- โครงการความร่วมมือเพื่อการขยายผลองค์ความรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- การขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- การติดตามสนับสนุนการดำเนินงานศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง สำนักงาน กปร.
- โครงการปรับปรุงพิพิธภัณฑ์ในโครงการพัฒนาแหล่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประจำปีงบประมาณ
- การบรรยายสรุปและประสานการศึกษาดูงานแก่ชาวต่างชาติ
- โครงการค่ายเยาวชนรู้งานสืบสานพระราชดำริ (RDPB Camp) รุ่นที่ 12
- การผลิตหนังสือเผยแพร่ประชาสัมพันธ์องค์ความรู้ อาทิ หนังสือ “90 พรรษา 90 เส้นทางตามรอยพระบาทสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง” หนังสือ “คืนชีวิตลุ่มน้ำปากพนัง” หนังสือ “ครองแผ่นดิน”
- การจัดทำสารคดีเฉลิมพระเกียรติ ชุด “ร้อยไทยด้วยดวงใจ” สารคดีเชิงข่าวชุด “สืบสาน สร้างสุข ปวงประชา” สารคดีเชิงท่องเที่ยวการพัฒนาตามรอยพระราชดำริ ชุด ท่องไทย
- การจัดทำสื่อวิทยุกระจายเสียง เผยแพร่ในรายการชุด “สืบสาน ธำรงไทย ด้วยใจภักดิ์”
- การเผยแพร่ข่าว บทความ และบทความเฉลิมพระเกียรติทางสื่อหนังสือพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์
- การจัดทำแอนิเมชันการ์ตูนองค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริ สืบสานพระราชปณิธานชุดหนุมานน้อยก้าวตามพ่อ

3. ด้านการพัฒนาระบบและสมรรถนะในการประสานความร่วมมือเพื่อสนองพระราชดำริ

- การพัฒนาระบบฐานข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (ฐานข้อมูลกลาง)
- การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อบูรณาการติดตามการใช้ประโยชน์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- การพัฒนาทรัพยากรบุคคลโดยการฝึกอบรมหลักสูตรต่าง ๆ อาทิ หลักสูตรนักบริหารการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ (นบร.) หลักสูตรพัฒนาองค์ความรู้และเสริมสร้างเครือข่ายขับเคลื่อนการพัฒนาตามแนวพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (พพร.) หลักสูตร บงส., นงส., นบส.1 และ วปอ. ตลอดจนการฝึกอบรมและปฐมนิเทศข้าราชการบรรจุใหม่
- การพัฒนาบุคลากรด้านการใช้งานเทคโนโลยี เช่น การจัดฝึกอบรมระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ โครงการก้าวทัน Thailand 4.0 หลักสูตร Infographic with Adobe illustrator เป็นต้น
- การพัฒนาบุคลากรด้านการสื่อสาร หลักสูตรฝึกอบรมมัคคุเทศก์ภาษาอังกฤษ สำหรับเจ้าหน้าที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. ประจำปี 2565
- โครงการเสริมสร้างความรู้เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาตามแนวพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครั้งที่ 6 พ.ศ. 2565
- การจัดทำมาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใส สำนักงาน กปร. ประจำปี 2565
- การสำรวจประเมินด้านส่งเสริมจริยธรรมและการต่อต้านการทุจริต ประจำปี 2565 ของสำนักงาน กปร.

คณะผู้บริหาร

นายลลิต ถนอมสิงห์
เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษ
เพื่อประสานงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

นายปวัตร์ นวะมะรัตน
รองเลขาธิการคณะกรรมการพิเศษ
เพื่อประสานงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

นางสาวอุศนีย์ ธูปทอง
รองเลขาธิการคณะกรรมการพิเศษ
เพื่อประสานงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

นายสมศักดิ์ เพิ่มเกษร
รองเลขาธิการคณะกรรมการพิเศษ
เพื่อประสานงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

นางสุพร ตรีนรินทร์
ที่ปรึกษาด้านการประสานงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

นางพิชญดา หัศภาค
ที่ปรึกษาด้านการพัฒนา

นายหทัย วสุนันต์
ที่ปรึกษาด้านการประสานงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สำนักงานเลขาธิการ

นางศิริลักษณ์ ทัสนารมย์
ผู้อำนวยการ
สำนักงานเลขาธิการ

น.ส.สุธัญญา ลีแวง
ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารการเงิน
การคลัง และพัสดุ

นางอรสา สุวรรณประทีป
ผู้อำนวยกลุ่มช่วยอำนวยการ
และบริหารทั่วไป

กองประสานงานโครงการพื้นที่ 1

นายศุภรัชต์ อินทราวุธ
ผู้อำนวยการกองประสานงาน
โครงการพื้นที่ 1

น.ส.ณัฐดา ศุภสินธุ์
ผู้อำนวยการกลุ่ม
ประสานงานพื้นที่ 11

นางธัญวรัตน์ สืบสาย
ผู้อำนวยการกลุ่ม
ประสานงานพื้นที่ 12

นายเอกชัย เพ็งสว่าง
ผู้อำนวยการกลุ่ม
ประสานงานพื้นที่ 13

กองประสานงานโครงการพื้นที่ 2

นายสุทัศน์ ตั้งพิพัฒน์พงศ์
ผู้อำนวยกองประสานงาน
โครงการพื้นที่ 2

น.ส.จินจะนะ แก้วไทรแย้ม
ผู้อำนวยการกลุ่ม
ประสานงานพื้นที่ 21

นายธนฤทธิ์ รัชตะประกร
ผู้อำนวยการกลุ่ม
ประสานงานพื้นที่ 22

กองประสานงานโครงการพื้นที่ 3

นายวิกรม คัยนันทน์
ผู้อำนวยการกองประสานงาน
โครงการพื้นที่ 3

นายธเนศ มณีกุล
ผู้อำนวยการกลุ่ม
ประสานงานพื้นที่ 31

นายดำรงค์ หินโม
ผู้อำนวยการกลุ่ม
ประสานงานพื้นที่ 32

กองประสานงานโครงการพื้นที่ 4

นายอภิศักดิ์ สรวิสูตร
ผู้อำนวยการกองประสานงาน
โครงการพื้นที่ 4

น.ส.ศิริพันธ์ กาญจนเรขา
ผู้อำนวยการกลุ่ม
ประสานงานพื้นที่ 41

น.ส.รุ่งรัตน์ วงษ์จู
ผู้อำนวยการกลุ่ม
ประสานงานพื้นที่ 42

กองกิจกรรมพิเศษและวิเทศสัมพันธ์

นางศศิพร ปาณิกบุตร
ผู้อำนวยการกองกิจกรรมพิเศษ
และวิเทศสัมพันธ์

น.ส.ธัญทิตตา นาครทรรพ
ผู้อำนวยการกลุ่ม
วิเทศสัมพันธ์

นางดวงพร โปสรักขกะ
ผู้อำนวยกลุ่ม
ประสานงานโครงการพิเศษ

กองแผนงานและยุทธศาสตร์

นายปริญญวัฒน์ วัชรอาภากร
ผู้อำนวยการกองแผนงาน
และยุทธศาสตร์

นายนรินทร์ กาญจนฤกษ์
ผู้อำนวยการกลุ่ม
ยุทธศาสตร์การพัฒนา

น.ส.พิศมัย เครือชารี
ผู้อำนวยการกลุ่ม
แผนงาน

น.ส.สุชนา โรจน์เลิศจรรยา
นักวิเคราะห์นโยบาย
และแผนชำนาญการพิเศษ

กองพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อขับเคลื่อนแนวพระราชดำริ

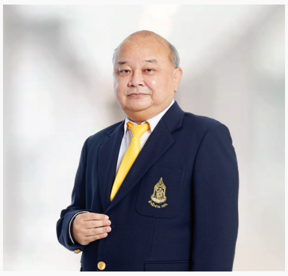

นายภัททะพงศ์ เทียนศรี
ผู้อำนวยการกองพัฒนาทรัพยากรบุคคล
เพื่อขับเคลื่อนแนวพระราชดำริ

นายดนัยณัฐ สืบสาย
ผู้อำนวยการกลุ่ม
บริหารทรัพยากรบุคคล

กองศึกษาและขยายผลการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ

นางกมลินี สุขศรีวงศ์
ผู้อำนวยการกองศึกษาและขยายผล
การพัฒนาตามแนวพระราชดำริ

น.ส.สุดารัตน์ คุสินธุ์
ผู้อำนวยกลุ่ม
เศรษฐกิจพอเพียง

น.ส.สุภาพร หมั่นหาทรัพย์
ผู้อำนวยการกลุ่มศูนย์ศึกษาการพัฒนา
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

กองประชาสัมพันธ์

นางอรอนันต์ วุฒิเสน
ผู้อำนวยการ
กองประชาสัมพันธ์

นางวิไล หมอกอรุณ
ผู้อำนวยการกลุ่ม
ประชาสัมพันธ์โครงการฯ

นายวิชาญ ธีรสืบสกุล
ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบสื่อสาร
และเผยแพร่องค์ความรู้

กลุ่มนโยบายพิเศษ

นายตรีวิทย์ วินิชสำเภาทิพย์
ผู้อำนวยการกลุ่ม
นโยบายพิเศษ

กองติดตามและประเมินผล

นายวัชระ หัศภาค
ผู้อำนวยกอง
ติดตามประเมินผล

น.ส.จุไรรัตน์ อินทร์โต
ผู้อำนวยกลุ่มติดตาม

น.ส.กาญจนา กำเนิดพันธ์
ผู้อำนวยการกลุ่ม
ประเมินผลโครงการ

ศูนย์สารสนเทศ

น.ส.ศีต์กร ตันกำแหง
ผู้อำนวยการ
ศูนย์สารสนเทศ

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต และกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

น.ส.สมลักษณ์ บุนนาค
นักวิเคราะห์นโยบาย
และแผนระดับเชี่ยวชาญ

นายขจรชัย ฤทธิวงศ์
ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการ
ต่อต้านการทุจริต

นายนพปฎล มกุลกาญจน์
ผู้อำนวยการกลุ่ม
พัฒนาระบบบริหาร

กลุ่มตรวจสอบภายใน

น.ส.เกษร บุญยกิจสมบัติ
ผู้อำนวยการกลุ่ม
ตรวจสอบภายใน

อัตรากำลัง สำนักงาน กปร.

กรอบอัตรากำลังเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. ปี 2565 มีจำนวนทั้งสิ้น 216 ตำแหน่ง

ข้าราชการ

ตำแหน่ง	จำนวน	132	ตำแหน่ง	คิดเป็นร้อยละ 61.11 ของกรอบอัตรากำลังทั้งหมด
คน	จำนวน	128	คน	คิดเป็นร้อยละ 63.68 ของบุคลากรทั้งหมด

ลูกจ้างประจำ

ตำแหน่ง	จำนวน	18	ตำแหน่ง	คิดเป็นร้อยละ 8.33 ของกรอบอัตรากำลังทั้งหมด
คน	จำนวน	18	คน	คิดเป็นร้อยละ 8.96 ของบุคลากรทั้งหมด

พนักงานราชการ

ตำแหน่ง	จำนวน	66	ตำแหน่ง	คิดเป็นร้อยละ 30.56 ของกรอบอัตรากำลังทั้งหมด
คน	จำนวน	55	คน	คิดเป็นร้อยละ 27.36 ของบุคลากรทั้งหมด

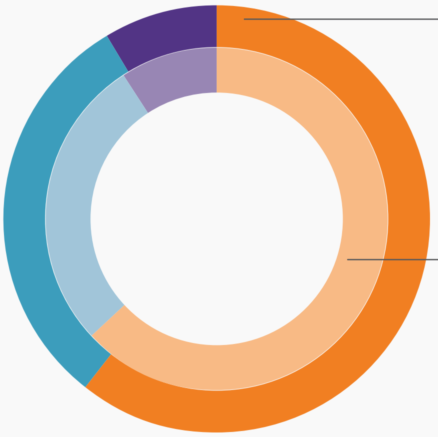

กรอบอัตรากำลังเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร.
(ตามจำนวนตำแหน่งของแต่ละประเภท)

- **ข้าราชการ** 132 คน คิดเป็นร้อยละ 61.11
- **ลูกจ้างประจำ** 18 คน คิดเป็นร้อยละ 8.33
- **พนักงานราชการ** 66 คน คิดเป็นร้อยละ 30.56

อัตรากำลังเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร.
(ตามจำนวนตำแหน่งของแต่ละประเภท)

- **ข้าราชการ** 128 คน คิดเป็นร้อยละ 63.68
- **ลูกจ้างประจำ** 18 คน คิดเป็นร้อยละ 8.96
- **พนักงานราชการ** 55 คน คิดเป็นร้อยละ 27.36

การสรรหาและเลือกสรร

- ดำเนินการสรรหาและเลือกสรรเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการในตำแหน่งนักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 และเรียกบรรจุข้าราชการเข้ารับราชการลำดับที่ 1-5 (5 อัตรา) จากบัญชีผู้สอบแข่งได้ของสำนักงาน กปร. ลงวันที่ 22 สิงหาคม 2565
- ดำเนินการคัดเลือกบุคคลจากบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ในตำแหน่งนักวิชาการพัสดุปฏิบัติการ ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการไปขึ้นบัญชีเป็นผู้ได้รับการคัดเลือกในตำแหน่งนักวิชาการพัสดุปฏิบัติการของสำนักงาน กปร. และเรียกบรรจุผู้ได้รับการคัดเลือกในตำแหน่งนักวิชาการพัสดุปฏิบัติการลำดับที่ 1 จากบัญชีผู้ได้รับการคัดเลือกในตำแหน่งนักวิชาการพัสดุปฏิบัติการของสำนักงาน กปร. ลงวันที่ 20 มกราคม 2565
- ดำเนินการคัดเลือกบุคคลจากบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ในตำแหน่งนักวิชาการคอมพิวเตอร์ปฏิบัติการของกรมพัฒนาที่ดินไปขึ้นบัญชีเป็นผู้ได้รับการคัดเลือกในตำแหน่งนักวิชาการคอมพิวเตอร์ปฏิบัติการของสำนักงาน กปร. และเรียกบรรจุผู้ได้รับการคัดเลือกในตำแหน่งนักวิชาการคอมพิวเตอร์ปฏิบัติการลำดับที่ 1 จากบัญชีผู้ได้รับการคัดเลือกในตำแหน่งนักวิชาการคอมพิวเตอร์ปฏิบัติการของสำนักงาน กปร. ลงวันที่ 25 กรกฎาคม 2565)
- ดำเนินการรับโอนบุคคลเข้ารับราชการในตำแหน่งนักวิเคราะห์นโยบายและแผน จำนวน 1 ตำแหน่ง
- ดำเนินการสรรหาและเลือกสรรพนักงานราชการทั่วไป ตำแหน่งนายช่างภาพ จำนวน 1 ตำแหน่ง
- ดำเนินการสรรหาและเลือกสรรพนักงานราชการทั่วไป ตำแหน่งพนักงานขับรถยนต์ จำนวน 1 ตำแหน่ง

งบประมาณรายจ่าย

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ได้รับงบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2565 เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 879,792,400 บาท แยกตามงบรายจ่ายได้ดังนี้

งบบุคลากร	งบดำเนินการ	งบลงทุน	งบเงินอุดหนุน	งบรายจ่ายอื่น
83,685,000 บาท	33,654,100 บาท	650,000 บาท	761,703,300 บาท	100,000 บาท

สำนักงาน กปร. มีผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 879,253,084.74 คิดเป็นร้อยละ 99.93 บาท

ตารางที่ 1 สรุปผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2565 – งบปกติ

ประเภทรายจ่าย	งบประมาณ ที่ได้รับตาม พรบ.	งบประมาณ หลังโอนเปลี่ยนแปลง	ผลการใช้จ่าย	คงเหลือ
1. งบบุคลากร	83,685,000.00	83,723,876.00	83,723,876.00	-
2. งบดำเนินงาน	33,654,100.00	33,226,559.00	32,648,367.74	578,191.26
3. งบลงทุน	650,000.00	992,791.00	992,790.32	-
4. งบเงินอุดหนุน	761,703,300.00	761,703,300.00	761,703,300.00	-
5. งบรายจ่ายอื่น	100,000.00	184,750.00	184,750.00	-
ยอดรวม	879,792,400.00	879,831,276.00	879,253,084.74	578,191.26

หมายเหตุ : ได้รับโอนงบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินเลื่อนเงินเดือนและเงินปรับวุฒิข้าราชการเข้างบบุคลากร จากกรมบัญชีกลาง เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 38,876 บาท

งบกลาง : ค่าใช้จ่ายตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2565 งบกลาง ค่าใช้จ่ายตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริจำนวน 9 โครงการ เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 57,775,902 บาท แยกตามโครงการ ได้ดังนี้

3,964,775 บาท
โครงการปลูกและศึกษาพันธุ์หญ้าแฝก จ.เชียงราย

19,276,087 บาท
โครงการอุทยานสิ่งแวดล้อมนานาชาติ สิรินธร อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี

4,069,740 บาท
โครงการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ มูลนิธิทันตกรรมในพระบรมราชูปถัมภ์

605,000 บาท
โครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อม แหลมผักเบี้ยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

25,536,200 บาท
โครงการกิจกรรม สนับสนุนการดำเนินงาน โครงการอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ **งวดที่1**

718,400 บาท
โครงการกิจกรรม สนับสนุนการดำเนินงาน โครงการอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ **(เพิ่มเติม) งวดที่1**

577,840 บาท
โครงการกิจกรรม สนับสนุนการดำเนินงาน โครงการอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ **งวดที่2**

1,716,760 บาท
โครงการกิจกรรม สนับสนุนการดำเนินงาน โครงการอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ **งวดที่4**

1,311,100 บาท
โครงการกิจกรรม สนับสนุนการดำเนินงาน โครงการอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ (ด้านประชาสัมพันธ์) **งวดที่6**

สำนักงาน กปร. มีผลการใช้จ่าย งบกลาง ค่าใช้จ่ายตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 เป็นจำนวนเงิน 53,558,618.79 บาท คิดเป็นร้อยละ 92.70 ส่งคืนสำนักงบประมาณ เป็นจำนวนเงิน 4,134,753.21 บาท คิดเป็นร้อยละ 7.16

ตารางที่ 2 สรุปผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2565 - งบกลาง

รายการ	งบประมาณ ที่ได้รับจัดสรร	ผลการใช้จ่าย	ส่งคืน สำนักงบประมาณ	คงเหลือ
1. โครงการปลูกและศึกษาพันธุ์หญ้าแฝก จังหวัดเชียงราย	3,964,775.00	3,964,775.00	-	-
2. โครงการอุทยานสิ่งแวดล้อมนานาชาติสิรินธร อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี	19,276,087.00	19,276,087.00	-	-
3. โครงการกิจกรรมสนับสนุนการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ *งวดที่ 1*	25,536,200.00	22,263,787.79	3,213,248.21	59,164.00
4. โครงการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ มูลนิธิทันตนวัตกรรมในพระบรมราชูปถัมภ์	4,069,740.00	4,069,740.00	-	-
5. โครงการกิจกรรมสนับสนุนการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ *งวดที่ 2*	577,840.00	575,047.00	2,793.00	-
6. โครงการกิจกรรมสนับสนุนการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ *งวดที่ 4*	1,716,760.00	1,640,512.00	53,027.00	23,221.00
7. โครงการกิจกรรมสนับสนุนการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ *(เพิ่มติม) งวดที่ 1*	718,400.00	449,200.00	269,200.00	-
8. โครงการสนับสนุนการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (ด้านประชาสัมพันธ์) *งวดที่ 6*	1,311,100.00	714,470.00	596,485.00	145.00
9. โครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหลมผักเบี้ยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	605,000.00	605,000.00	-	-
รวมทั้งสิ้น	57,775,902.00	53,558,618.79	4,134,753.21	82,530.00

รางวัลองค์กรที่มีความเป็นเลิศในการบริหารจัดการด้านการเงินการคลัง

ตลอดระยะเวลา 6 ปี (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 – 2563) กับการได้รับรางวัล *“องค์กรที่มีความเป็นเลิศในการบริหารจัดการด้านการเงินการคลัง”* ในทุกปี ถือเป็นรางวัลอันทรงคุณค่า สร้างความภาคภูมิใจแก่องค์กร และบุคลากรเป็นอย่างยิ่ง ทั้งคณะผู้บริหาร ข้าราชการ และ เจ้าหน้าที่ สำนักงาน กปร. ทุกคน

วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2565 เวลา 09.30 น. พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เป็นประธานในพิธีมอบรางวัลองค์กรที่มีความเป็นเลิศในการบริหารจัดการด้านการเงินการคลัง ครั้งที่ 7 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ของกรมบัญชีกลาง ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล สำนักงาน กปร.ได้ผ่านการประเมินในมิติด้านการเบิกจ่ายได้รับรางวัลประกาศเกียรติคุณด้านการเบิกจ่าย ระดับดี โดยมี นายลลิต ถนอมสิงห์ เลขาธิการ กปร. เข้ารับรางวัลในครั้งนี้

สำหรับรางวัลองค์กรที่มีความเป็นเลิศในการบริหารจัดการด้านการเงินการคลัง ครั้งที่ 8 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 สำนักงาน กปร. ได้ผ่านการประเมิน 4 ประเภทรางวัลประกอบด้วย ประกาศเกียรติคุณ ด้านการจัดซื้อจัดจ้างระดับ ดีเด่น, ด้านการเบิกจ่าย ระดับดี, องค์กรที่มีความเป็นเลิศรายด้านมิติด้านการเบิกจ่าย และ รางวัลประกาศเกียรติคุณส่งเสริมความเป็นเลิศในการบริหารจัดการด้านการเงินการคลัง ระดับต้น ซึ่งพิธีมอบรางวัลคาดว่าจะจัดในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2565

การบริหารงบประมาณ “งบกลาง” โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณรายจ่าย งบกลาง รายการค่าใช้จ่ายตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน 2,300,000,000 บาท เพื่อให้ สำนักงาน กปร. พิจารณากลั่นกรองวิเคราะห์แผนงาน/โครงการเสนอกรรมการ กปร./ประธาน กปร. โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน เพื่ออนุมัติในหลักการให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ รวมทั้งสิ้น 149 โครงการ วงเงิน 2,308,617,904 บาท โดยแยกตามภูมิภาค และการพัฒนาตามรูปภาพ และแผนภูมิ ดังนี้

ตารางที่ 1
แสดงจำนวนโครงการและงบประมาณที่ กปร. อนุมัติจำแนกตามรายภาค
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

ภาค	โครงการ	ร้อยละ	จำนวนเงิน (บาท)	ร้อยละ
เหนือ	59	39.60	697,387,466	30.21
กลาง	36	24.16	601,817,425	26.07
ตะวันออกเฉียงเหนือ	23	15.44	375,330,157	16.26
ใต้	20	13.42	218,694,252	9.47
ไม่ระบุภาค	11	7.38	415,388,604	17.99
รวมทั้งสิ้น	149	100	2,308,617,904	100

*** งบประมาณที่เกินกรอบที่ได้จัดสรร (2,300,000,000 บาท) มาจากการที่หน่วยงานแจ้งคืนเงินที่เหลือหลังจากที่ดำเนินโครงการฯ แล้วเสร็จ)

แผนภูมิที่ 1
แสดงร้อยละโครงการ/กิจกรรมและงบประมาณที่ กปร. อนุมัติจำแนกรายภาค
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

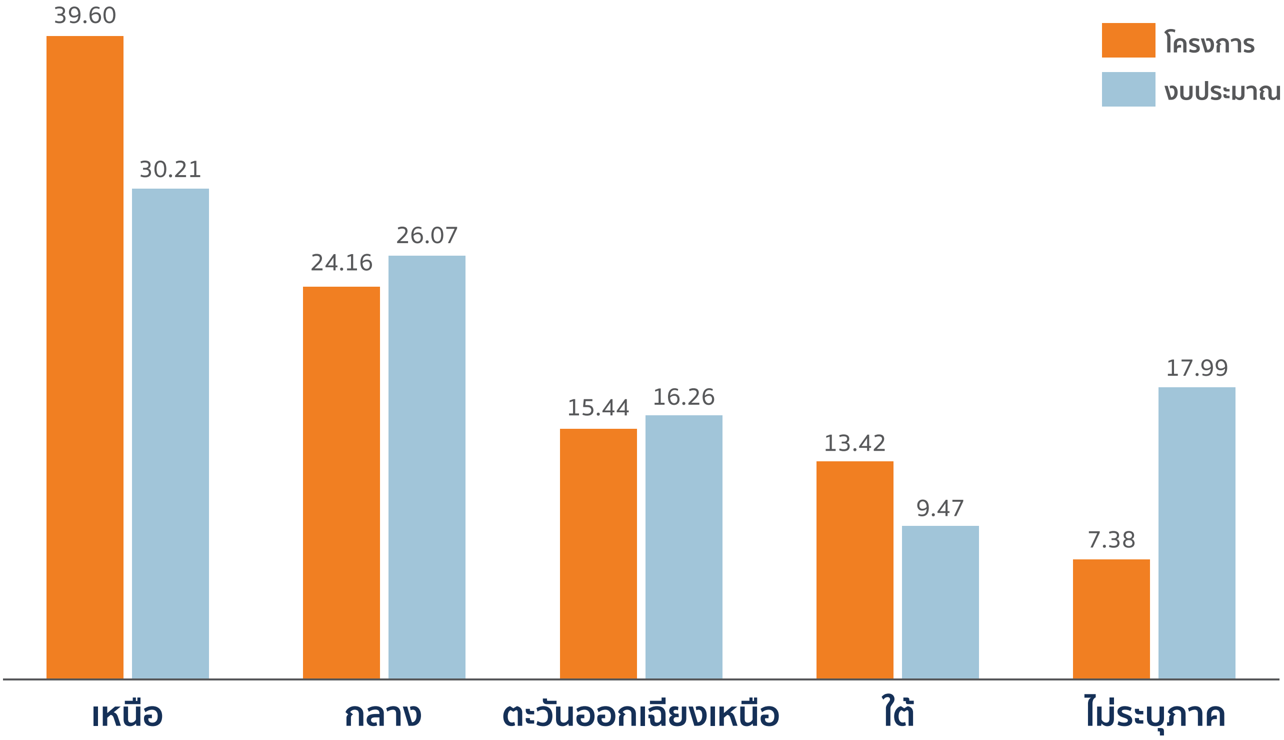

ตารางที่ 2
แสดงจำนวนโครงการและงบประมาณที่ กปร. อนุมัติจำแนกตามด้านการพัฒนา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

ด้านการพัฒนา	จำนวนโครงการ	ร้อยละ	จำนวนเงิน (บาท)	ร้อยละ
แหล่งน้ำ	38	25.51	992,217,550	42.98
บูรณาการและอื่น ๆ	62	41.61	752,839,261	32.61
ส่งเสริมอาชีพ	3	2.01	323,056,813	13.99
สิ่งแวดล้อม	38	25.51	162,517,648	7.04
คมนาคมและสื่อสาร	3	2.01	59,729,516	2.59
การศึกษา	3	2.01	16,071,116	0.70
สาธารณสุข	1	0.67	1,900,000	0.08
การเกษตร	1	0.67	286,000	0.01
รวมทั้งสิ้น	**149**	**100**	**2,308,617,904**	**100**

แผนภูมิที่ 2
แสดงร้อยละโครงการและงบประมาณที่ กปร. อนุมัติจำแนกตามด้านการพัฒนา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

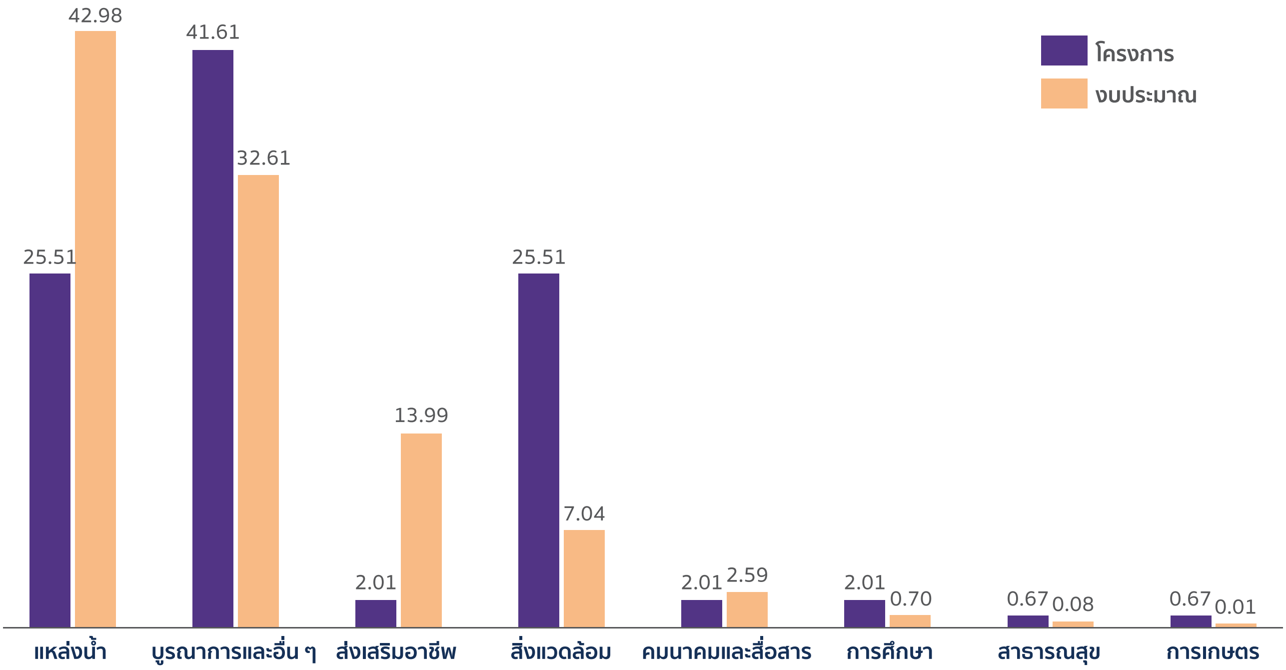

ประโยชน์ที่จะได้รับ

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน 149 โครงการ ในวงเงิน 2,308,617,904 บาท จะเกิดประโยชน์ต่อประชาชน จำนวน 43,347 ครัวเรือน 110,526 คน พื้นที่การเกษตรและพื้นที่ป่าไม้กว่า 862,561 ไร่ ตลอดจนเป็นแหล่งศึกษา ดูงาน สามารถนำแนวพระราชดำริไปปรับประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสมในการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพของตนเองได้

การดำเนินงานตัวชี้วัด

ตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ปี 2565

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้กำหนดแนวทางการประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2564 มีมติเห็นชอบโดยเชื่อมโยงการประเมินส่วนราชการกับการประเมินผลการปฏิบัติงานรายบุคคล โดยนำไปเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลการปฏิบัติงานรายบุคคลในระดับหัวหน้าส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 การปฏิบัติงานของสำนักงาน กปร. ตามตัวชี้วัดในการประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปี 2565 (1 ตุลาคม 2564 – 30 กันยายน 2565) ซึ่งผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ 2565 รายละเอียดปรากฏตามตาราง ดังนี้

ตัวชี้วัด	องค์ประกอบการประเมิน		เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
	Performance Base	Potential Base		
1. ความสำเร็จของการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (เฉพาะโครงการที่ได้รับการอนุมัติงบประมาณจาก กปร. หรือประธาน กปร.)	●		ร้อยละ 95 และมีรายงานเชิงคุณภาพ	ร้อยละ 98.66 และมีรายงานเชิงคุณภาพ
2. ความสำเร็จของการเผยแพร่องค์ความรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	●		รวบรวม สังเคราะห์ ถอดบทเรียน ผลิตสื่อ และเผยแพร่ ครบทั้ง 16 ด้าน และมีรายงานเชิงคุณภาพ ติดตามผลการเผยแพร่โครงการ	รวบรวม สังเคราะห์ ถอดบทเรียน ผลิตสื่อ และเผยแพร่ ครบทั้ง 16 ด้าน และมีรายงานเชิงคุณภาพ ติดตามผลการเผยแพร่โครงการ
3. ความสำเร็จของระบบฐานข้อมูลการติดตามการใช้ประโยชน์ของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	●		นำเข้าข้อมูลโครงการและสถานะการใช้ประโยชน์ ในปี 2565 จำนวน 4,877 โครงการและจัดทำรายงานการติดตาม การใช้ประโยชน์โครงการและมีแผนเตรียมความพร้อมในการเชื่อมโยงระบบกับหน่วยงานภายนอก	นำเข้าข้อมูลโครงการและสถานะการใช้ประโยชน์ ในปี 2565 จำนวน 4,877 โครงการ และจัดทำรายงานการติดตาม การใช้ประโยชน์โครงการและมีแผนเตรียมความพร้อมในการเชื่อมโยงระบบกับหน่วยงานภายนอก
4. การพัฒนาองค์การสู่ดิจิทัล: ระบบบริหารงานวิชาการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (การศึกษา ทดลองและวิจัย) : ระบบรายงานความก้าวหน้าและติดตามผลโครงการ (Digitalize Process)		●	มีระบบติดตามความก้าวหน้า และสามารถจัดพิมพ์รายงานเป็นเอกสารได้	มีระบบติดตามความก้าวหน้า และสามารถจัดพิมพ์รายงานเป็นเอกสารได้
5. การประเมินสถานะของหน่วยงานในการเป็นระบบราชการ 4.0		●	431.57 คะแนน	447.16 คะแนน

การรับเสด็จและสรุปพระราชดำริ

พื้นที่ภาคกลาง จำนวน 15 ครั้ง

ครั้งที่ 1 วันพฤหัสบดีที่ 11 พฤศจิกายน 2564

แปลงสาธิตการเกษตร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินเป็นการส่วนพระองค์ในการทอดพระเนตรการเกี่ยวข้าว ณ แปลงสาธิตการเกษตร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก ทรงติดตามผลการดำเนินงานสนองพระราชดำริของหน่วยงานต่างๆ ได้แก่ ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี, กรมส่งเสริมการเกษตร, กรมชลประทาน, โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

ครั้งที่ 2 วันจันทร์ที่ 15 พฤศจิกายน 2564

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลคลองขุด อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปทรงติดตามความก้าวหน้าโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลคลองขุด อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ทอดพระเนตรกิจกรรมการดำเนินงาน และผลสัมฤทธิ์ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ ต่อจากนั้นเสด็จฯ ไปบริเวณหาดแหลมเสด็จ ทรงปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ ได้แก่ เต่าทะเลหอยชักตีน ปูม้า และกุ้งกุลาดำ รวม 670,000 ตัว

ครั้งที่ 3 วันพุธที่ 17 พฤศจิกายน 2564

ศูนย์เรียนรู้เกษตรนวัต สถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา ตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินเป็นการส่วนพระองค์ เพื่อทรงติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้เกษตรนวัต สถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา ตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง

ครั้งที่ 4 วันพุธที่ 24 พฤศจิกายน 2564

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงนำข้าราชการและนักเรียนนายร้อยโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ทัศนศึกษา ณ พระราชนิเวศน์มฤคทายวัน อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ ได้จัดนิทรรศการเรื่องการใช้ประโยชน์หญ้าแฝกในการปรับปรุงและพัฒนาดินที่แข็งเป็นดานเพื่อการเพาะปลูก พร้อมสาธิตการกะเทาะดินดาน และนิทรรศการเรื่องการขยายพันธุ์พืช โดยใช้วิธีการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อในไม้สำคัญ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีรับสั่งว่า *“ดี เขานิยมอะไรกัน เราก็เอามาปลูก”*

ครั้งที่ 5 วันเสาร์ที่ 8 มกราคม 2565

โรงเรียนบ้านหนองกันเกรา ตำบลศรีกะอาง
อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงติดตามผลการดำเนินงานโครงการตามพระราชดำริที่โรงเรียนบ้านหนองกันเกรา ตำบลศรีกะอาง อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก ทรงพระดำเนินไปทอดพระเนตรกิจกรรมเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน ได้แก่ การเลี้ยงไก่ไข่อารมณ์ดีและการเลี้ยงปลาดุกในบ่อซีเมนต์และในบ่อธรรมชาติ

ครั้งที่ 6 วันพุธที่ 26 มกราคม 2565

โรงพยาบาลอานันทมหิดล และศูนย์การทหารปืนใหญ่ จังหวัดลพบุรี

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงติดตามการดำเนินงานโครงการทหารพันธุ์ดี โรงพยาบาลอานันทมหิดล และศูนย์การทหารปืนใหญ่ จังหวัดลพบุรี

ครั้งที่ 7 ระหว่างวันที่ 21 – 23 กุมภาพันธ์ 2565

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านต้นมะม่วง บ้านพุหว้า หมู่ที่ 7
ตำบลวังกระแจะ อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี

- วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2565 เสด็จฯ ไปทรงติดตามผลการดำเนินงานโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านต้นมะม่วง บ้านพุหว้า หมู่ที่ 7 ตำบลวังกระแจะ อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี และได้พระราชทานสิ่งของแก่ครูใหญ่ และผู้แทนนักเรียน พระราชทานพันธุ์ไม้ผล (มะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง) และผ้าห่มกันหนาวแก่ผู้แทนชาวบ้าน ได้มีพระราชดำริสรุปความว่า

“ให้กรมชลประทานร่วมกับสำนักงาน กปร. พิจารณาสนับสนุนแหล่งน้ำต้นทุนเพิ่มเติม เพื่อสนับสนุนพื้นที่การเกษตรของราษฎรในเขตบริการของโรงเรียนที่ขยายตัวเพิ่มขึ้น”

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนสุนทรเวช บ้านสะเนพ่อง
หมู่ที่ 1 ตำบลไล่โว่ อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี

จากนั้น เสด็จฯ ไปทรงติดตามผลการดำเนินงานโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนสุนทรเวช บ้านสะเนพ่อง หมู่ที่ 1 ตำบลไล่โว่ อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี พระราชทานสิ่งของแก่ครูใหญ่และผู้แทนนักเรียน พระราชทานผ้าห่มกันหนาวและพันธุ์ไม้ผล (เงาะโรงเรียน) แก่ผู้แทนชาวบ้าน และมีพระราชดำริ สรุปความว่า

“ให้ประสานมูลนิธิชัยพัฒนา นำพันธุ์ไก่ เป็ด มาสนับสนุนให้โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนแห่งนี้ ส่วนเรื่องสะพานข้ามห้วยโรคี่ ให้จังหวัดดำเนินการช่วยเหลือ เพื่อให้ชาวบ้านใช้สัญจรยามเจ็บป่วยระหว่างโรงพยาบาล เนื่องจากหมู่บ้านแห่งนี้ไม่มีสถานพยาบาล”

ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนท่านผู้หญิงมณีรัตน์ บุนนาค บ้านปางสนุก หมู่ที่ 6 ตำบลไล่โว่ อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี

- วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2565 เสด็จฯ ไปทรงติดตามผลการดำเนินงานศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนท่านผู้หญิงมณีรัตน์ บุนนาค บ้านปางสนุก หมู่ที่ 6 ตำบลไล่โว่ อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี และได้พระราชทานสิ่งของแก่ครูใหญ่และผู้แทนนักเรียน พระราชทานผ้าห่มกันหนาวและพันธุ์ไม้ผล (เงาะโรงเรียน) แก่ผู้แทนชาวบ้าน ได้มีพระราชดำริ สรุปความว่า

“ให้กรมชลประทานร่วมกับสำนักงาน กปร. พิจารณาแนวทางการปรับปรุงและกระจายระบบประปาภูเขาเพิ่มเติมให้กับราษฎรในพื้นที่”

- วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2565 เสด็จฯ ไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ณ โรงพยาบาลสังขละบุรี อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ทรงเปิดแพรคลุมป้ายชื่ออาคาร “อาคารพระราชทาน 26” และทรงปลูกต้นจำปีสิรินธร โอกาสนี้ พระราชทานสิ่งของให้แก่ผู้ป่วย ชาย-หญิง ทอดพระเนตรนิทรรศการ

โรงพยาบาลสังขละบุรี อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี

จากนั้น เสด็จฯ ไปทรงติดตามผลการดำเนินงานโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฮงเค็ลไทย บ้านทุ่งมะเซอย่อ หมู่ที่ 4 ตำบลบ้องตี้ อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี มีพระราชดำริสรุปความว่า *“ให้กรมชลประทานขุดลอกสระน้ำเพื่อสนับสนุนการเกษตรในฤดูแล้งให้แก่ราษฎรบริเวณใกล้เคียง”*

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฮงเค็ลไทย บ้านทุ่งมะเซอย่อ หมู่ที่ 4 ตำบลบ้องตี้ อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี

ครั้งที่ 8 วันศุกร์ที่ 25 กุมภาพันธ์ 2565

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านเขาสารภี หมู่ที่ 3 ตำบลทับพริก อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ณ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านเขาสารภี หมู่ที่ 3 ตำบลทับพริก อำเภออรัญประเทศ

จังหวัดสระแก้ว ได้พระราชทานสิ่งของแก่ครูใหญ่และผู้แทนนักเรียน พระราชทานพันธุ์ไม้ผล แก่ผู้แทนชาวบ้าน และพระราชทานเข็มเชิดชูเกียรติ ชั้นที่ 1 แก่ผู้ปฏิบัติงานโครงการตามพระราชดำริ และทอดพระเนตรการสาธิตการเรียนการสอนในวิชาต่างๆ

ครั้งที่ 9 วันศุกร์ที่ 18 มีนาคม 2565

โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลเขาหินซ้อน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปทรงติดตามความก้าวหน้าโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลเขาหินซ้อน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยมีพระราชดำริเกี่ยวกับการส่งเสริมการผลิตด้านการเกษตร ควบคู่ไปกับการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ครั้งที่ 10 วันที่ 3 เมษายน 2565

โครงการจัดหาน้ำบาดาลขนาดใหญ่แก้ปัญหาภัยแล้งอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลหนองฝ้าย อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี เสด็จฯ ไปทรงเปิดโครงการจัดหาน้ำบาดาลขนาดใหญ่แก้ปัญหาภัยแล้งอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลหนองฝ้าย อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี โอกาสนี้ทรงทอดพระเนตรนิทรรศการเกี่ยวกับน้ำ และน้ำบาดาล ต่อมาเสด็จฯ ไปยังบริเวณทรงปลูกต้นไม้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงปลูกต้นรวงผึ้ง จำนวน 1 ต้น และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี ทรงปลูกต้นรวงผึ้ง จำนวน 1 ต้น เสด็จฯ

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมรับ*โครงการจัดหาน้ำบาดาลขนาดใหญ่แก้ปัญหาภัยแล้ง* เป็น "โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ" ต้นแบบ เมื่อวันที่ 16 เมษายน 2564 เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนแก่ราษฎรจากภาวะวิกฤติภัยแล้ง จำนวน 15 แห่ง กระจายอยู่ทั่วทุก "ภูมิสังคม" ของประเทศไทย ในพื้นที่ 11 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ขอนแก่น กาฬสินธุ์ นครพนม ศรีสะเกษ ฉะเชิงเทรา กาญจนบุรี นครปฐม ราชบุรี และพัทลุง เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จทุกพื้นที่ จะมีประชาชนได้รับประโยชน์ไม่น้อยกว่า 37,600 ครัวเรือน หรือ 143,000 คน ครอบคลุมพื้นที่กว่า 557,000 ไร่ ปริมาณน้ำรวม 11,100,000 ลูกบาศก์เมตรต่อปี ช่วยประหยัดรายจ่ายให้ประชาชนกว่า 500,000,000 บาทต่อปี จากการได้มีน้ำดื่มสะอาดบริการฟรี

ครั้งที่ 11 วันศุกร์ที่ 27 พฤษภาคม 2565

โครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหลมผักเบี้ยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปทอดพระเนตรการดำเนินงานโครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหลมผักเบี้ยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ทรงทอดพระเนตรวีดิทัศน์ ชุด "รู้คิด รู้ทำเทคโนโลยีบำบัดน้ำเสีย และกำจัดขยะ" ซึ่งได้มีพระราชดำริเกี่ยวกับแผนการจัดการน้ำเสียสำหรับแม่น้ำเพชรบุรีว่าให้ศึกษาอย่างแน่ชัดก่อน จึงค่อยดำเนินการ จากนั้นเสด็จไปทอดพระเนตรแปลงนาสาธิต ทรงโยนกล้าพันธุ์ข้าว และทรงมีพระราชกระแส ให้โครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาแหลมผักเบี้ยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ให้บริการวิชาการด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ต่อจากนั้น ประทับรถไฟฟ้าพระที่นั่งทอดพระเนตรเส้นทางศึกษาธรรมชาติ และพันธุ์สัตว์ในป่าชายเลน ได้มีพระราชดำริ ให้สำนักงาน กปร. พิจารณาสนับสนุนการดำเนินงานการปรับปรุงสะพานไม้ป่าชายเลนระยะที่ 2 ต่อไป

ครั้งที่ 12 วันเสาร์ที่ 4 มิถุนายน 2565

พระราชานุสาวรีย์ สมเด็จพระสุริโยทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปทรงเปิดพิธีงานรณรงค์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตข้าวระดับประเทศ เนื่องในวันข้าวและชาวนาแห่งชาติ ประจำปี 2565 ณ พระราชานุสาวรีย์ สมเด็จพระสุริโยทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ครั้งที่ 13 วันพุธที่ 6 กรกฎาคม 2565

โครงการเกษตรรวมใจอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
โรงเรียนทหารการสัตว์ กรมการสัตว์ทหารบก จังหวัดนครนายก

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ทอดพระเนตรโครงการทหารพันธุ์ดี และโครงการเกษตรรวมใจอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนทหารการสัตว์ กรมการสัตว์ทหารบก จังหวัดนครนายก

เสด็จ ฯ ไปทอดพระเนตรการดำเนินงานกิจกรรมแปลงปลูกผักปลอดภัย ได้พระราชทานพันธุ์กบทุ่งกุลา จำนวน 30 ตัว แก่โครงการทหารพันธุ์ดี โรงเรียนการสัตว์ทหารบก กรมการสัตว์ทหารบก เพื่อใช้ในการทดลองผสมข้ามสายพันธุ์กับกบท้องถิ่นจังหวัดนครนายก พระราชทานกระบือจากโครงการเกษตรรวมใจฯ จำนวน 6 ตัว แก่ผู้แทนเกษตรกรจากจังหวัดสุรินทร์ เพื่อใช้ประโยชน์ตามแนวทางโครงการธนาคารโค-กระบือทรงพระกรุณาเสด็จ ฯ เปิดศูนย์ผลิตพันธุ์ปลาน้ำจืดพระราชทาน “เพื่อนช่วยเพื่อน” ภาคตะวันออก และโรงเรือนศูนย์ผลิตพันธุ์ปลาน้ำจืด ทั้งนี้ ทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองพระบาทรับเสด็จ ระหว่างเส้นทางเสด็จ ฯ

ครั้งที่ 14 วันพุธที่ 27 กรกฎาคม 2565

แปลงสาธิตการเกษตร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
จังหวัดนครนายก

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปทรงปลูกข้าว ณ แปลงสาธิตการเกษตร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จังหวัดนครนายก ทอดพระเนตรนิทรรศการภายในอาคารอเนกประสงค์ และรับฟังรายงานผลการดำเนินงานกิจกรรมแปลงสาธิตการเกษตร จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี กรมการข้าว กรมส่งเสริมการเกษตร, สำนักงานเกษตรจังหวัดนครนายก, กรมชลประทาน, กองพันทหารราบ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า, กรมนักเรียนนายร้อยรักษาพระองค์ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า, ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวนครนายก กรมการข้าว, สถานีพัฒนาที่ดินนครนายก สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1 กรมพัฒนาที่ดิน, สำนักงานประมงจังหวัดนครนายก กรมประมง

เสด็จ ฯ ไปทรงปลูกข้าวพันธุ์ กข 87 ลงในแปลงสาธิตการเกษตร และทรงปล่อยปลาตะเพียนขาว จำนวน 9 ตัว ลงในแปลงสาธิตการเกษตรที่ 5 เพื่อเลี้ยงในนาข้าว

ครั้งที่ 15

วันเสาร์ที่ 3 กันยายน 2565

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปทรงติดตามการดำเนินงานโครงการทหารพันธุ์ดี กองพันทหารราบ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จังหวัดนครนายก ทรงปลูกต้นมะม่วงมหาชนก และทรงพระดำเนินไปทอดพระเนตรการดำเนินงานโครงการทหารพันธุ์ดี กองพันทหารราบ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ซึ่งเริ่มดำเนินการเมื่อปี 2563 ปัจจุบัน ขยายผลสู่ระยะที่ 2 นอกจากนี้ ทอดพระเนตรการดำเนินงานภายในโครงการทหารพันธุ์ดีอื่น ๆ เช่น การปลูกผักในภาชนะเหลือใช้ การผลิตปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน การขยายพันธุ์เชื้อไตรโคเดอร์มาและการผลิตฮอร์โมนบำรุงพืช

โครงการทหารพันธุ์ดี กองพันทหารราบ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จังหวัดนครนายก

การรับเสด็จและสรุปพระราชดำริ

พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 8 ครั้ง

ครั้งที่ 1 วันพฤหัสบดีที่ 2 ธันวาคม 2564

สถานีพัฒนาที่ดินร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จ ฯ ไปทรงเปิดงานวันดินโลก ปี 2564 ณ สถานีพัฒนาที่ดินร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

"ทรัพยากรดิน เป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์และสิ่งมีชีวิตทั้งหลาย ควบคู่กับทรัพยากรน้ำ และเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งในการสร้างความมั่นคงทางอาหาร ทุ่งกุลาร้องไห้ก็เป็นตัวอย่างที่ดี หลายสิบปีก่อน ดินทุ่งกุลาร้องไห้ไม่สมบูรณ์เพาะปลูกไม่ได้ผล เมื่อมีการแก้ไขปรับปรุงดินด้วยหลักวิชา และวิธีการที่เหมาะสม ซึ่งต้องใช้เวลานานกว่าจะได้รับผลสำเร็จ จึงสามารถเพาะปลูกพืชได้ผลดี โดยเฉพาะข้าวคุณภาพดีที่ทั่วโลกรู้จัก ดินมีคุณค่าและสำคัญต่อความอยู่รอดของชีวิต การใช้ประโยชน์จากดิน จึงต้องประกอบไปด้วยความรู้และจิตสำนึก คือไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนฝ่ายเดียว เมื่อได้รับประโยชน์จากดินแล้ว ก็ต้องรู้จักบำรุงรักษาดิน ให้คงสภาพอุดมสมบูรณ์อยู่เสมอ ให้เกิดความยั่งยืน คนรุ่นหลังจะได้ประโยชน์จากดินในการยังชีวิตสืบต่อไป"

ครั้งที่ 2

วันพุธที่ 5 มกราคม 2565

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ ได้แก่

- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนชมรม 9 สมาคมจีนแห่งประเทศไทยเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 5 ธันวาคม 2542 มีพระราชดำริสรุปความว่า

“ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการปรับปรุงถนนบนคันคลองส่งน้ำ 7L-RMC อ่างเก็บน้ำลำนางรองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (คลองซอยที่ 7 แยกออกไปทางซ้ายของคลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งขวาของอ่างเก็บน้ำลำนางรองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ) ระยะทางตามความเหมาะสม เพื่อให้นักเรียนและบุคลากรของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนชมรม 9 สมาคมจีนแห่งประเทศไทย เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 5 ธันวาคม 2542 รวมทั้งราษฎรในพื้นที่ใกล้เคียงสามารถสัญจรได้สะดวกทุกฤดูกาล”

- ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนทรัพย์ทรายทอง หมู่ที่ 17 ตำบลโคกมะม่วง อำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์ มีพระราชดำริสรุปความว่า

“1. ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำการปรับปรุงซ่อมแซมระบบน้ำบาดาลที่มีอยู่ให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากยังไม่เพียงพอให้ทำการสำรวจพื้นที่ เพื่อหาแนวทางในการช่วยเหลือต่อไป

2. ให้ดำเนินการจัดหาเมล็ดพันธุ์บัวสายพันธุ์เวียดนาม ซึ่งมีลักษณะกรอบ หอม อร่อย เม็ดใหญ่ มาทำการทดลองปลูกเพาะพันธุ์เพื่อนำไปใช้ประกอบอาหารและขนม”

ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนทรัพย์ทรายทอง หมู่ที่ 17 ตำบลโคกมะม่วง อำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์

ครั้งที่ 3

วันศุกร์ที่ 28 มกราคม 2565

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ติดตามการดำเนินงาน**โครงการทหารพันธุ์ดี กรมพลาธิการทหารบก ตำบลจันทึก อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา**

ปัจจุบันโครงการทหารพันธุ์ดี ได้ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ประกอบด้วย กิจกรรมการเลี้ยงปลานิลจิตรลดา สวนแห่งการเรียนรู้ ซึ่งใช้พืชผักสมุนไพรที่ปลูกในโครงการฯ ตกแต่งเป็นแปลงสวยงาม แปลงมะนาวพระราชทานพันธุ์แป้นพิจิตร แปลงปลูกผักสวนครัว การเลี้ยงแพะพระราชทานพันธุ์แบล็คเบงกอลและเลี้ยงหมูป่า

โครงการทหารพันธุ์ดี กรมพลาธิการทหารบก ตำบลจันทึก อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

ครั้งที่ 4

วันอังคารที่ 1 กุมภาพันธ์ 2565

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จ ฯ **โครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร โรงเรียนพระเทพญาณวิศิษฏ์อุดมวิทย์ อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์** มีพระราชดำริสรุปความว่า

"1. ให้สำนักงาน กปร. และกรมชลประทาน ร่วมกันดำเนินงานจัดทำระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ พร้อมทั้งติดตั้งเสาไฟฟ้าระบบพลังงานแสงอาทิตย์รอบสระน้ำ และติดตั้งระบบกรองน้ำดื่มสะอาดให้แก่โรงเรียนฯ

2. ให้มูลนิธิชัยพัฒนา นำไก่ไข่เข้ามาสนับสนุนในโรงเรียน พร้อมทั้งให้คำแนะนำในการเลี้ยงและสนับสนุนอาหารไก่ให้ด้วย

3. ให้กรมประมง เข้ามาสอนวิธีการเลี้ยงปลาดุกในกระชัง เพื่อเพิ่มความรู้ให้กับครูและนักเรียน"

โครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร โรงเรียนพระเทพญาณวิศิษฏ์อุดมวิทย์ อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์

ครั้งที่ 5

วันที่ 5 – 6 พฤษภาคม 2565

ศูนย์เรียนรู้ชุมชนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียงบ้านคำข่า ตำบลไร่ อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี และจังหวัดสกลนคร ได้แก่

วันพฤหัสบดีที่ 5 พฤษภาคม 2565

- โรงเรียนบ้านขาวัว ตำบลพังงู อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี

เสด็จ ฯ ไปทรงเปิดอาคาร "จิตติมาวิริยวัฒน์" ซึ่งเป็นอาคารเรียน 1 ชั้น จำนวน 4 ห้อง โดยได้รับพระราชทานงบประมาณสนับสนุนการก่อสร้างทดแทนหลังเดิมที่ทรุดโทรม จากมูลนิธิสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา จำนวน 800,000 บาท โดยชื่ออาคารดังกล่าวเป็นนามพระราชทานที่เป็นชื่อของข้าราชการบำนาญ กระทรวงศึกษาธิการที่มอบเงินให้กับมูลนิธิสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เพื่อสร้างโรงเรียนในถิ่นทุรกันดาร

- ศูนย์เรียนรู้ชุมชนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียงบ้านคำข่า ตำบลไร่ อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร

เสด็จฯ เปิดศูนย์เรียนรู้ชุมชนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียงบ้านคำข่า ซึ่งศูนย์เรียนรู้ชุมชนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียงบ้านคำข่า มีราษฎรส่วนใหญ่เป็นชาวภูไท อาชีพหลัก คือ ทำนา ส่วนอาชีพเสริม คือ เลี้ยงสัตว์ ทำสวน ทอผ้า ค้าขาย และแปรรูปอาหาร ปัจจุบัน เกษตรกรที่ทำนาหันมาทำเกษตรอินทรีย์เป็นจำนวนมาก และเข้าร่วมเป็นสมาชิกของสมาพันธ์เกษตรอินทรีย์แห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นเครือข่ายของมูลนิธิสมาพันธ์เกษตรอินทรีย์ในพระราชูปถัมภ์

ครั้งที่ 6 วันที่ 21 – 22 กรกฎาคม 2565

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปทรงติดตามผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อทอดพระเนตรกิจกรรมของโรงเรียน และทรงติดตามการดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตสามเณร โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในเขตพื้นที่จังหวัดอำนาจเจริญ จังหวัดศรีสะเกษ และจังหวัดอุบลราชธานี

วันพฤหัสบดีที่ 21 กรกฎาคม 2565

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ โครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริ ณ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านห้วยฆ้อง อำเภอชานุมาน จังหวัดอำนาจเจริญ ทอดพระเนตรการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านห้วยฆ้อง และการดำเนินงานกลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำริ จังหวัดอำนาจเจริญ

โรงเรียนวัดประชานิมิตโสภิตธรรมภาณ อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ ทรงติดตามการดำเนินโครงการตามพระราชดำริของกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดศรีสะเกษ 9 โรงเรียน ใน 8 อำเภอ มีพระราชดำริสรุปความว่า

“ขอให้สำนักงาน กปร. ร่วมกับจังหวัดศรีสะเกษ กรมชลประทาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาแนวทางแก้ไขปัญหาน้ำอุปโภคบริโภคไม่เพียงพอ และคุณภาพน้ำให้กับกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 9 แห่ง รวมถึงขอให้ดูด้านสาธารณสุขด้วย”

วันศุกร์ที่ 22 กรกฎาคม 2565

เสด็จฯ โครงการโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ทุ่นลอยน้ำร่วมกับโรงไฟฟ้าพลังน้ำเขื่อนสิรินธร อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี

โครงการโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ทุ่นลอยน้ำร่วมกับโรงไฟฟ้าพลังน้ำเขื่อนสิรินธร อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี

ครั้งที่ 7 วันเสาร์ที่ 6 สิงหาคม 2565

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปทรงติดตามการดำเนินงานโครงการทหารพันธุ์ดี ค่ายศรีสองรัก อำเภอเมือง จังหวัดเลย มีพระราชดำริสรุปความว่า

“ให้สำนักงาน กปร. กรมชลประทาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาดำเนินการปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยน้อย พร้อมก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ และระบบกระจายน้ำ ให้แก่โครงการทหารพันธุ์ดี ค่ายศรีสองรัก และราษฎรโดยรอบพื้นที่โครงการ”

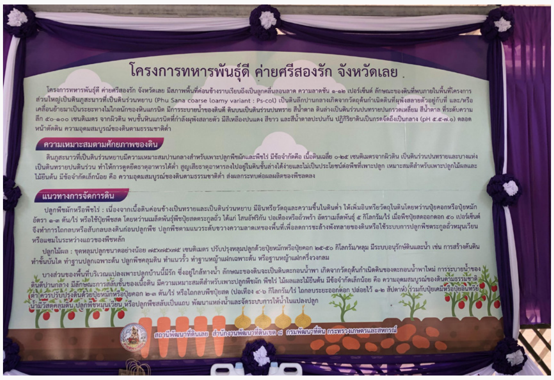

โครงการทหารพันธุ์ดี ค่ายศรีสองรัก อำเภอเมือง จังหวัดเลย

ครั้งที่ 8 วันที่ 22 – 25 สิงหาคม 2565

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์ และจังหวัดบุรีรัมย์ ได้แก่

วันจันทร์ที่ 22 สิงหาคม 2565

เสด็จฯ โครงการผลิตพันธุ์กบพระราชทาน บ้านกระเบื้อง ตำบลนาหนองไผ่ อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ และเสด็จฯ ไปยัง กลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิ 105 พระราชทาน “เพื่อนช่วยเพื่อน” บ้านกระเบื้อง ตำบลหนองไผ่ อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ จากนั้น เสด็จฯ ไปยัง โครงการทหารพันธุ์ดี มณฑลทหารบกที่ 26 ค่ายสมเด็จเจ้าพระยามหากษัตริย์ศึก ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ มีพระราชดำริสรุปความว่า

“ขอให้สำนักงาน กปร. สนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมให้กับศูนย์ผลิตพันธุ์สัตว์ปีกพระราชทาน “เพื่อนช่วยเพื่อน” พื้นที่อีสานใต้ จำนวน 3 หน่วย ดังนี้

1. โครงการทหารพันธุ์ดี กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 23 ค่ายสุรธรรมพิทักษ์ พื้นที่อีสานใต้ ส่วนแยกนครราชสีมา

2. โครงการทหารพันธุ์ดี กองพันทหารราบที่ 3 กรมทหารราบที่ 16 ค่ายบดินทรเดชา พื้นที่อีสานใต้ ส่วนแยกยโสธร

3. โครงการทหารพันธุ์ดี กองพันทหารปืนใหญ่ที่ 106 กรมทหารปืนใหญ่ที่ 6 ค่ายสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช พื้นที่อีสานใต้ ส่วนแยกร้อยเอ็ด”

โครงการทหารพันธุ์ดี มณฑลทหารบกที่ 26 ค่ายสมเด็จเจ้าพระยามหากษัตริย์ศึก ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

วันอังคารที่ 23 สิงหาคม 2565

เสด็จฯ โครงการ “ทางนี้มีผล ผู้คนรักกัน” ตำบลช่างปี่ ตำบลแตล และตำบลระแงง อำเภอศีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์ จากนั้น เสด็จฯ ไป โครงการผลิตพันธุ์ข้าวหอมมะลิ 105 พระราชทาน บ้านหนองแคน ตำบลหนองไผ่ล้อม อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์และเสด็จฯ ไปยัง ศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ ตำบลสำโรงทาบ อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์

วันพุธที่ 24 สิงหาคม 2565

เสด็จฯ โครงการทหารพันธุ์ดี กองพันทหารราบที่ 3 กรมทหารราบที่ 23 ค่ายวีรวัฒน์โยธิน อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ จากนั้น โรงเรียนบ้านหนองคันนา ตำบลตาเมียง อำเภอพนมดงรัก จังหวัดสุรินทร์ โครงการทหารพันธุ์ดี “ชุมชนเบิกบาน อาหารปลอดภัย” บ้านหนองคันนา ตำบลตาเมียง อำเภอพนมดงรัก จังหวัดสุรินทร์

โครงการทหารพันธุ์ดี กองพันทหารราบที่ 3 กรมทหารราบที่ 23 ค่ายวีรวัฒน์โยธิน อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์

วันพฤหัสบดีที่ 25 สิงหาคม 2565

เสด็จฯ ศูนย์พัฒนาทักษะและฝึกอาชีพคนพิการทางสติปัญญา ตำบลเชื้อเพลิง อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ ทรงเปิด “ศูนย์พัฒนาทักษะและฝึกอาชีพคนพิการทางสติปัญญา จังหวัดสุรินทร์”

การรับเสด็จและสรุปพระราชดำริ

พื้นที่ภาคเหนือ จำนวน 9 ครั้ง

ครั้งที่ 1 วันที่ 8 – 9 พฤศจิกายน 2564

ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านห้วยโป่งเลา หมู่ที่ 4 ตำบลแม่กิ๊ อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

วันจันทร์ที่ 8 พฤศจิกายน 2564

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจเพื่อทรงติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริ ณ ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านดอยแสง หมู่ที่ 13 ตำบลปางหมู อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน ครั้งที่ 2 /1049 ได้มีพระราชดำริ สรุปได้ดังนี้

"1. ขอให้โครงการศูนย์พัฒนาพันธุ์สัตว์พระราชทานด่านซ้าย จังหวัดเลย มูลนิธิชัยพัฒนา สนับสนุนพันธุ์ไก่ไข่และอาหารสัตว์ โดยพิจารณาตามความเหมาะสมของพื้นที่

2. ขอให้สำนักงาน กปร. กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมทางหลวงชนบท และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาให้ความช่วยเหลือราษฎร โดยการก่อสร้างสะพานและปรับปรุงถนนตามความเหมาะสม"

เสด็จฯ ไปยัง ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านห้วยโป่งเลา หมู่ที่ 4 ตำบลแม่กิ๊ อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ครั้งที่ 2 /1050 ได้มีพระราชดำริ สรุปได้ดังนี้

"1. ขอให้กรมชลประทาน กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาจัดหาน้ำสนับสนุนศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านห้วยโป่งเลา และราษฎรในบริเวณใกล้เคียง เพื่อเป็นแหล่งน้ำให้แก่สัตว์ป่า และหน่วยพิทักษ์ป่าในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่ยวมฝั่งขวา

2. ขอให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมป่าไม้ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาดำเนินการขยายเขตไฟฟ้าในพื้นที่ระยะทาง 9 กิโลเมตร เพื่อช่วยเหลือศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านห้วยโป่งเลา และราษฎรบ้านห้วยโป่งเลา เพื่อให้ราษฎรมีไฟฟ้าใช้เพียงพอต่อความต้องการ"

วันอังคารที่ 9 พฤศจิกายน 2564

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปยังศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดน บ้านแม่เหลอ หมู่ที่ 2 ตำบลเสาหิน อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ครั้งที่ 2/1051 ได้มีพระราชดำริ สรุปได้ดังนี้

"1. ขอให้กรมชลประทาน กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาจัดหาน้ำสนับสนุนศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดน บ้านแม่เหลอ และราษฎรในบริเวณใกล้เคียง

2. ขอให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาให้ความช่วยเหลือราษฎรในการปรับปรุงถนน โดยให้ช่วยพิจารณาเรื่องเครื่องจักร เครื่องมือ ให้เหมาะสมกับสถานที่ อย่าให้รบกวนพื้นที่ป่า และให้ใช้ต้นแบบการก่อสร้างถนนในรูปแบบเดียวกับถนนเทพรัตนวิถีและถนนมหาจักรีดำเนิน ในพื้นที่ปูนะ ปางมะหัน อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

3. ขอให้โครงการศูนย์พัฒนาพันธุ์สัตว์พระราชทานด่านซ้าย จังหวัดเลย มูลนิธิชัยพัฒนา สนับสนุนพันธุ์เป็ดไข่และอาหารสัตว์ โดยพิจารณาตามความเหมาะสมของพื้นที่"

ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดน บ้านแม่เหลอ หมู่ที่ 2 ตำบลเสาหิน อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ครั้งที่ 2

วันพุธที่ 1 ธันวาคม 2564

ศูนย์การเรียนชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง" บ้านแม่ลง หมู่ที่ 9 ตำบลนาเกียน อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปยังโรงเรียนบ้านแม่หลุย หมู่ที่ 4 ตำบลแม่สวด อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน และได้มีพระราชดำริ ดังนี้

"1. ให้กรมป่าไม้ กรมชลประทาน และสำนักงาน กปร. ร่วมกันจัดหาน้ำให้แก่โรงเรียนบ้านแม่หลุย และราษฎรบ้านแม่หลุย ในลักษณะโครงการร่วมระหว่างกรมป่าไม้และกรมชลประทาน โดยการก่อสร้างฝายทดน้ำ พร้อมระบบส่งน้ำ และบ่อเก็บน้ำตามความเหมาะสม เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ จะเป็นแนวป้องกันไฟป่า แหล่งน้ำและแหล่งอาหารให้แก่สัตว์ป่า อีกทั้งโรงเรียนบ้านแม่หลุยและราษฎรบ้านแม่หลุย จะมีน้ำสำหรับอุปโภค บริโภค และดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ได้เพียงพอตลอดทั้งปี

2. ให้กรมป่าไม้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำโครงการในลักษณะโครงการร่วมพัฒนาถนนและไฟฟ้าเข้ามาในพื้นที่ เพื่อให้การช่วยเหลือราษฎรบ้านแม่หลุย

3. ให้มูลนิธิชัยพัฒนานำไก่มามอบให้แก่โรงเรียนบ้านแม่หลุย เพื่อเป็นแหล่งอาหารโปรตีนให้แก่โรงเรียน

4. ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชจัดทำโครงการครูป่าไม้ เพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจเรื่องความสำคัญของป่าไม้ให้กับนักเรียนและราษฎรในพื้นที่ใกล้เคียง"

เสด็จฯ ไปทรงเยี่ยมและติดตามผลการดำเนินงานของศูนย์การเรียนชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง" บ้านแม่ลง หมู่ที่ 9 ตำบลนาเกียน อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ และได้มีพระราชดำริ ดังนี้

"1. ให้กรมชลประทานจัดหาน้ำให้แก่ศูนย์การเรียนชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง" บ้านแม่ลง และราษฎรบ้านแม่ลง ในลักษณะโครงการร่วมระหว่างกรมป่าไม้และกรมชลประทาน โดยจะดำเนินการก่อสร้างฝายทดน้ำ พร้อมระบบส่งน้ำ และบ่อเก็บน้ำตามความเหมาะสม เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ จะเป็นแนวป้องกันไฟป่า แหล่งน้ำและแหล่งอาหารให้แก่สัตว์ป่า อีกทั้งศูนย์การเรียนชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง" บ้านแม่ลง และราษฎรบ้านแม่ลง จะมีน้ำสำหรับอุปโภค บริโภค และดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ได้เพียงพอตลอดทั้งปี"

ทั้งนี้ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ยังได้มีพระราชดำริเพิ่มเติมให้กรมชลประทานและกรมป่าไม้ เข้าไปดำเนินการส่งเสริม พร้อมให้ความรู้ เรื่องการใช้น้ำอย่างประหยัด และใช้น้ำอย่างรู้คุณค่าแก่ศูนย์การเรียนชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง" บ้านแม่ลง และราษฎรบ้านแม่ลง

"2. ให้กรมป่าไม้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำโครงการในลักษณะโครงการร่วมพัฒนาถนนและไฟฟ้าเข้ามาในพื้นที่ เพื่อให้การช่วยเหลือราษฎรบ้านแม่ลง"

ครั้งที่ 3

วันที่ 20 – 23 ธันวาคม 2564

วันจันทร์ที่ 20 ธันวาคม 2564

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปยังโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจุฬา – ธรรมศาสตร์ 3 หมู่ที่ 9 ตำบลแม่หละ อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก พระราชทานพระราชดำริให้กรมชลประทาน และสำนักงาน กปร.พิจารณาแนวทางการแก้ไขปัญหาการตื้นเขินของอ่างเก็บน้ำห้วยไร่ ตำบลม่วง อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ได้มีพระราชดำริ *"ให้กรมชลประทาน และสำนักงาน กปร.พิจารณาแนวทางการแก้ไขปัญหาการตื้นเขินของอ่างเก็บน้ำห้วยไร่ ตำบลม่วง อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร"*

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจุฬา – ธรรมศาสตร์ 3 หมู่ที่ 9 ตำบลแม่หละ อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนท่านผู้หญิงทวี มณีนุตร หมู่ที่ 6
ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

วันอังคารที่ 21 ธันวาคม 2564

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปยัง โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนท่านผู้หญิงทวี มณีนุตร หมู่ที่ 6 ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ทรงพระราชทานสิ่งของแก่ครูใหญ่และผู้แทนนักเรียน พระราชทานเข็มเชิดชูเกียรติแก่ผู้ปฏิบัติงานโครงการตามพระราชดำริ และได้มีพระราชดำริ ดังนี้

“1. ให้กรมป่าไม้ กรมชลประทาน และสำนักงาน กปร. ร่วมกันจัดหาน้ำให้แก่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนท่านผู้หญิงทวี มณีนุตร ในลักษณะโครงการร่วม โดยการก่อสร้างฝายทดน้ำ พร้อมระบบส่งน้ำ และบ่อเก็บน้ำตามความเหมาะสม เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ จะเป็นแนวป้องกันไฟป่าและแหล่งอาหารให้แก่สัตว์ป่า ตลอดจนเป็นแหล่งน้ำให้กับโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนท่านผู้หญิงทวี มณีนุตร สำหรับอุปโภคบริโภค และดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ได้เพียงพอตลอดทั้งปี

2. ให้สำนักงาน กปร. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันพิจารณาปรับปรุงถนน เส้นทางเข้าสู่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนท่านผู้หญิงทวี มณีนุตร ให้สามารถสัญจรได้ทุกฤดูกาล”

ต่อมา เสด็จฯ ไปยังศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านเลผะสุคี หมู่ที่ 10 ตำบลแม่ตื่น อำเภอแม่ระมาด จังหวัดตาก ทรงพระราชทานสิ่งของแก่ครูใหญ่และผู้แทนนักเรียน พระราชทานเข็มเชิดชูเกียรติแก่ผู้ปฏิบัติงานโครงการตามพระราชดำริ และมีพระราชดำริ ให้กรมชลประทานจัดหาน้ำเพิ่มเติมให้แก่ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านเลผะสุคี โดยการก่อสร้างระบบท่อส่งน้ำและบ่อเก็บน้ำตามความเหมาะสม เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จจะเป็นแหล่งน้ำสำรองในช่วงฤดูแล้งให้แก่ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านเลผะสุคี

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 55 หมู่ที่ 4 ตำบลแม่ท้อ
อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก

วันพุธที่ 22 ธันวาคม 2564

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปยังโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 55 หมู่ที่ 4 ตำบลแม่ท้อ อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก ทรงพระราชทานสิ่งของแก่ผู้อำนวยการโรงเรียนและผู้แทนนักเรียน ทอดพระเนตรกิจกรรมส่งเสริมวิชาชีพนักเรียน

โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ หมู่ที่ 4 ตำบลพระธาตุผาแดง
อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

วันพฤหัสบดีที่ 23 ธันวาคม 2564

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปยังบริเวณจุดชมวิวทิวทัศน์ พระธาตุผาแดง โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หมู่ที่ 4 ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ได้มีพระราชดำริ ดังนี้

“1. ให้เน้นการปลูกต้นไม้ให้มากที่สุด

2. ในการก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ ให้คำนึงถึงความทนทานในการใช้งาน และมีราคาที่เหมาะสม

3. เนื่องจากสภาวการณ์โรคระบาดในปัจจุบัน ที่อาจทำให้ไม่สามารถดำเนินการด้านอื่น ๆ เช่น เรื่องการท่องเที่ยวได้ จึงขอให้เน้นความสำคัญเรื่องการฟื้นฟูพื้นที่ป่าและทรัพยากรธรรมชาติเป็นลำดับแรก”

ต่อมา เสด็จฯ ไปยัง บริเวณพื้นที่ปลูกต้นไม้ภายในโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หมู่ที่ 4 ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ได้ทอดพระเนตรนิทรรศการความก้าวหน้าโครงการสร้างป่าสร้างรายได้ตามพระราชดำริในพื้นที่จังหวัดตาก

ครั้งที่ 4 วันที่ 10 – 13 มกราคม 2565

วันจันทร์ที่ 10 มกราคม 2565

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปทรงติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงาน ณ ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านนามะอื้น ตำบลแม่อาย อำเภอแม่อาย จังหวัดเชียงใหม่ ครั้งที่ 1/1059 พระราชทานสิ่งของแก่ครูใหญ่และผู้แทนนักเรียน ทรงเปิดแพรคลุมป้ายชื่อ “ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านนามะอื้น” พร้อมทรงปลูกต้นอะโวคาโด้พันธุ์พื้นเมือง และได้มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

“1. ให้กรมชลประทาน กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สำนักงาน กปร. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันพิจารณาจัดหาน้ำสนับสนุนศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านนามะอื้น และราษฎรในบริเวณใกล้เคียง โดยดำเนินการในลักษณะโครงการร่วม เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จจะเป็นแนวป้องกันไฟป่า แหล่งน้ำและแหล่งอาหารให้แก่สัตว์ป่า สร้างความชุ่มชื้นให้แก่อุทยานแห่งชาติดอยผ้าห่มปก ตลอดจนเป็นแหล่งน้ำให้กับศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านนามะอื้น และราษฎรในบริเวณใกล้เคียง มีน้ำสำหรับอุปโภค บริโภค และน้ำเพื่อการเกษตร รวมทั้งดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ได้เพียงพอตลอดทั้งปี

2. ให้กรมอนามัย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาเรื่องกระบวนการทำความสะอาดระบบกรองน้ำ อุปกรณ์การกรองต่าง ๆ เพื่อให้ครูและนักเรียนศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านนามะอื้น สามารถเข้าถึงน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคที่สะอาด ปลอดภัย ผ่านเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำ

ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านนามะอื้น ตำบลแม่อาย
อำเภอแม่อาย จังหวัดเชียงใหม่

3. ให้สำนักงาน กปร. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาความเหมาะสมในเรื่องการก่อสร้างถนนและการขยายเขตไฟฟ้าเข้าสู่พื้นที่ต่อไป”

นอกจากนี้ ได้มีพระราชดำริให้กรมชลประทานสำรวจและพิจารณาแนวทางการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำของโรงเรียนบ้านหนองกันเกรา หมู่ที่ 5 ตำบลศรีกะอาง อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก รวมทั้งศึกษาสาเหตุของการขาดแคลนน้ำ เกิดจากปริมาณน้ำต้นทุนไม่เพียงพอหรือเกิดจากการบริหารจัดการน้ำ

ต่อมา เสด็จฯ ไปยัง โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนชมรมอนุรักษ์พุทธศิลปไทยอนุสรณ์ บ้านแสนคำลือ ตำบลถ้ำลอด อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน ครั้งที่ 7/1060 พระราชทานสิ่งของแก่ครูใหญ่และผู้แทนนักเรียน และได้มีพระราชดำริ สรุปได้ดังนี้

“1.ให้กรมอนามัย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาเรื่องน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และระบบกรองน้ำของโรงเรียนให้ดี เพื่อให้ครูและนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนชมรมอนุรักษ์พุทธศิลปไทยอนุสรณ์ สามารถเข้าถึงน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคที่สะอาด ปลอดภัย ผ่านเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำ ทั้งทางด้านกายภาพ ทางเคมี สารพิษ และแบคทีเรีย

2. ให้สำนักงาน กปร. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาความเหมาะสมในเรื่องการก่อสร้างถนนเข้าสู่พื้นที่โรงเรียนและชุมชนบริเวณใกล้เคียงต่อไป”

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเบญจมะ 1 ตำบลเมืองแหง
อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

วันอังคารที่ 11 มกราคม 2565

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงาน ณ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเบญจมะ 1 ตำบลเมืองแหง อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ครั้งที่ 6/1061 พระราชทานสิ่งของแก่ครูใหญ่และผู้แทนนักเรียน ได้มีพระราชดำริ *“ให้กรมชลประทาน และสำนักงาน กปร. พิจารณาปรับปรุงระบบกรองน้ำเพิ่มเติม ให้แก่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเบญจมะ 1 ตำบลเมืองแหง อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ และราษฎรบริเวณใกล้เคียงต่อไป”*

ต่อมา เสด็จฯ ไปยัง ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนพลเอก อรชุน พิบูลนครินทร์ บ้านลุกข้าวหลาม ตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน ครั้งที่ 2/1062 พระราชทานสิ่งของแก่ครูใหญ่และผู้แทนนักเรียน มีพระราชดำริ *“ให้กรมชลประทาน กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และสำนักงาน กปร. ร่วมกันพิจารณาจัดหาน้ำให้แก่ ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนพลเอก อรชุน พิบูลนครินทร์ และราษฎรในบริเวณใกล้เคียง โดยดำเนินการในลักษณะโครงการร่วม เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จจะเป็นแนวป้องกันไฟป่า แหล่งน้ำและแหล่งอาหารให้แก่สัตว์ป่า ตลอดจนเป็นแหล่งน้ำให้กับศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนพลเอก อรชุน พิบูลนครินทร์ และราษฎรในบริเวณใกล้เคียง มีน้ำสำหรับอุปโภค บริโภค และน้ำเพื่อการเกษตร รวมทั้งดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ได้เพียงพอตลอดทั้งปี”*

เสด็จฯ ไปยังโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านใหม่พัฒนาสันติ ตำบลแม่นาจร อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ครั้งที่ 6/1063 พระราชทานสิ่งของแก่ครูใหญ่และผู้แทนนักเรียน มีพระราชดำริ สรุปได้ดังนี้

“1. ให้กรมชลประทาน สำนักงาน กปร. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันพิจารณาจัดหาน้ำให้แก่ราษฎรบ้านแม่นาจร หมู่ที่ 5 และหมู่ที่ 14 อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ให้มีน้ำสำหรับการอุปโภค บริโภค และทำการเกษตร ตลอดจนดำเนินกิจกรรมต่างๆ ได้เพียงพอตลอดทั้งปี

2. ให้พิจารณาตรวจสอบอุปกรณ์ และการบำรุงรักษาระบบกรองน้ำ สำหรับน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค ของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านใหม่พัฒนาสันติ และชุมชนบริเวณใกล้เคียง โดยให้พิจารณาปริมาณคลอรีนในน้ำให้มีความเหมาะสม สามารถช่วยให้ราษฎรเข้าถึงน้ำดื่มสะอาด ปลอดภัย พร้อมทั้งเสริมสร้างความรู้ให้แก่ชุมชนเพิ่มเติม ทั้งในเรื่องการกรองน้ำ และต้มน้ำ เพื่อให้ได้น้ำที่สะอาด ปราศจากเชื้อโรค

3. ให้สำนักงาน กปร. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาความเหมาะสมในเรื่องการก่อสร้างถนนและการขยายเขตไฟฟ้าเข้าสู่พื้นที่ต่อไป”

วันพุธที่ 12 มกราคม 2565

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปทรงติดตามการดำเนินงานโครงการตามพระราชดำริ ณ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านแม่ลอง ตำบลบ้านทับ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ครั้งที่ 6/1064 พระราชทานพันธุ์ไม้ผล และผ้าห่มกันหนาวให้แก่ผู้แทนชาวบ้าน ได้มีพระราชดำริ *“ให้สำนักงาน กปร. ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาความเหมาะสมในเรื่องการก่อสร้างถนนและการขยายเขตไฟฟ้าเข้าสู่พื้นที่ต่อไป”*

ต่อมา เสด็จฯ ไปทอดพระเนตร กิจกรรมส่งเสริมการศึกษาและวิชาชีพที่โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ เชียงใหม่ ตำบลดอนแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ และโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย ตำบลศรีภูมิ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่

โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ เชียงใหม่ ตำบลดอนแก้ว
อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

วันพฤหัสบดีที่ 13 มกราคม 2565

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปทรงติดตามการดำเนินงานโครงการตามพระราชดำริ ณ ศูนย์การเรียนชุมชนชาวไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” บ้านเลอะกรา ตำบลแม่ตื่น อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ได้มีพระราชดำริ สรุปได้ดังนี้

“1. ให้สำนักงาน กปร. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันพิจารณาจัดหาน้ำให้แก่ราษฎรโครงการสร้างป่าสร้างรายได้ บ้านทุ่งต้นงิ้ว ตำบลแม่ตื่น อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ให้มีน้ำสำหรับทำการเกษตรเพียงพอตลอดทั้งปี พร้อมทั้งให้จัดหาสมาชิกกลุ่มสร้างป่าสร้างรายได้เพิ่มเติม

2. ให้สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาให้การฝึกอบรม ครูและบุคลากรศูนย์การเรียนชุมชนชาวไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” บ้านเลอะกรา เกี่ยวกับการดูแลรักษาระบบพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อนำองค์ความรู้ไปขยายผลสู่ราษฎรในพื้นที่ และให้พิจารณาจัดทำแผนการซ่อมบำรุงต่อไป”

ต่อมา เสด็จฯ ไปยัง โรงเรียนล่องแพวิทยา ตำบลแม่สวด อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน พระราชทานสิ่งของแก่ครูใหญ่และผู้แทนนักเรียน ได้มีพระราชดำริ สรุปได้ดังนี้

“1. ให้สำนักงาน กปร. ประสาน กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน (พพ.) เข้าสำรวจพื้นที่โรงเรียนล่องแพวิทยา ตำบลแม่สวด อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อติดตั้งพลังงานแสงอาทิตย์ เนื่องจากโรงเรียนประสบปัญหาขาดแคลนไฟฟ้าใช้ในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน

ศูนย์การเรียนชุมชนชาวไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” บ้านเลอะกรา
ตำบลแม่ตื่น อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่

2. ให้พิจารณาความเหมาะสมเรื่องการขยายเขตไฟฟ้าและกำลังไฟฟ้าเข้าสู่พื้นที่ เพื่อช่วยเหลือราษฎร ตำบลแม่สวด อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีไฟฟ้าใช้เพียงพอต่อความต้องการในการดำรงชีวิต

3. ให้กรมอนามัย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาติดตั้งระบบเครื่องกรองน้ำ Reverse Osmosis (RO) ให้กับโรงเรียนล่องแพวิทยา เพื่อปรับปรุงคุณภาพน้ำ ให้ครูและนักเรียนสามารถเข้าถึงน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคที่สะอาด ปลอดภัย ผ่านเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำ สามารถบริโภคได้

4. ให้กระทรวงสาธารณสุข จังหวัดแม่ฮ่องสอน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดตั้งสุขศาลาพระราชทาน เพื่อให้ครู และนักเรียนโรงเรียนล่องแพวิทยา รวมทั้งราษฎรในพื้นที่ห่างไกล สามารถเข้าถึงบริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐานที่ได้คุณภาพมาตรฐาน และเท่าเทียม ทั่วถึง พัฒนาให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี

5. ให้กรมชลประทาน กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมป่าไม้ สำนักงาน กปร. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันพิจารณาจัดหาน้ำสนับสนุนโรงเรียนล่องแพวิทยา และราษฎรในบริเวณใกล้เคียง โดยดำเนินการในลักษณะโครงการร่วม เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ จะเป็นแนวป้องกันไฟป่า แหล่งน้ำและแหล่งอาหารให้แก่สัตว์ป่า ตลอดจนเป็นแหล่งน้ำให้กับโรงเรียนล่องแพวิทยา และราษฎรในบริเวณใกล้เคียง มีน้ำสำหรับอุปโภค บริโภค และน้ำเพื่อการเกษตร รวมทั้งดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ได้เพียงพอตลอดทั้งปี”

ครั้งที่ 5

วันจันทร์ที่ 24 มกราคม 2565

โครงการทหารพันธุ์ดี ค่ายสุรศักดิ์มนตรี ตำบลพิชัย
อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ณ โครงการทหารพันธุ์ดี ค่ายสุรศักดิ์มนตรี ตำบลพิชัย อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง รับฟังเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการทหารพันธุ์ดี มณฑลทหารบกที่ 28 ค่ายศรีสองรัก จังหวัดเลย ทรงมีพระราชดำริ สรุปว่า *“ให้จัดหาน้ำเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานที่มณฑลทหารบกที่ 28 จังหวัดเลย เนื่องจากมีน้ำไม่เพียงพอ”*

จากนั้น เสด็จฯ ปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ณ โครงการตำรวจพันธุ์ดี สถานีตำรวจภูธรเกาะคา ตำบลศาลา อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง ทอดพระเนตรแปลงปลูกผัก และทรงปลูกต้นมะม่วงพันธุ์มหาชนกเป็นที่ระลึก

ครั้งที่ 6

วันที่ 14 – 17 กุมภาพันธ์ 2565

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

วันจันทร์ที่ 14 กุมภาพันธ์ 2565

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปยังมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ในการพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ประจำปีการศึกษา 2562

ต่อจากนั้นเสด็จฯ ไปยังโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 4 หมู่ที่ 4 บ้านหัวแม่คำ ตำบลแม่สลองใน อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย พระราชทานสิ่งของแก่ครูใหญ่และผู้แทนนักเรียน พระราชทานพันธุ์ไม้ผลและผ้าห่มกันหนาวแก่ผู้แทนชาวบ้าน

และเสด็จฯ ไปยัง ห้องประชุมอาคารอเนกประสงค์ พระตำหนักดอยตุง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ทรงเป็นประธานการประชุมคณะกรรมการมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงในพระบรมราชูปถัมภ์ ครั้งที่ 1 ประจำปี 2565 ที่ประชุมได้พิจารณาผลการดำเนินงานโครงการฯ ต่าง ๆ ประจำปี 2564 อาทิ โครงการพัฒนาทางเลือกเพื่อชีวิตความเป็นอยู่ที่ยั่งยืนไทย-เมียนมา

วันอังคารที่ 15 กุมภาพันธ์ 2565

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปยังโครงการเลี้ยงแพะพันธุ์แบล็คเบงกอล พื้นที่โครงการพัฒนาดอยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ทรงรับฟังรายงานผลการดำเนินงานโครงการเลี้ยงแพะพันธุ์แบล็คเบงกอล งานวิจัยเกี่ยวกับแพะพันธุ์แบล็คเบงกอล และทอดพระเนตรแพะพันธุ์แบล็คเบงกอลและแพะลูกผสม ได้มีรับสั่งว่า *“โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนห้วยลู่ จังหวัดน่าน ยังไม่เรียบร้อยดี ตัวอาคารเสร็จแล้ว เหลือการจัดระบบบริหาร จะต้องดูเรื่องการปลูกพืชเลี้ยงสัตว์ให้มีโปรตีน ผัก ผลไม้ สมดุลกับปริมาณของเด็ก และต้องดูว่ามีปริมาณน้ำเพียงพอที่จะปลูกผัก”*

ต่อมา เสด็จฯ ไปยังศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ ตำบลโป่งผา อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย พระราชทานวุฒิบัตรทหารพันธุ์ดี และตำรวจพันธุ์ดี ทอดพระเนตรการผลิตไส้เดือนฝอยสายพันธุ์ไทยและสายพันธุ์ต่างประเทศ เพื่อช่วยลดการแพร่ระบาดของศัตรูพืช เป็นแนวทางทำการเกษตรแบบปลอดสารพิษ

ศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ ตำบลโป่งผา
อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

จากนั้น เสด็จฯ ไปยังศูนย์วิจัยและพัฒนาชาน้ำมันและพืชน้ำมัน ตำบลเวียงพางคำ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ทรงวางพวงมาลาถวายสักการะหน้าพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เสด็จพระราชดำเนินไปยังห้องประชุมลานนิทรรศการ

ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านฟ้าไทยงาม หมู่ที่ 13
บ้านฟ้าไทยงาม ตำบลปอ อำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย

วันพุธที่ 16 กุมภาพันธ์ 2565

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปยังมหาวิทยาลัยพะเยา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา พระราชทานปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์สาขาวิชาบริหารการศึกษา ประจำปี 2561 แก่พระสงฆ์ และพระราชทานปริญญาบัตรแก่พระสงฆ์ที่สำเร็จการศึกษา

จากนั้น เสด็จฯ ไปยังศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง มหาวิทยาลัยพะเยา ทรงกดปุ่มเปิดแพรคลุมป้ายชื่อ ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง โดยน้อมนำแนวพระราชดำริ เศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้เพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ต้นแบบ

และ เสด็จฯ ไปยังศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดน บ้านฟ้าไทยงาม หมู่ที่ 13 บ้านฟ้าไทยงาม ตำบลปอ อำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย พระราชทานสิ่งของแก่ครูใหญ่และผู้แทนนักเรียน พระราชทานพันธุ์ไม้ผลและผ้าห่มกันหนาวแก่ผู้แทนชาวบ้าน ได้มีพระราชดำริ ดังนี้

“1. หากดำเนินงานเรื่องไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ เมื่อทำการติดตั้งระบบต่าง ๆ แล้ว ขอให้ดำเนินการสอน ให้ความรู้แก่เด็กและชาวบ้านในเรื่องการดูแลบำรุงรักษาด้วย

2. การสร้างป่าสร้างรายได้ ช่วยลดการบุกรุกป่าและการส่งเสริมการปลูกอโวคาโด เป็นเรื่องดีเพราะสามารถจำหน่ายได้”

วันพฤหัสบดีที่ 17 กุมภาพันธ์ 2565

สำนักงานโครงการชาน้ำมันปูนะ ตำบลเทอดไท
อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

เสด็จฯ ไปยังสำนักงานโครงการชาน้ำมันปูนะ ตำบลเทอดไท อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย และทอดพระเนตรแปลงชาน้ำมันของ นางหมี่โอ เซหมี่ บ้านแม่หม้อ ตำบลเทอดไท อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย จากนั้นประทับรถยนต์พระที่นั่งไปยังโรงเรียนพญาไพรไตรมิตร ตำบลเทอดไท อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ทรงติดตามผลการส่งเสริมและพัฒนาหัตถกรรมชุมชนประจำปี 2564 และเสด็จฯ ไปยังแปลงชาน้ำมันดอกแดง โซนปางมะหัน ทอดพระเนตรต้นชาน้ำมันดอกแดงแต่ละสายพันธุ์ ทรงติดตามความก้าวหน้าการทดลองปลูกชาน้ำมันดอกแดง

เสด็จฯ ไปยังโรงเรียนป่าซางนาเงิน ตำบลแม่ฟ้าหลวง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย และทรงเป็นประธานการประชุมโครงการขยายผลการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับเด็ก ในพื้นที่พัฒนาของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ประจำปีการศึกษา 2564 มีพระราชดำริ สรุปได้ดังนี้ *“ให้ สำนักงาน กปร. และ กรมชลประทาน ร่วมกันจัดหาแหล่งน้ำเพื่อช่วยเหลือโรงเรียนบ้านป่าซางนาเงิน ให้มีน้ำใช้เพื่อดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของทางโรงเรียน และช่วยให้ราษฎรในพื้นที่ได้มีน้ำใช้เพื่ออุปโภคบริโภค และทำการเกษตรได้อย่างเพียงพอ”*

ครั้งที่ 7 วันที่ 18 – 19 เมษายน 2565

วันจันทร์ที่ 18 เมษายน 2565

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปยังโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนชนัตถ์ ปิยะอุย หมู่ที่ 3 บ้านเจดีย์ทอง ตำบลปอ อำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย พระราชทานสิ่งของแก่ครูใหญ่และผู้แทนนักเรียน พระราชทานพันธุ์ไม้ผลและผ้าห่มกันหนาวแก่ผู้แทนชาวบ้าน และทรงเปิดอาคารท่านผู้หญิงชนัตถ์ ปิยะอุย

ต่อมาเสด็จฯ ไปยัง โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านดอยล้าน หมู่ที่ 4 ตำบลลวาวี อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ได้พระราชทานสิ่งของแก่ครูใหญ่และผู้แทนนักเรียน พระราชทานพันธุ์ไม้ผลและผ้าห่มกันหนาวแก่ผู้แทนชาวบ้าน ทอดพระเนตรกิจกรรมการฝึกอาชีพนักเรียน

จากนั้น เสด็จฯ ไปยัง ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนอินทรีอาสา บ้านห้วยน้ำกืน หมู่ที่ 19 บ้านห้วยน้ำกืน ตำบลลวาวี อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย พระราชทานสิ่งของแก่ครูใหญ่และผู้แทนนักเรียน พระราชทานพันธุ์ไม้ผลและผ้าห่มกันหนาวแก่ผู้แทนชาวบ้าน และมีพระราชดำริให้สำนักงาน กปร. ประสานกับผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงรายดำเนินการ ในเรื่องต่างๆ ดังนี้

1. ทำถนนทางเข้าศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนอินทรีอาสา บ้านห้วยน้ำกืน
2. จัดทำระบบบาดาลเพื่อการอุปโภคบริโภคให้แก่ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนอินทรีอาสา บ้านห้วยน้ำกืนให้เพียงพอตลอดปี
3. โรงเรียนดอนมหาวัน ซึ่งเป็นโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนแห่งแรกของประเทศไทย ควรให้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนอินทรีอาสา บ้านห้วยน้ำกืน
หมู่ที่ 19 บ้านห้วยน้ำกืน ตำบลลวาวี อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย

วันอังคารที่ 19 เมษายน 2565

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปยังศูนย์การเรียนรู้และบริการวิชาการ เครือข่ายแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน ทอดพระเนตรนิทรรศการ และมีพระราชดำรัส เปิดการประชุมสัมมนา "รักษ์ป่าน่าน" ครั้งที่ 5 โอกาสนี้ ทรงบรรยายในหัวข้อ "ร่วมใจ รักษ์ป่าน่าน" ความตอนหนึ่งว่า

"....การสร้างป่าสร้างรายได้ เกิดจากการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้พื้นที่บนที่สูง การปลูกพืชไร่หมุนเวียนเกษตรเชิงเดี่ยวมาเป็นพืชเกษตรแบบผสมผสานเพื่อเศรษฐกิจได้ในระยะยาวก็จะมีไม้ยืนต้นและป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์ อยากจะดูว่าจะเป็นแนวทางในการพัฒนาฟื้นฟูป่าไม้ไว้ให้ประชาชนอยู่ร่วมกับป่าได้ เพื่อจะได้มีความเป็นอยู่ที่ดีด้วยรายได้จากผลผลิต และก็มีเวลาที่จะอยู่ด้วยกันอย่างพร้อมหน้าพร้อมตากันในครอบครัว

สรุปว่าเป็นการพัฒนาอย่างต่อเนื่องหลายสิบปีในการทำงานในพื้นที่จังหวัดน่าน จากประสบการณ์ที่ทำมาจะเห็นว่า การอนุรักษ์ฟื้นฟูพื้นที่ป่าและทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ จะต้องทำไปพร้อมกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น นั้นคือเราต้องทำงานหลาย ๆ ด้าน ร่วมกับคนทุกช่วงอายุ ตั้งแต่เด็กไปจนถึงผู้ใหญ่ต้องเริ่มปลูกจิตสำนึกตั้งแต่เป็นเด็ก ๆ ซึ่งเค้าจะเป็นผู้รับช่วงดูแลป่าและทรัพยากรของชุมชนต่อไป"

ศูนย์การเรียนรู้และบริการวิชาการ เครือข่ายแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน

ครั้งที่ 8 วันพุธที่ 27 เมษายน 2565

เสด็จฯ ไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ เพื่อทรงติดตามการดำเนินงาน ณ โครงการทหารพันธุ์ดี ค่ายขุนเจืองธรรมิกราช ตำบลท่าวังทอง อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ได้มีพระราชดำริ *"ให้สำนักงาน กปร. และกรมชลประทานพิจารณาจัดหาน้ำสนับสนุนโครงการทหารพันธุ์ดี ค่ายขุนเจืองธรรมิกราช ตำบลท่าวังทอง อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา"*

จากนั้น ประทับรถรางพระที่นั่งไปยังโรงเลี้ยงไก่ ทอดพระเนตรกิจกรรมการเลี้ยงไก่พันธุ์ประดู่หางดำพระราชทาน โดยมณฑลทหารบกที่ 34 ได้มีพระราโชวาทแก่ทหารพันธุ์ดี ค่ายขุนเจืองธรรมิกราช และค่ายขุนจอมธรรม เกี่ยวกับการเป็นตัวอย่างที่ดีของการดำเนินงานโครงการทหารพันธุ์ดี จนถึงการได้เริ่มจัดทำโครงการตำรวจพันธุ์ดี และการแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็น

โครงการทหารพันธุ์ดี ค่ายขุนเจืองธรรมิกราช ตำบลท่าวังทอง อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

ครั้งที่ 9 วันจันทร์ที่ 11 กรกฎาคม 2565

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ณ โครงการพัฒนาที่ดินมูลนิธิชัยพัฒนา บ้านดงพระพร (ศูนย์การผลิตและการกระจายพันธุ์สัตว์) หมู่ที่ 15 ตำบลป่างิ้ว อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ทรงรับฟังการบรรยายสรุปผลการดำเนินงานจากผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

โครงการพัฒนาที่ดินมูลนิธิชัยพัฒนา บ้านดงพระพร (ศูนย์การผลิตและการกระจายพันธุ์สัตว์) หมู่ที่ 15 ตำบลป่างิ้ว อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

การรับเสด็จและสรุปพระราชดำริ

พื้นที่ภาคใต้ จำนวน 4 ครั้ง

ครั้งที่ 1 **วันที่ 17 - 18 มกราคม 2565**

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดยะลา และจังหวัดสงขลา

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดยะลา และจังหวัดสงขลา

วันจันทร์ที่ 17 มกราคม 2565

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดยะลา และจังหวัดสงขลา ได้พระราชทานสิ่งของแก่ผู้อำนวยการโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านเขาวัง และผู้แทนนักเรียนชาย-หญิง พระราชทานพันธุ์ไม้ผล แก่ผู้แทนชาวบ้านชาย-หญิง คณะกรรมการหมู่บ้าน และคณะกรรมการสถานศึกษา เฝ้า ฯ รับเสด็จ และมีพระราชดำริ สรุปความว่า

"...พระราชทานพระราชานุมัติให้ดำเนินการป้องกันดินถล่มในพื้นที่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านเขาวัง จังหวัดนครศรีธรรมราช รวมถึงดำเนินการก่อสร้างบ่อพักน้ำเพิ่มเติมให้แก่โรงเรียนตามที่กรมชลประทานกราบบังคมทูล..."

"...ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งรัดการติดตั้งระบบโซล่าเซลล์โรงเรียนล่องแพวิทยา อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน..."

ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดยะลา และจังหวัดสงขลา

ศูนย์สงเคราะห์บุคคลปัญญาอ่อนภาคใต้ ตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา

วันอังคารที่ 18 มกราคม 2565

เสด็จฯ ไปยังศูนย์สงเคราะห์บุคคลปัญญาอ่อนภาคใต้ ตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา ต่อมา เสด็จฯ ไปยังกองบัญชาการกองพลพัฒนาที่ 4 ค่ายรัตนพล ตำบลคลองหอยโข่ง อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา ได้พระราชทานพระราชดำริ สรุปความว่า

"...ให้มณฑลทหารบกที่ 28 ค่ายศรีสองรัก ตำบลศรีสองรัก อำเภอเมือง จังหวัดเลย สนับสนุนเมล็ดพันธุ์ผักพระราชทานให้แก่พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ..."

จากนั้น ประทับรถรางพระที่นั่งไปทรงเปิดร้านภัทรพัฒน์ สาขาโครงการทหารพันธุ์ดี ค่ายรัตนพล เสด็จพระราชดำเนินไปยังศูนย์ผลิตพันธุ์ปลาน้ำจืดพระราชทาน "เพื่อนช่วยเพื่อน" ภาคใต้ตอนล่าง ค่ายรัตนพล มีพระราชดำริ สรุปความว่า

"1 . ให้สำนักงานมูลนิธิชัยพัฒนา และสำนักงาน กปร. พิจารณาสนับสนุนงบประมาณการดำเนินงานโครงการทหารพันธุ์ดี ศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์พระราชทาน "เพื่อนช่วยเพื่อน" ภาคใต้ ค่ายเทพสตรีศรีสุนทร มณฑลทหารบกที่ 43 ตำบลกะปาง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช... "

2. ให้สำนักงานมูลนิธิชัยพัฒนา และสำนักงาน กปร. พิจารณาสนับสนุนงบประมาณการดำเนินงานโครงการทหารพันธุ์ดี ศูนย์ผลิตพันธุ์ไก่เบตงพระราชทาน "เพื่อนช่วยเพื่อน" ภาคใต้ตอนล่างค่ายสมเด็จพระสุริโยทัย ตำบลบ่อทอง อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี พื้นที่โครงการฯ จำนวน 1.5 ไร่... "

3. เห็นควรให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส ดำเนินการด้านการศึกษาวิจัยไก่เบตง พร้อมทั้งให้ทางกองทัพภาคที่ 4 เป็นผู้ดำเนินการแจกจ่ายไก่เบตงให้แก่ประชาชนที่สนใจ"

ต่อมาเสด็จฯ ไปยังโรงเรียนบ้านคลองหอยโข่ง อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา ในการนี้ทรงรับฟังโครงการทหารพันธุ์ดี "ชุมชนเบิกบาน อาหารปลอดภัย" โรงเรียนบ้านคลองหอยโข่ง มีพระราชดำริ สรุปความว่า

"...เห็นควรให้ทหารทั่วประเทศดำเนินการสนับสนุนส่งเสริมการเพาะเลี้ยงเห็ดฟางให้กับประชาชนที่สนใจ..."

ครั้งที่ 2 วันจันทร์ที่ 31 มกราคม 2565

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่จังหวัดนราธิวาสและจังหวัดยะลา เสด็จฯ ไปยังมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ จังหวัดนราธิวาส ในการพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2562 – 2563

ต่อมา เสด็จฯ ไปยังศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านภักดี บ้านภักดี หมู่ที่ 5 ตำบลเขื่อนบางลาง อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา ทรงเยี่ยมและทรงติดตามผลการดำเนินงานที่ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านภักดี ได้พระราชทานสิ่งของแก่ครูใหญ่ ผู้แทนนักเรียนชาย-หญิง พระราชทานพันธุ์ไม้ผลแก่ผู้แทนชาวบ้านชาย-หญิง

ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านภักดี บ้านภักดี หมู่ที่ 5 ตำบลเขื่อนบางลาง อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา

ครั้งที่ 3 วันที่ 12 – 13 พฤษภาคม 2565

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ในเขตพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดกระบี่ และจังหวัดสุราษฎร์ธานี

วันพฤหัสบดีที่ 12 พฤษภาคม 2565

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปยังศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านหลังอ้ายหมี บ้านหลังอ้ายหมี หมู่ที่ 5 ตำบลวังอ่าง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้พระราชทานสิ่งของแก่ครูใหญ่และผู้แทนนักเรียนชาย - หญิง พระราชทานพันธุ์ไม้ผลแก่ผู้แทนชาวบ้านชาย - หญิง และทรงลงพระนามาภิไธยในสมุดที่ระลึก และมีพระราชดำริ สรุปความว่า

“...ในขณะที่ยังไม่สามารถตัดโค่นยางพาราได้ น่าจะส่งเสริมให้ชาวบ้านปลูกกาแฟใต้ต้นยางพารา โดยการริดกิ่งให้แสงส่องผ่านได้...”

“...เรื่องการแปรรูปผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้านให้กรมส่งเสริมการเกษตร เข้ามาแนะนำ ทำอะไรได้บ้างที่จะสามารถเพิ่มรายได้...”

ต่อมา เสด็จฯ ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านแผ่นดินเสมอ หมู่ที่ 2 ตำบลคลองท่อมเหนือ อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่ ได้มีพระราชดำริ สรุปความว่า

“...ขอให้สำนักงาน กปร. กรมชลประทาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาจัดหาน้ำเพิ่มเติมให้กับศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านแผ่นดินเสมอ จังหวัดกระบี่ เพื่อให้ศูนย์การเรียนฯ มีน้ำใช้สำหรับการอุปโภคบริโภค และดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างเพียงพอตลอดทั้งปี ป้องกันปัญหาการขาดแคลนน้ำที่จะเกิดขึ้นในอนาคต...”

ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านหลังอ้ายหมี บ้านหลังอ้ายหมี หมู่ที่ 5 ตำบลวังอ่าง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

วันศุกร์ที่ 13 พฤษภาคม 2565

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านห้วยตง หมู่ที่ 7 ตำบลกรุงชิง อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้พระราชทานพระราชดำริ สรุปความว่า

“...ขอให้สำนักงาน กปร. กรมชลประทาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาแนวทางในการป้องกันดินสไลด์บริเวณไหล่เขาด้านหลังศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านห้วยตง ตำบลกรุงชิง อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช...”

“...ขอให้สำนักงาน กปร. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแนวทางการก่อสร้างถนนและสะพาน เพื่อให้ครูและนักเรียนใช้เดินทางมายังศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านห้วยตง รวมทั้งให้ราษฎรใช้สัญจรเข้าออกพื้นที่ได้โดยสะดวก...”

ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านห้วยตง หมู่ที่ 7 ตำบลกรุงชิง อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช

ครั้งที่ 4

วันที่ 16 - 18 พฤษภาคม 2565

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ในเขตพื้นที่จังหวัดตรัง จังหวัดสงขลา จังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาส

วันจันทร์ที่ 16 พฤษภาคม 2565

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปยังโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านหินจอก หมู่ที่ 6 ตำบลลิพัง อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง ได้พระราชทานสิ่งของแก่ครูใหญ่และผู้แทนนักเรียนชาย – หญิง พระราชทานพันธุ์ไม้ทุเรียนหมอนทอง พร้อมเมล็ดพันธุ์ผักแก่ผู้แทนชาวบ้านชาย – หญิง และได้มีพระราชดำริ สรุปความว่า

“...ขอให้จังหวัดตรัง ส่งเสริมและสนับสนุนการขยายผลด้านการเพาะปลูกและการเลี้ยงสัตว์ไปยังครอบครัวของนักเรียน...”

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านหินจอก หมู่ที่ 6 ตำบลลิพัง อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง

ต่อมา เสด็จฯ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนสื่อมวลชนกีฬา หมู่ที่ 6 ตำบลสำนักแต้ว อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา ได้พระราชทานสิ่งของแก่ครูใหญ่ และผู้แทนนักเรียนชาย – หญิง พระราชทานพันธุ์ไม้ทุเรียนหมอนทอง พร้อมเมล็ดพันธุ์ผักแก่ผู้แทนชาวบ้านชาย – หญิง และได้มีพระราชดำริ สรุปความว่า

“...ขอให้กรมชลประทานพิจารณาแนวทางในการแก้ไขปัญหาให้กับโรงเรียนฯ และราษฎร ด้วยการปรับปรุงระบบท่อส่งน้ำความยาวประมาณ 10,460 เมตร และก่อสร้างถังเก็บน้ำคอนกรีตเสริมเหล็ก ขนาด 1,600 ลูกบาศก์เมตร จำนวน 2 แห่ง สำหรับเก็บกักน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคให้กับโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนสื่อมวลชนกีฬา และราษฎรพื้นที่ชุมชนใกล้เคียง...”

วันอังคารที่ 17 พฤษภาคม 2565

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปยังโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนนิคมพิทักษ์ราษฎร์ หมู่ที่ 6 ตำบลบ้านแหร อำเภอธารโต จังหวัดยะลา ได้พระราชทานสิ่งของแก่ครูใหญ่ และผู้แทนนักเรียนชาย – หญิง พระราชทานพันธุ์ไม้ทุเรียนหมอนทอง พร้อมเมล็ดพันธุ์ผักแก่ผู้แทนชาวบ้านชาย – หญิง ได้มีพระราชดำริ สรุปความว่า

“...ขอให้สำนักงาน กปร. และกรมชลประทาน ร่วมกันพิจารณาแนวทางการจัดหาแหล่งน้ำเพิ่มเติมเพื่อการอุปโภคบริโภค และใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนนิคมพิทักษ์ราษฎร์ และราษฎรพื้นที่ชุมชนใกล้เคียง...”

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านหินจอก หมู่ที่ 6 ตำบลลิพัง อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง

ต่อมา เสด็จฯ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนโรงงานยาสูบ 2 หมู่ที่ 3 ตำบลปะแต อำเภอยะหา จังหวัดยะลา ได้พระราชทานสิ่งของแก่ครูใหญ่ และผู้แทนนักเรียนชาย – หญิง พระราชทานพันธุ์ไม้ทุเรียนหมอนทอง พร้อมเมล็ดพันธุ์ผักแก่ผู้แทนชาวบ้านชาย – หญิง ได้มีพระราชดำริ สรุปความว่า

“...ขอให้พิจารณาหาแนวทางแก้ไขปัญหาไฟฟ้าให้กับโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนนิคมพิทักษ์ราษฎร์ รวมทั้งราษฎรบ้านบาตูปูเต๊ะ หมู่ที่ 6 ด้วย...”

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนการท่าอากาศยานแห่งประเทศไทยเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เนื่องในวโรกาส พระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ หมู่ที่ 8 ตำบลโคกสะตอ อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส

วันพุธที่ 18 พฤษภาคม 2565

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปยังโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนการท่าอากาศยานแห่งประเทศไทยเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เนื่องในวโรกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ หมู่ที่ 8 ตำบลโคกสะตอ อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส ได้มีพระราชดำริ สรุปความว่า

“...ขอให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนราธิวาส เข้าไปดูแลและเสริมสร้างสุขภาพให้แก่เด็กก่อนวัยเรียนและทารกในครรภ์มารดาในพื้นที่อย่างใกล้ชิดมากขึ้น เนื่องจากข้อมูลพัฒนาการของเด็กยังต่ำกว่าเกณฑ์อยู่...”

“...สำหรับปัญหาเรื่องผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ ขอให้พิจารณาแนวทางการปรับลดต้นทุนการผลิต โดยเฉพาะเรื่องปัจจัยการผลิตต่าง ๆ รวมทั้ง ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตให้แก่เกษตรกร โดยใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น เช่น การทำน้ำกะทิ โดยใช้มะพร้าวที่มีในพื้นที่ นอกจากนี้ ควรสนับสนุนและส่งเสริมการใช้เครื่องมือเครื่องใช้ผ่านระบบออนไลน์ให้แก่ราษฎร...”

การเสด็จพระราชดำเนินศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงติดตามผลการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ 5 แห่ง ได้แก่ **ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดฉะเชิงเทรา ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงใหม่ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสกลนคร ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนราธิวาส** ดังนี้

1. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ จังหวัดจันทบุรี

วันจันทร์ที่ 15 พฤศจิกายน 2564

ทรงติดตามความก้าวหน้าโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลคลองขุด อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ทรงรับฟังรายงานผลสัมฤทธิ์จากการพัฒนาดิน น้ำ ป่าไม้ เกษตร ทรัพยากรชายฝั่ง รวมถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรรอบศูนย์ศึกษาฯ และประทับรถรางพระที่นั่ง เสด็จฯ ไปทอดพระเนตรกิจกรรมการดำเนินงาน และผลสัมฤทธิ์ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ ประกอบด้วย 1) การเพิ่มมูลค่าและการใช้ประโยชน์จากดินเลนนากุ้ง 2) การเลี้ยงและแปรรูปสาหร่ายพวงองุ่น 3) การสาธิตการเลี้ยงกุ้งขาวแวนนาไมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในบ่อ PE ขนาดเล็ก 4) การเพาะเห็ดเศรษฐกิจสู่ชุมชน โครงการอาหารกลางวันโรงเรียน และเกษตรทฤษฎีใหม่ 5) การปรับปรุงบำรุงดินและการอนุรักษ์ดินและน้ำ 6) ผลิตภัณฑ์และผลผลิตทางการเกษตรและประมงของศูนย์ศึกษาฯ พร้อมทั้งทรงเปิดอาคารจำหน่ายผลิตภัณฑ์ "สิริพัฒนภัณฑ์" (อ่านว่า : สิ–หริ–พัด–ทะ–นะ–พัน) ซึ่งได้พระราชทานนาม เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2564 7) การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ป่าชายเลน และป่าชุมชน 8) การส่งเสริมการเลี้ยงกวางรูซ่า และขยายผลสู่เกษตรกร 9) ผลการดำเนินงานเตรียมการก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ ประตู

พร้อมกันนี้ ทรงรับฟังบรรยายสรุปโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริในการฟื้นฟูทรัพยากรหอยชักตีน สัตว์น้ำประจำท้องถิ่นอ่าวคุ้งกระเบน จังหวัดจันทบุรี เพื่อส่งเสริมและสนับสนุน การใช้ประโยชน์ ควบคู่กับการอนุรักษ์ไม่ให้สูญพันธุ์ ทั้งนี้ ตั้งแต่ปี 2563 ถึงปัจจุบัน ศูนย์ศึกษาฯ ได้ผลิตและปล่อยลูกหอยชักตีนลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ ร่วมกับเกษตรกร อย่างต่อเนื่อง จากการเก็บข้อมูลพบว่าชาวประมงพื้นบ้านหาหอยชักตีนไปจำหน่ายที่ตลาดและร้านอาหารได้อย่างต่อเนื่อง แต่มีจำนวนไม่มากนัก

ต่อจากนั้นเสด็จฯ ไปบริเวณหาดแหลมเสด็จ ทรงปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ ได้แก่ เต่าทะเล หอยชักตีน ปูม้า และกุ้งกุลาดำ รวม 670,000 ตัว และเสด็จฯ ไปยังอาคาร กปร. โอกาสนี้ได้มีพระราชปฏิสันถารกับคณะองคมนตรี คณะอนุกรรมการฯ คณะทำงานและเจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาฯ ความว่า

“วันนี้ที่มาที่เมืองจันนี้ก็หลากหลายคือ ทำบุญทอดกฐิน ซึ่งทุก ๆ ปี ที่สภากาชาดก็จะจัดทอดกฐิน เวียนกันไปที่โน่น ที่นี่ เพื่อให้ผู้ที่ทำงานสภากาชาดได้ทำบุญร่วมกัน วันนี้ก็ไปทำที่วัดเขาสุกิม ก็ได้มีโอกาสมาที่นี่เพราะใกล้กัน ทั้งปีนี้และปีหน้าตั้งใจว่าเยี่ยมศูนย์ต่าง ๆ ให้ได้ครบ ก็กำลังเตรียมงานกันอยู่ ก็อาจจะได้ เพราะว่าตั้งแต่เบื้องต้น ทางศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ นี้ พระบาทสมเด็จพระชนกาธิเบศรฯ มีพระราชกระแสเกี่ยวกับว่า แต่ก่อนนี้ก็เป็นการพัฒนา เราจะอยู่กันแบบกรมใครกรมมัน หรือว่าแต่ละหน่วยงานก็มีพื้นที่ ๆ ทั้งจะทดลองหรือว่าขยายผลก็จะอยู่ในหน่วยของตนเอง แต่ว่าในแนวพระราชดำรินั้น ก็เอาพื้นที่เป็นหลัก เช่นพื้นที่ที่คุ้งกระเบน นั้นก็เป็นทะเล และก็มีพวกพืชสัตว์ทะเล มีป่าชายเลน รอบ ๆ ก็มีที่ชาวบ้านเขาทำสวน เพราะต่างจังหวัดมีชื่อเสียงในเรื่องการทำสวน สิ่งเล็ก ๆ น้อย ๆ เช่น ปลูกผัก ทุกคนก็มีเพื่อใช้สำหรับแบ่งขายได้บ้าง และใช้ภายในครัวเรือน

เมื่อกี้ก็มีเพื่อนส่งไลน์มา ตอนนี้เขาเกษียณแล้ว ตอนนี้อยู่กรุงเทพฯ และไปเยี่ยมญาติที่ลพบุรี ซึ่งญาติบอกว่าก่อนที่มีโควิดนี้ก็ไม่เดือดร้อนนัก เพราะเขาว่า ผัก มีไม้ผล และก็ทำเองขายได้ถูก ๆ กว่าที่เขาขายกันทั่วไป และก็มีเงินไว้ซื้อเนื้อ ซื้อปลาร้า ซื้อสิ่งต่าง ๆ ที่ต้องกิน เขาบอกว่าไม่อดเลย และเงินก็ไม่ได้ใช้ ก็มีเป็นตัวอย่างของความเป็นอยู่ที่ดี เหมือนกับวันก่อนก็เจอกับพวกที่เขามาเยี่ยมจากที่สุรินทร์ เขาก็พูดแบบนี้ว่ามีปลาในสระน้ำพระราชทาน แบ่งปันกันในชุมชน ช่วงโควิดตอนนั้นก็ไม่ลำบากมากเหมือนคนที่ ไม่มี แล้วรอบ ๆ ก็ปลูกผัก ก็เป็นหลัก ตัวอย่างพื้นที่นราธิวาส เป็นเรื่องป่าพรุ ซึ่งก็มีเรียกว่าลึกลับ ๆ เป็นสิ่งที่น่าศึกษาในพืชสัตว์นั้นเป็นยังไงบ้าง มีปัญหาอะไร แล้วจะต้องแก้ไขได้อย่างไรของแต่ละพื้นที่ และข้อสำคัญคืองานของแต่ละหน่วยงานนั้นก็มาร่วมกัน สมัยใหม่ก็เรียกว่า บูรณาการ คือร่วม ๆ กัน ใช้หลักวิชาของหลาย ๆ สาขา เข้ามาเพื่อทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี และก็แนะนำได้ว่าทำอย่างนี้เราควรรวมกลุ่มกัน ทำงานที่ทำคนเดียวอาจจะไม่ได้ผล เราก็ช่วยจัดตั้ง ช่วยแนะนำ นอกจากนี้ เขาจะมาดูงาน แล้วก็มาช่วยแนะนำ รับเป็นจัดสรรเรื่องการตลาดได้ เพราะว่าช่วงที่มีโควิด ดูนั้น หลาย ๆ กลุ่มที่รู้จัก และพยายามติดต่อกันก็มี มีปัญหาอยู่ที่ว่าเขาก็ปลูกได้ แล้วบริโภคเองได้ แต่หลาย ๆ คนก็ยังลำบากเพราะว่าไม่กล้าไปตลาด กลัวโรค เราจะทำยังไงที่จะขายได้ บางคนก็เก่งขายออนไลน์ได้ เขามีกรรมวิธีต่าง ๆ มีเส้นสายที่รู้จักตลาด รู้จักว่าจะเอาไปจำหน่ายที่ไหนได้ หรือบอกให้ทราบ เอามาซื้อและขาย ช่วยเพื่อให้รายได้ของเกษตรกรในกลุ่มได้ และทำหลาย ๆ อย่าง เช่น เรื่องปลูกไม้ผล ปลูกผัก มีบ่อน้ำที่จะทำเกษตรได้ เลี้ยงปลา เลี้ยงสัตว์น้ำ เลี้ยงกบ ที่มากคือมีสัตว์ปีก เป็ด ไก่ ที่ไร่เมืองจันเขาถามว่า อยากได้ไก่เนื้อที่โรงเรียน ตชด. ไม่มีไก่ มีแต่เป็ด ครูใหญ่ขอเป็ดเพิ่ม ไก่ไม่อยากได้มันตายง่าย ในพื้นที่ของเขาเป็นแบบนั้น ของเราก็คนในพื้นที่ คนที่ทำงานในศูนย์ก็จะเชี่ยวชาญ

ในเรื่องของพื้นที่ที่อยู่ แต่ละคนก็จะมีหน้าที่การงานต่าง ๆ แล้วก็มาแนะนำได้ การที่ได้มาดูแบบนี้ก็ดีเพราะว่าบางทีก็ได้รับความรู้จากพื้นที่หนึ่ง แล้วถ้าไปอีกพื้นที่ บางทีก็มีความรู้เพิ่มเติมที่จะไปเสนอแนะ หรือแนะนำให้ผู้อื่นหรือที่อื่นทำได้ ระหว่างนี้มีงานหลายอย่างที่หยุด เช่น มีโรงเรียนปิด นักเรียนก็อาจจะมาขอคำแนะนำ ทางผู้ปกครองก็ยังพอจะแนะนำให้ความรู้กันไป อย่างที่ศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชที่เชียงราย ตอนนั้นก็หยุดลา ลูกคนงาน เจ้าหน้าที่ก็สอนหนังสือทำไป ทำมาสอนทุกวิชา นอกจากให้สอนเรื่องเพาะปลูก ช่วยกันทำแล้ว วิชาการต่าง ๆ ด้วยก็เท่ากับ เหมือนเท่ากับที่ช่วยกันได้แนะนำเกี่ยวกับฉีดวัคซีนเพื่อความปลอดภัย เราก็ทำได้ตั้งหลายอย่างในช่วงนี้ก็คิดว่างานของเราก็มีประโยชน์มาก ซึ่งให้เป็นศูนย์กลางที่ให้เป็นศูนย์ความรู้ทั้งทางด้านเกษตรกรรม ทั้งทางด้านสุขภาพความเป็นอยู่ หรือว่าถ้าจะค้าขายหารายได้ หรือว่าจะมีแนะนำการงานอื่น หรือว่าถ้าทำงานแล้วก็แถมเรื่องการสหกรณ์ที่จะรวมกลุ่ม หรือว่าการทำบัญชี เพื่อจะได้รู้ว่ามีรายรับรายจ่ายเท่าใด ก็เป็นงานหลัก ๆ ที่เราให้ความรู้ที่สำคัญต่อราษฎรหรือว่าเยาวชนได้

ก็คิดว่าเท่าที่ทำที่นี่มีงานเพิ่มพูนความรู้ที่ที่อื่นไม่มีอีกมากมาย แต่ละศูนย์ฯ ก็มีจุดเด่นของศูนย์แล้วก็มีศูนย์ฯ บริวาร มีหมู่บ้านบริวารที่รับความรู้ไป แตกกิ่งก้านสาขาให้ความรู้ต่อคนอื่นได้ดี รู้สึกชื่นชม และหวังว่าทุกท่านจะทำงานได้อย่างดี มีกำลังใจและให้เป้าหมายของตนมีประโยชน์ และช่วยเหลือคนอื่นได้มาก ก็จะเป็นความภาคภูมิใจ และก็มีแรงที่จะทำต่อไปและขอให้ทุกท่านรักษาสุขภาพ มีสุขภาพที่ดีและก็อยู่อย่างปลอดภัย และก็ช่วยตัวเองมีคุณภาพชีวิตที่ดี และช่วยให้คนอื่นมีคุณภาพชีวิตดี ขอขอบคุณทุก ๆ ท่าน”

2. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ จังหวัดฉะเชิงเทรา

วันศุกร์ที่ 18 มีนาคม 2565

ทรงติดตามความก้าวหน้าโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลเขาหินซ้อน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา มีพระราชดำรัสกับคณะองคมนตรี คณะอนุกรรมการฯ คณะทำงานและเจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ ความว่า

"มาครั้งนี้ ห่างจากที่มาครั้งที่แล้ว 7-8 ปี ในเวลา 7-8 ปีนั้น ก็เห็นว่าการงานต่าง ๆ ก็ก้าวหน้าเป็นผลดีสมตามพระราชดำริที่สมเด็จพระชนกาธิเบศรฯ ที่ได้พระราชทานไว้ตั้งแต่ต้น อย่างที่ทราบกันแล้วว่า การจัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาต่าง ๆ นั้น เป็นรูปแบบของการพัฒนาในขณะนั้น เรียกว่าเป็นแบบใหม่ คือหน่วยงานต่าง ๆ ของประเทศ ทั้งหน่วยงานรัฐบาล เอกชน และชุมชนในพื้นที่ได้ร่วมกันทำ โดยที่ไม่ได้แบ่งแยกว่าที่ดินตรงนั้นเป็นของกรมนั้น ที่ดินตรงนี้เป็นของกรมนี้ แต่ในที่นี่ทุกคนก็เข้ามาปรึกษาหารือให้งานต่าง ๆ นั้น ลุล่วง มีความเกี่ยวพันเกาะเกี่ยวซึ่งกันและกัน ถ้าทำร่วมกันก็จะบรรลุผลได้เป็นอย่างดี ก็ทำไปตามแนวนี้ ซึ่งประสบความสำเร็จ ทั้งในด้านการส่งเสริมการผลิต เขาหินซ้อนนี้เน้นผลิตทางด้านการเกษตร ในการทำการเกษตรจะต้องรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

หลายคน หลายๆ ที่ที่ประสบปัญหาก็คือว่า ถ้าเน้นเรื่องเกษตรกรรมอย่างเดียวโดยที่ไม่หันกลับไปดูสภาพแวดล้อมสภาพธรรมชาตินั้น ก็อย่างที่ต่างชาติที่มีมาก่อน หรือคนรุ่นเก่าในพื้นที่นั้น ก็อาจประสบปัญหาได้ และพื้นที่นั้นถ้าไม่มีก็ส่งผลกลับมาแก้ไขได้ยาก ก็ต้องวนกลับมาดูว่าการทำการเกษตร การรักษาคุณภาพธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมนั้นจะต้องประสานกันไปด้วยให้มีสมดุลที่ดี และเรื่องของสิ่งต่าง ๆ ที่ต้องให้รักษาธรรมชาติและทำลายสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด ยังมีอีกปัญหาต่าง ๆ ที่พูดกัน ในช่วงนี้มีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องนำเข้าส่งออก บางอย่างที่หากจะต้องนำเข้าก็อาจจะต้องคิดวิธีการที่ใช้สิ่งต่าง ๆ ที่มีในประเทศมาทดแทนให้ได้ มีปัญหาเช่นว่าในเชิงการปฏิบัติที่เกี่ยวพันธ์กับนานาชาติ ก็มีกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เช่น จะผลิตสิ่งใดก็ต้องเป็นไปตามกฎระเบียบของกฎระเบียบที่มีระหว่างประเทศ ซึ่งบางอย่างก็อาจไม่ตรงกับภูมิสังคมของเรา ก็ต้องอาศัยบุคคลผู้เป็นผู้ใหญ่อยู่ในสาขางานต่าง ๆ ไม่ใช่สาขาเดียวที่ต้องไปประชุมชี้แจงปัญหาที่จะเกิดขึ้น และก็เข้าใจว่าจะต้องมีการโน้มน้าวให้ฝ่ายอื่น ๆ เช่น ฝ่ายต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศให้เข้าใจขึ้น ไม่ใช่ว่าเป็นสิ่งที่ทำไม่ได้ มีหลายงานที่เคยทำ และประสบความสำเร็จมาแล้ว จากการที่อธิบาย ยกตัวอย่างให้เค้าเข้าใจในความจำเป็นของเรา เพื่อความอยู่รอด ความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชนทุกหมู่เหล่า

มาครั้งนี้ก็เห็นงานต่าง ๆ ที่เพิ่มขึ้นนอกจากให้ความรู้สิ่งต่าง ๆ ที่ก้าวหน้าขึ้น ให้คนในรุ่นหนึ่งก็ส่งผ่านความรู้ไปสู่เยาวชนรุ่นหลังหรือเป็นวัยที่สูงวัยแล้วอาจจะไม่ทำก็ต้องเลือกกิจกรรมที่ทำได้ คือเลิกทำอย่างหนึ่งก็ย้อนกลับไปทำในสิ่งที่พอจะทำได้ อย่างเช่น ที่เคยไปเยี่ยมเห็นหลายคนที่สูงอายุแล้วก็เกษียณอายุไปแล้ว ไปทำการเกษตร แล้วก็เอาประสบการณ์ไปให้ความรู้แก่คนในครอบครัว หรือคนในชุมชนเพื่อนบ้าน ก็ประสบความสำเร็จดี และนอกจากนั้นก็จะทำให้เกิดสิ่งใหม่ๆ หรือว่าสิ่งที่จะถ่ายทอดไปได้ และนอกจากทำแล้วเพื่อบริโภคเองหรือใช้สอย ก็ยังมีการจำหน่าย และในช่วง

ที่มีโรคภัยนี้ก็การทำการเกษตรหรือหัตถกรรมพื้นบ้าน นั่นก็เป็นช่องทางทำมาหากินอีกอย่างที่จะช่วยให้มีรายได้ดีมากขึ้น ก็ต้องรู้จักวิธีการหรือช่องทาง เดี๋ยวนี้มีเกษตรกรหลายคนที่มีความสามารถในการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในการสนับสนุนการเกษตรยุคใหม่ หรือว่าใช้ในการพาณิชย์ค้าขายได้มากขึ้นในภาวะที่จะไปไหนเดินทางได้อย่างลำบาก ลูกค้าเดินทางยาก อย่างที่นี่ก็มีการช่วยเหลือคือบริการลูกค้าโดยการส่งสินค้าเป็นต้น ที่นี่ก็จะใช้คนที่มีความรู้ก็ให้การฝึกหัด

นอกจากฝึกทางด้านเกษตรกรรมซึ่งแตกออกมาเป็นหลายแขนงหลายสาขาแล้วก็ยังช่วยในเรื่องของการแปรรูปการถนอมอาหารที่ทำให้ผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ยืดอายุดีขึ้น หรือว่าการจำหน่าย เช่นค้าปลีกนี้ก็เป็นการฝึกอบรมที่ใช้ระยะสั้น และก็ช่วยให้เป็นโรงเรียนที่ต่าง ๆ และไม่ใช่แค่ให้การศึกษาเฉยๆ ก็ต้องช่วยหาอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จะใช้ ให้ได้บางกลุ่ม อย่างช่วงที่นักเรียนไม่สามารถที่จะเรียนในโรงเรียนได้ก็อาศัยหน่วยงานแบบนี้ ก็ช่วยเหลือให้เค้าได้เรียนรู้ในกิจกรรมที่อยู่ในชุมชนกับปราชญ์ชุมชน หรือว่าเจ้าหน้าที่ของศูนย์ให้ความรู้ประชาชน โดยไม่ใช่ว่าให้ความรู้ด้านการเกษตรอย่างเดียว แม้แต่เรื่องของวิชาการ เรื่องการนำหนังสือใกล้ๆ กับหลักสูตรที่เรียน ได้ให้เจ้าหน้าที่เราได้ไปสอนหนังสือสอนอ่านเขียน ให้ลองทำการเกษตร และก็ให้เขียนบันทึกตั้งข้อสังเกตเล่าเรื่องต่าง ๆ ที่ทำอยู่ หลายคนมาปรารภบอกว่าในชนบทนั้น กิจกรรมต่าง ๆ ของเด็ก ๆ หรือใคร ๆ ก็ซ้ำ ๆ ซาก ๆ ไม่รู้จะจดอะไร แต่เท่าที่ลองให้ทำดู ส่งมาอ่านประจำพวกเยาวชนตั้งแต่ชั้น ป.1 – ม.6 เค้าก็เขียนได้น่าสนใจในแง่มุมของเค้า ก็เรียกว่าเป็นการเทรนไม่ให้ลืมหนังสือซึ่งบางทีก็ลำบากบางคนเรียนอยู่ที่โรงเรียนพอวันรุ่งขึ้นก็จำไม่ได้แล้ว ก็ทำเท่าที่เราจะทำได้ เรียกกิจกรรมที่เราทำก็เป็นตัวอย่างเป็นโครงงานในเรื่องของการศึกษา ได้เรื่องสุขภาพอนามัย เพราะว่าได้เรื่องสิ่งดี ๆ ในการบริโภค ได้เลือกอาหารเอง ได้เรื่องอาชีพ ได้เรื่องความรู้การศึกษาวิทยาศาสตร์ก็มาจากตรงนี้ทั้งนั้น หรือสังคมศาสตร์หลายๆ อันที่เป็นหลักสูตรภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ

เมื่อวานนี้ประชุมเรื่องการงานวิชาชีพ เสนอว่าโครงการจริยธรรมเกี่ยวกับหลักสูตรเกษตร เป็น ปวส. แล้วก็ที่เป็นหลักสูตรแกน เช่น ภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศ สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ก็ยังชี้ให้เค้าดูว่างานวิชาชีพนี้เราแตกไปในสิ่งเหล่านี้ได้ อย่างเกษตรก็ไม่ใช่เกษตรอย่างเดียว การสร้างเครื่องมือ การทำสิ่ง ต่าง ๆ เครื่องใช้ ก็ต้องอาศัยความรู้ต่าง ๆ ที่ภาษาสมัยใหม่เค้าเรียกว่า บูรณาการร่วมกัน เท่าที่เห็นก็มีการแปรรูปผลิตภัณฑ์ในมินิมาร์ท ซึ่งก็ได้มีการไปอุดหนุน ไม่ได้อุดหนุนเฉย ๆ อุดหนุนและชิม ชิมแล้วก็รู้สึกว่าอร่อยดี ของแบบนี้น่าจะจำหน่ายได้ ก็น่าจะเกิดขึ้น อยากให้ผู้ที่มาฝึกอบรมหรือมาดูก็ได้นำไปปฏิบัติได้ คราวที่แล้วไปที่ศูนย์ฯ ห้วยทรายฯ ก็มีส่วนที่เป็นร้านขายผลิตภัณฑ์ เค้าขายผลิตภัณฑ์กล้าต้นไม้ ก็ไปซื้อต้นฝรั่งมาก็ไปปลูก ตอนนี้ได้รับประทานผล 2 รุ่น แล้วจากวันนั้นแบบนี้ก็ได้จัดจำหน่าย ซื้อและได้ไปปลูกต่อ ก็คิดว่าเป็นช่องทาง เรียกว่าการแบ่งปันความรู้ แบ่งปันความสุขในการที่คนที่ได้ไปก็ได้กินของอร่อย ๆ ก็มีความสุข ก็คิดว่างานที่นี่มีทั้งเพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์ การประมง ทุกอย่างก็ประสานเข้าด้วยกัน และก็มาที่ข้อสำคัญสู่การผลิต เช่นน้ำที่ดี ดินที่ดี อากาศที่ดี ก็เป็นสิ่งที่เราปรับปรุงแก้ไขได้ และเป็นตัวอย่างให้คนที่ได้พบเห็นมาดูก็จะได้ความคิดไป ถึงแม้ว่าปุ๋ยอาจจะไม่ได้ทำ แต่หลายๆ อย่างถ้าทำอยู่ในระดับระดับที่ไม่ใหญ่โตนักก็น่าจะผ่าน ไปชี้แจงกัน ก็ไม่น่าเป็นเรื่องใหญ่เรื่องโต ในเวลาก็ต้องการให้พวกเราทุกคนจะได้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น อะไรที่แก้ยากๆ ถ้าเราทำอย่างมีพื้นฐาน ก็น่าจะทำให้ความเป็นอยู่ของคนดีขึ้น ก็ไม่น่าจะมีความขัดข้องอะไร

ในการนี้ก็ขอให้ทุกท่านมีกำลังใจในการปฏิบัติงานปฏิบัติหน้าที่ และก็ทำให้สิ่งที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นในชุมชนของเราในประเทศของเรา การที่ทำได้ดี เป็นตัวอย่างให้ต่างประเทศด้วยซ้ำไป ต่างประเทศมาดูมาเห็นและชื่นชม แล้วนำไปปฏิบัติต่อให้มีประโยชน์ต่อคนในประเทศอื่น ๆ ที่เราก็มีการเผยแพร่ความรู้นั้น ๆ ก็มีคนที่มองเห็นหน่วยงานนี้แล้วก็พอใจ และก็จะทำให้ประเทศเราก็จะอยู่ร่มเย็นเป็นสุขสบาย ก็ขอให้ทุกคนมีโชค และก็ขอบคุณที่ ได้ช่วยให้นำแหล่งเรียนรู้มาแสดง และให้ได้ความรู้ต่าง ๆ ที่นำไปปฏิบัติเอง หรือว่า ไปให้คำแนะนำต่อคนอื่นที่ได้พบ ก็จะพยายามเอาความรู้ที่ได้ในวันนี้ไปเผยแพร่ ต่อไป”

3. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ จังหวัดเชียงใหม่

วันศุกร์ที่ 25 มีนาคม 2565

ทรงติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงาน ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ทรงรับฟังรายงานการสนองพระราชดำริตลอดระยะเวลาดำเนินการ 39 ปี และผลการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งเกิดผลสัมฤทธิ์ที่เกิดเป็นรูปธรรมชัดเจน ทั้งด้านการฟื้นฟูป่าไม้ แหล่งน้ำ ตลอดจนการพัฒนาอาชีพเกษตรกรรมที่สร้างความมั่นคงให้แก่ราษฎรได้อย่างยั่งยืน และได้มีพระราชดำริ สรุปได้ดังนี้

“1. ให้กรมวิชาการเกษตร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาเรื่องแนวทางการผลิตรวมถึงการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ และสารชีวภัณฑ์ ของราษฎรที่ถูกต้องและปลอดภัย ตลอดจนแนวทางการผลิตเพื่อแจกจ่ายและจำหน่ายได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย รวมทั้งส่งเสริมให้ราษฎรมีการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ สารชีวภาพ และสารชีวภัณฑ์ สำหรับเพื่อใช้ภายในครัวเรือน และเพื่อการจัดจำหน่าย ต่อไป

2. ให้กรมส่งเสริมการเกษตร พิจารณาตรวจสอบเขตพื้นที่การเพาะปลูกพืชของราษฎร โดยไม่ให้ลุกล้ำเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ และเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติ เนื่องจากหากราษฎรมีการปลูกพืชในพื้นที่ดังกล่าว ส่งผลให้สินค้าหรือพืชผลทางการเกษตรที่ผลิตได้ อาจจะเกิดปัญหาการคว่ำบาตร หรือการต่อต้านสินค้าดังกล่าว ดังนั้น ขอให้ระมัดระวังไม่ให้เกิดปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้น

3. ให้กรมส่งเสริมการเกษตร พิจารณาตรวจสอบพื้นที่ โดยให้คำนึงถึงการเพิ่มขึ้นของพื้นที่การเพาะปลูกข้าวโพด โดยเฉพาะในช่วงที่ฤดูผลผลิตข้าวโพดขาดแคลน ซึ่งจะส่งผลถึงปัญหาการตัดไม้ทำลายป่า รวมถึงการเผาป่าที่จะเกิดขึ้น

4. ให้กรมส่งเสริมการเกษตรส่งเสริมให้ราษฎรปลูกไผ่ร่วมกับการเพาะปลูกพืชชนิดอื่น โดยเฉพาะไผ่พันธุ์สีสุก เนื่องจากเป็นพันธุ์ที่มีปริมาณการเพาะปลูกน้อย แต่ปริมาณความต้องการสูง นอกจากนี้ยังเป็นการสนับสนุนอาชีพจักสานในพื้นที่ให้เกิดความมั่นคง และสามารถสร้างอาชีพให้แก่ราษฎรได้ต่อไป”

เวลาต่อมา เสด็จพระราชดำเนินไปยังหออาคารเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทอดพระเนตรประวัติศาสตร์ของการก่อตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ ภาพพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ จากอดีตจนถึงปัจจุบัน รวมถึงนิทรรศการของแต่ละกลุ่มงานที่มีลักษณะเป็นพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต

จากนั้น ประทับรถรางพระที่นั่งไปทอดพระเนตรผลสำเร็จของกิจกรรมต่าง ๆ และติดตามความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ ตามวิสัยทัศน์การพัฒนา **“ต้นทางเป็นป่าไม้ ปลายทางเป็นประมง ระหว่างทางเป็นเกษตรกรรม”** และนิทรรศการงานด้านป่าไม้ และประทับรถรางพระที่นั่งไปยังอาคารอำนวยการ ทอดพระเนตรผลิตภัณฑ์จากศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ และศูนย์สาขา รวมทั้งศูนย์เรียนรู้ต่าง ๆ อาทิ สบู่นมแพะ สบู่ข้าวกล้อง สบู่เชียงดา สบู่ว่านหางจระเข้ สบู่เห็ดหลินจือ ชาผักเชียงดา ชาเห็ดหลินจือ ชาเห็ดหัวลิง ข้าวกล้องหอมมะลิ ข้าวเหนียวกล้องสันป่าตอง ข้าวกล้องงอก นมแพะพาสเจอไรส์โยเกิร์ตนมแพะ ปลาหยอง และน้ำพริกปลานิลหยอง จากนั้น ทอดพระเนตรผลการดำเนินงานที่ได้จากการขยายผลสำเร็จของการศึกษา ทดลองวิจัยของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ ไปสู่ชุมชน ในลักษณะของการสาธิต อบรมด้านวิชาการ การปฏิบัติ และสนับสนุนปัจจัยการผลิต โดยผลสำเร็จที่นำมาจัดทำเป็นหลักสูตรฝึกอบรม อาทิ หลักสูตรผักปลอดภัย ปลอดสารพิษเพิ่มรายได้และคุณภาพชีวิตที่ยั่งยืน หลักสูตรเห็ดเศรษฐกิจทำง่ายรายได้ดี การเพาะขยายพันธุ์แพะพระราชทาน 5 สายพันธุ์ พร้อมพระราชทานชื่อแก่ลูกแพะว่า “เบญจพันธุ์” นอกจากนี้ยังมีหลักสูตรการเลี้ยงกบนาโดยวิธีเกษตรธรรมชาติ และหลักสูตรการปลูก การแปรรูปผักเชียงดาเพื่อการค้า และการใช้รถเคลื่อนที่ (Mobile Unit) นำองค์ความรู้และปัจจัยการผลิตเข้าสู่ชุมชน

จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปยังศาลาอเนกประสงค์ ทรงลงพระนามาภิไธยในสมุดที่ระลึก โอกาสนี้ได้มีพระราโชวาทแก่ข้าราชการที่ปฏิบัติงานภายในศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ ความสำคัญว่า

“ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริมาครั้งก่อนเมื่อปี พ.ศ. 2556 ถ้าทราบว่าไม่ได้มานาน จะรีบมาก่อน ครั้งแรกเห็นพื้นที่ค่อนข้างหัวล้าน เป็นพื้นที่ดินลูกรัง และพื้นที่สัมปทาน แต่ไม่ทราบว่าเป็นตัดไม้ทำลายป่าด้วยหรือเปล่า ยังปรารภว่าพื้นที่ที่น้อมเกล้าถวายส่วนมากจะมีลักษณะโกร๋น ๆ แบบนี้ พื้นที่ที่อุดมสมบูรณ์ก็ไม่มีใครถวาย แต่พอผ่านไปแต่ละปีพื้นที่ก็มีความเปลี่ยนแปลงเฟื่องฟูด้วยการปลูกป่าอย่างที่เรารู้จักกันดี อย่างปลูกป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง คำนี้ก็เป็นคำที่เกิดขึ้นที่นี่ คิดว่าที่นี่เป็นครั้งแรก และการใช้น้ำหล่อเลี้ยง น้ำมาจากที่สูงลงมาตามแรงโน้มถ่วงของโลก ไม่ได้มีการสูบน้ำ เป็นคลองไส้ไก่ อีกอย่างที่ได้ยินในตอนนั้น ไม่รู้จักฝายชะลอน้ำ หรือที่เรียกว่า check dam ทำฝายตามร่องน้ำเล็ก ๆ ยังไม่เป็นลำธาร ด้วยซ้ำไป ได้กั้นชะลอน้ำไว้ให้น้ำซึมบ้างหรือจะไหลต่อไปมารวมกันอยู่ทางน้ำใหญ่ ทำทำนบ และหล่อเลี้ยงที่เราปลูกต้นไม้เอาไว้ ต้นไม้ก็ไม่ใช่ว่าหวงห้ามเสียทีเดียว สามารถใช้ประโยชน์ได้ แต่ก็ต้องใช้ประโยชน์ให้พอสมควร ไม่ใช่ว่าจะตัดไปหมด ปลูกป่าแล้วก็ให้มีผลพลอยได้หลายอย่าง ชาวบ้านในท้องถิ่นอื่น ๆ นักเรียน ได้รับการอบรมตั้งเป็นกลุ่มที่ทำประโยชน์สามารถทำมาหากินและให้ความรู้ด้านการ

บำรุงดินด้วย กิจกรรมโครงการต่าง ๆ เสริมซึ่งกันและกันดี หน่วยราชการทำด้วยกันตามหลักการทรงงานแบบศูนย์ศึกษา ฯ คือนำเอาคนในพื้นที่ ลักษณะของธรรมชาติในที่นั้น และหน่วยงานต่าง ๆ โดยไม่แยก กรมพัฒนาที่ดิน กรมป่าไม้ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร ทุกหน่วยเอาคนเป็นศูนย์กลาง และนำวิชาการของแต่ละหน่วยงานมาทำด้วยกัน จากป่าเสื่อมโทรม จะเรียกว่าป่าเสื่อมโทรมก็ไม่ได้ เพราะเหมือนไม่มีป่า ป่าไม้เต็งรัง เปลี่ยนเป็นป่าที่สูงขึ้น ป่าไม้เบญจพรรณ ต้นไม้ใหญ่ ๆ อย่างไม่น่าเชื่อ คนที่ทำงานก่อน ๆ เกษียณไป คนที่อยู่พยายามเก็บความรู้จากการสัมภาษณ์ บันทึกไว้ ทั้งภาพและตัวหนังสือ วิชาการต่าง ๆ ที่ทำไว้เป็นขั้นตอนโดยลำดับก็เก็บไว้ไม่ให้สูญหายไป มีวิธีการจัดหาน้ำ มีน้ำก็มีปลา ทุกแห่งปล่อยปลาไว้ในลักษณะที่ใช้บริโภคได้ แต่ไม่ใช่เป็นอุตสาหกรรมโกยจนเกลี้ยง โดยไปดูว่าตรงไหนที่จับได้ ต้องมีฤดูกาลการจับ ต้องมีกลุ่มผู้ใช้น้ำ กลุ่มผู้จับปลา ดูลักษณะให้ดี

ข้อสังเกตที่มาครั้งนี้ไม่ได้กล่าวถึงแต่ว่าน่าจะดีขึ้น คือ อุณหภูมิ ตัวชี้วัดว่าเมื่อก่อนนี้วัดอุณหภูมิทุก ๆ แห่งในที่นี้ พ้นมาเป็นปี ๆ ได้เก็บสถิติเห็นว่าอุณหภูมิของพื้นที่ค่อย ๆ ลดต่ำลง เดิมเป็นพื้นที่โกร๋น ไม่มีกิจกรรมอะไร ก็จะทำให้พื้นที่ร้อนไม่น่าอยู่ ซึ่งในขณะนี้เป็นที่ที่น่าอยู่ของทั้งคน สัตว์ และของพืช อยู่ร่วมกัน ลักษณะการอนุรักษ์ที่เราศึกษากันมาว่าจะรักษา อนุรักษ์ ดูแลความเป็นอยู่ ดูแลสุขภาพของคน ของสัตว์ ของธรรมชาติ ของพื้นที่ต้นไม้ พืช ดิน อากาศ คือเป็นองค์รวมด้วยกัน เป็นเรื่องใหญ่อากาศเปลี่ยนแปลงทั่วโลก ปัญหาพวกนี้ใช้เวลานาน อย่างที่นี่ 39 ปี จะเห็นว่ามีพัฒนาการไปในทางที่ดี และต่อไปก็น่าจะดีขึ้นเรื่อย ๆ อยู่ที่ความร่วมมือ จะทำออกมาดี ขอสนับสนุน และให้ผู้ปฏิบัติการทุกท่าน ชาวบ้านที่ทำงาน ทำให้ตัวเองกลายเป็นปราชญ์ชาวบ้าน ที่สอนผู้อื่นและให้ความรู้ผู้อื่น ทำให้การพัฒนาชาติบ้านเมืองเจริญขึ้น อย่างที่เห็นว่าเดิมมีพื้นที่เล็ก ๆ กลายเป็นมีพื้นที่ศูนย์บริวาร คนที่อยู่ในศูนย์บริวารก็จะมีกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งอาจจะไม่เหมือนตัวศูนย์กลาง เพราะแต่ละแห่งสภาพภูมิศาสตร์ไม่เหมือนกัน แต่หลักวิชาการเป็นแนวเดียวกัน และขยายไปสู่จังหวัดต่าง ๆ ในภาคเหนือและภาคอื่น ๆ ถ้ามีคุณสมบัติบางอย่างที่เหมือนกันเราจะเจริญ และสบายไปด้วยกัน ขอให้ประสบความสำเร็จทำงานด้วยความสนุกสนานไปด้วยกัน ทั้งเจ้าหน้าที่ ชาวบ้าน และทุก ๆ คน ขอขอบคุณที่ต้อนรับเป็นอย่างดี”

โอกาสนี้ ทรงปลูกต้นอินทนิลน้ำ และทรงปล่อยปลาไทย จำนวน 9 ชนิด ได้แก่ ปลาตะเพียนขาว ปลาตะเพียนทอง ปลากาดำ ปลาสร้อยขาว ปลาสร้อยนกเขา ปลาซ่า ปลาแก้มช้ำ ปลาสวาย ปลาบ้า ลงสู่อ่างเก็บน้ำที่ 2 เพื่อเพาะขยายพันธุ์ปลาไทย และสาธิตการเลี้ยงปลาในกระชังแก่เกษตรกร ตลอดจนหน่วยงานที่สนใจ สำหรับใช้ในการศึกษา วิจัย และการสาธิตการเลี้ยงปลาในกระชัง เพื่อนำไปประกอบอาชีพ พึ่งพาตนเองได้ตามแนวพระราชดำริปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ จังหวัดสกลนคร

วันศุกร์ที่ 6 พฤษภาคม 2565

เสด็จพระราชดำเนินไปยังศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านนานกเค้า ตำบลห้วยยาง อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ทรงรับฟังรายงานผลการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาฯ ทอดพระเนตรนิทรรศการงานศิลป์แสดงภาพความประทับใจของศูนย์ฯ ทั้ง 6 แห่ง ประทับรถรางพระที่นั่งเพื่อเสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรกิจกรรม อาทิ งานส่งเสริมและพัฒนาด้านสาธารณสุข เน้นการนำสมุนไพรไปผลิตยาตามศาสตร์การแพทย์แผนไทย งานวนเกษตรมีแปลงปลูกพืชเศรษฐกิจ สมุนไพรพื้นบ้าน เพื่อสาธิตให้เห็นว่าคนอยู่ร่วมกับป่าได้ งานเกษตรผสมผสาน เน้นการพึ่งพาตนเอง ใช้ระบบเกื้อกูลกัน เกิดกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่เข้มแข็ง

โอกาสนี้ ทรงปล่อยพันธุ์ปลากินพืช 999 ตัว ลงในฝายตายอด เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ ทอดพระเนตรงานศึกษาและพัฒนาป่าไม้ จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านการสร้างจิตสำนึกและอนุรักษ์ทรัพยากรที่เน้นการปลูกป่าในใจคน ด้านการขยายผล ส่งเสริมให้ปลูกป่าในพื้นที่ของตนในรูปแบบป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง และป่า 5 ชั้น และด้านงานศึกษาและพัฒนาปรับปรุงบำรุงดิน มีชุดตรวจสอบคุณภาพดิน ช่วยแก้ปัญหาเรื่องดิน เน้นใช้ปุ๋ยพืชสด และน้ำหมักบำรุงดิน ในการนี้ ได้มีพระราชดำริสรุปความว่า

“ให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ เข้าไปให้ความรู้และข้อแนะนำแก่ศูนย์เรียนรู้ชุมชนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง บ้านคำข่า อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร เกี่ยวกับการเพิ่มรายได้ให้กับกลุ่มเกษตรกรที่ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม”

จากนั้น ทรงรับฟังรายงานการศึกษาและพัฒนาด้านข้าว ซึ่งได้ขึ้นทะเบียนข้าวพันธุ์ภูพาน 1 เป็นข้าวเหนียวที่ปลูกในพื้นที่นาน้ำฝนได้ดี ทนต่อโรค ประชาชนนิยมบริโภค ในปีงบประมาณ 2566 กรมการข้าว จะปรับปรุงโรงงานผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ให้สามารถผลิตเมล็ดพันธุ์ที่ดีแจกให้เกษตรกรได้มากขึ้น ในการนี้ ได้มีพระราชานุญาตให้กิจกรรมข้าวดำเนินการการศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาข้าวภูพาน 1 เพิ่มเติมในเรื่องการป้องกันโรคไหม้ และได้มีพระราชดำริสรุปความว่า *“ให้ดำเนินการการศึกษาวิจัยการพัฒนาข้าวภูพาน 1 เรื่องการป้องกันโรคไหม้ เพื่อนำผลการศึกษาไปพัฒนาและใช้ประโยชน์กับศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริต่อไป”*

ต่อมา ทรงรับฟังรายงานศึกษาวิจัย พัฒนาสายพันธุ์และเพาะขยายพันธุ์ 4 ดำมหัศจรรย์ ได้แก่ ไก่ดำภูพาน สุกรดำภูพาน โคดำภูพาน และกระต่ายดำภูพาน เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรนำไปเลี้ยงเป็นอาหารโปรตีน และเป็นอาชีพสร้างรายได้ ทั้งนี้ ได้ศึกษาวิจัยการรักษาพันธุ์โคเนื้อภูพานร่วมกับบริษัท เบทาโกร จำกัด (มหาชน) ในการนี้ได้มีพระราชดำริสรุปความว่า *“เห็นควรนำผลการศึกษาวิจัยมาใช้ดำเนินการภายในศูนย์ศึกษาฯ และขยายผลภายในกลุ่มสมาชิกก่อน และยังไม่นำผลการศึกษาวิจัยไปใช้ร่วมกับภาคเอกชน”*

โอกาสนี้ ทอดพระเนตรการจัดแสดงผลิตภัณฑ์จากแปลงเกษตรทฤษฎีใหม่ และการดำเนินงานศูนย์สาขาของศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ ทั้ง 4 แห่ง ได้แก่

1) โครงการศูนย์พัฒนาการเกษตรภูสิงห์อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอภูสิงห์ จังหวัดศรีสะเกษ

2) โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำห้วยบางทรายตอนบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร

3) โครงการพัฒนาลุ่มน้ำก่ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสกลนคร - นครพนม

4) โครงการพัฒนาพื้นที่เกษตรน้ำฝนบ้านแดนสามัคคีอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์

จากนั้น ทอดพระเนตรกิจกรรมการขยายผล การจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ประเภทโรงเรียนซึ่งประสบผลสำเร็จ คือ โรงเรียนบ้านโนนสวรรค์สมบูรณ์วิทย์ "หลวงปู่ภูพานอุปถัมภ์" และเสด็จพระดำเนินไปยังอาคาร Information ทอดพระเนตรงานส่งเสริมอาชีพอุตสาหกรรมในครอบครัว และการผลิตผ้าไหมย้อมครามครบวงจร ซึ่งสามารถฝึกอบรมและถ่ายทอดความรู้ด้านการปลูกหม่อน เลี้ยงไหม เป็นการต่อยอดการทอผ้าไหมย้อมคราม เพื่อเพิ่มมูลค่า มีการขยายผลจนเกิดเป็นกลุ่มทอผ้าไหมย้อมครามและสีธรรมชาติในหลายชุมชน โอกาสนี้ ทรงวาดภาพ **"นกเค้าแมว"** พระราชทานให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ เชิญไปเป็นสัญลักษณ์ประดับบนผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้แก่ศูนย์ศึกษาฯ

เวลาต่อมา มีพระราชวโรกาสให้ นายลลิต ถนอมสิงห์ กรรมการและรองเลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา และเลขาธิการ กปร. นำ นายกานต์ คำทะเนตร เฝ้าทูลละอองพระบาททูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายโฉนดที่ดินเลขที่ 55218 เนื้อที่ 31 ตารางวา ตั้งอยู่ที่บ้านนานกเค้า ตำบลห้วยยาง อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร สมทบมูลนิธิชัยพัฒนา เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในกิจกรรมของศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ ทั้งนี้ ได้พระราชทานเงิน จำนวน 5,000 บาท ให้กับนายกานต์ คำทะเนตร ในโอกาสนี้ด้วย โอกาสนี้ มีพระราโชวาทแก่คณะกรรมการบริหารโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ คณะอนุกรรมการดำเนินงานศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ คณะเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยให้บูรณาการการทำงานด้านต่าง ๆ เข้าด้วยกันเพื่อประโยชน์ของประชาชน ดังนี้

"วันนี้ ก็ยินดีที่ได้มาที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ อีกครั้งหนึ่ง หลังที่ไม่ได้มาเยี่ยมชมเป็นเวลาถึงสามปี เนื่องจากมีเหตุต่าง ๆ เช่น เหตุผลทางสุขภาพ เหตุผลทางด้านเชื้อโควิด ทำให้เดินทางไปไหนไม่สะดวก แต่ถึงอย่างไรก็ตามการที่มีเหตุต่าง ๆ การที่มาวันนี้ก็เห็นได้ว่าเจ้าหน้าที่ทุก ๆ ท่าน ท่านองคมนตรี ท่านผู้ใหญ่ กปร. ก็ได้เอาใจใส่ ได้เห็นจากหนังสือพิมพ์ สื่อมวลชน ก็ได้เห็นว่าท่านองคมนตรี ได้มาตรวจให้กำลังใจและให้ข้อคิดวิธีการปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่ทุก ๆ หน่วยงาน ก็ได้ทำงานกันแบบที่เข้าด้วยกัน คือหมายความว่า "บูรณาการ" วิชาการต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชน ทั้งที่อยู่ในเขตศูนย์ศึกษาฯ และอยู่ในเขตศูนย์สาขา ประชาชนนอกพื้นที่และพื้นที่ใกล้เคียง รวมถึงพื้นที่ห่างไกลได้เข้าชมรับคำแนะนำสามารถนำไปปฏิบัติได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในตอนนี้พื้นที่ต่าง ๆ ทั่วโลก ปรากฏว่ามีปัญหา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขาดความมั่นคงด้านอาหาร หรือว่าไม่มีอาชีพที่จะมีรายได้ในการดำรงชีวิต หรือซื้อหาสิ่งที่จำเป็น

ดังนั้น การมีรายได้จากกิจกรรมต่าง ๆ ที่ในศูนย์ศึกษาฯ ทั้งการเพาะปลูกหรือการเลี้ยงสัตว์ หรือทำงานหัตถกรรม และได้มีช่องทางการจำหน่ายที่ได้มีการแนะนำอย่างเมื่อวานก็มีเกษตรกรที่ได้มาปรารภว่า ตอนนี้บางทีการขายสินค้าของเขายากลำบาก ก็ยังคุยกันว่าจะแนะนำให้เกษตรกลุ่มแม่บ้านให้มาศูนย์ศึกษาฯ ที่นี่ เพราะว่าจะมีการอบรมทั้งในสถานที่ และก็การอบรมออนไลน์โดยทางไกล ซึ่งปัจจุบันนี้ประชาชนส่วนใหญ่ก็จะมีเครื่องมือเครื่องใช้ในการที่จะศึกษาออนไลน์ แล้วก็ฟังวิธีการ ท่านที่พูด เจ้าหน้าที่แนะนำแล้วก็

เข้าใจว่าจะสามารถดำรงชีวิตได้ ทำกิจกรรมที่เป็นแบบอย่างในศูนย์ศึกษาฯ หรือว่าจะจำหน่ายผลผลิตโดยวิธีการที่ไม่เคยทำมาก่อนก็จะทำได้ในด้านของการเกษตรนี่ก็ต้องคู่กับเรื่องของการอนุรักษ์รักษาทรัพยากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งทรัพยากรป่าไม้ ความหลากหลายทางพันธุกรรมพืช สัตว์ เพราะว่าจะทำให้มีผลดีต่อสภาพอากาศ ซึ่งก็จะไปส่งผลต่อสุขภาพอนามัยของ คน สัตว์ และพืชสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่จะทำให้เราอยู่กันได้

เพราะว่าได้สังเกตเอาแค่ตรงพระตำหนัก ยิ่งมาเที่ยวไหนก็ดีขึ้น ยิ่งหลัง ๆ นี้ไม่ได้มาบ่อย ที่ตามเสด็จฯ นั้น ก็มาทุกปีแต่เดี๋ยวนี้ไม่ทุกปีแล้ว ขนาดตอนนี้ เมื่อสักสองปีนี้ อุตส่าห์ให้เขามาติดราวบันได เพื่อจะได้โหนขึ้นลงได้ ไปไหน ๆ ได้เป็นปกติ อุตส่าห์ติดแล้วก็คิดว่าราวนี้จะได้เป็นหม้ายแล้วไม่ได้มา ก็ดีใจที่ได้มาตั้งแต่เมื่อวานนี้ แล้วก็ได้มาพักแรมค้างแรม นอกจากราวบันไดแล้วก็ได้สังเกตเห็นว่า ต้นไม้ที่ใกล้ ๆ พระตำหนักหรือสองข้างทางมันโตใหญ่แล้ว ก็แน่นขึ้นแล้วก็ดูทำให้มีความรู้สึก ขนาดแค่มองก็รู้สึกร่มเย็นดีมากขึ้น ส่วนหนึ่งก็เข้าใจว่าเป็นผลงานของทางศูนย์ศึกษาฯ ที่แต่ละปีก็ได้ปลูกเพิ่มเติม แล้วก็ดูแล เพราะจริง ๆ ต้นไม้ที่เราปลูกในพื้นที่แบบนี้ ที่บางทีก็ตัดกันไป ใช้กันไป ก็ค่อนข้างเสียไปเยอะเหมือนกัน ถึงแม้จะเป็นการอนุรักษ์ก็ตาม แต่ว่าก็มีการตัด แต่ในระยะหลังนี้ ก็มีหลายสิบปีผ่านมานี้ สักยี่สิบสามสิบปี ก็เห็นว่าต้นไม้โตขึ้นแล้วก็มีหลาย ๆ ระดับเรือนยอดทั้งสูงและก็ต่ำ ทั้งที่ปลูกแซมต้นพืชต่าง ๆ ในนี้ก็มีที่ว่าพืชต่าง ๆ ที่ทนความร่มได้ และก็มีการลิดต้นสูงที่บังแสงแดดที่พืชอื่น ๆ จำเป็น ก็ทำได้อย่างพอเหมาะ พอควรซึ่งก็แสดงให้เห็นว่ามีเจ้าหน้าที่และผู้เชี่ยวชาญ ได้ดูแลแนะนำ จึงได้เห็นการเปลี่ยนแปลงที่ดีอย่างนี้ ก็ขอชื่นชม และให้กำลังใจให้ทุกคนทำต่อไป ได้ศึกษาค้นคว้าวิธีการต่าง ๆ ที่จะแก้ปัญหาที่มีอยู่ เช่น ดินไม่ดี น้ำไม่ดี ก็มีการแก้ไขกันได้ และก็นอกจากพื้นที่ที่ในบริเวณนี้แล้วก็ยังจะสามารถที่จะถ่ายทอดความรู้ไปสู่ที่อื่นที่ไกลกว่านี้

สำหรับคนที่ได้มารู้มาเห็นก็จะได้หลักคิด แนวคิดไป แล้วก็นำไปปรับใช้ในข้อที่เหมาะสมกับพื้นที่ของตนเอง ทำให้ได้ประโยชน์ในที่ ๆ กว้างไกลต่อไป ก็หวังว่าจะทำงานต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง เมื่อกี้นี้ท่านเลขาธิการลลิต สำนักงาน กปร. ชวนว่าให้ไปดูพื้นที่ศูนย์สาขา ซึ่งก็เอาผลผลิตของพื้นที่สาขามาก็มองดูก็น่าดูน่าชม หลาย ๆ แห่งก็รู้จักอยู่ตั้งแต่สามสิบเกือบสี่สิบปีแล้วว่ามีบางแห่งที่ไม่ได้เข้าได้โดยง่าย มีทั้งปัญหาการสู้รบ ปัญหาที่ความไม่สงบ ก็ดีว่าปัจจุบันก็เรียกว่าเป็นที่ที่ดี อยู่ได้อย่างร่มเย็นเป็นสุข ก็หวังว่าจะดำเนินการต่อไปและจะหาโอกาสไปเยี่ยมศูนย์สาขาตามจุดต่าง ๆ อีก ก็ขอให้ทุกท่านมีความสุขกาย สุขใจ ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บมีสุขภาพที่ดีแล้วก็มีความเจริญ ก้าวหน้า ยิ่งๆ ขึ้นไป”

5. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ จังหวัดนราธิวาส

วันอังคารที่ 20 กันยายน 2565

เสด็จพระราชดำเนินเพื่อทรงติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส โดยเสด็จพระราชดำเนินไปยังแปลงอนุรักษ์พันธุกรรมบัวภายในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ต่อมา เสด็จทอดพระเนตรการเลี้ยงผึ้งชันโรงของเกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้งชันโรง ชองกลุ่มวิสาหกิจชุมชนชันโรงบ้านไพรวัน หมู่ที่ 6 ตำบลไพรวัน อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

หลังจากนั้น ทอดพระเนตรงานเพาะเลี้ยงบอนสี และทรงพระดำเนินไปยังสวน 72 พรรษา ซึ่งเป็นที่รวบรวมพรรณพืชพื้นเมืองภาคใต้ พืชสมุนไพร และพันธุ์ไม้หายาก เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้แก่นักเรียน นักศึกษา เกษตรกร และประชาชนทั่วไปที่สนใจ และทรงปลูกต้นตะเคียนชันตาแมว

ต่อมา ทอดพระเนตรแปลงพืชสมุนไพร ทรงรับฟังรายงานผลการดำเนินงานการสาธิตการปรับปรุงดินเปรี้ยวจัดเพื่อปลูกพืชไร่ (อ้อยคั้นน้ำ) ในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ทอดพระเนตรแปลงปลูกบัวตัดดอก และบัวกินเม็ด ทรงรับฟังรายงานการดำเนินงานสนองพระราชดำริเรื่องการปลูกกระจับในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดที่ผ่านการปรับปรุงแล้ว

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทราย อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ตำบลสามพระยา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

พระราชดำริ

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดช มหาราช บรมนาถบพิตร มีพระราชดำริ เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2562 ความโดยสรุปว่า *“... ให้พัฒนาพื้นที่เป็นศูนย์ศึกษาการพัฒนาด้านการเกษตรกรรม โดยเน้นการปลูกป่าเพื่อฟื้นฟูสภาพป่าไม้ให้กลับอุดมสมบูรณ์ดังเดิม สามารถทำการปลูกพืชชนิดต่าง ๆ ควบคู่ไปกับการปลูกป่า จัดหาแหล่งน้ำสนับสนุน การปลูกป่าและการเพาะปลูกพืช จัดระเบียบให้ราษฎรในพื้นที่โครงการให้เข้าอยู่อาศัย และทำกินอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการและสอดคล้องกับธรรมชาติ ให้ราษฎรเข้าร่วมดูแลรักษา ตลอดจนได้อาศัยผลผลิตจากป่าและเพาะปลูกพืชต่าง ๆ โดยไม่ต้องเข้าไปบุกรุกทำลายป่าไม้อีกต่อไป...”*

ต่อมา จากการเสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรและทรงติดตามผลการดำเนินงาน ได้มีพระราชดำริเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งน้ำและระบบส่งน้ำ รวมถึงเครือข่ายอ่างเก็บน้ำ (อ่างพวง) การฟื้นฟูสภาพป่าไม้โดยใช้ระบบป่าเปียกและภูเขาป่าการปลูกไม้โตเร็วเพื่อใช้ในการเผาถ่าน การปรับปรุงดินเสื่อมสภาพ การทำเกษตรในรูปแบบทฤษฎีใหม่ การทดลองปลูกหญ้าแฝกเพื่ออนุรักษ์ ฟื้นฟูและป้องกันการพังทลายของดิน การผสมพันธุ์พืชลูกผสมสองชั้นในพืชผักที่รับประทานผล การอนุรักษ์และขยายพันธุ์สัตว์ป่าเพื่อปล่อยคืนสู่ธรรมชาติ การพัฒนาพลังงานทดแทนและการพัฒนาอาชีพ เป็นต้น

ผลการดำเนินงาน

1. ด้านการศึกษา ทดลอง วิจัย และพัฒนา

ดำเนินการศึกษา ทดลอง วิจัย และพัฒนา ตามแนวพระราชดำริที่ได้พระราชทานไว้ รวมถึงแนวทางการพัฒนาต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น การศึกษาทดลองการใช้หญ้าแฝกปรับปรุงดินที่แข็งเป็นดาน การเพาะชำกล้าไม้มีค่าทางเศรษฐกิจและพันธุ์ไม้ที่มีความสำคัญของจังหวัด ทดสอบพันธุ์พืชและระบบการผลิตปลอดภัย การจัดทำตัวชี้วัดด้านการพัฒนาดินและป่าไม้ การสำรวจข้อมูลนกและสัตว์ป่าตามช่วงฤดูกาล การจัดเก็บข้อมูลสภาพอากาศของสถานีตรวจวัดอากาศเพื่อนำข้อมูลมาใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการประกอบอาชีพทางด้านการเกษตรให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ เป็นต้น

2. ด้านการขยายผลการพัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้

ดำเนินการนำองค์ความรู้จากการศึกษา ทดลอง วิจัย มาขยายผลและถ่ายทอดองค์ความรู้จำนวน 16 โครงการ ได้แก่

2.1 โครงการขยายผลการฟื้นฟูดินเสื่อมคุณภาพ ปรับปรุงดินด้วยอินทรียวัตถุ และส่งเสริมการใช้ปุ๋ยสั่งตัด โดยถ่ายทอดองค์ความรู้และสนับสนุนปัจจัยการผลิตในการปรับปรุงบำรุงดิน เช่น การทำปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ ปุ๋ยสั่งตัด และการปลูกหญ้าแฝก

2.2 โครงการส่งเสริมการทำเกษตรยั่งยืน (งานส่งเสริมการเกษตร) โดยอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การจัดทำแผนการผลิตรายครัวเรือน และการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน เพื่อพัฒนาและยกระดับเกษตรกรต้นแบบ และอบรมส่งเสริมเกษตรกรและพัฒนาให้เป็นแปลงต้นแบบ โดยถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

2.3 โครงการส่งเสริมเกษตรยั่งยืน (งานขยายผล) โดยการส่งเสริมการทำเกษตรกรรมและปศุสัตว์ โดยลงพื้นที่ในแปลงของเกษตรกรใน 4 ตำบล ได้แก่ ตำบลไร่ใหม่พัฒนา ตำบลห้วยทรายเหนือ ตำบลสามพระยา และตำบลชะอำ รวมทั้งแนะนำให้ความรู้การทำเกษตรเพิ่มเติมและสนับสนุนปัจจัยการผลิตให้แก่ศูนย์เรียนรู้ของศูนย์ฯ ทั้ง 8 แห่ง นอกจากนี้ ได้มีการจัดตั้งนายสายันต์ ภักดีเจริญ หมู่ที่ 8 บ้านโครงการพัฒนา ตำบลสามพระยา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เป็นศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มเติม จำนวน 1 แห่ง

2.4 โครงการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์โดยสาธิตการเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ แพะ เป็ดเทศ ไก่เขียวห้วยทราย ไก่ไข่ และก่อสร้างโรงเรือนไก่ไข่แบบปล่อย สามารถขยายผลและถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่เกษตรกรแบบให้เกษตรกรมีส่วนร่วม และการพัฒนาอาชีพเกษตรกร การส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ปีกในโรงเรียน (ไก่พื้นเมือง) จำนวน 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านไร่ใหม่พัฒนา และโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ทั้งนี้ได้มีการติดตามและให้คำแนะนำอย่างต่อเนื่อง

2.5 โครงการส่งเสริมด้านประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ โดยอบรมให้ความรู้ด้านวิชาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและสนับสนุนปัจจัยการผลิต ให้แก่เกษตรกรที่มีความสนใจเลี้ยงปลาในบ่อดิน หรือบ่อพลาสติก และมีการคัดเลือกโรงเรียนที่มีบ่อปลามีความพร้อมในการขุดบ่อเลี้ยงปลา หรือมีพื้นที่ที่เลี้ยงปลาในบ่อพลาสติก โดยเจ้าหน้าที่จะให้ความรู้ด้านวิชาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำแก่ครูและนักเรียน สนับสนุนปัจจัยการผลิต พร้อมจัดตั้งคณะกรรมการประมงโรงเรียน เพื่อดูแลการเลี้ยงสัตว์น้ำภายในโรงเรียน นอกจากนี้ ได้มีการผลิตพันธุ์สัตว์น้ำเพื่อปล่อยในแหล่งน้ำสาธารณะ จำนวน 4 แห่ง และแจกแก่เกษตรกรและส่วนราชการ โดยเจ้าหน้าที่ได้มีการลงพื้นที่ให้คำแนะนำและติดตามผลการดำเนินงานของเกษตรกรและโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

2.6 โครงการส่งเสริมงานเพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์กบ สาธิตการเพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์กบนา เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ สนับสนุนลูกกบนาแก่หน่วยงานราชการ และมีการปล่อยกบนาคืนกลับสู่ธรรมชาติ

2.7 โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (แปลง 5 ไร่) สาธิตการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ประกอบด้วย แปลงนา การปลูกพืชผักในกระบะ (บนโต๊ะ) และการปลูกพืชผักบนพื้นราบ การปลูกพืชไร่หมุนเวียน การปลูกไม้ผลผสมผสาน การปลูกไม้ดอกเสริมรายได้ (ดอกดาวเรือง) การเลี้ยงไก่ไข่แบบกึ่งปล่อย และสาธิตการเลี้ยงปลาดุกในบ่อซีเมนต์ เพื่อเป็นตัวอย่างในการวางแผนการผลิต ซึ่งพืชผักที่ปลูกต้องปลูกตามความต้องการในท้องตลาดปลูกสลับหมุนเวียนกันไปตามวงรอบของพืช ทำให้พืชผักที่ปลูกมีผลผลิตออกจำหน่ายอย่างต่อเนื่องทุกวัน และลดการสร้างสมของโรคพืชหรือแมลงศัตรูพืชชนิดต่าง ๆ

2.8 โครงการปลูกสร้างเสริมป่าเพื่อฟื้นฟูสภาพป่า ดำเนินการเพาะชำกล้าไม้ เพื่อปลูกสร้างเสริมป่าบริเวณเขาน้อยด้านทิศเหนือและบริเวณเขาทองด้านทิศตะวันออก และแจกจ่ายกล้าไม้ให้กับเกษตรกร หน่วยงานราชการ วัด และโรงเรียนด้วย

2.9 โครงการเพาะเลี้ยงขยายพันธุ์และอนุรักษ์สัตว์ป่า ดำเนินการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่า และปล่อยสัตว์ป่าคืนสู่ธรรมชาติ ปรับปรุงซ่อมแซมกรงสัตว์ โรงให้อาหารสัตว์ จัดซื้ออาหาร ยาและเวชภัณฑ์ สำหรับสัตว์ป่า เพื่อดูแลสุขภาพของสัตว์ป่า รวมทั้งให้ความรู้เกี่ยวกับการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่า การอนุรักษ์สัตว์ป่า ให้แก่ นักเรียน นักศึกษา ข้าราชการ และประชาชนทั่วไป

2.10 โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช แบ่งเป็น 3 กิจกรรม 1) กิจกรรมปกปักพันธุกรรมพืช เช่น รัง อ้อยช้าง ประดู่ ช้างน้าว สมอตีนเป็ด จัดทำแนวกันไฟรอบพื้นที่ปกปักและดูแลเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติและศึกษาพันธุ์ไม้เขาบ่อขิง 2) กิจกรรมบำรุงรักษาแปลงปลูกรักษาพันธุกรรมพืชเขาเสวยกะปิ ดำเนินการปลูกซ่อมและซ่อมแซมเส้นทางศึกษาธรรมชาติและพันธุ์ไม้ ระยะทาง 700 เมตร 3) กิจกรรมสนับสนุนการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช โดยส่งเสริมเผยแพร่ความรู้การอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ จัดนิทรรศการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ (อพ.สธ.) ครั้งที่ 11 หัวข้อ “ประโยชน์แท้แก่มหาชน” เพื่อสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

2.11 โครงการสวนพฤกษศาสตร์พรรณไม้ม่วงเฉลิมพระเกียรติฯ ดำเนินการขยายพันธุ์ไม้ประดับและไม้ยืนต้นโดยวิธีการตอนกิ่ง เช่น แย้มปีนัง ม่วงส่าหรี พวงคราม คนทีสอ พลองกินลูก ศรีตรัง องุ่น และทำซุ้มปลูกพรรณไม้เลื้อยสีม่วง

2.12 โครงการรวบรวมพันธุ์ไม้มงคลพระราชทานประจำจังหวัด 77 จังหวัด ดำเนินการขยายพันธุ์โดยวิธีการตอนกิ่งพันธุ์ไม้ภายในแปลง เช่น ขานาง กันเกรา ทองหลางลาย อบเชย เทพทาโร เคี่ยม มะกรูด รวงผึ้ง และมะเดื่อชุมพร เพื่อนำมาปลูกซ่อมและเสริมภายในแปลง รวมทั้งบำรุงดูแลรักษาเพื่อให้มีความสวยงามสมบูรณ์

2.13 โครงการถ่านชีวภาพ สาธิตการเผาถ่านชีวภาพจากวัสดุเหลือทิ้ง เช่น เศษไม้ เปลือกผลไม้ และแกลบ เพื่อนำมาใช้เป็นวัสดุปรับปรุงโครงสร้างดิน การทำตลับถ่านชีวภาพดับกลิ่น การทำถ่านชีวภาพอัดแท่ง และการเผาเพื่อให้ได้น้ำส้มควันไม้สำหรับใช้ไล่แมลง รวมทั้งสาธิตการปลูกพืช การเพาะเห็ดฟาง การปลูกพืชผักจากการใส่ก้อนเห็ดเก่าเพื่อปรับปรุงบำรุงดิน

2.14 โครงการศูนย์แสดงสินค้าและจำหน่ายสินค้าของเกษตรกรศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ ดำเนินการช่วยเหลือทางด้านการตลาด โดยส่งเสริมการผลิตและรับซื้อผลผลิตจากกลุ่มเกษตรกรรอบศูนย์ฯ กลุ่มหัตถกรรมจากจังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดอื่น ๆ และหน่วยงานร่วม เพื่อนำมาวางจำหน่ายภายในศูนย์แสดงสินค้า ปัจจุบัน มีสมาชิก จำนวน 1,880 คน ก่อให้เกิดรายได้จากการจำหน่ายสินค้ากว่า 8,000,000 บาท รวมทั้งได้มีการปรับปรุงอาคารศูนย์แสดงสินค้าฯ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้เข้าใช้บริการ

2.15 โครงการแปลงสาธิตทางการเกษตรทั้งไม้ผลและไม้ดอกไม้ประดับ สาธิตการปลูกไม้พืชพันธุ์ดี ได้แก่ ฝรั่งไส้แดง มะละกอแขกดำ มะละกอแขกนวล อ้อยคั้นน้ำ แตงโม และผลิตต้นพันธุ์พืชพันธุ์ดี มีการวางแผนการผลิตเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิต โดยการปลูกเป็นวงรอบเพื่อสามารถเก็บผลผลิตในแปลงงานและกิ่งพันธุ์ต้นพันธุ์ขาย ณ อาคารศูนย์แสดงสินค้าฯ ในราคาถูก

2.16 โครงการเสริมสร้างอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร ฝึกอบรมจัดทำแชมพูประคำดีควาย น้ำมันเหลือง น้ำมันเขียว และอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับทักษะการประกอบอาหารและฝึกทำอาหาร เพื่อให้เกษตรกร กลุ่มแม่บ้าน และนักเรียน

3. ด้านการบริหารจัดการองค์กร

ดำเนินการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ศูนย์ศึกษาฯ โดยจัดทำคลิปวิดีโอ เอกสารเผยแพร่ จัดนิทรรศการนอกสถานที่ประชาสัมพันธ์ผ่านสถานีวิทยุ “ชุมชนคนห้วยทราย” และเผยแพร่ผลการดำเนินงานผ่านทางเว็บไซต์ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ รวมถึงป้ายสื่อความหมายในแปลงงานสาธิตต่าง ๆ

ประโยชน์ที่ได้รับ

การดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ มีประชาชนในพื้นที่เป้าหมายได้รับประโยชน์โดยตรง จำนวน 29 หมู่บ้าน 7,859 ครัวเรือน โดยให้ความสำคัญในการเป็นศูนย์กลางการถ่ายทอดองค์ความรู้การพัฒนาตามแนวพระราชดำริ และขยายผลองค์ความรู้รวมถึงเทคโนโลยีในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมที่เหมาะสม รวมถึงเป็นศูนย์กลางการจำหน่ายผลผลิตของเกษตรกรและประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ฯ ในปีงบประมาณ 2565 มีผู้ที่สนใจเข้ามาศึกษาดูงานและเยี่ยมชมศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยห้วยทรายฯ ทั้งเกษตรกร เยาวชน นักเรียน นักศึกษา ประชาชนทั่วไป และชาวต่างประเทศ จำนวน 161 คณะ 102,634 คน

พื้นที่รับประโยชน์

29 หมู่บ้าน

7,859 ครัวเรือน

161 คณะดูงาน

102,634 คน

คือจำนวนที่มีผู้สนใจเข้ามาศึกษาดูงาน และเยี่ยมชมศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายในปี 2565

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ตำบลคลองขุด อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี

พระราชดำริ

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดช มหาราช บรมนาถบพิตร มีพระราชดำริ เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2524 ความโดยสรุปว่า “ให้พิจารณาพื้นที่ที่เหมาะสม จัดทำโครงการพัฒนาด้านอาชีพการประมงและการเกษตรในเขตพื้นที่ดินชายฝั่งทะเลจังหวัดจันทบุรี”

ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริขึ้นที่ตำบลคลองขุด อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี โดยมีกรมประมงเป็นหน่วยงานหลัก และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินงาน ตามแนวทางการพัฒนาจากยอดเขาสู่ท้องทะเล นอกจากนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริเพิ่มเติมเมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2524 ความโดยสรุปว่า “ให้พิจารณาจัดหาพื้นที่ป่าสงวนเสื่อมโทรมหรือพื้นที่สาธารณประโยชน์เพื่อจัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนา เช่นเดียวกับโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน ให้เป็นศูนย์ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาในเขตที่ดินชายทะเล” และวันที่ 26 สิงหาคม 2531 ความโดยสรุปว่า “คุ้งกระเบนเป็นการศึกษาเกี่ยวกับชายทะเล ต้นไม้ต่าง ๆ ชายทะเล ปลา และการประมง”

ผลการดำเนินงาน

1. การศึกษา ทดลอง วิจัย และพัฒนา

โดยดำเนินการศึกษา ทดลอง วิจัย ด้านการพัฒนาการประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง การพัฒนาการเกษตร และการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นการศึกษา ทดลอง วิจัย ในลักษณะเป็นการพัฒนาที่มุ่งแก้ไขความเดือดร้อนในชีวิตความเป็นอยู่ราษฎรในพื้นที่ โดยพัฒนาตั้งแต่ต้นทาง คือ จากยอดเขา สู่ท้องทะเล รวมทั้งเป็นการศึกษาวิจัยที่คำนึงถึงพื้นฐานของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ อาทิ โครงการจัดทำตัวชี้วัดอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรชายฝั่ง โดยเฉพาะการพัฒนาป่าชายเลนและป่าชายหาดในพื้นที่ให้มีความอุดมสมบูรณ์ เพื่อความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของชุมชนในพื้นที่โครงการอย่างยั่งยืน งานป่าไม้ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ จึงได้ดำเนินงานจัดทำตัวชี้วัดขึ้นเพื่อติดตามประเมินผลการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ

2. การบริการถ่ายทอดเทคโนโลยีและศึกษาดูงานการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ

โดยฝึกอบรมพัฒนาอาชีพแก่เกษตรกร อาทิ 1) โครงการส่งเสริมการทำธนาคารปูทะเลเพื่อความยั่งยืนของทรัพยากรปูทะเลในเขตป่าชายเลนพื้นที่ภาคตะวันออกปีที่ 5 โดยมีกลุ่มเข้าอบรม จำนวน 50 คน 2) ถ่ายทอดองค์ความรู้สู่วิถีพอเพียง เรื่อง เทคโนโลยีการผลิตปุ๋ยหมักเติมอากาศ เพื่อลดต้นทุนการผลิต 30 ราย 3) การปลูกแคคตัสและไม้อวบน้ำ เพื่อเป็นจุดสาธิตและอาชีพเสริมแก่เกษตรกร จำนวน 15 คน 4) โครงการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์เพื่อสาธิตและขยายผล จำนวน 30 คน 5) ส่งเสริมการใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาในการควบคุมโรคพืชที่เกิดจากเชื้อรา จำนวน 15 คน

3. งานขยายผลการพัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้

ศูนย์ศึกษาการพัฒนา อ่าวคุ้งกระเบนฯ ประสบความสำเร็จในการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำชายฝั่ง และฟื้นฟูทรัพยากรป่าชายเลน ป่าบก และทรัพยากรประมง ผ่านการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ อาทิ การเพิ่มทรัพยากรสัตว์น้ำชายฝั่งเฉลิมพระเกียรติ โดยผลิตสัตว์น้ำเพื่อปล่อยในวันสำคัญ การส่งเสริมการทำธนาคารปูเพื่อความยั่งยืนของทรัพยากรปูม้าและปูทะเล การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ป่าชายเลน และหญ้าทะเลในอ่าวคุ้งกระเบนฯ

4. การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ

ฟื้นฟูองค์ความรู้การทำน้ำปลาโดยวิธีการหมักแบบธรรมชาติ เพิ่มศักยภาพในการดำเนินการของหน่วยสาธิตการเลี้ยงสัตว์น้ำภายในอ่าวคุ้งกระเบน เช่น สาธิตการเลี้ยงปลาเศรษฐกิจหลากหลายสายพันธุ์ในกระชัง จัดทำแหล่งพ่อแม่พันธุ์หอยนางรมปากจีบ สร้างแหล่งพ่อแม่พันธุ์หอยตะโกรมแบบหลัก บริหารจัดการทรัพยากรปูม้าในรูปแบบของธนาคารปู การสร้างบ้านปลา ตลอดจนให้บริการทางด้านวิชาการทางด้านการทำประมงและชีววิทยาสัตว์น้ำในลักษณะของการท่องเที่ยวเชิงพัฒนาที่ให้ความรู้และความเพลิดเพลินแก่คณะผู้มาศึกษาดูงาน ปัจจุบันได้จัดแสดงรูปแบบ

การทำฟาร์มทะเล ซึ่งกำลังเป็นที่นิยมจากผู้เข้าเยี่ยมชมจากหน่วยงานราชการ สถาบันการศึกษาและภาคเอกชนเพิ่มขึ้นอย่างมาก ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ 2565 มีผู้เข้าเยี่ยมชม จำนวน 68,299 คน

นอกจากนี้ ยังดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่เยาวชนโรงเรียนรอบศูนย์ฯ โดยดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนปัจจัยการผลิต เช่น เมล็ดพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ พันธุ์ปลา และก้อนเชื้อเห็ด จำนวน 19 โรงเรียน

ประโยชน์ที่ได้รับ

การดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ ได้ทำการศึกษาวิจัยหารูปแบบการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ให้กลับคืนสู่สภาพที่อุดมสมบูรณ์ มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมพัฒนาอาชีพแก่เกษตรกรและประชาชนทั่วไป อีกทั้งปัจจุบันยังมีบทบาทเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ที่ให้ความรู้ด้านการฟื้นฟูทรัพยากรชายฝั่งแก่ประชาชนโดยเฉพาะเยาวชน ซึ่งผลประโยชน์ที่เป็นรูปธรรม สามารถสรุปได้ ดังนี้

1. การส่งเสริมและพัฒนาการเลี้ยงกุ้งขาวและกุ้งกุลาดำอย่างยั่งยืนด้วยระบบชลประทานน้ำเค็ม ซึ่งเป็นระบบที่มีความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
2. การฟื้นฟูทรัพยากรปูม้าและปูทะเลร่วมกับชาวประมงพื้นบ้าน โดยจัดทำธนาคารปูม้าและปูทะเลเพิ่มอีกจำนวน 10 แห่ง เพื่อเพิ่มทรัพยากรปูม้าและปูทะเล รวมทั้งเป็นการปลูกจิตสำนึกในการใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า
3. การพัฒนาการเกษตร ได้มีการเตรียมการจัดทำแปลงสาธิตเกษตรทฤษฎีใหม่ ในเนื้อที่ประมาณ 17 ไร่ เพื่อให้เป็นแนวทางที่เกษตรกรและผู้สนใจสามารถนำไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเอง โดยคำนึงถึงต้นทุนและผลกำไร นอกจากนี้ ยังได้มีการส่งเสริมการเลี้ยงสาหร่ายพวงองุ่น การผลิตและใช้ปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพเพื่อลดต้นทุน ช่วยเหลือและฟื้นฟูอาชีพการเลี้ยงสัตว์น้ำแก่เกษตรกรในพื้นที่ มีการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ จำนวน 12 ศูนย์ และจุดเรียนรู้ จำนวน 10 แห่ง ปัจจุบันผลิตภัณฑ์แปรรูปของกลุ่มเกษตรกรมีหลายชนิด อาทิ กะปิคุณภาพดี ข้าวเกรียบหอยนางรม น้ำผึ้งชันโรง น้ำมังคุด ระกำผง เป็นต้น โดยผลิตภัณฑ์มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ สามารถนำไปจำหน่ายยังร้านค้าจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของศูนย์ศึกษาฯ “สิริพัฒนภัณฑ์” รวมถึงร้านค้าในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี กรุงเทพมหานคร และอื่นๆ

พื้นที่รับประโยชน์

19 โรงเรียน

12 ศูนย์เรียนรู้

10 จุดเรียนรู้

68,299 คน

คือจำนวนที่มีผู้สนใจเข้ามาศึกษาดูงาน และเยี่ยมชมศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนในปี 2565

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ตำบลเขาหินซ้อน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา

พระราชดำริ

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดช มหาราช บรมนาถบพิตร ได้มีพระราชดำริ เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2522 ให้พัฒนาพื้นที่ที่ราษฎรน้อมเกล้าฯ ถวายที่ดินตำบลเขาหินซ้อน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยให้พิจารณาดำเนินการสำรวจพื้นที่อย่างละเอียด เพื่อจัดแบ่งส่วนให้เป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจได้มาศึกษาเรียนรู้ ในด้านชลประทาน เกษตรกรรม ปศุสัตว์ ประมง ตลอดจนการสาธิตอุตสาหกรรมในครัวเรือน เพื่อให้เป็นศูนย์กลางการศึกษาเรียนรู้ด้านการเกษตรที่สมบูรณ์ที่สุด สำหรับเกษตรกรและผู้สนใจ เข้ามาศึกษา ค้นคว้า หาความรู้ และนำไปปฏิบัติตาม พร้อมส่งเสริมงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน รวมทั้ง พัฒนาพื้นที่รอบศูนย์ศึกษาฯ บริเวณลุ่มน้ำโจนให้มีความเจริญเป็นตัวอย่างแก่การพัฒนาพื้นที่อื่นต่อไป

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดช มหาราช บรมนาถบพิตร ได้มีพระราชดำริแก่ นายจุลนภ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา ประธานคณะกรรมการบริหารโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (ดำรงตำแหน่งองคมนตรีในขณะนั้น) ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ สรุปประเด็นสำคัญได้ ดังนี้

- พัฒนาให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการพัฒนาแหล่งน้ำ ปรับปรุงบำรุงดิน ฟื้นฟูสภาพป่าไม้ ปรับแผนการผลิตของเกษตรกรในหมู่บ้านรอบศูนย์ฯ รวมถึงการทำบัญชีขั้นพื้นฐานให้มากขึ้น และส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่มสหกรณ์
- ให้นำวิธีการแก้ปัญหาดินเปรี้ยวจัดที่ได้ผลแล้ว มาใช้กับพื้นที่ดินเปรี้ยวในพื้นที่โครงการพัฒนาส่วนพระองค์บางคล้า แปลงสาธิตการเกษตรทฤษฎีใหม่ และพื้นที่การเกษตรในอำเภอบางคล้า
- ให้ศูนย์ศึกษาฯ เป็นสถานที่ศึกษาการผสมพันธุ์พืชเพื่อสร้างพันธุ์พืชชนิดใหม่ที่มีคุณภาพดี ให้เป็นที่แพร่หลายสืบไป
- ให้มีศูนย์ศิลปาชีพฝึกหัดการจักสาน ทอผ้า และศิลปหัตถกรรม

ผลการดำเนินงาน

1. งานศึกษาวิจัย

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ ได้ดำเนินการศึกษา ทดลอง วิจัยและพัฒนา โดยมีผลการดำเนินงานแล้วเสร็จ จำนวน 130 เรื่อง อยู่ระหว่างการดำเนินงาน จำนวน 7 เรื่อง รวมทั้งหมด 137 เรื่อง นอกจากนี้ ได้จัดทำตัวชี้วัดเพื่อเชื่อมโยงโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในด้านศึกษา ทดลอง วิจัย และพัฒนา รวมทั้งงานทดสอบ สาธิต เป็นการวัดผลสำเร็จและขยายสู่พื้นที่ให้แพร่หลายออกไปอย่างกว้างขวาง

2. การขยายผลการพัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้

2.1 นำผลการศึกษา ทดลอง วิจัยและพัฒนา มาสาธิตจัดแสดงเป็น "พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต" ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การแก้ปัญหาดินเปรี้ยวพื้นที่โครงการพัฒนาส่วนพระองค์บางคล้า สาธิตจุดเรียนรู้หญ้าแฝก เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านหญ้าแฝกในแปลงสาธิตและขยายพันธุ์ สาธิตพรรณพืชในโครงการ อพ.สธ. ในพื้นที่ 50 ไร่ การทำเกษตรผสมผสานตามแนวทฤษฎีใหม่บ้านธารพูด การปลูกข้าวครบวงจร การผลิตเมล็ดพันธุ์ครบวงจร การเพิ่มผลผลิตหน่อนใบและหน่อนผลในดินทรายเพื่อแปรรูป ดำเนินงานตรวจวัดอากาศ ณ สถานีตรวจวัดอากาศเขาหินซ้อน อย่างถูกต้องตามกรมอุตุนิยมวิทยา เป็นต้น

2.2 นำผลงานศึกษา ทดลอง วิจัยและพัฒนา และงานทดสอบสาธิตที่ประสบผลสำเร็จ ถอดเป็นองค์ความรู้เพื่อถ่ายทอดสู่กลุ่มเป้าหมายและประชาชนทั่วไปได้มีกิจกรรมที่ได้ดำเนินการ เช่น ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสด การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่ออุปโภคและบริโภค (บ่อน้ำตื้น) การทำเกษตรอินทรีย์ตามวิถีพอเพียง การเรียนรู้เกษตรอินทรีย์และสนับสนุนอาหารกลางวันในโรงเรียนหมู่บ้านรอบศูนย์ฯ การขยายผลสู่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนภายใต้แผนการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามแนวพระราชดำริ ถ่ายทอดองค์ความรู้งานขยายผลส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน และส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ

ของพื้นที่เกษตรกร สนับสนุนจุลินทรีย์เขาหินซ้อนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของธาตุอาหารในดิน สนับสนุนศูนย์เรียนรู้และพัฒนาศักยภาพการผลิตพืชครบวงจรตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การอนุรักษ์สายพันธุ์ไก่เขาหินซ้อนและพันธุ์ไก่พื้นเมืองเหลืองหางขาว การอนุรักษ์สายพันธุ์เป็ดไข่พื้นเมืองพันธุ์ปากน้ำ การอนุรักษ์แพะสายพันธุ์แบล็คเบงกอลและแพะลูกผสม การผลิตกล้าไม้กินได้ กล้าไผ่ กล้าไม้ประจำถิ่น การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืชเพื่อการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช

นอกจากนี้ ภายในศูนย์ศึกษายังมีการสาธิตการแปรรูปผลผลิตทางการ เกษตร เช่น การแปรรูปเห็ดสวรรค์ ข้าวเกรียบเห็ด น้ำพริกเห็ด น้ำเห็ดพร้อมดื่ม กระยาสารทเห็ด แก้วมังกรกวน แหนมหมูเห็ด และชาเขียวใบหม่อน เป็นต้น

2.3 ส่งเสริมให้ความรู้แก่เกษตรกรชุมชน เครือข่ายให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ ฝึกอบรมขยายผลสำเร็จของศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ แก่ผู้สนใจทั่วไป ดำเนินการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการเกษตรเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้สู่เกษตรกร และประชาชนผู้สนใจทั่วไป ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามภูมิสังคม

2.4 พัฒนาศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ ให้สามารถรองรับการศึกษาดูงานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ จัดทำโครงการเพิ่มศักยภาพศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาศูนย์เรียนรู้ที่ได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ไว้หลายแห่งในพื้นที่ของหมู่บ้านรอบศูนย์ฯ สำหรับใช้เป็นสถานที่ศึกษาดูงานของเกษตรกรและผู้สนใจทั่วไป นอกจากนี้ ยังมีศูนย์เรียนรู้ที่เป็นเครือข่ายของศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ ที่อยู่ในโครงการพัชรสุธาคชานุรักษ์ หมู่บ้านหนองกระทิง หมู่ 20 ตำบลท่ากระดาน อำเภอสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งเป็นโครงการที่หมู่บ้านได้รับผลกระทบจากช้าง

2.5 พัฒนาศูนย์ศึกษาฯ เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงพัฒนาตามแนวพระราชดำริ ดำเนินโครงการรักษ์ป่าเขาหินซ้อนตามแนวพระราชดำริ ด้านการพัฒนาป่าไม้ โดยร่วมกิจกรรมปลูกป่าด้วยพันธุ์ไม้ในท้องถิ่นและต่างถิ่นที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่

2.6 มีการจัดการแปลงเกษตรที่ได้คุณภาพมาตรฐานของการผลิตการเกษตรเพื่อส่งเสริมสุขอนามัยที่ดีของประชาชน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ ดำเนินโครงการศึกษาพัฒนาการจัดการผลิตข้าวขาวดอกมะลิ 105 และข้าวพันธุ์พื้นเมืองท้องถิ่น ด้วยการสาธิตการจัดทำแปลงเรียนรู้การปลูกข้าวขาวดอกมะลิ 105 โดยเกษตรกรมีส่วนร่วมจัดทำแปลงสาธิตการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวที่ถูกต้องและเหมาะสมกับพื้นที่ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ การปลูกสาธิตข้าวพันธุ์พื้นเมืองท้องถิ่นของจังหวัดฉะเชิงเทราที่เหมาะสมกับแปลงนาศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ และการแปรรูปสินค้าจากผลผลิตข้าว

2.7 เสริมสร้างคุณภาพการผลิตและการพัฒนาผลผลิตให้แก่ประชาชนโดยดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ ที่มีการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) และขยายเครือข่ายเกษตรกรผลิตเมล็ดพันธุ์พระราชทาน เพื่อให้กลุ่มเกษตรกรเกิดความมั่นใจในการผลิตในรูปแบบเกษตรอินทรีย์และสามารถจัดการผลผลิตทางการเกษตรออกสู่ท้องตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. งานบริหารจัดการองค์กร

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ ดำเนินการ ศึกษา ทดลอง วิจัย ด้านพืชและสัตว์ ตลอดจนขยายผลการศึกษาไปสู่เกษตรกรหมู่บ้านรอบศูนย์ฯ ปัจจุบันมีผู้เข้าเยี่ยมชมศึกษาดูงาน ใช้เป็นสถานที่ฝึกอบรม ตลอดจนจัดประชุมสัมมนาไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 คน จึงจำเป็นต้องใช้งบประมาณในส่วนของงบบุคลากร งบดำเนินงาน การจัดซื้อครุภัณฑ์ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาระบบบริหารจัดการ ปรับปรุงและดูแลรักษาบริเวณพื้นที่ดูงาน พัฒนาบุคลากรของศูนย์ศึกษาฯ เพื่อสนับสนุนการศึกษา ทดลอง วิจัย พัฒนาและการขยายผลพัฒนาองค์ความรู้บุคลากรเพื่อประชาสัมพันธ์ขับเคลื่อนงานตามแนวพระราชดำริ เป็นต้น

ประโยชน์ที่ได้รับ

การพัฒนาอย่างต่อเนื่องส่งผลให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ให้แก่เกษตรกรรอบศูนย์ฯ และผู้ที่สนใจเข้ามาศึกษา เพื่อให้สามารถนำความรู้กลับไปใช้ประโยชน์ได้จริง ดังนี้

1. ด้านการขยายผลความรู้ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ ได้นำผลสำเร็จจากการวิจัยขยายผลไปสู่เกษตรกรพื้นที่รอบศูนย์ฯ จำนวน 43 หมู่บ้าน 14,754 ครัวเรือน คัดเลือกและจัดตั้งศูนย์เรียนรู้เพื่อเป็นเครือข่ายเพื่อขยายผลองค์ความรู้ได้ จำนวน 14 แห่ง จัดตั้งกลุ่มอาชีพ จำนวน 20 กลุ่ม ผลจากการพัฒนาอาชีพ ทำให้เกษตรกรในพื้นที่รอบศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ มีความเป็นอยู่ดีขึ้น มีรายได้เฉลี่ยประมาณปีละ 60,000 บาทต่อคน

2. การถ่ายทอดส่งเสริมความรู้ไปสู่เด็กและเยาวชนในโรงเรียน และโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา และจังหวัดสระแก้ว รวม 34 แห่ง

3. การสนับสนุนและอนุรักษ์สัตว์สายพันธุ์ต่าง ๆ เช่น ไก่เขาหินซ้อน ไก่พื้นเมืองพันธุ์เหลืองหางขาว เป็ดไข่พื้นเมืองพันธุ์ปากน้ำ ตลอดจนให้ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงเพื่อนำไปผลิตทดแทนเป็นพันธุ์ใหม่รุ่นต่อไป

4. ในแต่ละปีมีจำนวนผู้เข้ารับการอบรมและศึกษาดูงาน การขอรับบริการด้านต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น เช่น ปุ๋ยน้ำชีวภาพ การทำอาหารแปรรูป การถนอมอาหาร ตลอดจนเป็นสถานที่ถ่ายทำสารคดีเกี่ยวกับผลความสำเร็จของศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ โดยระหว่างเดือนตุลาคม 2564 ถึงเดือนกันยายน 2565 มีผู้เข้าเยี่ยมชม จำนวนทั้งสิ้น 90,484 คน

5. การขยายผลสำเร็จของศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ ให้แก่ผู้ที่สนใจเข้ามาศึกษาอบรม ระหว่างเดือนตุลาคม 2564 ถึงเดือนกันยายน 2565 มีผู้รับการฝึกอบรม จำนวน ทั้งสิ้น 2,695 คน

พื้นที่รับประโยชน์

43 หมู่บ้าน

14,754 ครัวเรือน

20 อาชีพ

90,484 คน

คือจำนวนที่มีผู้สนใจเข้ามาศึกษาดูงาน และเยี่ยมชมศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนในปี 2565

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพาน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ตำบลห้วยยาง อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

พระราชดำริ

เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2525 พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้มีพระราชดำริ ให้พิจารณาวางโครงการจัดหาน้ำสนับสนุนโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อการศึกษาทดลองและพัฒนาการเกษตรด้านต่าง ๆ ตามความเหมาะสมสำหรับเป็นตัวอย่างให้ราษฎรนำไปปฏิบัติในพื้นที่ของตนเองต่อไป และพระราชทานพระราชดำริ ให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นศูนย์ให้บริการในด้านเทคนิคและวิชาการที่ครบวงจร เพื่อให้ราษฎรเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงาน

ดำเนินการศึกษา ทดลอง วิจัย การพัฒนาในด้านต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับภูมิสังคมของภาคตะวันออกเฉียงเหนืออย่างต่อเนื่อง โดยนำผลสำเร็จดังกล่าวมาสาธิตและขยายผลให้กับเกษตรกรและประชาชนทั่วไป ซึ่งปีงบประมาณ 2565 มีผลการดำเนินงานในภาพรวม ดังนี้

1. พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต

จัดทำพื้นที่แห่งการเรียนรู้และการพัฒนาในมิติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม และการประกอบอาชีพของราษฎรในท้องถิ่น ในลักษณะที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ประชาชนสามารถเข้ามาศึกษาดูงานในกิจกรรมด้านต่าง ๆ ที่มีความหลากหลาย ประกอบด้วย

1.1 ด้านวิชาการ ดำเนินการศึกษา ทดลอง วิจัย จำนวน 2 เรื่อง ประกอบด้วย

1.1.1 การจัดการดินและน้ำให้ได้ต้นครามที่มีคุณภาพดีเพื่อปรับปรุงคุณภาพของต้นคราม คือการทดสอบการจัดการดินและน้ำเพื่อคุณภาพต้นครามที่ปลูกในศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปัจจุบันอยู่ระหว่างการดำเนินงานรอผลการวิเคราะห์คุณภาพดินจากห้องทดลองของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตสกลนคร

1.1.2 การทดสอบคุณภาพของปุ๋ยหมักมูลไส้เดือนดินชนิดต่าง ๆ ที่ผลิตจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร คือ ดำเนินการศึกษาคุณสมบัติของวัสดุที่เหลือใช้ทางการเกษตรเพื่อผลิตปุ๋ยหมักมูลไส้เดือนดิน โดยดำเนินการศึกษาภายในพื้นที่งานศึกษาพัฒนาและปรับปรุงบำรุงดิน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสกลนคร ปัจจุบันอยู่ระหว่างการดำเนินงานรอผลการวิเคราะห์คุณภาพดินจากห้องทดลองของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตสกลนคร

1.2 ด้านสิ่งแวดล้อม ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ดำเนินการจัดทำแปลงศึกษาทดลองการทำการเกษตรธรรมชาติ เพื่อศึกษา ทดลองในการนำซากพืช มูลสัตว์ และการปลูกพืชหมุนเวียนผสมผสานกับการป้องกันศัตรูพืช โดยการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นผสมผสานกับวิชาการสมัยใหม่แบบพึ่งพาธรรมชาติ สำหรับเป็นแปลงตัวอย่างให้กับเกษตรกรเข้ามาศึกษาและนำไปปฏิบัติตามได้จริง สามารถแก้ปัญหาการปนเปื้อนของสารเคมีเป็นพิษในดินและในผลผลิตทางการเกษตร

1.3 ด้านอาชีพ สาธิตตัวอย่างความสำเร็จด้านการเกษตรที่มีความหลากหลายและครบวงจร ตั้งแต่การปรับปรุงบำรุงดิน การปลูกพืช การทำปุ๋ยใช้เอง การเลี้ยงสัตว์ การผลิตอาหารสัตว์ ในแปลง ไปจนถึงการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อเพิ่มทางเลือกในการประกอบอาชีพที่หลากหลาย

2. ระบบบริการแบบเบ็ดเสร็จที่จุดเดียว

ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่สอดคล้องและต่อเนื่องจากกิจกรรมสาธิตในรูปแบบของการให้คำปรึกษา การจัดฝึกอบรม และการขยายผล เกษตรกรสามารถรับบริการ ได้อย่างครบวงจรตั้งแต่การปลูก การดูแล การเก็บเกี่ยว การแปรรูป ซึ่งในปีงบประมาณ 2565 มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน 41 หลักสูตร รวมทั้งสิ้น 1,682 คน จำแนกเป็น

- รูปแบบ New Normal จำนวน 29 หลักสูตร 1,252 คน
- การอบรมแบบออนไลน์ จำนวน 12 หลักสูตร 430 คน

2.1 ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพาน ฯ

1. ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมย้อมคราม และผ้าฝ้ายย้อมคราม โดยการย้อมครามที่มีเอกลักษณ์มีสีที่คงทน สวยงาม

2. งานศึกษาและพัฒนาการปรับปรุงบำรุงดิน เพิ่มอินทรียวัตถุในดิน โดยใช้พืชปุ๋ยสด และปุ๋ยหมักสูตร

พระราชทาน การอนุรักษ์ดินและน้ำโดยใช้หญ้าแฝก และการส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิตโดยใช้อินทรียวัตถุ เพิ่มรายได้ให้เกษตรกร ผลิตเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด ในช่วงหลังฤดูทำนา และส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ เช่นปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ

3. งานศึกษาและพัฒนาด้านข้าว ข้าวพันธุ์ภูพาน 1 เป็นข้าวเหนียว ไวต่อช่วงแสง มาจากการผสมพันธุ์ระหว่างข้าวพันธุ์ BKN 6721 กับข้าวพันธุ์ กข6 เหมาะสมในสภาพพื้นที่นาน้ำฝน สภาพนาลุ่ม ปัจจุบันข้าวพันธุ์ภูพาน 1 ได้รับรองการขึ้นทะเบียนพันธุ์ ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ.2518 กับกรมวิชาการเกษตร

4. งานศึกษาและพัฒนาด้านปศุสัตว์ 4 ดำมหัศจรรย์แห่งศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพาน ฯ ปัจจุบันมีพ่อพันธุ์โคเนื้อภูพานระดับสายเลือด 96.09 % และส่งเสริม ขยายผลไปยังกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฝึกอบรม

5. งานส่งเสริมและพัฒนาด้านสาธารณสุข สวนสาธิตสมุนไพร มีสมุนไพร มากกว่า 280 ชนิด มีระยะทางเดิน 150 เมตร ดำเนินการเพาะขยายพันธุ์กล้าไม้สมุนไพร การแปรรูปวัตถุดิบสมุนไพร การผลิตยาสมุนไพร เช่น ยาหม่อง น้ำมันไพล ยาดม เทียนคระไคร้หอม ลูกประคบ รวมถึงการให้บริการนวดตัว นวดฝ่าเท้า เพื่อสุขภาพ

3. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

ดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับพระราชดำริด้านการพัฒนาและการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การจัดนิทรรศการเนื่องในโอกาสต่าง ๆ การจัดรถรางสำหรับการศึกษาดูงานในศูนย์ศึกษาฯ การจัดอบรมเยาวชน ตลอดจนการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อวิทยุกระจายเสียง 909 สกลนคร และระบบวิทยุออนไลน์ ซึ่งในปีงบประมาณ 2565 มีผู้สนใจเข้ามาศึกษาดูงาน รวม 21,487 คน คณะผู้เข้ามาเยี่ยมชม จำนวน 403 คณะ

ประโยชน์ที่ได้รับ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริมีการนำผลสำเร็จมาสาธิตและขยายผลให้กับเกษตรกรและประชาชนทั่วไป โดยในปีงบประมาณ 2565 มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน 41 หลักสูตร รวมทั้งสิ้น 1,682 คน ทั้งในรูปแบบ New Normal และแบบออนไลน์ และมีผู้สนใจเข้ามาศึกษาดูงาน รวม 21,487 คน คณะผู้เข้ามาเยี่ยมชม จำนวน 403 คณะ

พื้นที่รับประโยชน์

41 หลักสูตร

403 คณะ

21,487 คน

คือจำนวนที่มีผู้สนใจเข้ามาศึกษาดูงาน และเยี่ยมชมศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานในปี 2565

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ตำบลป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

พระราชดำริ

เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2525 พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพล อดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้มีพระราชดำริให้จัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริขึ้นบริเวณพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าขุนแม่กวง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ขอบเขตพื้นที่โครงการประมาณ 8,500 ไร่ โดยมีพระราชประสงค์ให้เป็นศูนย์กลางในการศึกษา ทดลอง วิจัย เพื่อหารูปแบบการพัฒนาต่าง ๆ ในบริเวณพื้นที่ต้นน้ำที่เหมาะสมและเผยแพร่ให้ราษฎรนำไปปฏิบัติต่อไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาพื้นที่ต้นน้ำลำธาร ซึ่งศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ จะทำการศึกษาพัฒนาป่าไม้ พื้นที่ต้นน้ำลำธารให้ได้ผลสมบูรณ์เป็นหลัก ต้นทางเป็นการศึกษาด้านป่าไม้ และปลายทางเป็นการศึกษาประมงตามอ่างเก็บน้ำต่าง ๆ ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อราษฎรอย่างแท้จริงผสมกับการศึกษาด้านเกษตรกรรม ด้านปศุสัตว์และโคนม และด้านเกษตรอุตสาหกรรม เพื่อให้เป็นศูนย์ฯ ที่สมบูรณ์แบบ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อราษฎรที่จะเข้ามาศึกษากิจกรรมต่าง ๆ ภายในศูนย์ฯ แล้วนำไปใช้ปฏิบัติอย่างได้ผลต่อไป ซึ่งทรงมีพระราชดำริว่า ให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ ทำหน้าที่เสมือน “พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต” หรืออีกนัยหนึ่งเป็น “สรุปผลของการพัฒนา” ที่ประชาชนจะเข้าไปเรียนรู้และนำไปปฏิบัติได้

ผลการดำเนินงาน

งานศึกษาและพัฒนาป่าไม้ ดำเนินงานโครงการอนุรักษ์ไม้ป่าที่มีศักยภาพเป็นไม้ประดับ รวบรวมพันธุ์ไม้ป่าหายากและใกล้สูญพันธุ์ จำนวน 92 ชนิด โครงการสาธิตการปลูกไม้โตเร็วทดแทนไม้เบิกนำ สามารถรวบรวมชนิดพันธุ์ไม้ที่นำไปปลูกทดแทนไม้กระถินยักษ์ได้ จำนวน 20 ชนิด รวม 2,000 ต้น โครงการจัดทำกล้าไม้เศรษฐกิจ สามารถผลิตและแจกจ่ายกล้าไม้เศรษฐกิจ รวมทั้งสิ้น 27 ชนิด จำนวน 86,210 ต้น โครงการจัดทำกล้าไม้ไผ่พื้นเมืองและไผ่เศรษฐกิจ สามารถผลิตและแจกจ่ายกล้าไม้ไผ่พื้นเมืองและไผ่เศรษฐกิจ รวมทั้งสิ้น 8 ชนิด จำนวน 103,450 ต้น โครงการจัดทำกล้าพรรณไม้มงคลหายาก สามารถผลิตกล้าพรรณไม้มงคลหายาก รวมทั้งสิ้น 21 ชนิด จำนวน 103,450 ต้น

งานศึกษาและพัฒนาการปลูกพืช ด้านเห็ด ดำเนินการสาธิตการผลิต และแปรรูปเห็ดเศรษฐกิจ ประกอบด้วยเห็ดสวรรค์ แหนมเห็ด ข้าวเกรียบเห็ดหอม ชาเห็ดหลินจือ ชาเห็ดหัวลิง สบู่เห็ดหลินจือ ด้านพืชผัก ดำเนินงานโครงการผลิตและเก็บสำรองเมล็ดพันธุ์ข้าว ผักทั่วไป ผักพื้นบ้าน ผักท้องถิ่น และพืชไร่ เพื่อสนับสนุนปัจจัยด้านการเกษตรให้แก่เกษตรกร ด้านไม้ผล ดำเนินการสาธิต การผลิตไม้ผลรูปแบบต่าง ๆ ในปีงบประมาณ 2565 ได้ผลผลิตมะม่วงพันธุ์น้ำดอกไม้ จำนวน 507 กิโลกรัม

งานศึกษาและพัฒนาเกษตรกรรมแบบประณีต นำผลงานที่ได้จากการศึกษา ทดลอง วิจัย มาถ่ายทอด เพื่อให้แนวคิดแก่เกษตรกรในการเลือกปลูกพืชให้เหมาะสมกับสภาพของพื้นที่และปัจจัยพื้นฐานของเกษตรกร ประกอบด้วยพืช 3 กลุ่ม ได้แก่ พืชอาหาร พืชรายได้ และพืชใช้สอย โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช ในพื้นที่ 250 ไร่ ภายในศูนย์ศึกษาฯ สำรวจการกระจายตัวของไม้พื้นล่าง พบความหลากหลายทางพันธุกรรมของพืช ได้แก่ เปราะ และกระเจียว โครงการผลิตและสำรองเมล็ดพันธุ์ผักทั่วไป ผักพื้นบ้าน ผักท้องถิ่น และพืชไร่ ประกอบด้วย พริกขี้หนู มะเขือเปราะ ฟักเขียว ฟักทอง ถั่วพู ถั่วแปบ น้ำเต้า และบวบ เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรนำไปปลูกเพื่อเลี้ยงชีพยามวิกฤติ

งานศึกษาและพัฒนาที่ดิน ดำเนินงาน ด้านสาธิตการใช้ประโยชน์ที่ดินและการปรับปรุงดิน และด้านสาธิตการใช้ประโยชน์หญ้าแฝก ได้แก่ การบริการกล้าพันธุ์หญ้าแฝกเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำ เส้นทางเดินสาธิตรูปแบบการปลูกหญ้าแฝก โครงการจัดการดินใต้ทรงพุ่มไม้ผลโดยใช้หญ้าแฝกร่วมกับการคลุมดินในพื้นที่เกษตรกร

งานศึกษาและพัฒนาประมง ดำเนินงานโครงการบริหารทรัพยากรประมงในอ่างเก็บน้ำห้วยฮ่องไคร้ 7 เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการมีการตั้งกลุ่มผู้ทำการประมงที่จับผลผลิตสัตว์น้ำด้วยเครื่องมือประมง ประเภท ข่ายและเบ็ด โครงการสาธิตการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำรูปแบบต่าง ๆ จากการใช้ประโยชน์ของอ่างเก็บน้ำ ได้แก่ การเลี้ยงปลาในบ่อคอนกรีต กลมระบบน้ำไหลผ่าน ได้แก่ ปลากดหลวง ปลานิลดำ ปลานิลแดง และปลาดุก การเพาะเลี้ยงปลานิลในกระชัง ประกอบด้วย ปลานิลจิตรลดา 3 และปลานิลแดง

งานศึกษาและพัฒนาการเพาะเลี้ยงกบ ดำเนินโครงการสาธิตการเพาะเลี้ยงกบโดยวิธีเกษตรธรรมชาติ กบนาและกบบูลฟร็อก โดยคัดเลือกพ่อแม่พันธุ์กบนา จำนวน 3,000 ตัว คัดเลือกพ่อแม่พันธุ์กบบลูฟร็อก จำนวน 2,000 ตัว ผลิตพันธุ์กบบลูฟร็อกเพื่อสาธิต จำนวน 20,000 ตัว และผลิตพันธุ์กบนาเพื่อคืนสู่ธรรมชาติ จำนวน 66,000 ตัว ตลอดจนฝึกอบรมและถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่ผู้สนใจ

งานศึกษาและพัฒนาปศุสัตว์ ดำเนินการสาธิตการเลี้ยงไก่ การเลี้ยงโค การเลี้ยงแพะนม และการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากน้ำนมแพะ งานขยายผลสำเร็จด้านปศุสัตว์ ได้แก่ ไก่เหลืองทองฮ่องไคร้ ไก่ประดู่หางดำ ไก่เล็กฮอร์นหงอนจักร ไก่โรดไทยกรมปศุสัตว์ งานอนุรักษ์และรักษาพันธุ์สัตว์พระราชทาน ได้รับพระราชทานพ่อแม่พันธุ์แพะแบล็คเบงกอล จำนวน 12 ตัว จำแนกเป็น พ่อพันธุ์ จำนวน 2 ตัว แม่พันธุ์ จำนวน 10 ตัว ผลิตลูกได้ จำนวน 30 ตัว ขยายผลสู่เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดลำพูน จำนวน 5 ราย รายละ 2 ตัว

งานศึกษาและพัฒนาการเลี้ยงสัตว์ป่าในพื้นที่ต้นน้ำ ดำเนินงานเพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์สัตว์ป่า ประกอบด้วย สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม 17 ชนิด สัตว์ปีก 22 ชนิด สัตว์เลื้อยคลาน 6 ชนิด เพื่อปล่อยคืนสู่ธรรมชาติ ดำเนินการศึกษาความหลากหลายและถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าในพื้นที่ลุ่มน้ำห้วยฮ่องไคร้ โครงการจัดการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าในถิ่นที่อยู่อาศัย โดยศึกษาพฤติกรรมสัตว์ป่าที่เข้ามาใช้พื้นที่การจัดการสัตว์ป่า เช่น นกยูง ไก่ป่า สัตว์วงศ์กระรอก หมูป่า โครงการจัดตั้งศูนย์การเพาะขยายพันธุ์ชะมดเช็ดและอีเห็นเพื่อการใช้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจและการอนุรักษ์อย่างยั่งยืน

งานส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร ประมง และปศุสัตว์ ดำเนินงานโครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จัดการฝึกอบรมหลักสูตรการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ประกอบด้วย ข้าวกล้องงอก คุ้กกี้ข้าวกล้อง ไอศกรีมข้าวกล้อง พรอพโพรลิสชันโรง สบู่น้ำผึ้งชันโรง บราวนี่ข้าวไรซ์เบอรี่ สบู่ข้าวกล้อง โครงการแปลงสาธิตเกษตรทฤษฎีใหม่ โครงการส่งเสริมการเลี้ยงชันโรงเพื่อการสร้างรายได้ที่ยั่งยืน โครงการส่งเสริมการเลี้ยงแมลงศัตรูธรรมชาติเพื่อทดแทนการใช้สารเคมี

งานศึกษาพัฒนาและอนุรักษ์ข้าว ดำเนินงานผลิตและเก็บสำรองเมล็ดพันธุ์ข้าว พันธุ์ข้าวพระราชทาน เมล็ดพันธุ์ผักทั่วไป ผักพื้นบ้าน ผักท้องถิ่น และพืชไร่ ศึกษาสาธิตแสดงพันธุ์ในแปลงสาธิตภายใต้โครงการ อพ.สธ. ในพื้นที่ศูนย์ฯ โดยทำแปลงสาธิตแสดงพันธุ์ข้าว 10 ชนิด ได้แก่ พันธุ์มะลิดำ หนองคาย กจ43 เหนียวแดง เหนียวเขี้ยวงู น่าน59 กู้เมืองหลวง ไรซ์เบอรี่ ปิ่นเกษตร ขะสอ62 และหอมใบเตย

งานควบคุมและป้องกันไฟป่า ดำเนินงานโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและเพิ่มศักยภาพในการพัฒนาเครือข่ายการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน โครงการขยายผลหมู่บ้านเครือข่าย การแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันสู่หมู่บ้านที่มีเขตป่าติดกับหมู่บ้านศูนย์ โครงการเยาวชนอาสาประชาร่วมใจ สู้ภัยโควิด โครงการเพาะเห็ดเผาะในพื้นที่ป่าเต็งรังโดยไม่เผาป่า โครงการลาดตระเวนป้องกันและควบคุมไฟป่าโดยใช้เทคโนโลยีอากาศยานไร้คนขับ (Drone) และดำเนินงานปฏิบัติการดับไฟป่า

งานวิจัยการจัดการลุ่มน้ำ ดำเนินงานสำรวจมูลค่าเพิ่มและภูมิปัญญาการใช้ประโยชน์ผลผลิตรองจากป่าในพื้นที่พัฒนาป่า 3 วิธี ตามแนวพระราชดำริประกอบด้วย พื้นที่แปลงสาธิตระบบน้ำฝน สาธิตระบบชลประทาน และระบบฝายต้นน้ำลำธาร

งานสาธิตจัดการป่า ดำเนินงานสาธิตระบบวนเกษตร งานสาธิตสวนป่าพันธุ์ไม้มงคลพระราชทานประจำ 17 จังหวัดภาคเหนือ โครงการฟื้นฟูสภาพป่าด้วยเห็ดเอคโตไมคอร์ไรซา เพาะต้นกล้ายางนาสำหรับใส่เชื้อเห็ดเอคโตไมคอร์ไรซา โครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตต้นกล้าและปลูกฟ้าทะลายโจรสำหรับแจกจ่ายแก่ราษฎรผู้สนใจ

ด้านการศึกษา ทดลอง วิจัย

ศูนย์ฯ ห้วยฮ่องไคร้ ได้ดำเนินงานศึกษา ทดลอง วิจัย จนถึงปัจจุบัน จำนวนทั้งสิ้น 267 เรื่อง โดยดำเนินการสิ้นสุดแล้วทั้งหมด จำนวน 243 เรื่อง และอยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน 24 เรื่อง

ในการดำเนินงานที่ผ่านมา ศูนย์ฯ ห้วยฮ่องไคร้ ได้นำผลสำเร็จของงานวิจัย ขยายผลสู่ราษฎร จำนวน 70 โครงการ/กิจกรรม และนำมาจัดทำเป็นหลักสูตรเพื่อการสอนและอบรม จำนวน 34 หลักสูตร ให้แก่เกษตรกรและบุคคลที่สนใจ ปี 2565 มีผู้สนใจศึกษาดูงาน จำนวน 6,164 คน และผู้เข้ารับการอบรม จำนวน 4,420 คน

ด้านการขยายผลสำเร็จของศูนย์ศึกษาการพัฒนา

นำผลสำเร็จ การศึกษา ทดลอง วิจัย และพัฒนาของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ขยายผลสู่ราษฎรโดยเริ่มต้นจากพื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ จำนวน 18 หมู่บ้าน สู่ชุมชน หมู่บ้านศูนย์สาขา และ 17 จังหวัดภาคเหนือ ภายในพื้นที่ศูนย์ฯ มีการจัดแสดงในลักษณะการจัดทำแปลงสาธิตหรือการจัดแสดงตัวอย่างความสำเร็จไว้ จำนวน 51 จุดสาธิต นำผลสำเร็จที่โดดเด่น จำนวน 22 เรื่อง และผลสำเร็จของงานทดลองวิจัย จัดทำเป็นหลักสูตรฝึกอบรม จำนวน 34 หลักสูตร ถ่ายทอดองค์ความรู้ทั้งในด้านวิชาการและปฏิบัติ รวมถึงการส่งเสริมสนับสนุนปัจจัยการผลิต พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และวัสดุอุปกรณ์ ให้ราษฎรสามารถเข้ามาศึกษาแล้วนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ

ดำเนินงานโครงการส่งเสริมการเกษตรและพัฒนาอาชีพตามวิถีใหม่ โดยการฝึกอบรม จำนวน 6 หลักสูตร 200 ราย ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย และแม่ฮ่องสอน ดำเนินงานโครงการสนับสนุนอาหารกลางวันสู่สถานศึกษา จำนวน 92 แห่ง ในโรงเรียนพื้นที่ภาคเหนือ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ ๔๘ พรรษาฯ ศูนย์สงเคราะห์บุคคลปัญญาอ่อนภาคเหนือ และศูนย์เรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขาแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงใหม่ โครงการเสริมสร้างศูนย์เรียนรู้เครือข่ายศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ สู่ภาครัฐ จำนวน 5 แห่ง ชุมชน จำนวน 11 แห่ง และสถานศึกษา จำนวน 36 แห่ง โครงการเสริมสร้างเครือข่ายเกษตรกรกลุ่มผู้ใช้น้ำในพื้นที่รับน้ำชลประทาน จำนวน 2 กลุ่ม 14 ราย ในพื้นที่ตำบลป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด และตำบลห้วยแก้ว อำเภอแม่ออน โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเครือข่ายศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ จำนวน 128 แห่ง แก่เกษตรกรตัวอย่าง 51 ราย และศูนย์เรียนรู้เครือข่าย 77 แห่ง ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน อุตรดิตถ์ พิจิตร ตาก ลำพูน ลำปาง แพร่ และน่าน

ประโยชน์ที่ได้รับ

เป็นแหล่งเรียนรู้การพัฒนาด้านต่าง ๆ ที่สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ให้แก่นักเรียน นิสิต นักศึกษา และประชาชนทั่วไป สามารถเข้าไปเรียนรู้ผลการพัฒนาตามแนวพระราชดำริโดยเฉพาะการสร้างฝายชะลอความชุ่มชื้น สร้างจิตสำนึกในการใช้และอยู่ร่วมกับป่าอย่างสมดุลยั่งยืน สำหรับการดำเนินงานขยายผล ประชาสัมพันธ์ผลสำเร็จของโครงการและขยายเครือข่ายและรวมกลุ่มการพัฒนาด้านต่าง ๆ ของศูนย์ฯ เกิดศูนย์เรียนรู้เครือข่ายในพื้นที่ 17 จังหวัดภาคเหนือ จำนวน 122 แห่ง สามารถสนับสนุนส่งเสริมให้ประชาชนพื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ฯ จำนวน 18 แห่ง 3,671 ครัวเรือน 10,087 คน ให้มีอาชีพที่มั่นคง มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สามารถพึ่งพาตนเองได้ สร้างรายได้เสริมโดยการรวมกลุ่ม เพื่อสร้างความเข้มแข็ง ให้กลุ่มชุมชน สามารถดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืน

พื้นที่รับประโยชน์

122 ศูนย์เรียนรู้

3,671 หมู่บ้าน

10,087 คน

คือจำนวนที่มีผู้สนใจเข้ามาศึกษาดูงาน และเยี่ยมชมศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ในปี 2565

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส

พระราชดำริ

ตั้งแต่วันที่ 18 สิงหาคม 2524 พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้มีพระราชดำริเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อให้เป็นสถานที่ศึกษา ค้นคว้า ทดลอง วิจัย แสวงหาแนวทางและวิธีการพัฒนาที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมภูมิสังคมของท้องถิ่น และเป็นสถานที่ที่นักวิชาการ ผู้ปฏิบัติงาน ราษฎร ใช้แลกเปลี่ยน สื่อสาร และถ่ายทอดความรู้ เป็นแบบจำลองของพื้นที่ที่มีการพัฒนาแบบผสมผสานทุกสาขาในลักษณะสหวิทยา และมีการบริหารที่เป็นระบบเป็นขั้นเป็นตอน มีการประสานการดำเนินงานที่มีเอกภาพ เป็นศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จในลักษณะของ “พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต” รวมทั้งนำผลสำเร็จของโครงการฯ ขยายผลไปสู่ราษฎรในหมู่บ้านรอบศูนย์ฯ

ผลการดำเนินงาน

1. แผนงานศึกษา ทดลอง วิจัย ตามแนวพระราชดำริ

ตั้งแต่ปี 2528 – 2565 ดำเนินงานพัฒนาพื้นที่พรุและพื้นที่ดินเปรี้ยวให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ทางด้านการเกษตรให้ได้ผล โดยได้ดำเนินการศึกษา ทดลอง และวิจัยไปแล้วจำนวนทั้งสิ้น 319 เรื่อง ดำเนินการศึกษาแล้วเสร็จ 311 เรื่อง อยู่ระหว่างการศึกษา 8 เรื่อง และนำไปขยายผล 158 เรื่อง

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ได้ดำเนินการศึกษา ทดลอง จำนวน 2 เรื่อง ได้แก่ 1) การศึกษาผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของการทำการเกษตรในพื้นที่ขอบพรุ และ 2) โครงการผลของพืชคลุมดินและหญ้าแฝกที่มีต่อการเจริญเติบโตของมะม่วงหิมพานต์ที่ปลูกในดินทรายจัดชุดดินบาเจาะ

2. แผนงานขยายผลการพัฒนา

2.1 งานสาธิต จำนวนทั้งหมด 6 โครงการ ซึ่งมีผู้เข้าเยี่ยมชม 127 คณะ 3,143 คน โดยมีตัวอย่างโครงการที่ดำเนินการสาธิตในปี 2565 เช่น การเลี้ยงปลาสลิดในบ่อดินเปรี้ยวจัดที่ปรับปรุงแล้ว การเพาะเห็ดฟางกองเตี้ยด้วยขี้เลื่อยไม้ยางพาราและผักตบชวา

2.2 งานพัฒนา ส่งเสริม และสนับสนุน ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้และพัฒนาทักษะการพัฒนาพื้นที่ตามความต้องการของราษฎรและความเหมาะสมกับพื้นที่ สนับสนุนราษฎรในพื้นที่ จำนวน 482 ครัวเรือน และโรงเรียนในโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันตามพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จำนวน 29 แห่ง รวมทั้ง เด็กแรกเกิดอายุ 0 - 72 เดือน และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 17 แห่ง ในพื้นที่ 13 อำเภอ ของจังหวัดนราธิวาส และจังหวัดปัตตานี โดยมีตัวอย่างกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นภายใต้มาตรการการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรน่า 2019 (Covid-19) เช่น การส่งเสริมการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด การส่งเสริมการทำเกษตรแบบผสมผสานในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดและพื้นที่ดินทรายจัด การส่งเสริมการปลูกพืชผักพืชไร่บนพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดและพื้นที่ดินทรายจัด การผลิตและส่งเสริมพันธุ์สัตว์พระราชทาน ทั้งไก่ไข่และเป็ดไข่พระราชทาน การปรับปรุงภาวะโภชนาการเด็กแรกเกิด 0 – 72 เดือน เป็นต้น

2.3 งานฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี นำผลสำเร็จจากการศึกษา ทดลอง และวิจัย มาจัดทำเป็นกิจกรรมในงานขยายผลโครงการฯ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ราษฎรในพื้นที่ได้นำองค์ความรู้เหล่านั้นไปต่อยอดในพื้นที่ของตนเอง โดยปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ได้จัดให้มีการฝึกอบรม จำนวน 42 หลักสูตร รวมผู้เข้ารับการฝึกอบรม 2,529 ราย นอกจากนี้ยังมีบุคคลที่สนใจ นักเรียน นักศึกษา และเกษตรกรเข้ามาเยี่ยมชมกิจกรรมต่าง ๆ ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ จำนวนทั้งสิ้น 383 คณะ 18,259 คน

2.4 แผนงานฟื้นฟู อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มุ่งเน้นกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมและการตระหนักถึงประโยชน์ของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติที่มีค่า โดยเฉพาะป่าพรุ ซึ่งเป็นผืนป่าขนาดใหญ่ในพื้นที่ภาคใต้ โดยปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ได้ดำเนินโครงการได้แก่ 1) โครงการเพาะชำกล้าไม้เพื่อแจกจ่ายราษฎร เช่น ทองอุไร ยางวาด กระถินเทพา พยุง ราชพฤกษ์ บานบุรี หม่อน

ตะเคียนทอง ตำเสา มะม่วงหิมพานต์ พยอม ขี้เหล็ก เข็มใหญ่ มะม่วงเบา 2) โครงการส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ไม้เสม็ดขาวในงานหัตถกรรมและสิ่งก่อสร้าง ศึกษาการแปรรูปไม้เสม็ดขาว ในขนาดและรูปแบบที่แตกต่างกัน สำหรับนำมาจัดทำเป็นผลิตภัณฑ์เพิ่มมูลค่า เช่น กล่องสำหรับเลี้ยงชันโรง ชั้นวางของ ตู้เสื้อผ้า 3) โครงการเพาะชำกล้าไม้สนับสนุนโครงการปลูกป่าในใจคนและปลูกไม้ 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง มีกิจกรรมการดำเนินงาน : ดำเนินการเพาะชำกล้าไม้ป่ามีค่า กล้าไม้หายากซึ่งเป็นไม้ท้องถิ่น ได้แก่ แอ๊ก (กูเบ) ยางวาด ไข่เขียว ตะเคียนทอง หมากแดง และผักหวานป่า กล้าไม้ทั่วไป ได้แก่ กระถินเทพา มันปู บานบุรี พะยอม มะขาม ปาล์มจีบ หมากเขียว หมากเหลือง หมากนวล มะขามป้อม มะม่วงป่า เสม็ดแดงใบมน ส้มกระ และพิกุล เพื่อสนับสนุนโครงการพิเศษ และแจกจ่ายให้แก่ประชาชนทั่วไป

3. แผนงานการบริหารจัดการองค์กร

3.1 พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต โดยมีตัวอย่างพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิตในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ เช่น โครงการสวนเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา โครงการสวนเฉลิมพระเกียรติ 84 พรรษา โครงการสวนพฤกษศาสตร์พรรณไม้ม่วงเฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา โครงการพัฒนาพืชสวนครัวประดับ โครงการรวบรวมพันธุ์บัวและไม้หอม

3.2 การบริหารจัดการด้านการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประกอบด้วยกิจกรรมปกปักพันธุกรรมพืช กิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมพันธุกรรมพืช กิจกรรมปลูกรักษาพันธุกรรมพืช กิจกรรมอนุรักษ์และใช้ประโยชน์พันธุกรรมพืช กิจกรรมศูนย์ข้อมูลพันธุกรรมพืช กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช

3.3 การดูแลรักษาสวนพฤกษศาสตร์จังหวัดชายแดนใต้ จัดทำป้ายชื่อประจำต้นไม้ ปรับปรุงป้ายชื่อไม้ที่ชำรุด การดูแลรักษา ดำเนินการตัดหญ้าและตัดแต่งทรงพุ่ม ตัดแต่งกิ่ง กำจัดวัชพืช ให้พื้นที่มีความสะอาดสวยงามตลอดทั้งปี

3.4 โครงการจัดตั้งแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร แปรรูปผลผลิตทางการเกษตรสู่ระบบตลาด และวางแผนในการจัดหาช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้า ซึ่งช่วยเพิ่มมูลค่าของผลผลิตให้สูงขึ้น และพัฒนาเป็นจุดศึกษาดูงานให้แก่เกษตรกร เช่น การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรตามฤดูกาล ได้แก่ มะม่วงแช่อิ่ม กระท้อนแช่อิ่ม มะม่วงห่าวมะนาวโห่แช่อิ่ม กล้วยฉาบ กล้วยอบน้ำผึ้ง และน้ำผลไม้ต่าง ๆ

3.5 โครงการผลิตเมล็ดพันธุ์สำรองเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในยามวิกฤติตามพระราชดำริ : ดำเนินการผลิตเมล็ดพันธุ์สำรองเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในยามวิกฤต โดยได้ผลิตเมล็ดพันธุ์พืชผัก จำนวน 7 ชนิด คือ พริกหยวก กระเจี๊ยบเขียว มะเขือเปราะ ถั่วฝักยาว ถั่วพู พริกชี และฟักแฟง เมล็ดพันธุ์พืชไร่ คือ เมล็ดพันธุ์ถั่วหรั่ง เมล็ดพันธุ์ข้าว จำนวน 2 สายพันธุ์ คือ พันธุ์ซีบูกันตัง 5 และหอมกระดังงา 59 ในปี 2565 ได้แจกจ่ายให้แก่เกษตรกรที่เข้ารับการอบรมหลักสูตรต่าง ๆ เกษตรกรในพื้นที่ขยายผลของศูนย์ศึกษาฯ และเกษตรกรทั่วไป จำนวน 71 ราย

3.6 โครงการอนุรักษ์และศึกษาบอนสี จัดทำแปลงดูแลรักษาแปลงอนุรักษ์บอนสี จำนวน 200 ต้น เพื่อดำเนินงานสนองพระราชดำริในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง โดยการเก็บรวบรวมพันธุ์บอนสีที่พบได้ในธรรมชาติมาอนุรักษ์ไว้ รวมทั้งได้นำบอนสีพันธุ์ลูกผสมมาขยายพันธุ์ไว้สำหรับเป็นแหล่งต้นพันธุ์ และเป็นแปลงตัวอย่างสำหรับให้ความรู้แก่นักเรียน เกษตรกร และบุคคลทั่วไป

3.7 โครงการรวบรวมพันธุ์กล้วยพื้นเมืองภาคใต้ ดำเนินการรวบรวมพันธุ์กล้วยหายากในพื้นที่ เพื่อนำมาปลูกไว้ภายในพื้นที่แปลงงานวิชาการเกษตร จำนวน 7 พันธุ์ และได้รวบรวมกล้วยพันธุ์อื่นมาปลูกในแปลงอีกจำนวน 29 พันธุ์ และในปี 2565 ได้ทำการรวบรวมพันธุ์กล้วยหายากเพิ่มเติม ได้อีก จำนวน 4 สายพันธุ์ ได้แก่ กล้วยทองกำปั่น กล้วยไร้ปลี กล้วยเทพพนม และกล้วยตีนเต่า นอกจากนี้ ยังได้สนับสนุนพันธุ์กล้วยพื้นเมืองภาคใต้ ให้แก่ ผู้ต้องขังฯ ในโครงการ "กำลังใจในพระดำริพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา" เรือนจำชั่วคราวแคน้อย จังหวัดเพชรบูรณ์ โครงการโคกหนองนา กองบิน 56 จังหวัดสงขลา และโครงการทหารพันธุ์ดี กองพันทหารราบที่ 3 กรมทหารราบที่ 152 ค่ายสิรินธร จังหวัดปัตตานี เป็นต้น

นอกจากนี้ มีแผนในการขยาย และปรับปรุงพื้นที่เพื่อจัดทำโครงการรวบรวมพันธุ์กล้วยพื้นเมืองภาคใต้ เพิ่มเติมอีก จำนวน 4 ไร่

3.8 โครงการบริหารจัดการศูนย์เรียนรู้ด้านหม่อนไหม ดำเนินการจัดทำแปลงสาธิตการปลูกหม่อนผลสด หม่อนใบ การเลี้ยงไหมพันธุ์พื้นบ้านและพันธุ์ลูกผสม และการแปรรูปผลิตภัณฑ์ที่ได้จากหม่อนไหม เพื่อเป็นต้นแบบสำหรับเกษตรกรและราษฎร และได้ผลิตพันธุ์หม่อนไหมเพื่อแจกจ่ายให้แก่หน่วยงาน เกษตรกร และประชาชนที่สนใจนำไปปลูกเพื่อขยายผลต่อไป

ประโยชน์ที่ได้รับ

การดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ สามารถสนับสนุนส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ฯ ได้รับประโยชน์ จำนวน 577 ครัวเรือน 1,731 คน มีผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตรต่างๆ ภายในศูนย์ฯ จำนวน 2,529 คน และมีผู้สนใจเข้ามาศึกษาดูงานรวม 18,259 คน

พื้นที่รับประโยชน์

577 ครัวเรือน

18,259 คน

คือจำนวนที่มีผู้สนใจเข้ามาศึกษาดูงาน และเยี่ยมชมศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองในปี 2565

โครงการระบบท่อส่งน้ำฝั่งซ้าย เขื่อนขุนด่านปราการชล - คลองสีเสียด

ตำบลหินตั้ง อำเภอเมืองนครนายก และ ตำบลหนองแสง อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก

พระราชดำริ

เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2564 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ รับโครงการระบบท่อส่งน้ำฝั่งซ้ายเขื่อนขุนด่านปราการชล - คลองสีเสียด ไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ผลการดำเนินงาน

กรมชลประทานดำเนินการวางระบบท่อส่งน้ำฝั่งซ้ายเขื่อนขุนด่านปราการชล ความยาว 12.66 กิโลเมตร เพื่อจัดสรรน้ำจากเขื่อน ไปให้กับระบบส่งน้ำชลประทานของอ่างเก็บน้ำคลองสีเสียด ซึ่งประสบปัญหาในช่วงฤดูแล้ง มีน้ำไม่เพียงพอที่จะส่งไปสนับสนุนพื้นที่รับประโยชน์ โดยในปี 2564 กรมชลประทาน ได้รับการจัดสรรงบปกติเพื่อดำเนินการก่อสร้างระบบส่งน้ำในช่วงต้นทาง ความยาว 7.66 กิโลเมตร และในปี 2565 สำนักงาน กปร. ได้สนับสนุนงบประมาณเพื่อวางท่อความยาว 5 กิโลเมตร ในช่วงท้ายระบบ โดยต่อจากแนวท่อส่งน้ำที่กรมชลประทานดำเนินการช่วงต้นทางไว้แล้ว ดำเนินการแล้วเสร็จ เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2565

บริเวณจุดเริ่มต้นและสิ้นสุด โครงการระบบท่อส่งน้ำฝั่งซ้ายเขื่อนขุนด่านปราการชล - คลองสีเสียด

ประโยชน์ที่ได้รับ

ช่วยแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำให้ราษฎรในพื้นที่บริเวณท้ายอ่างเก็บน้ำคลองสีเสียด สนับสนุนพื้นที่การเกษตรและการอุปโภคบริโภคอย่างเพียงพอตลอดปี มีพื้นที่ได้รับประโยชน์รวมประมาณ 3,000 ไร่ มีราษฎรได้รับประโยชน์ 4 หมู่บ้านในตำบลหนองแสง อำเภอปากพลี และตำบลหินตั้ง อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก รวมจำนวน 524 ครัวเรือน 1,465 คน ทั้งนี้ ยังเป็นโครงสร้างพื้นฐานสำคัญที่จะช่วยสนับสนุนการต่อยอดและขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่อำเภอปากพลีได้อีกด้วย

พื้นที่รับประโยชน์

4 หมู่บ้าน

524 ครัวเรือน

3,000 ไร่

1,465 คน

คือจำนวนที่ได้รับประโยชน์โครงการระบบท่อส่งน้ำฝั่งซ้ายเขื่อนขุนด่านปราการชล - คลองสีเสียด

โครงการจัดหาน้ำสนับสนุน โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านโป่งลึก อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ตำบลห้วยแม่เพรียง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี

พระราชดำริ

เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2563 สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านโป่งลึก หมู่ที่ 2 บ้านโป่งลึก ตำบลห้วยแม่เพรียง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ในการนี้ ได้มีพระราชดำริ สรุปความว่า *"ขอให้พิจารณาจัดหาเครื่องสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์เพิ่มเติม โดยเชื่อมต่อกับระบบเดิม และดำเนินการเป็นโครงการร่วมระหว่างกรมชลประทานและกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช"*

ผลการดำเนินงาน

กรมชลประทาน ดำเนินการก่อสร้างอาคารโรงสูบน้ำ ขนาดกว้าง 5 เมตร ยาว 7 เมตร พร้อมติดตั้งเครื่องสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ อัตราการสูบน้ำ 50 ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที จำนวน 2 เครื่อง และก่อสร้างระบบท่อสูบน้ำท่อเหล็กอาบสังกะสี ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.10 เมตร ระยะทาง 90 เมตร พร้อมอาคารประกอบ โดยระบบดังกล่าวจะเชื่อมต่อกับระบบกระจายน้ำเดิม เพื่อเป็นแหล่งน้ำสำรองเพิ่มเติมให้แก่โรงเรียน ปัจจุบันดำเนินการแล้วเสร็จในเดือนกันยายน 2565

ดำเนินการก่อสร้างโรงสูบน้ำ พร้อมติดตั้งเครื่องสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์

ประโยชน์ที่ได้รับ

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านโป่งลึก หมู่ที่ 2 ตำบลห้วยแม่เพรียง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี มีระบบสูบน้ำที่มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะสามารถส่งน้ำสนับสนุนเพื่อการอุปโภค บริโภค ตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านโป่งลึก ให้แก่ครูและนักเรียน ประมาณ 250 คน ได้มีน้ำใช้อย่างเพียงพอตลอดทั้งปี

พื้นที่รับประโยชน์

250 คน

คือจำนวนที่ได้รับประโยชน์โครงการจัดหาน้ำสนับสนุนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านโป่งลึก

โครงการอนุรักษ์และพัฒนา พื้นที่ป่าอนุรักษ์ในโรงเรียนบ้านม่วงพิทยาคม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ตำบลบ้านม่วง อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร

พระราชดำริ

เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2559 สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่โรงเรียนบ้านม่วงพิทยาคม อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ในการนี้ ได้มีพระราชดำริให้กรมป่าไม้ พิจารณาแนวทางอนุรักษ์และพัฒนาป่าไม้ในโรงเรียนเพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับนักเรียน

เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2563 สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ในเขตพื้นที่จังหวัดสกลนคร โดยเสด็จพระราชดำเนินไปยังโรงเรียนบ้านม่วงพิทยาคม อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร

ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริกับหน่วยงาน สรุปความว่า

“1. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ดำเนินการส่งเสริมและขยายผลองค์ความรู้ของศูนย์ศึกษา ฯ ให้แก่โรงเรียน ทั้งนี้ สมควรเข้ามาดำเนินการสำรวจความต้องการ ของครู และนักเรียน ของโรงเรียนบ้านม่วงพิทยาคม โดยเน้นการพัฒนาแบบค่อยเป็นค่อยไป ขอให้เน้นกิจกรรมการเกษตร การจัดทำบัญชีครัวเรือน และการทำบัญชีฟาร์ม พร้อมกับรายงานผลการดำเนินงานให้ทราบเป็นระยะ

2. กรมชลประทาน

ให้กรมชลประทานเข้ามาดำเนินการสำรวจความต้องการการใช้น้ำ และร่วมบริหารจัดการน้ำระหว่างโรงเรียนบ้านม่วงพิทยาคมและโรงเรียนอนุบาลบ้านม่วง อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ให้มีน้ำใช้ในกิจกรรมของโรงเรียนอย่างเพียงพอ

3. กรมป่าไม้

3.1 ให้กรมป่าไม้เข้าดำเนินการจัดทำแปลงสาธิต เรื่องสร้างป่าสร้างรายได้ ในเขตพื้นที่ของโรงเรียนบ้านม่วงพิทยาคม เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ของนักเรียน เนื่องจากพื้นที่ของโรงเรียนมีจำนวนมาก ทั้งยังเป็นการส่งเสริมความเข้าใจของเด็กนักเรียนให้นักเรียนโรงเรียนบ้านม่วงพิทยาคม เกิดการเรียนรู้และอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

3.2 ให้กรมป่าไม้จัดทำสื่อการเรียนการสอน เรื่องการปลูกป่า 5 ระดับ ให้กับนักเรียนโรงเรียนบ้านม่วงพิทยาคม”

ผลการดำเนินงาน

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ดำเนินการสนองพระราชดำริ โดยจัดทำโครงการจัดหาแหล่งน้ำช่วยเหลือโรงเรียนบ้านม่วงพิทยาคม ซึ่งดำเนินการพัฒนาสถานีสูบน้ำและระบบกระจายน้ำเพื่อชลประทานภายในโรงเรียน ฯ โดยระบบพลังงานแสงอาทิตย์ และโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนทำเป็นฐานเรียนรู้ เช่น ด้านพืช ด้านสัตว์ ด้านประมง อื่น ๆ ปัจจุบันดำเนินการแล้วเสร็จ

ทั้งนี้ ได้เข้าไปมีส่วนร่วมฝึกอบรมขยายผลองค์ความรู้ด้านการเกษตรควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีอย่างง่าย ที่เกษตรกรสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพาน ฯ ดำเนินการขยายผลและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้เพิ่มศักยภาพ
ความเข้มแข็งฯ ให้กับโรงเรียน และชุมชนบริเวณใกล้เคียง

กรมป่าไม้ ดำเนินการเพื่ออนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้ ในระยะที่ 2 คือ มุ่งเน้นกิจกรรมสร้างป่าสร้างรายได้ และกิจกรรมการปลูกป่า 5 ระดับ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ให้แก่นักเรียน และผู้ที่สนใจ ตามแนวพระราชดำริในสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระราชประสงค์ให้นักเรียนได้มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ เนื่องจากเป็นแหล่งธรรมชาติที่มีอยู่ใกล้ตัว โดยกรมป่าไม้เป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบดำเนินงานสนองพระราชดำริ ซึ่งวางแผนการดำเนินงานในระยะเวลา 3 ปี (2564-2566) สำหรับปีงบประมาณ 2565 ดำเนินการ ดังนี้

1. กิจกรรมพัฒนาป่าไม้ในพื้นที่โรงเรียนบ้านม่วงพิทยาคม โดยส่งเสริมและสาธิต สร้างป่า สร้างรายได้ ภายในโรงเรียน ซึ่งมีการจัดเตรียมแปลง และจัดพื้นที่ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม เป็นตัวอย่างที่ชัดเจน พร้อมจัดบรรยายความรู้ให้กับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้มาศึกษาเรียนรู้ที่แปลงสาธิต
2. จัดกิจกรรมสื่อการเรียนรู้ป่า 5 ระดับ ภายในโรงเรียน โดยจัดทำแปลงสาธิต เพื่อเป็นตัวอย่าง พร้อมจัดทำป้ายความรู้และมีกิจกรรมการปลูกต้นไม้ในแปลงเพิ่มเติม
3. กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต ดำเนินการเพาะชำกล้าไม้ทั่วไป จำนวน 25,000 กล้า และเพาะชำกล้าไม้หวาย จำนวน 15,00 กล้า ดำเนินการปลูกเสริมในแปลงสาธิต เพื่อเป็นตัวอย่าง เป็นต้นแบบ และเป็นสื่อการเรียนการสอนให้กับนักเรียน ปัจจุบันดำเนินการแล้วเสร็จทุกกิจกรรม

แปลงสาธิตสร้างป่าสร้างรายได้
เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับนักเรียน

นักเรียนโรงเรียนบ้านม่วงพิทยาคม
มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และบำรุงรักษา

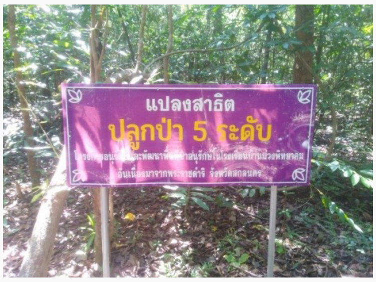

กิจกรรมสาธิต
การปลูกป่า 5 ระดับ

นักเรียนได้ร่วมศึกษา เรียนรู้
พร้อมทดลองหาแหล่งอาหารจากป่า

การดำเนินงานระยะที่ 2 เพาะชำกล้าไม้ทั่วไป จำนวน 25,000 กล้า และเพาะชำกล้าไม้หวาย
จำนวน 15,000 กล้า

ประโยชน์ที่ได้รับ

การดำเนินงานในระยะที่ 2 มุ่งเน้นกิจกรรมสร้างป่าสร้างรายได้ และกิจกรรมการปลูกป่า 5 ระดับ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ให้แก่นักเรียนและผู้ที่สนใจ ตามแนวพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี มีพระราชทานแนวทางให้นักเรียนได้มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ เนื่องจากเป็นแหล่งธรรมชาติที่มีอยู่ใกล้ตัว โดยกรมป่าไม้เป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบดำเนินงานสนองพระราชดำริ ซึ่งวางแผนการดำเนินงานในระยะเวลา 3 ปี (2564-2566) ซึ่งจะทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์แก่ ครู จำนวน 40 คน นักเรียน จำนวน 600 คน บุคคลทั่วไป จำนวน 400 คน และพื้นที่ป่าไม้ในโรงเรียน จำนวน 200 ไร่

พื้นที่รับประโยชน์

200 ไร่

1,040 คน

คือจำนวนที่ได้รับประโยชน์โครงการอนุรักษ์และพัฒนาพื้นที่ป่าอนุรักษ์ในโรงเรียนบ้านม่วงพิทยาคม

โครงการประตูระบายน้ำ บ้านแม่ปูคาพร้อมระบบส่งน้ำ

ตำบลแม่ปูคา อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

พระราชดำริ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ รับโครงการก่อสร้างประตูระบายน้ำบ้านแม่ปูคาพร้อมระบบส่งน้ำ ไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2563

ผลการดำเนินงาน

กรมชลประทานดำเนินการสร้างประตูระบายน้ำ จำนวน 1 แห่ง ประกอบด้วย บานระบายตรง ขนาดความสูง 4 เมตร ความกว้าง 5 เมตร จำนวน 2 ช่อง กิจกรรมระบบส่งน้ำ ลักษณะเป็นรางน้ำคอนกรีตเสริมเหล็ก ความยาว 292 เมตร จำนวน 1 แห่ง กิจกรรมจัดหาและติดตั้งเข็มพืดเหล็ก พร้อมทำการติดตั้ง จำนวน 38 ต้น และกิจกรรมจัดหาและติดตั้งบานระบายพร้อมชุดเครื่องยก จำนวน 2 แห่ง ปัจจุบันดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว

การดำเนินการขุดเปิดบ่อก่อสร้างและทางผันน้ำ
เพื่อเตรียมกิจกรรมก่อสร้างประตูระบายน้ำ

ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว

ประโยชน์ที่ได้รับ

เมื่อโครงการฯ แล้วเสร็จ จะสามารถส่งน้ำช่วยเหลือราษฎรบ้านแม่ปูคา หมู่ที่ 5 ตำบลแม่ปูคา อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 334 ครัวเรือน ราษฎรจำนวน 870 คน ให้มีน้ำเพียงพอในการทำเกษตรกรรมได้ตลอดทั้งปี โดยสามารถส่งน้ำช่วยเหลือพื้นที่การเกษตรจำนวน 275 ไร่ อีกทั้งยังเป็นแหล่งกักเก็บน้ำเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนลำน้ำแม่ปูคาในพื้นที่บ้านแม่ปูคา ให้ราษฎรมีปริมาณน้ำเพียงพอเพื่อการอุปโภคบริโภค โดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้ง ในขณะเดียวกันช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำของลำน้ำแม่ปูคาให้ดียิ่งขึ้น สามารถควบคุมปริมาณน้ำในช่วงฤดูน้ำหลากให้เหมาะสมกับศักยภาพการรองรับน้ำของพื้นที่ เป็นการบรรเทาอุทกภัยในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ราษฎรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

พื้นที่รับประโยชน์

334 ครัวเรือน

275 ไร่

870 คน

คือจำนวนที่ได้รับประโยชน์โครงการประตูระบายน้ำบ้านแม่ปูคาพร้อมระบบส่งน้ำ

โครงการฝายทุ่งส้านพร้อมระบบส่งน้ำเหมืองทุ่งแพะอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ตำบลบ้านขอ อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง

พระราชดำริ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับโครงการก่อสร้างฝายทุ่งส้านพร้อมระบบส่งน้ำเหมืองทุ่งแพะไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2562 เพื่อให้ความช่วยเหลือราษฎรตำบลบ้านขอซึ่งประสบปัญหาอุทกภัยในฤดูฝน และขาดแคลนน้ำสำหรับอุปโภคบริโภคและทำการเกษตร ในฤดูแล้ง

ผลการดำเนินงาน

กรมชลประทานดำเนินการสร้างฝายคอนกรีต จำนวน 1 แห่ง ขนาดความสูง 3 เมตร ยาว 12 เมตร พร้อมอาคารประกอบประกอบด้วย

- งานคลองส่งน้ำรางริน ยาว 1.2 เมตร พร้อมอาคารท่อส่งน้ำเข้านาสำหรับรางริน 10 แห่ง
- งานคลองส่งน้ำดาดคอนกรีต ยาว 1.9 เมตร พร้อมอาคารท่อส่งน้ำเข้าสำหรับคลองดาด 12 แห่ง
- งานทางระบายน้ำปากคลองฝั่งซ้าย กว้าง 1.5 เมตร สูง 1.5 เมตร ยาว 5 เมตร 1 แห่ง
- งานประตูระบายทราย กว้าง 1.8 เมตร สูง 1.5 เมตร และสะพานยาว 12.4 เมตร จำนวน 2 แห่ง
- อาคารรับน้ำ 1 แห่ง และอาคารแบ่งน้ำ 2 แห่ง

ปัจจุบันมีผลการดำเนินงานทั้งโครงการฯ ร้อยละ 70

ภาพพื้นที่ก่อนดำเนินโครงการฯ

ภาพระหว่างดำเนินโครงการฯ

ประโยชน์ที่ได้รับ

สามารถส่งน้ำสนับสนุนพื้นที่การเกษตรให้แก่ราษฎร จำนวน 5 หมู่บ้าน ประกอบด้วย หมู่ที่ 1 หมู่ที่ 2 หมู่ที่ 7 หมู่ที่ 12 และหมู่ที่ 13 ตำบลบ้านขอ อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง คิดเป็นพื้นที่การเกษตรในช่วงฤดูฝน จำนวน 1,500 ไร่ และในช่วงฤดูแล้ง จำนวน 100 ไร่

ช่วยให้ราษฎรทั้ง 5 หมู่บ้าน รวม 811 ครัวเรือน จำนวนประชากร 2,401 คน ได้มีน้ำใช้เพื่อการอุปโภคบริโภคอย่างเพียงพอตลอดปี

ช่วยบรรเทาปัญหาอุทกภัยที่เกิดจากน้ำป่าในช่วงฤดูฝนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

พื้นที่รับประโยชน์

811 ครัวเรือน

1,500 ไร่

2,401 คน

คือจำนวนที่ได้รับประโยชน์โครงการฝายทุ่งส้าน พร้อมระบบส่งน้ำเหมืองทุ่งแพะ

โครงการปรับปรุงระบบท่อส่งน้ำ ฝายบ้านไอร์แยงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ตำบลศรีสาคร อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส

พระราชดำริ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับโครงการปรับปรุงระบบท่อส่งน้ำฝายบ้านไอร์แยง โครงการปรับปรุงระบบท่อส่งน้ำฝายไอร์กาเซ โครงการปรับปรุงระบบท่อส่งน้ำฝายบ้านไอร์แตแต และโครงการปรับปรุงระบบท่อส่งน้ำฝายสะกูปา ไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2563 เพื่อช่วยเหลือราษฎรหมู่ที่ 2 3 4 6 และหมู่ที่ 10 ตำบลศรีสาครซึ่งประสบความเดือดร้อนจากปัญหาน้ำท่วมในฤดูฝน ขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภคและทำการเกษตรในฤดูแล้ง

ผลการดำเนินงาน

ปีงบประมาณ 2565 กรมชลประทานได้ดำเนินการก่อสร้างโครงการปรับปรุงระบบท่อส่งน้ำฝายบ้านไอร์แยงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ด้วยการปรับปรุงระบบท่อส่งน้ำ ชนิดท่อส่งน้ำ PVC ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.25 และ 0.10 เมตร ความยาวรวม 8,754.00 เมตร พร้อมอาคารประกอบ และงานก่อสร้างระบบท่อส่งน้ำชนิดเหล็กอาบสังกะสี ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.20 เมตร ความยาวรวม 46.00 เมตร พร้อมอาคารประกอบ เพื่อส่งน้ำช่วยเหลือราษฎร ปัจจุบันมีผลการดำเนินงานคิดเป็นร้อยละ 62 และคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จภายในเดือนธันวาคม 2565

ทั้งนี้ ได้มีการจัดตั้ง “กลุ่มผู้ใช้น้ำโครงการปรับปรุงระบบท่อส่งน้ำฝายบ้านไอร์แยงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2561 เพื่อให้ราษฎรบริหารจัดการน้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด

สภาพระบบท่อส่งน้ำที่มีการชำรุดทรุดโทรม

ระหว่างดำเนินการวางท่อส่งน้ำ

ระหว่างดำเนินการวางท่อส่งน้ำ

ประโยชน์ที่ได้รับ

เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ จะสามารถส่งน้ำสนับสนุนด้านการอุปโภคบริโภคให้แก่ราษฎรบ้านอีนอ หมู่ที่ 2 จำนวน 321 ครัวเรือน 1,470 คน และบ้านไอร์แยง หมู่ที่ 3 จำนวน 393 ครัวเรือน 1,318 คน ของตำบลศรีสาคร อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส รวมจำนวน 714 ครัวเรือน 2,788 คน ได้อย่างเพียงพอตลอดทั้งปี รวมทั้ง สามารถส่งน้ำเพิ่มเติมให้กับพื้นที่การเกษตรของราษฎร จำนวนพื้นที่ 900 ไร่ (บ้านอีนอ หมู่ที่ 2 จำนวน 400 ไร่ และบ้านไอร์แยง หมู่ที่ 3 จำนวน 500 ไร่)

พื้นที่รับประโยชน์

714 ครัวเรือน

900 ไร่

2,788 คน

คือจำนวนที่ได้รับประโยชน์โครงการปรับปรุงระบบท่อส่งน้ำฝายบ้านไอร์แยง

โครงการป้องกันดินโคลนถล่ม โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านเขาวัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ตำบลหินตก อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช

พระราชดำริ

เมื่อวันที่ 17 มกราคม 2560 สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ณ ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านแผ่นดินเสมอ หมู่ที่ 2 ตำบลคลองท่อมเหนือ อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่ ในการนี้ ได้มีพระราชดำริ สรุปความว่า

“...ให้กรมชลประทาน ร่วมกับสำนักงาน กปร. เร่งดำเนินการซ่อมแซมปรับปรุงโครงการชลประทานที่ได้รับความเสียหาย นอกจากนี้ให้พิจารณาดำเนินการแก้ไขปัญหาระบบน้ำที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย พร้อมทั้งหาแนวทางป้องกันการไหลของน้ำที่จะมีผลต่อดินโคลนถล่ม บริเวณพื้นที่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านเขาวัง หมู่ที่ 12 ตำบลหินตก อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช...”

ผลการดำเนินงาน

กรมชลประทานดำเนินการป้องกันดินโคลนถล่มโดยดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ประกอบด้วยงานปรับปรุงลาดดินภูเขา (วางท่อระบายน้ำใต้ดิน) งานป้องกันลาดดินภูเขา ชนิดกล่องตาข่าย GABIONS งานติดตั้งรางระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็ก ชนิด V-shape งานก่อสร้างบ่อพักน้ำและท่อระบายน้ำ รวมทั้งงานก่อสร้างถนนและท่อลอดถนนพร้อมรางรับน้ำ เพื่อเป็นการเสริมเสถียรภาพให้กับไหล่ทางมีความแข็งแรง และช่วยให้การระบายน้ำมีความคล่องตัวเพิ่มมากขึ้น ปัจจุบันมีผลการดำเนินงานคิดเป็นร้อยละ 30 และคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จภายในเดือนธันวาคม 2565

สภาพดินโคลนถล่มทำให้อาคารเรียนได้รับความเสียหาย

ระหว่างดำเนินงานโครงการฯ

พื้นที่รับประโยชน์จากโครงการฯ

ประโยชน์ที่ได้รับ

เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ จะช่วยป้องกันปัญหาดินโคลนถล่มที่สร้างความเสียหายต่อทรัพย์สินของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านเขาวัง จังหวัดนครศรีธรรมราช รวมทั้งช่วยให้ครู นักเรียน และราษฎรบริเวณใกล้เคียง จำนวนประมาณ 152 คน มีสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและมีคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

พื้นที่รับประโยชน์

152 คน

คือจำนวนที่ได้รับประโยชน์โครงการป้องกันดินโคลนถล่ม โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านเขาวัง

งานฎีกา

ฎีกา หมายถึง คำร้องทุกข์ที่ราษฎรทูลเกล้าฯ ถวายต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระบรมวงศานุวงศ์ เพื่อขอพระราชทานพระมหากรุณาในเรื่องต่าง ๆ เช่น ขาดแคลนน้ำ ไฟฟ้า ถนน ฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมการไม่ได้รับความเป็นธรรมในเรื่องที่ดินทำกิน ความต้องการด้านอาชีพ ฯลฯ

รูปแบบและวิธีการทูลเกล้าฯ

การถวายฎีกา มี 2 ลักษณะ คือ การทูลเกล้าฯ ถวายอย่างเป็นทางการผ่านสำนักพระราชวัง และการทูลเกล้าฯ ถวายในเวลาเสด็จพระราชดำเนินผ่านหรือเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมเยียนราษฎรในภูมิภาคต่าง ๆ

กรอบระยะเวลาในการตรวจสอบข้อเท็จจริงของสำนักงาน กปร. กรณีราษฎรทูลเกล้าฯ ถวายฎีกา

จากการประชุมร่วมกันระหว่างสำนักพระราชวัง สำนักงาน กปร. กรมชลประทาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้มีการกำหนดกรอบระยะเวลาในการดำเนินงานไม่เกิน 1 ปี โดยนับตั้งแต่สำนักงาน กปร. ได้รับเรื่องจากสำนักราชเลขาธิการจนถึงขั้นตอนการสรุปข้อมูลเสนอสำนักพระราชวัง

ขั้นตอนและระยะเวลาในการตรวจสอบข้อเท็จจริงของสำนักงาน กปร.

ขั้นตอนที่ 1 : เมื่อได้รับหนังสือจากสำนักพระราชวังแล้ว สำนักงาน กปร. จะแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ภายใน 8 วันทำการ) พิจารณาและเสนอแนะข้อคิดเห็นพร้อมเสนอแนะแนวทางในการให้ความช่วยเหลือ

ขั้นตอนที่ 2 : ประมาณ 1 เดือน หลังจากส่งหนังสือแล้วจะจัดส่งเจ้าหน้าที่เข้าร่วมตรวจสอบข้อเท็จจริงในพื้นที่ร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 3 : หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสรุปผลการตรวจสอบข้อเท็จจริง พร้อมแนวทางในการให้ความช่วยเหลือตอบกลับมายังสำนักงาน กปร. ภายในระยะเวลาที่กำหนด ดังนี้

1. กรมชลประทาน 90 วัน
2. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช 60 วัน
3. กระทรวงมหาดไทย 15 วัน
4. หน่วยงานอื่น ๆ 30 วัน

ขั้นตอนที่ 4 : เมื่อได้รับข้อมูลจากหน่วยงานครบถ้วนแล้ว สำนักงาน กปร. จะจัดทำสรุปข้อมูลเสนอสำนักพระราชวัง โดยมีกรอบระยะเวลา 40 วัน นับจากที่ได้รับหนังสือฉบับสุดท้ายของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อนำขึ้นกราบบังคมทูลขอพระราชทานพระบรมราชวินิจฉัย จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อขอพระราชทานพระมหากรุณา ต่อไป

นอกจากนี้ในปี 2551 สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้อัญเชิญพระราชกระแสของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เกี่ยวกับการดำเนินงานเรื่องฎีกา สรุปได้ดังนี้

1. ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่มาจากฎีกา

1.1 โครงการขนาดใหญ่มีงบประมาณในการดำเนินงานสูง มอบหมายให้สำนักงาน กปร. รับดำเนินการ

1.2. โครงการขนาดเล็ก และเป็นโครงการที่มีกิจกรรมดำเนินงานครบวงจร มีความจำเป็นเร่งด่วนและใช้งบประมาณไม่สูงมาก มอบหมายให้มูลนิธิชัยพัฒนารับดำเนินการ

1.3. โครงการที่สามารถใช้งบปกติของส่วนราชการดำเนินการได้ให้ประสานแจ้งส่วนราชการที่เกี่ยวข้องรับดำเนินการ

2. การทำโครงการแก้ปัญหาของผู้ร้องฎีกา ควรพิจารณาประโยชน์ที่เกิดจากโครงการว่า ต้องสร้างประโยชน์ให้เกิดกับชุมชน หมู่บ้านในส่วนรวมมากกว่าแก้ปัญหาเฉพาะผู้ร้อง

3. ทรงให้ความสำคัญกับการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจกับผู้ร้อง ชุมชน ในระหว่างการดำเนินการโครงการ โดยควรประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจให้เห็นถึงพระมหากรุณาธิคุณที่พระราชทานความช่วยเหลือแก่ราษฎรที่เดือดร้อน ทั้งนี้ สามารถใช้สื่อประเภทต่าง ๆ เช่น วิทยุของส่วนราชการในพื้นที่ เช่น วิทยุทหาร สถาบันการศึกษา หรือทางเว็บไซต์ต่าง ๆ

การดำเนินการด้านฎีกาของสำนักงาน กปร. ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 สรุปได้ดังนี้

พื้นที่ภาค	ฎีกาเข้า (เรื่อง)	สำนักงาน กปร. ตอบสำนักพระราชวัง (เรื่อง)*	รับเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (โครงการ)*	ช่วยเหลือด้วยแนวทางอื่น (เรื่อง)*
ภาคกลาง	5	6	2	4
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	5	-	2	-
ภาคเหนือ	5	4	5	1
ภาคใต้	-	6	-	5
รวม	**15**	**16**	**9**	**10**

หมายเหตุ : *เป็นฎีกาที่ไม่ใช่เฉพาะของปีงบประมาณ 2565 โดยมีฎีกาสะสมมาจากปีงบประมาณก่อนหน้า

การติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

คณะกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ครั้งที่ 1/2565 วันอังคารที่ 19 กรกฎาคม 2565 ณ ห้องประชุม 101 อาคารสำนักงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยมีนายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี เป็นประธาน และองคมนตรี 6 ท่าน เป็นรองประธานการประชุม หัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง จำนวน 13 หน่วยงาน เป็นกรรมการ และเลขาธิการ กปร. เป็นกรรมการและเลขานุการ

โดยการประชุมได้สรุปผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร จำนวน 113 โครงการในปีงบประมาณ 2565 นายกรัฐมนตรีได้พิจารณาอนุมัติงบประมาณ กปร. จำนวน 4 โครงการ วงเงิน 65,526,000 บาท ซึ่งมีผลความก้าวหน้าในการดำเนินโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในภาพรวมแยกรายภาค ได้ดังนี้

ภาค	จำนวนรวมโครงการ	ที่มาโครงการ		สถานะโครงการ			
				สนับสนุนงบประมาณแล้ว (โครงการ)		อยู่ระหว่างดำเนินการ (โครงการ)	
		พระราชดำริตรง	ฎีกา	ดำเนินการแล้วเสร็จ	อยู่ระหว่างดำเนินการ	เตรียมความพร้อม/สามารถขับเคลื่อนได้	ต้องประสานติดตามเร่งรัด
เหนือ	54	21	33	16	14	23	1
กลาง	16	12	4	4	6	2	4
ตะวันออกเฉียงเหนือ	29	18	11	15	6	8	0
ใต้	14	4	10	7	0	4	3
รวม	**113**	**55**	**58**	**42**	**26**	**37**	**8**

**ข้อมูล ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2565

โดยที่ประชุมมีมติให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งรัด ผลักดันโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริทั้งโครงการที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณไปแล้ว จำนวน 68 โครงการ ให้สามารถดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ ขอให้หน่วยงานต่าง ๆ เร่งรัดผลักดันโครงการที่อยู่ระหว่างเตรียมความพร้อมเสนอของบประมาณ และโครงการที่ต้องประสานติดตามเร่งรัด รวมจำนวน 45 โครงการ อย่างเร่งด่วนต่อไป

การติดตามและขับเคลื่อนโครงการ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยองคมนตรี

ภาคกลาง จำนวน 14 ครั้ง

ครั้งที่ 1 วันที่ 7 - 8 พฤศจิกายน 2564

วันที่ 7 พฤศจิกายน 2564

พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี และคณะฯ เดินทางไปติดตามและขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการในเขตพื้นที่จังหวัดจันทบุรี ณ โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยแห้งอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลพลิ้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี

วันที่ 8 พฤศจิกายน 2564

พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี และคณะฯ เป็นประธานการประชุมเพื่อติดตามการดำเนินงานโครงการพัฒนาแหล่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ภาคกลาง และลงติดตามการบริหารจัดการของโครงการอ่างเก็บน้ำแซร์ออออันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสระแก้ว

โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยแห้งอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลพลิ้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี

โครงการอ่างเก็บน้ำแซร์ออออันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสระแก้ว

ครั้งที่ 2 วันที่ 19 มกราคม 2565

พลอากาศเอก จอม รุ่งสว่าง องคมนตรี เดินทางไปติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในเขตพื้นที่จังหวัดลพบุรี จำนวน 2 โครงการ ดังนี้ โครงการฝายบ้านโคกเจริญพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลโคกเจริญ อำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรี และโครงการพัฒนาแหล่งน้ำบ้านฝายพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลเขาแหลม อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี

โครงการพัฒนาแหล่งน้ำบ้านฝายพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลเขาแหลม อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี

ครั้งที่ 3 วันที่ 20 มกราคม 2565

พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี และคณะฯ เดินทางไปติดตามและขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการในเขตพื้นที่จังหวัดนครนายก ประกอบด้วย โครงการเขื่อนขุนด่านปราการชล และโครงการระบบท่อส่งน้ำฝั่งซ้ายเขื่อนขุนด่านปราการชล - คลองสีเสียด อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ณ อาคารควบคุมการบริหารจัดการน้ำ เขื่อนขุนด่านปราการชล อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก

อาคารควบคุมการบริหารจัดการน้ำ เขื่อนขุนด่านปราการชล
อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก

ครั้งที่ 4 วันที่ 9 - 10 กุมภาพันธ์ 2565

วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2565

พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี และพลอากาศเอก จอม รุ่งสว่าง องคมนตรี ติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ณ ศูนย์เรียนรู้หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติภายในโครงการตามพระราชประสงค์ดอนขุนห้วย ตำบลดอนขุนห้วย อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี และพลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี เป็นประธานเปิดศูนย์เรียนรู้ด้านหม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติ เยี่ยมชมภายในศูนย์เรียนรู้หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติ และโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพพื้นที่บริเวณเขานางพันธุรัต (เขาเจ้าลายใหญ่) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

ศูนย์เรียนรู้ด้านหม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติ

วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2565

พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี และพลอากาศเอก จอม รุ่งสว่าง องคมนตรี ติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ณ โครงการชลประทานเพชรบุรี อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี และโครงการทางน้ำล้นราชประชานุเคราะห์ 13 ตำบลปึกเตียน อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

โครงการชลประทานเพชรบุรี อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

ครั้งที่ 5
วันที่ 16 มีนาคม 2565

พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี ติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการจัดพัฒนาที่ดินตามพระราชประสงค์หมู่บ้านสหกรณ์หนองพลับ–กลัดหลวง อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และอำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี พร้อมเยี่ยมชมนิทรรศการของหน่วยงานต่างๆ สินค้าทางการเกษตรจากสมาชิกของโครงการฯ และติดตามการดำเนินงานโครงการสหกรณ์การเกษตรโรงสีข้าวพระราชทานอ่าวน้อย จำกัด ตำบลอ่าวน้อย อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

โครงการจัดพัฒนาที่ดินตามพระราชประสงค์หมู่บ้านสหกรณ์หนองพลับ–กลัดหลวง อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และอำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

โครงการสหกรณ์การเกษตรโรงสีข้าวพระราชทานอ่าวน้อย จำกัด ตำบลอ่าวน้อย อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ครั้งที่ 6
วันที่ 28 – 29 เมษายน 2565

โครงการสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำหนองหญ้ากาดอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลห้วยกระเจา อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

โครงการฝายทดน้ำบ้านรางเข้พร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลหนองกุ่ม อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี

วันที่ 28 เมษายน 2565

พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี และคณะฯ ไปติดตามโครงการสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำหนองหญ้ากาดอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลห้วยกระเจา อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

วันที่ 29 เมษายน 2565

พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี และคณะฯ ติดตามการดำเนินงานโครงการฝายทดน้ำบ้านรางเข้พร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลหนองกุ่ม อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี

ครั้งที่ 7 วันที่ 29 – 30 พฤษภาคม 2565

วันที่ 29 พฤษภาคม 2565

พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี และพลอากาศเอก จอม รุ่งสว่าง องคมนตรี พร้อมคณะฯ ไปติดตามการดำเนินงานโครงการในเขต พื้นที่จังหวัดจันทบุรี ณ โครงการอ่างเก็บน้ำคลองตาพลายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลทรายขาว อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี และโครงการแก้มลิงบึงบ้านขอมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลท่าช้าง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

โครงการอ่างเก็บน้ำคลองตาพลายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลทรายขาว อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี

วันที่ 30 พฤษภาคม 2565

พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี และพลอากาศเอก จอม รุ่งสว่าง องคมนตรี พร้อมคณะฯ ไปติดตามความก้าวหน้าการปรับปรุงสนามบินท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ณ หน่วยปฏิบัติการฝนหลวงจันทบุรี ตำบลท่าใหม่ อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี

หน่วยปฏิบัติการฝนหลวงจันทบุรี ตำบลท่าใหม่ อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี

ครั้งที่ 8 วันที่ 16 – 17 มิถุนายน 2565

วันที่ 16 มิถุนายน 2565

พลอากาศเอก จอม รุ่งสว่าง องคมนตรี และคณะฯ เข้าร่วมประชุมหารือเพื่อติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่จังหวัดราชบุรี ณ ห้องประชุมอุทยานแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติไทยประจัน ตำบลบ้านบึง อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี จำนวน 2 โครงการ ได้แก่ โครงการอ่างเก็บน้ำรางขยีอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และโครงการอ่างเก็บน้ำบ้านโป่งพรหมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลยางหัก อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

โครงการอ่างเก็บน้ำบ้านโป่งพรหมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลยางหัก อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

วันที่ 17 มิถุนายน 2565

พลอากาศเอก จอม รุ่งสว่าง องคมนตรี และคณะฯ ไปติดตามผลการดำเนินงานโครงการอ่างเก็บน้ำเขาหัวแดงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลยางหัก อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี และได้เดินทางไปเยี่ยมชมแปลงเกษตรพื้นที่ประมาณ 9 ไร่ ของนายจำนงค์ แพลอย ราษฎรบ้านท่ายาง ซึ่งเป็นผู้ใช้น้ำจากอ่างเก็บน้ำเขาหัวแดง และเป็นตัวอย่างของเกษตรกร

โครงการอ่างเก็บน้ำเขาหัวแดงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลยางหัก อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

ครั้งที่ 9

วันที่ 7 สิงหาคม 2565

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี และนายปวัตร์ นวะมะรัตน รองเลขาธิการ กปร. พร้อมด้วย นางสุพร ตรีนรินทร์ ที่ปรึกษาด้านการประสานงานโครงการฯ และเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. เดินทางไปยังศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (โครงการชั่งหัวมันตามพระราชดำริ) อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี องคมนตรีเป็นประธานในพิธีเปิดศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และเปิดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 90 พรรษา 12 สิงหาคม 2565

ศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า
และพันธุ์พืช อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

ครั้งที่ 10

วันที่ 29 -30 กรกฎาคม 2565

วันที่ 29 กรกฎาคม 2565

พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี เดินทางไปยังโครงการอ่างเก็บน้ำทุ่งขามอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลไร่ใหม่พัฒนา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เป็นประธานในพิธีเปิดกิจกรรม โครงการร่วมใจเฉลิมพระเกียรติ ประจำปี 2565 “ปลูกป่า รักษ์น้ำ สืบสาน พระราชปณิธาน” และเดินทางไปยัง อ่างเก็บน้ำห้วยไม้ตายอันเนื่อง มาจากพระราชดำริ ตำบลไร่ใหม่พัฒนา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เพื่อรับฟังผลการดำเนินงาน พร้อมทั้งเยี่ยมชมแปลงเกษตรของนางรุ่งทิพย์ ดีเด่น ตั้งอยู่ในตำบลไร่ใหม่พัฒนา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

โครงการอ่างเก็บน้ำทุ่งขามอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ตำบลไร่ใหม่พัฒนา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

วันที่ 30 กรกฎาคม 2565

พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี เดินทางไปยังเขื่อนเพชร ตำบลท่าคอย อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี รับฟังรายงานสถานการณ์น้ำ เพื่อเตรียมความพร้อมในการรับมือกับสถานการณ์น้ำท่วมที่อาจจะเกิดในฤดูฝน และความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการบรรเทาอุทกภัยพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรีตอนล่างอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

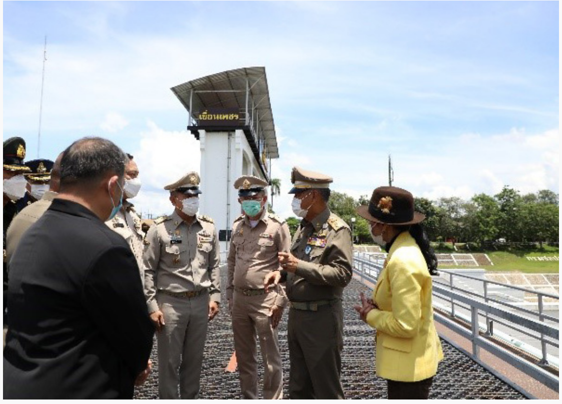

เขื่อนเพชร ตำบลท่าคอย อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

ครั้งที่ 11 ## วันที่ 8 สิงหาคม 2565

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี เป็นประธานในพิธีเปิดนิทรรศการ “ร่วมสมัย สร้างแรงบันดาลใจและนวัตกรรม เพื่อสืบสาน รักษา และต่อยอด โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา และเดินทางไปยังศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง บ้านหัวกระพี้ ตำบลบ้านซ่อง อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อเปิดอาคารแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร พร้อมทั้งมอบต้นไม้ให้กับผู้นำชุมชนนำไปปลูกในพื้นที่สาธารณะ เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในโอกาสครบรอบ 90 พรรษา

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา

ครั้งที่ 12 ## วันที่ 7 - 8 สิงหาคม 2565

วันที่ 7 สิงหาคม 2565

พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี เข้าร่วมพิธีเปิดโครงการ “สร้างป่า รักษ์น้ำ รักษ์ดิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ณ ศูนย์ปฏิบัติการโครงการจัดพัฒนาที่ดิน ตามพระราชประสงค์ หนองพลับ-กลัดหลวง ตำบลหนองพลับ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการอ่างเก็บน้ำบ้านป่าละอูอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

โครงการจัดพัฒนาที่ดิน ตามพระราชประสงค์ หนองพลับ-กลัดหลวง
ตำบลหนองพลับ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

วันที่ 8 สิงหาคม 2565

พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี และนายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี เข้าร่วมพิธีวางศิลาฤกษ์ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการดัดแปรสภาพอากาศตามตำราฝนหลวงพระราชทาน ณ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี และเดินทางไปยัง ศูนย์ฝนหลวงหัวหิน สนามบินบ่อฝ้าย อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เข้าร่วมพิธีน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ทรงมีต่อโครงการพระราชดำริฝนหลวง

ศูนย์ฝนหลวงหัวหิน สนามบินบ่อฝ้าย อำเภอหัวหิน
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ครั้งที่ 13 วันที่ 7 - 8 กันยายน 2565

วันที่ 7 กันยายน 2565

พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี และพลอากาศเอก จอม รุ่งสว่าง องคมนตรี เดินทางไปติดตามการบริหารจัดการน้ำโครงการเขื่อนเจ้าพระยา ตำบลบางหลวง อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท ชัยนาท ณ ห้องประชุมสำนักงานชลประทานที่ 12 และรับฟังรายงานสรุปผลการดำเนินงานการบริหารจัดการน้ำ ณ โครงการแก้มลิงท่าฉนวน พร้อมระบบระบายน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลท่าฉนวน อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท

วันที่ 8 กันยายน 2565

พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี และพลอากาศเอก จอม รุ่งสว่าง องคมนตรี ติดตามการดำเนินงานโครงการจัดหาแหล่งน้ำสนับสนุนพื้นที่ตำบลดอนดึงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลดอนดึง อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ณ ฝายห้วยตาเหลือง หมู่ที่ 6 คณะและ เดินทางไปเยี่ยมชมสภาพพื้นที่โครงการพัฒนาแหล่งน้ำสนับสนุนพื้นที่ตำบลดอนดึง (แก้มลิงสระหลวง) หมู่ที่ 7 ทั้งนี้ ได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องปล่อยปลากินพืช รวมจำนวน 20,000 ตัว

โครงการแก้มลิงท่าฉนวนพร้อมระบบระบายน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลท่าฉนวน อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท

โครงการจัดหาแหล่งน้ำสนับสนุนพื้นที่ตำบลดอนดึงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลดอนดึง อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

ครั้งที่ 14 วันที่ 31 สิงหาคม 2565

นายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี เข้าร่วมพิธีเปิดกิจกรรมปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล เนื่องในวโรกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง พระชนมายุ 90 พรรษา 12 สิงหาคม 2565 พร้อมทั้งติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานฟาร์มทะเลตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ จังหวัดเพชรบุรี และรับฟังบรรยายสรุปผลการดำเนินงานฟาร์มทะเลตัวอย่าง

ฟาร์มทะเลตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ จังหวัดเพชรบุรี

การติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยองคมนตรี

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 6 ครั้ง

ครั้งที่ 1 วันที่ 25 พฤศจิกายน 2564

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี เดินทางไปติดตามการดำเนินงานครบรอบวันก่อตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ งานนิทรรศการเสมือนจริง (Virtual Exhibition) “39 ปี ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ สืบสาน รักษา ต่อยอด เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสกลนคร

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
จังหวัดสกลนคร

ครั้งที่ 2 วันที่ 26 พฤศจิกายน 2564

นายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี และ นายอำพน กิตติอำพน องคมนตรี เดินทางไปติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น ได้แก่ โครงการฝายห้วยโสกรังพร้อมระบบส่งน้ำบ้านอีโลอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลแวงน้อย อำเภอแวงน้อย จังหวัดขอนแก่น และโครงการขุดลอกแก้มลิงบึงละหานนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลละหานนา อำเภอแวงน้อย จังหวัดขอนแก่น

โครงการฝายห้วยโสกรังพร้อมระบบส่งน้ำบ้านอีโลอันเนื่องมาจาก
พระราชดำริ

ครั้งที่ 3 วันที่ 11 มีนาคม 2565

นายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี และ นายอำพน กิตติอำพน องคมนตรี เดินทางไปติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี ได้แก่ การประชุมคณะอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครั้งที่ 1/2565 ณ ห้องประชุมศูนย์ปฏิบัติการน้ำอัจฉริยะ สำนักงานชลประทานที่ 7 อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี, โครงการแก้มลิงกุดนาแซงพร้อมอาคารประกอบอันเนื่องมาจากพระราชดำริตำบลหนองบ่อ อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี และโครงการอ่างเก็บน้ำลำห้วยบอนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลโซง อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี

โครงการอ่างเก็บน้ำลำห้วยบอนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ตำบลโซง อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี

ครั้งที่ 4 วันที่ 21 – 22 เมษายน 2565

นายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี และ นายอำพน กิตติอำพน องคมนตรี เดินทางไปติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น และจังหวัดชัยภูมิ

วันที่ 21 เมษายน 2565

เดินทางไปติดตามการดำเนินงานโครงการขุดลอกแก้มลิงหนองแสงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลท่าศาลา อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น และโครงการอ่างเก็บน้ำลำสะพุงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านนาเจริญ ตำบลหนองแวง อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ

โครงการอ่างเก็บน้ำลำสะพุงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านนาเจริญ
ตำบลหนองแวง อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ

วันที่ 22 เมษายน 2565

เดินทางไปติดตามการดำเนินงานโครงการขุดลอกแก้มลิงห้วยกล่ำน้อยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลคอนสวรรค์ อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ

โครงการอ่างเก็บน้ำลำสะพุงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านนาเจริญ
ตำบลหนองแวง อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ

ครั้งที่ 5 วันที่ 7 กรกฎาคม 2565

นายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี และ นายอำพน กิตติอำพน องคมนตรี เดินทางไปติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในเขตพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แก่ โครงการอ่างเก็บน้ำลำพะยังตอนบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์, แปลงเกษตรของนายวิศักดิ์ อารมณ์สวะ เกษตรกรผู้รับประโยชน์จากโครงการอ่างเก็บน้ำลำพะยังตอนบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์, โครงการอุโมงค์ผันน้ำลำพะยังภูมิพัฒน์อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ และแปลงเกษตรของนางเปรียบมา ศรีพันลม เกษตรกรเครือข่ายโครงการพัฒนาพื้นที่เกษตรน้ำฝนบ้านแดนสามัคคีอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์

ครั้งที่ 6 วันที่ 16 กันยายน 2565

นายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี เดินทางไปติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี ได้แก่ การติดตามสถานการณ์น้ำ ณ สถานีวัดน้ำ M 7 บริเวณเชิงสะพานเสรีประชาธิปไตย ในเขตเทศบาลนครอุบลราชธานี อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี, การประชุมติดตามภาพรวมสถานการณ์น้ำ มาตรการเตรียมความพร้อมและแนวทางการช่วยเหลือ ในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, พื้นที่ประสบปัญหาอุทกภัย (พื้นที่น้ำท่วมซ้ำซากบริเวณสวนสาธารณะห้วยม่วง/วังแดง) ในบริเวณเขตเทศบาลนครอุบลราชธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี และโครงการก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านราษฎร์เจริญพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลอ่างศิลา อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี

โครงการก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านราษฎร์เจริญพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ตำบลอ่างศิลา อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี

การติดตามและขับเคลื่อนโครงการ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยองคมนตรี

ภาคเหนือ จำนวน 7 ครั้ง

ครั้งที่ 1 วันที่ 18 – 20 พฤศจิกายน 2564

วันที่ 18 พฤศจิกายน 2564

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี และคณะ เดินทางไปยังฐานปฏิบัติการบ้านห้วยอื้น ตำบลเทิดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย และไปยังโครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ บ้านห้วยหยวกป่าโซ ตำบลแม่สลองใน อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย มอบเสื้อกันหนาวให้แก่เด็กนักเรียน พร้อมทั้งมอบถุงพระราชทาน ให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและราษฎรในพื้นที่โครงการ

ฐานปฏิบัติการบ้านสันต้นเปา ตำบลแม่เงิน อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

บ้านห้วยหยวกป่าโซ ตำบลแม่สลองใน อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

วันที่ 19 พฤศจิกายน 2564

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี และคณะ เดินทางไปยังฐานปฏิบัติการบ้านสันต้นเปา ตำบลแม่เงิน อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ได้มอบถุงพระราชทานให้แก่ กำลังพลจากหน่วยปฏิบัติงานด้านความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดเชียงราย

จากนั้นเดินทางต่อไปยังโครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ บ้านดอยบ่อ ตำบลแม่ยาว อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย โอกาสนี้ องคมนตรีและคณะมอบเสื้อกันหนาวให้แก่เด็กนักเรียน พร้อมมอบถุงพระราชทานให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและราษฎรในพื้นที่โครงการ

วันที่ 20 พฤศจิกายน 2564

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี และคณะ เดินทางไปยังโครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูง บ้านปางขอน ตำบลห้วยชมภู อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย มอบเสื้อกันหนาวให้แก่เด็กนักเรียน พร้อมมอบถุงพระราชทานให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและราษฎรในพื้นที่โครงการ และได้มอบเมล็ดพันธุ์ข้าวพระราชทานเนื่องในงานพระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญให้แก่ผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ 2 วันที่ 2 – 4 ธันวาคม 2564

วันที่ 2 ธันวาคม 2564

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี และคณะ เดินทางไปยังฐานปฏิบัติการตำรวจตระเวนชายแดนบ้านห้วยแม่เกี๋ยง ตำบลเมืองนะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ มอบถุงพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ไปมอบแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านความมั่นคง มอบของที่ระลึกให้แก่ผู้แทนหน่วย พร้อมกับเชิญพระราชกระแสทรงห่วงใยให้แก่กำลังพลในการปฏิบัติหน้าที่ป้องกันประเทศ

ต่อมา เดินทางไปยังโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่าและพัฒนาคุณภาพชีวิตบ้านนาศิริ ตำบลเมืองนะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ มอบเสื้อกันหนาวให้แก่เด็กนักเรียนพร้อมมอบถุงพระราชทานให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน

โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่าและพัฒนาคุณภาพชีวิตบ้านนาศิริ ตำบลเมืองนะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

จากนั้น เดินทางไปยังฐานปฏิบัติการพระธาตุแสนไห กองกำลังผาเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มอบถุงพระราชทานให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านความมั่นคง พร้อมรับฟังบรรยายสรุปสถานการณ์ความมั่นคงในพื้นที่ และปลูกต้นไทรย้อยใบแหลมเป็นที่ระลึก

วันที่ 3 ธันวาคม 2564

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี และคณะ เดินทางไปยังพื้นที่โครงการสถานีสาธิตและถ่ายทอดการเกษตรป่าไม้สิ่งแวดล้อม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านแปกแซม ตำบลเปียงหลวง อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ มอบเสื้อกันหนาวให้แก่เด็กในพื้นที่โครงการฯ พร้อมมอบถุงพระราชทานให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน และมอบเมล็ดพันธุ์ข้าวพระราชทานให้แก่ผู้แทนราษฎร พร้อมกับเชิญพระราชกระแสทรงห่วงใยให้แก่เจ้าหน้าที่และราษฎรในพื้นที่โครงการสถานีสาธิตและถ่ายทอดการเกษตรป่าไม้สิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านแปกแซม

บ้านแปกแซม ตำบลเปียงหลวง อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

วันที่ 4 ธันวาคม 2564

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี และคณะ เดินทางไปยังพื้นที่โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยป่ากล้วย พร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านป่าก่อ หมู่ที่ 10 ตำบลตะเคียนปม อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน รับฟังผลการดำเนินโครงการ และมอบของที่ระลึกให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูน ผู้อำนวยการโครงการชลประทานลำพูน และตัวแทนกลุ่มผู้ใช้น้ำราษฎรบ้านป่าก่อ

ครั้งที่ 3 วันที่ 9 – 10 ธันวาคม 2564

วันที่ 9 ธันวาคม 2564

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี และคณะ เดินทางไปยังฐานปฏิบัติการบ้านสว้า ตำบลดงพญา อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน มอบถุงพระราชทานให้แก่กำลังพลจากหน่วยปฏิบัติการด้านความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดน่าน จากนั้นเดินทางไปเข้าร่วมประชุมเพื่อติดตามผลการดำเนินงานโครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริบ้านสะจุก – สะเกี้ยง ต่อมาเดินทางไปยังโรงเรียนบ้านน้ำรีพัฒนา และเดินทางต่อไปยังโครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ ภูพยัคฆ์ ตำบลขุนน่าน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน

ฐานปฏิบัติการบ้านสว้า ตำบลดงพญา อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน

วันที่ 10 ธันวาคม 2564

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี และคณะ เดินทางไปยังฐานปฏิบัติการบ้านสบมาง ตำบลภูฟ้า อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน มอบถุงพระราชทานให้แก่กำลังพลของฐานปฏิบัติการบ้านสบมาง และร่วมรับฟังบรรยายสรุปการปฏิบัติการด้านยุทธการและการดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยตามแนวชายแดนไทย – สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีพื้นที่รับผิดชอบ จำนวน 1 ตำบล คือ ตำบลภูฟ้า จำนวน 6 หมู่บ้าน จากนั้น ปลูกต้นไทรเป็นที่ระลึก

จากนั้นเดินทางไปยังโรงเรียนบ้านกอกจูน ตำบลภูคา อำเภอปัว จังหวัดน่าน มอบเสื้อกันหนาวให้แก่เด็กนักเรียนในพื้นที่ แล้วเดินทางไปโครงการพัฒนาบ้านกอก–บ้านจูนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อร่วมประชุมติดตามผลการดำเนินงานของโครงการฯ

ต่อมาได้เดินทางไปยังโครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริบ้านสบขุ่น ตำบลป่าคา อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน เยี่ยมชมผลการดำเนินงานของโครงการ ปล่อยปลาปีกแดงลงในลำน้ำติ้ว ปลูกต้นไทรย้อยใบแหลมเป็นที่ระลึก และเข้าร่วมประชุมติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ

ครั้งที่ 4 วันที่ 22 - 23 ธันวาคม 2564

วันที่ 22 ธันวาคม 2564

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี และคณะ เดินทางไปยังฐานปฏิบัติการช่องทางปางโยน ตำบลหมอกจำแป่ อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยเชิญสิ่งของพระราชทานมอบให้แก่กำลังพลจากหน่วยกองร้อยตำรวจตระเวนชายแดน 336 ที่ปฏิบัติงานด้านความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน

โครงการอนุรักษ์แหล่งพันธุกรรมไม้สักและพัฒนาคุณภาพชีวิตราษฎรบริเวณป่าลุ่มน้ำของ – ลุ่มน้ำปายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดแม่ฮ่องสอน

จากนั้น เดินทางไปยังโครงการอนุรักษ์แหล่งพันธุกรรมไม้สักและพัฒนาคุณภาพชีวิตราษฎรบริเวณป่าลุ่มน้ำของ – ลุ่มน้ำปายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ณ หน่วยปฏิบัติการพื้นที่บ้านมะโนรา อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน มอบเสื้อกันหนาวให้แก่เด็กนักเรียนในพื้นที่โครงการฯ พร้อมเชิญสิ่งของพระราชทานให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและราษฎรในพื้นที่โครงการฯ และมอบเมล็ดพันธุ์ข้าวพระราชทานเนื่องในงานพระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญให้แก่ตัวแทนราษฎร รวมถึงร่วมรับฟังบรรยายสรุปและติดตามผลการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์แหล่งพันธุกรรมไม้สักและพัฒนาคุณภาพชีวิตราษฎรบริเวณป่าลุ่มน้ำของ - ลุ่มน้ำปาย ฯ

ต่อมา เดินทางไปยังฐานปฏิบัติการฯ ไม้ลัน บ้านไม้ลัน ตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้เชิญสิ่งของพระราชทานมอบให้แก่กำลังพลที่ปฏิบัติงานด้านความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน หน่วยเฉพาะกิจกรมทหารราบที่ 17 และให้โอวาทแก่เหล่ากำลังพล รวมถึงรับฟังบรรยายสรุปสถานการณ์ความมั่นคงในพื้นที่

วันที่ 23 ธันวาคม 2564

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี และคณะ เดินทางไปยังฐานปฏิบัติการตำรวจตระเวนชายแดนบ้านจ่อปร่าคี ตำบลแม่คง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน เชิญสิ่งของพระราชทานมอบให้แก่กำลังพลที่ปฏิบัติงานด้านความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 337 และรับฟังบรรยายสรุปสถานการณ์ความมั่นคงในพื้นที่ตะเข็บชายแดนจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ต่อมา ได้เดินทางไปยังโครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ ดอยแบแล ตำบลสบโขง อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ มอบเสื้อกันหนาวให้แก่เด็กนักเรียน พร้อมเชิญสิ่งของพระราชทานมอบให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน พร้อมทั้งร่วมรับฟังบรรยายสรุป และติดตามผลการดำเนินงานโครงการ

จากนั้น เดินทางไปยังโครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ ดอยอมพาย ตำบลปางหินฝน อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ มอบเสื้อกันหนาวให้แก่เด็กนักเรียน พร้อมเชิญสิ่งของพระราชทานมอบให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน รับฟังบรรยายสรุป และติดตามผลการดำเนินงานโครงการ

ครั้งที่ 5 วันที่ 19 – 21 มกราคม 2565

วันที่ 19 มกราคม 2565

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี และคณะ เดินทางไปยังฐานปฏิบัติการปายสองแง่ ตำบลเวียงเหนือ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน มอบถุงพระราชทานให้แก่กำลังพลจากหน่วยปฏิบัติการด้านความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน มอบโอวาทแก่เหล่ากำลังพล และเดินทางไปยังโครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ บ้านเสาแดง ตำบลแจ่มหลวง อำเภอกัลยาณิวัฒนา จังหวัดเชียงใหม่ มอบเสื้อกันหนาวให้แก่เด็กนักเรียน พร้อมมอบถุงพระราชทานให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและราษฎรในพื้นที่โครงการ

ฐานปฏิบัติการปายสองแง่ ตำบลเวียงเหนือ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

วันที่ 20 มกราคม 2565

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี และคณะ เดินทางไปยังโครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ บ้านขุนแตะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ มอบเสื้อกันหนาวให้แก่เด็กนักเรียน พร้อมมอบถุงพระราชทานให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและราษฎรในพื้นที่โครงการ เยี่ยมชมนิทรรศการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และปลูกต้นไทรย้อยใบแหลมในพื้นที่โครงการ

ต่อมา เดินทางไปยังโครงการพัฒนาเบ็ดเสร็จลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำปิงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ชมนิทรรศการติดตามความก้าวหน้าโครงการและรับฟังบรรยายสรุป

วันที่ 21 มกราคม 2565

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี และคณะ เดินทางไปยังฐานปฏิบัติการบ้านนอแล อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ มอบถุงพระราชทานให้แก่กำลังพลจากหน่วยปฏิบัติการด้านความมั่นคงในพื้นที่ ได้กล่าวให้โอวาทแก่เหล่ากำลังพล และรับฟังบรรยายสรุปปฏิบัติการด้านยุทธการและการดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยตามแนวชายแดนไทย

จากนั้น เดินทางไปยังฐานปฏิบัติการบัญชาการและควบคุมบ้านร้องธาร ตำบลศรีดงเย็น อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่ องคมนตรีและคณะมอบถุงพระราชทานให้แก่กำลังพลจากหน่วยปฏิบัติการด้านความมั่นคงในพื้นที่

ฐานปฏิบัติการบัญชาการและควบคุม บ้านร้องธาร ตำบลศรีดงเย็น อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่

ครั้งที่ 6 วันที่ 9 – 11 กุมภาพันธ์ 2565

วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2565

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี และคณะ เดินทางไปยังฐานปฏิบัติการสถาพร หมวดตำรวจตระเวนชายแดนที่ 3144 ตำบลบ่อเบี้ย อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์ เชิญสิ่งของพระราชทานมอบให้แก่กำลังพลจากหน่วยปฏิบัติการด้านความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดอุตรดิตถ์ ได้ให้โอวาทแก่กำลังพลและรับฟังบรรยายสรุปงานด้านความมั่นคงในพื้นที่

โครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ ภูขัด ภูเมี่ยง ภูสอยดาว อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก

จากนั้น เดินทางไปยังโครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ ภูขัด ภูเมี่ยง ภูสอยดาว อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก มอบเสื้อกันหนาวให้แก่เด็กนักเรียน พร้อมมอบสิ่งของพระราชทานให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและราษฎรในพื้นที่โครงการ และรับฟังบรรยายสรุปผลการดำเนินโครงการ

วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2565

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี และคณะ เดินทางไปยังโรงเรียนบ้านน้ำหอม หมู่ที่ 11 บ้านทีนามู ตำบลแม่ตื่น อำเภอแม่ระมาด จังหวัดตาก มอบเสื้อกันหนาวให้แก่เด็ก และเชิญสิ่งของพระราชทานมอบให้แก่ราษฎร และผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่โครงการ พร้อมรับฟังบรรยาย ผลการดำเนินงานโครงการ

ต่อมา เดินทางไปยังโครงการอนุรักษ์สภาพป่าแม่ตื่นอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอแม่ระมาด จังหวัดตาก (สถานีสหัส บุญญาวิวัฒน์ 2 (บ้านทีนามู)) รับฟังบรรยายสรุปผลการดำเนินโครงการ

จากนั้น เดินทางถึงฐานปฏิบัติการห้วยปางยาง ตำบลแม่ต้าน อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก โดยมี นายสุรพล วงศ์สุขพิศาล รองผู้ว่าราชการจังหวัดตาก

ฐานปฏิบัติการห้วยปางยาง ตำบลแม่ต้าน อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก

วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2565

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี และคณะ เดินทางไปยังโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยคลองไม้แดงพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอสามเงา จังหวัดตาก รับฟังบรรยายสรุปผลการดำเนินงานโครงการ เยี่ยมราษฎรในพื้นที่โครงการ เยี่ยมชมผลิตผลทางการเกษตรและผลิตภัณฑ์แปรรูปจากกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ ปล่อยปลาและปลูกต้นไทรย้อยใบแหลมในพื้นที่โครงการฯ

ต่อมา เดินทางไปยังโครงการโรงสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำหน่วยสูบน้ำที่ 10 อำเภอสามเงา จังหวัดตาก รับฟังบรรยายสรุปผลการดำเนินงานโครงการ และเยี่ยมราษฎรในพื้นที่โครงการ เยี่ยมชมผลิตผลทางการเกษตรและผลิตภัณฑ์แปรรูปจากกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ และปลูกไม้แดงในพื้นที่โครงการ

ครั้งที่ 7 วันที่ 7 – 8 เมษายน 2565

วันที่ 7 เมษายน 2565

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี และคณะ เดินทางไปยังศาลากลางจังหวัดเพชรบูรณ์ อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อประชุมติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในเขตพื้นที่ภาคเหนือ พร้อมทั้งติดตามและขับเคลื่อนโครงการพัฒนาแหล่งน้ำเหนือเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์อันเนื่องมาจากพระราชดำริในเขตพื้นที่จังหวัดเพชรบูรณ์

ต่อมา ได้เดินทางไปยังโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยใหญ่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ และโครงการแก้มลิงห้วยใหญ่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลห้วยใหญ่ อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ รับฟังบรรยายสรุป และติดตามผลการดำเนินงานโครงการ

โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยใหญ่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ และโครงการแก้มลิงห้วยใหญ่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลห้วยใหญ่ อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์

การติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยองคมนตรี

ภาคใต้ จำนวน 10 ครั้ง

ครั้งที่ 1 วันที่ 26 มกราคม 2565

พลเอก กัมปนาท รุดดิษฐ์ องคมนตรี และพลเอก เฉลิมชัย สิทธิสาท องคมนตรี พร้อมคณะ ติดตามและขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในเขตพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 2 โครงการ ได้แก่ โครงการอ่างเก็บน้ำคลองสังข์อันเนื่องมาจากพระราชดำริ และโครงการบรรเทาอุทกภัยเมืองนครศรีธรรมราชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

โครงการอ่างเก็บน้ำคลองสังข์อันเนื่องมาจากพระราชดำริ และโครงการบรรเทาอุทกภัยเมืองนครศรีธรรมราช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ครั้งที่ 2 วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2565

พลเอก กัมปนาท รุดดิษฐ์ องคมนตรี และคณะ ติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในเขตพื้นที่จังหวัดชุมพร จำนวน 2 โครงการ ได้แก่ โครงการป้องกันและบรรเทาอุทกภัยเมืองชุมพรตามแนวพระราชดำริ ตำบลบางลึก อำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร และโครงการสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำคลองหัววัง - พนังตัก อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลนาชะอัง อำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร

โครงการสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำคลองหัววัง - พนังตัก อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลนาชะอัง อำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร

ครั้งที่ 3 วันที่ 23 มีนาคม 2565

พลเอก กัมปนาท รุดดิษฐ์ องคมนตรี และคณะ ติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เขตพื้นที่จังหวัดระนอง จำนวน 2 โครงการ ได้แก่ โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยธารสะอาดพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลลำเลียง อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง และโครงการอาคารอัดน้ำบ้านเนินทองพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลในวงใต้ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง

โครงการอาคารอัดน้ำบ้านเนินทองพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ตำบลในวงใต้ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง

ครั้งที่ 4 วันที่ 27 เมษายน 2565

พลเอก กัมปนาท รุดดิษฐ์ องคมนตรี และพลเอก เฉลิมชัย สิทธิสาท องคมนตรี ติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในเขตพื้นที่จังหวัดยะลา ลงพื้นที่ติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในเขตพื้นที่จังหวัดยะลา จำนวน 4 โครงการ ได้แก่ โครงการระบบประปาโรงเรียนลุกมานูลฮากีม อำเภอยะหา จังหวัดยะลา รับฟังบรรยายสรุปผลการติดตามและขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในเขตพื้นที่จังหวัดยะลา ณ ห้องประชุมโครงการชลประทานยะลา โครงการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร ตำบลเปาะเส้ง ตำบลยะลา ตำบลหน้าถ้ำ และตำบลลิดล อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา อันเนื่องมาจากพระราชดำริ (งานปรับปรุงฝายบ้านโปโฮ) อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา และโครงการฝายลำพะยาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา

โครงการฝายลำพะยาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา

ครั้งที่ 5 วันที่ 25 - 26 พฤษภาคม 2565

พลเอก กัมปนาท รุดดิษฐ์ องคมนตรี และพลเอก เฉลิมชัย สิทธิสาท องคมนตรี ลงพื้นที่ติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในเขตพื้นที่จังหวัดตรัง

วันที่ 25 พฤษภาคม 2565

พลเอก กัมปนาท รุดดิษฐ์ องคมนตรี และพลเอก เฉลิมชัย สิทธิสาท องคมนตรี ติดตามโครงการจำนวน 2 โครงการ ได้แก่ โครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำบ้านเขาพลูพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลบางสัก อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง และโครงการปรับปรุงระบบท่อส่งน้ำฝายทดน้ำบ้านไร่เหนืออันเนื่องมาจากพระราชดำริตำบลโพรงจระเข้ อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง

วันที่ 26 พฤษภาคม 2565

พลเอก กัมปนาท รุดดิษฐ์ องคมนตรี และพลเอก เฉลิมชัย สิทธิสาท องคมนตรี ติดตามโครงการบรรเทาอุทกภัยอำเภอหาดใหญ่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

โครงการ บรรเทาอุทกภัยอำเภอหาดใหญ่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ครั้งที่ 6 วันที่ 22 มิถุนายน 2565

พลเอก กัมปนาท รุดดิษฐ์ องคมนตรี และพลเอก เฉลิมชัย สิทธิสาท องคมนตรี พร้อมคณะ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ลงพื้นที่ติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เขตพื้นที่จังหวัดกระบี่ จำนวน 2 โครงการ ได้แก่ โครงการอ่างเก็บน้ำคลองหยาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลปลายพระยา อำเภอปลายพระยา จังหวัดกระบี่ โครงการฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าทุ่งทะเลอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลเกาะกลาง อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่

โครงการฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าทุ่งทะเลอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ตำบลเกาะกลาง อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่

ครั้งที่ 7

วันที่ 20 กรกฎาคม 2565

พลเอก กัมปนาท รุดดิษฐ์ องคมนตรี และคณะ ลงพื้นที่ติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เขตพื้นที่จังหวัดนราธิวาส จำนวน 2 โครงการ ได้แก่ โครงการปรับปรุงระบบส่งน้ำฝายบ้านไอร์แตแตอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านไอร์แตแต หมู่ที่ 5 ตำบลศรีสาคร อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาสและโครงการอ่างเก็บน้ำปีแนมูดออันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านปีแนมูดอ หมู่ที่ 10 ตำบลบูกิต อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส

โครงการอ่างเก็บน้ำปีแนมูดออันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านปีแนมูดอ หมู่ที่ 10 ตำบลบูกิต อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส

ครั้งที่ 8

วันที่ 18 สิงหาคม 2565

พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี เข้าร่วมในพิธีเปิดงาน “ชมศูนย์ศึกษา พัฒนาความรู้ ดูนิทรรศการ” ครั้งที่ 23 ประจำปี 2565 ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส และเยี่ยมชมนิทรรศการ “4 ทศวรรษ แห่งการพัฒนา ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ” ซึ่งเป็นนิทรรศการที่จัดขึ้นเพื่อให้ประชาชนได้ร่วมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส

ครั้งที่ 9

วันที่ 25 สิงหาคม 2565

พลเอก กัมปนาท รุดดิษฐ์ องคมนตรี พร้อมด้วย พลเอก เฉลิมชัย สิทธิสาท องคมนตรี และคณะ ลงพื้นที่ติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เขตพื้นที่จังหวัดกระบี่ จำนวน 2 โครงการ ได้แก่ โครงการฝายคลองกะปง พร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลกะปง อำเภอกะปง จังหวัดพังงา และโครงการฝายคลองทับยาว อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลเหล อำเภอกะปง จังหวัดพังงา

โครงการฝายคลองทับยาวอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลเหล อำเภอกะปง จังหวัดพังงา

ครั้งที่ 10

วันที่ 29 สิงหาคม 2565

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี ปฏิบัติภารกิจเขตพื้นที่จังหวัดสงขลา ณ หน่วยเฉพาะกิจตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43 ตำบลนาทวี อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา มอบสิ่งของพระราชทานให้แก่กำลังพลที่ปฏิบัติหน้าที่ จากนั้นเดินทางไปยัง วัดนาทวี ตำบลนาทวี อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา ถวายสิ่งของพระราชทานแด่พระสงฆ์ จำนวน 10 รูป และไปยังมัสยิดบ้านพลีใต้ อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา มอบสิ่งของพระราชทานให้แก่โต๊ะอิหม่าม จำนวน 27 ถุง จากนั้นพบปะโต๊ะอิหม่าม ผู้นำศาสนา และราษฎรในพื้นที่ จากนั้น ไปยังฐานปฏิบัติการชุดเฝ้าตรวจที่ 4305 ตำบลประกอบ อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา และโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

วัดนาทวี ตำบลนาทวี อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา

การติดตามประเมินผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สำนักงาน กปร. ได้ดำเนินการติดตามประเมินผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีการประชุมติดตามการดำเนินงานด้านต่าง ๆ รวมถึงมีการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการติดตามการใช้ประโยชน์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 เพื่อให้การดำเนินงานสนองพระราชดำริเกิดประสิทธิภาพ ประกอบด้วย

1. การจัดทำรายงานผลการดำเนินงานโครงการฯ เพื่อทูลเกล้าฯ ถวาย

สำนักงาน กปร. ได้จัดทำรายงานผลการดำเนินงานโครงการฯ เพื่อทูลเกล้าฯ ถวาย ประกอบด้วย

(1) รายงานผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ในภาพรวมทั้ง 4 ภาค และรายงานผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และภาคใต้

(2) รายงานการปรับปรุงพิพิธภัณฑ์ในโครงการพัฒนาแหล่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

(3) รายงานผลการดำเนินงานการแก้ไขปัญหานักเรียนไร้สัญชาติของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

(4) รายงานผลการดำเนินงานโครงการทหารพันธุ์ดีในภาพรวมทั้ง 4 ภาค ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 – 2565

2. การติดตามประเมินผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สำนักงาน กปร. ได้ดำเนินการติดตามประเมินผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประกอบด้วย

(1) การประเมินผลการพัฒนาแหล่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ลุ่มน้ำป่าสักบริเวณเหนือเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์

(2) การประเมินผลโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้นอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสกลนคร

(3) การติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการพัฒนาบ้านกอก-บ้านจูนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลภูคา อำเภอปัว จังหวัดน่าน

(4) การติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานโครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ จำนวน 18 แห่ง

(5) การติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน 6 แห่ง

(6) การประเมินผลโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนครศรีธรรมราช

(7) การประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการพัฒนาลุ่มน้ำลำพะยังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดกาฬสินธุ์

(8) การประเมินโครงการปลูกป่าเพื่อฟื้นฟูและพัฒนาระบบนิเวศป่าไม้จากเหตุการณ์อุทกภัยและดินถล่มในพื้นที่บ้านต้นขนุน ตำบลน้ำไผ่ อำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์

(9) การจัดทำรายงานผลการศึกษาโครงการจัดทำตัวชี้วัดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

3. การติดตามและพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการติดตามการใช้ประโยชน์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สำนักงาน กปร. ได้ดำเนินการติดตามและพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประกอบด้วย

(1) คณะทำงานประสานและติดตามฎีกาขอพระราชทานพระมหากรุณา ได้มีการประชุมเพื่อติดตามสถานะการดำเนินงานของฎีกาที่ราษฎรขอพระราชทานพระมหากรุณา โดยมีการเร่งรัดการดำเนินงานและแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น

(2) สำนักงาน กปร. ได้จัดทำ “ระบบสารสนเทศเพื่อบูรณาการติดตามการใช้ประโยชน์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” ขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อบูรณาการข้อมูลทั้งหน่วยงานภายในสำนักงาน กปร. และหน่วยงานภายนอก เพื่อให้เกิดประโยชน์กับทุกภาคส่วนที่ต้องการใช้งานข้อมูลและไม่เป็นการซ้ำซ้อน โดยมีข้อมูลในการสนองพระราชดำริที่สามารถตอบสนองความต้องการได้อย่างเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ในการประสานงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มีการนำข้อมูลติดตามการใช้ประโยชน์เข้าระบบได้อย่างครบถ้วน

4. ผลการประเมินผลการพัฒนาแหล่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ลุ่มน้ำป่าสักบริเวณเหนือเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์

ปัจจุบันโครงการพัฒนาแหล่งน้ำในลุ่มน้ำป่าสัก ประกอบด้วย อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ 1 แห่ง อ่างเก็บน้ำขนาดกลาง 25 แห่ง มีความจุระหว่าง 0.25-69.5 ล้าน ลบ.ม. ส่วนใหญ่เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฝายทดน้ำ 3 แห่ง โครงการสูบน้ำ 2 แห่ง และประตูระบายน้ำ 2 แห่ง อ่างเก็บน้ำทั้ง 26 แห่ง มีความจุรวมกัน 1,344.32 ล้าน ลบ.ม. โครงการทั้ง 33 แห่ง สามารถส่งน้ำช่วยเหลือพื้นที่เพาะปลูกได้รวม 584,740 ไร่ โดยการประเมินผลในครั้งนี้ได้กำหนดให้อ่างเก็บน้ำ จำนวน 3 แห่งเป็นตัวแทนในการเก็บข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับความอยู่ดีมีสุขของประชาชน 5 มิติ ประกอบด้วย มิติคุณภาพชีวิต มิติความเสมอภาค มิติการมีส่วนร่วม มิติการอนุรักษ์ธรรมชาติ และมิติการจัดการความเสี่ยง ได้ผลการประเมินในแต่ละโครงการ ดังนี้

(1) โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยหินฯ อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี ความจุ 2.25 ล้าน ลบ.ม. ผลการประเมินความอยู่ดีมีสุข พบว่ามีความอยู่ดีมีสุขอยู่ระดับดี แต่อย่างไรก็ตามมิติการจัดการความเสี่ยงและมิติการอนุรักษ์ธรรมชาติจัดอยู่ในระดับปานกลาง หากพิจารณาในด้านศักยภาพทรัพยากรน้ำในลุ่มน้ำย่อย กรณีอ่างเก็บน้ำห้วยหินมีน้ำที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้นร้อยละ 52 โดยเฉพาะฤดูแล้งอ่างเก็บน้ำห้วยหินมีผลทำให้มีปริมาณน้ำที่สามารถนำไปใช้ในการเกษตรเพิ่มมากขึ้นร้อยละ 112 ขณะที่ฤดูฝนปริมาณน้ำที่สามารถนำไปใช้ในการเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 7

(2) โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำก้อฯ อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ความจุ ๒๓.๒๕ ล้าน ลบ.ม. ผลการประเมินพบว่าความอยู่ดีมีสุขมีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับปานกลาง โดยมิติคุณภาพชีวิต มิติความเสมอภาค และมิติการมีส่วนร่วม พบว่าความอยู่ดีมีสุขมีคะแนนค่าเฉลี่ยอยู่ระดับปานกลาง โดยในมิติคุณภาพชีวิต มิติความเสมอภาค และมิติการมีส่วนร่วมมีค่าคะแนนสูงอยู่ในระดับดี แต่มิติการจัดการความเสี่ยง มีค่าคะแนนอยู่ในระดับเพียงแค่ปานกลาง ยิ่งไปกว่านั้นมิติการอนุรักษ์ธรรมชาติ มีค่าคะแนนต่ำอยู่ในระดับยังมีข้อจำกัด หากพิจารณาในด้านศักยภาพทรัพยากรน้ำในลุ่มน้ำย่อย กรณีมีอ่างน้ำห้วยน้ำก้อมีน้ำที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้นร้อยละ 77 จากเดิมที่ไม่มีอ่าง โดยเฉพาะฤดูแล้ง อ่างเก็บน้ำสามารถทำให้มีปริมาณน้ำที่สามารถนำไปใช้ในการเกษตรเพิ่มมากถึงร้อยละ 269 ขณะที่ในฤดูฝนปริมาณน้ำที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 40

(3) โครงการอ่างเก็บน้ำคลองลำกงฯ อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ ความจุ 48.52 ล้าน ลบ.ม. ผลการประเมินความอยู่ดีมีสุข พบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน โดยในมิติคุณภาพชีวิต มิติความเสมอภาค และมิติการมีส่วนร่วม มีค่าคะแนนสูงอยู่ในระดับดี แต่มิติการอนุรักษ์ธรรมชาติ และมิติการจัดการความเสี่ยง มีค่าคะแนนอยู่ในระดับแค่ปานกลาง หากพิจารณาในด้านศักยภาพทรัพยากรน้ำในลุ่มน้ำย่อย กรณีมีอ่างเก็บน้ำคลองลำกง มีน้ำที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้นร้อยละ 44 จากเดิมที่ไม่มีอ่าง โดยเฉพาะฤดูแล้ง อ่างเก็บน้ำคลองลำกงมีผลทำให้ปริมาณน้ำที่สามารถนำไปใช้ในการเกษตร เพิ่มมากถึงร้อยละ 263 ในขณะที่ฤดูฝนมีปริมาณน้ำที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 17

5. ผลการติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการพัฒนาบ้านกอก-บ้านจูนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อครั้งดำรงพระราชอิสริยยศเป็นสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงเยี่ยมราษฎรบ้านกอก หมู่ที่ 11 ตำบลภูคา อำเภอปัว จังหวัดน่าน เมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2543 ได้พระราชทานพระราชดำริ สรุปความว่า *"ให้ดำเนินการพัฒนาให้เจริญจากข้างในก่อนและค่อยระเบิดออกไปข้างนอก"* และเมื่อวันที่ 31 มกราคม 2548 สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรในพื้นที่โครงการพัฒนาบ้านกอก-บ้านจูนฯ และมีพระราชกระแสเรื่องการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพแวดล้อมของโครงการฯ สรุปความว่า *"ขอให้ปลูกและฟื้นฟูป่าไม้ จะทำให้เกิดความชุ่มชื้นและปริมาณน้ำฝนเพิ่มขึ้น โดยต้องมีมาตรการป้องกันการตัดไม้ทำลายป่า"*

สำนักงาน กปร. ได้ติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการพัฒนาบ้านกอก-บ้านจูนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลภูคา อำเภอปัว จังหวัดน่าน ผลการศึกษาฯ สรุปได้ดังนี้ การดำเนินงานโครงการฯ ได้ทำการส่งเสริมการทำระบบวนเกษตร จำนวน 20 ไร่ ส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครจัดการไฟป่าในชุมชน ส่งเสริมการจัดทำแปลงสาธิตตามโครงการสร้างป่าสร้างรายได้ รวมทั้งก่อสร้างบ่อพักน้ำเพื่อการเกษตร จำนวน 4 บ่อ ก่อสร้างระบบกระจายน้ำเพื่อการเกษตร จำนวน 4 ระบบ นอกจากนั้นยังดำเนินการก่อสร้างฝายต้นน้ำแบบคอกหมู ความยาว 3 เมตร จำนวน 25 แห่ง และก่อสร้างฝายต้นน้ำแบบกึ่งถาวร ความยาว 4 เมตร จำนวน 5 แห่ง ประโยชน์ที่เกิดขึ้น ประกอบด้วย พื้นที่การเกษตรที่ได้รับประโยชน์ จะเป็นพื้นที่ปลูกข้าว ปลูกผักสวนครัว ในฤดูฝน จำนวน 644 ไร่ และปลูกพืชไร่ ปลูกผักสวนครัว ในฤดูแล้ง จำนวน 150 ไร่ การปศุสัตว์เป็นสัตว์เศรษฐกิจ (สุกร) จำนวน 20 ตัว การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำมีพื้นที่เลี้ยงทั้งหมด จำนวน 10 ไร่ โดยมีจำนวนครัวเรือนที่ได้รับประโยชน์ ดังนี้ น้ำเพื่ออุปโภคบริโภค จำนวน 116 ครัวเรือน เพาะเลี้ยงปศุสัตว์ จำนวน 15 ครัวเรือน ทำเกษตรในฤดูฝน จำนวน 102 ครัวเรือน ทำเกษตรในฤดูแล้ง จำนวน 40 ครัวเรือน การประกอบอาชีพปักผ้า จำนวน 45 ครัวเรือน และการประกอบอาชีพทอผ้า จำนวน 20 ครัวเรือน

ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับประโยชน์ที่เกิดจากการมีโครงการฯ ในมิติต่าง ๆ ประกอบด้วย มิติที่ 1 ด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ มิติที่ 2 ความมั่นคงในการประกอบอาชีพ มิติที่ 3 คุณภาพชีวิต และมิติที่ 4 การบริหารโครงการ พบว่า ประชาชนในพื้นที่โครงการฯ เห็นว่าประโยชน์ที่เกิดจากการมีโครงการฯ มากที่สุด คือ มิติที่ 1 ด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 (จากคะแนนเต็ม 5.00) รองลงมาคือ มิติที่ 4 การบริหารจัดการโครงการฯ ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 มิติที่ 3 คุณภาพชีวิต ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.41 และ มิติที่ 2 ความมั่นคงในการประกอบอาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.31 ตามลำดับ

ผลการดำเนินงานด้านการบริหาร และพัฒนาทรัพยากรบุคคล

สำนักงาน กปร. ดำเนินงานด้านบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลในปีงบประมาณ 2565 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรของสำนักงาน กปร. ให้สามารถดำเนินการพัฒนาตามแนวพระราชดำริได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อขยายผลความสำเร็จไปสู่ประชาชนได้อย่างทั่วถึงและครอบคลุมมากที่สุด โดยมีรายละเอียดการดำเนินงานดังนี้

1. ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลตามกรอบอัตรากำลังปัจจุบันมีจำนวนรวม 220 คน ประกอบด้วยข้าราชการจำนวน 128 คน ลูกจ้างประจำ 18 คน พนักงานราชการ จำนวน 55 คน และเจ้าหน้าที่จ้างเหมาบริการ 19 คน โดยดำเนินการสรรหาและเลือกสรรบุคลากร ดังนี้

- การสอบแข่งขันบรรจุข้าราชการเข้ารับราชการในตำแหน่งนักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ 5 อัตรา
- รับโอนข้าราชการตำแหน่งนักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ 1 อัตรา
- บรรจุข้าราชการผู้ได้รับการคัดเลือกจากบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ตำแหน่ง นักวิชาการคอมพิวเตอร์ 1 อัตรา/นักวิชาการพัสดุ 1 อัตรา
- สรรหาและจัดจ้างพนักงานราชการ จำนวน 2 ตำแหน่ง ได้แก่ นายช่างภาพ พนักงานขับรถยนต์

2. ด้านสวัสดิการและสิทธิประโยชน์

2.1 จัดให้มีการตรวจสุขภาพประจำปี 2565 ให้แก่ ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ข้าราชการบำนาญ และพนักงานราชการ จำนวนทั้งสิ้น 171 ราย โดยใช้บริการจากหน่วยบริการเคลื่อนที่โรงพยาบาลบ้านแพ้ว (องค์การมหาชน) จังหวัดสมุทรสาคร

2.2 เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราช อิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย ประจำปี 2565 ให้แก่ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการ จำนวนทั้งสิ้น 42 ราย แบ่งเป็นชั้นสายสะพายจำนวน 4 ราย ชั้นต่ำกว่าสายสะพายจำนวน 34 ราย และเหรียญจักรพรรดิมาลาจำนวน 4 ราย และได้จัดพิธีรับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์เบื้องหน้าพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ประจำปี 2563-2564

2.3 การเลือกคณะกรรมการสวัสดิการและประชุมใหญ่สามัญสมาชิกสวัสดิการ สำนักงาน กปร. ประจำปี 2565 ได้เลือกกรรมการชุดใหม่ 16 ท่าน และประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2565 เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2565 ณ โรงแรมวินทรี ซิตี้ รีสอร์ต จังหวัดเชียงใหม่

3. ด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคล

3.1 พัฒนาศักยภาพบุคลากรโดยการส่งข้าราชการ พนักงานราชการ เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น เพื่อพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานตามสถาบันต่าง ๆ จำนวน 18 หลักสูตร ผู้เข้ารับการอบรมทั้งสิ้น 22 คน

3.2 พัฒนาสมรรถนะข้าราชการและผู้บริหาร โดยการส่งเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะยาวที่สำคัญ อาทิ นักบริหารการเงินการคลังภาครัฐระดับสูง (บงส.) รุ่นที่ 9 นักบริหารการงบประมาณระดับสูง (นงส.) รุ่นที่ 9 นักบริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม (นบส.1) และการป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) รุ่นที่ 64

3.3 พัฒนาข้าราชการบรรจุใหม่ โดยดำเนินการโครงการฝึกอบรมและปฐมนิเทศข้าราชการบรรจุใหม่สำนักงาน กปร. ระหว่างวันที่ 18 – 24 กันยายน 2565 ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี เพื่อปลูกฝังปรัชญาการเป็นข้าราชการที่ดี และเสริมสร้างสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตลอดจนการทำงานเป็นทีมและการพัฒนาเครือข่ายในการทำงานสนองพระราชดำริอย่างมีประสิทธิภาพ

3.4 พัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาตามแนวพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 2 หลักสูตร ดังนี้

1) หลักสูตรนักบริหารการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ (นบร.) รุ่นที่ 10 จัดอบรมระหว่างวันที่ 20 เมษายน - 17 มิถุนายน 2565 ผู้เข้ารับการอบรม 57 คน และ 2) หลักสูตรพัฒนาองค์ความรู้และเสริมสร้างเครือข่ายขับเคลื่อนการพัฒนาตามแนวพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (พพร.) รุ่นที่ 9 จัดอบรมระหว่างวันที่ 25 กรกฎาคม - 10 กันยายน 2565 ผู้เข้ารับการอบรม 52 คน โดยสำนักงาน กปร. ร่วมกับสำนักสิริพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ โดยผู้เข้ารับการอบรมจะมาจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่มีบทบาทขับเคลื่อนขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

3.5 โครงการเสริมสร้างความรู้เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาตามแนวพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครั้งที่ 6 พ.ศ. 2565 จัดขึ้นเพื่อเสริมสร้างความรู้และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ของผู้สำเร็จการศึกษาอบรมหลักสูตรนักบริหารการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ (นบร.) และหลักสูตรพัฒนาองค์ความรู้และเสริมสร้างเครือข่ายขับเคลื่อนการพัฒนาตามแนวพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (พพร.) รวมทั้งจัดพิธีมอบประกาศนียบัตรและเข็มวิทยฐานะหลักสูตร นบร. รุ่นที่ 9 นบร. รุ่นที่ 10 และ พพร รุ่นที่ 9 มีผู้สำเร็จการศึกษาฯ จำนวนทั้งสิ้น 161 คน

4. ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์และความสามัคคี

4.1 โครงการสัมมนาประจำปี ณ โรงแรมวินทรี ซิตี้ รีสอร์ต จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ 15 - 18 สิงหาคม 2565 เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างข้าราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานราชการ และลูกจ้างโครงการ รวมถึงรับทราบนโยบายจากผู้บริหาร แนวทางการปฏิบัติงาน ตลอดจนปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการพัฒนางาน

4.2 พิธีแสดงมุทิตาจิตต่อผู้เกษียณอายุราชการในปีงบประมาณ 2565 โดยการประกาศเกียรติคุณและให้บุคลากรทั้งหมดของสำนักงาน กปร. ร่วมแสดงมุทิตาจิตต่อผู้เกษียณอายุราชการในปี 2565 จำนวน 5 ราย ในวันที่ 30 กันยายน 2565 ณ ห้องหนุมาน 1 อาคารโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ผลการดำเนินงานด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

การดำเนินงานด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ในปีงบประมาณ 2565 มีดังนี้

1. **การผลิตหนังสือเผยแพร่ประชาสัมพันธ์องค์ความรู้** ประกอบด้วย

1.1 จัดทำหนังสือ “90 พรรษา 90 เส้นทางตามรอยพระบาทสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง” เป็นการรวบรวมโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน 90 โครงการ จากทั่วทุกภูมิภาคในรูปแบบการเรียนรู้บนเส้นทางการท่องเที่ยวตามรอยพระราชดำริ จำนวน 1,000 เล่ม

1.2 จัดทำหนังสือ “คืนชีวิต ลุ่มน้ำปากพนัง” เผยแพร่องค์ความรู้โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 3,000 เล่ม

1.3 จัดทำหนังสือ “ครองแผ่นดิน” จำนวน 1,000 เล่ม รวบรวมองค์ความรู้และเกร็ดการทรงงานต่าง ๆ ตั้งแต่ครั้งก่อตั้งสำนักงาน กปร. และมูลนิธิชัยพัฒนา ซึ่ง ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล อดีตเลขาธิการ กปร. คนแรก เป็นผู้ถ่ายทอดเรื่องราวเพื่อเผยแพร่ให้แก่คนรุ่นใหม่ที่จะต้องสานต่องานพัฒนา อันจะทำให้รู้จักถึงที่มาและเหตุผลความจำเป็นของการดำเนินงานในแต่ละยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป

1.4 จัดทำวารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน 4 ฉบับ/ปี ฉบับละ 8,500 เล่ม พร้อมเผยแพร่ผ่านสื่อออนไลน์และจัดส่งไปรษณีย์ไปยังหน่วยงานต่าง ๆ/ สถาบันการศึกษา/ และประชาชนทั่วไป จำนวน 7,000 เล่ม/ฉบับ

1.5 บันทึกโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน 6,000 เล่ม

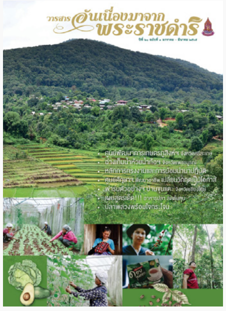

2. **สื่อโทรทัศน์ จำนวน 2 รายการ ดังนี้**

2.1 สารคดีโทรทัศน์เฉลิมพระเกียรติ ชุด “ร้อยไทยด้วยดวงใจ” เผยแพร่พระราชกรณียกิจ แนวพระราชดำริ ผลสำเร็จที่ราษฎรได้รับประโยชน์จากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และการน้อมนำแนวพระราชดำริ หลักการทรงงาน และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ เพื่อรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณเนื่องในวันสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ ช่อง 3, 5, 7, 9, Thai PBS, NBT และสถานีโทรทัศน์ดิจิตอล และทางสื่อออนไลน์ Facebook Fanpage Website และ Youtube สำนักงาน กปร. โดยมีรายละเอียด ประกอบด้วย

- สารคดีสั้นเฉลิมพระเกียรติ ความยาว 2 นาที จำนวน 8 ตอน ได้แก่
- สารคดีผลสำเร็จ ชื่อชุด ความสุขของแผ่นดิน ความยาว 5 นาที จำนวน 5 ตอน

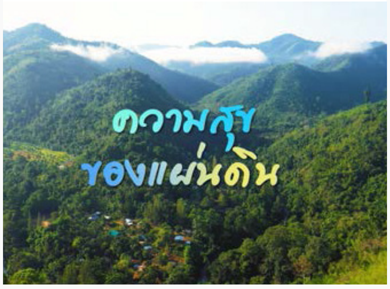

2.2 สารคดีเชิงข่าวทางสถานีโทรทัศน์ ชุด "สืบสาน สร้างสุข ปวงประชา" เพื่อเผยแพร่แนวพระราชดำริในการพัฒนาด้านต่าง ๆ ผลสำเร็จจากการพระราชทานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตลอดจนแบบอย่างของบุคคลที่น้อมนำแนวพระราชดำริ ไปประยุกต์ใช้กับตนเอง ครอบครัว ชุมชน และการสืบสาน รักษา และต่อยอดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเพื่อให้เกิดความยั่งยืน รวมถึงภารกิจของสำนักงาน กปร. ความยาว 3 นาที จำนวน 40 ตอน เผยแพร่ทางสถานีโทรทัศน์ ช่อง One ทุกวันพุธและวันศุกร์ เวลา 06.00-08.00 น. และสื่อออนไลน์ Facebook Fanpage ในเครือช่อง 3

3. สารคดีเชิงท่องเที่ยวการพัฒนาตามรอยพระราชดำริ ชุด ท่องไทย ความยาวประมาณ 10 นาที จำนวน 3 ตอน ในรูปแบบท่องเที่ยว สอดแทรกการใช้ชีวิตของชาวบ้านที่ได้รับประโยชน์จากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง ได้แก่

1) ตอนที่ 1 โครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ ดอยม่อนล้าน จังหวัดเชียงใหม่
2) ตอนที่ 2 โครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ บ้านนาเกียน จังหวัดเชียงใหม่
3) ตอนที่ 3 โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ บ้านแม่ตุงติง จังหวัดเชียงใหม่

4. สื่อวิทยุกระจายเสียง เผยแพร่ในรายการชุด "สืบสาน ธำรงไทย ด้วยใจภักดิ์" ทางสถานีวิทยุ จส.100 ดังนี้

4.1 รายการวิทยุ ความยาว 20 นาที จำนวน 45 ตอน นำเสนอแนวพระราชดำริ เป็นการสนทนาระหว่างผู้จัดรายการและผู้ได้รับประโยชน์จากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและผู้ปฏิบัติงาน (สัมภาษณ์สดทางโทรศัพท์) ออกอากาศทุกวันอังคารหรือวันพฤหัสบดี เวลา 13.00-14.00 น.

4.2 ข่าวประชาสัมพันธ์ ความยาว 2 นาที จำนวน 15 ข่าว ออกอากาศทุกวัน วันละครั้ง เวลา 11.00-12.00 น.

4.3 สปอตประชาสัมพันธ์ ความยาว 30 วินาที จำนวน 10 ตอน ออกอากาศทุกวัน อย่างน้อยวันละ 4 ครั้ง เวลา 06.00-07.00 น./ 08.00-0.900 น./ 14.00-15.00 น./ 18.00-19.00 น.

4.4 สารคดีสั้น ความยาว 3 นาที จำนวน 10 ตอน นำเสนอผลสำเร็จโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ ของสำนักงาน กปร. ในรูปแบบสารคดีสั้น เผยแพร่ทางสื่อออนไลน์ (Website สำนักงาน กปร., Website JS100, Facebook JS100, Twitter JS100)

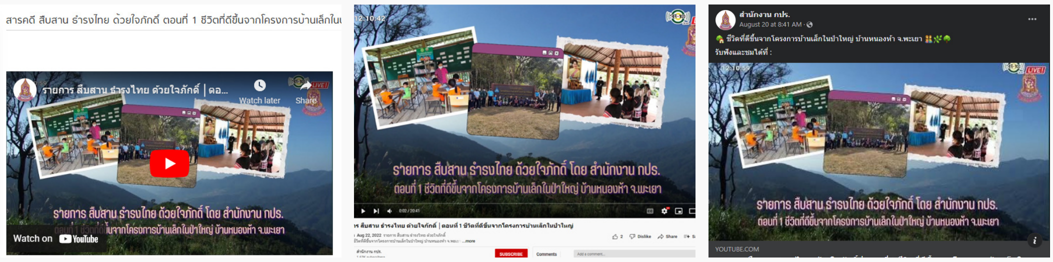

5. สื่อหนังสือพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เผยแพร่ข่าว บทความ และบทความเฉลิมพระเกียรติ ทางสื่อหนังสือพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์

เพื่อเผยแพร่ผลการดำเนินงานและผลสำเร็จของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตลอดจนองค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริ แบบอย่างของผู้ที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติใช้จนประสบผลสำเร็จ รวมทั้งกิจกรรมการดำเนินงานของ สำนักงาน กปร. องค์กรหรือมูลนิธิที่มีพระราชดำริให้จัดตั้งขึ้น ดังนี้

5.1 ข่าว จำนวน 30 ข่าว ปัจจุบันผลิตข่าวได้ 18 ข่าว เผยแพร่รวม 76 ชิ้นงาน แบ่งเป็น

- เผยแพร่ทางสื่อสิ่งพิมพ์ อาทิ หนังสือพิมพ์สยามรัฐ แนวหน้า ไทยโพสต์ เดลินิวส์ และไทยรัฐ รวมทั้งสิ้น 33 ชิ้นงาน
- เผยแพร่ทางออนไลน์ อาทิ ไทยรัฐออนไลน์ ผู้จัดการออนไลน์ สยามรัฐ คมชัดลึก แนวหน้า ไทยโพสต์ กรุงเทพธุรกิจ เทคโนโลยีชาวบ้าน ฐานเศรษฐกิจ และไลน์ทูเดย์ รวมทั้งสิ้น 43 ชิ้นงาน

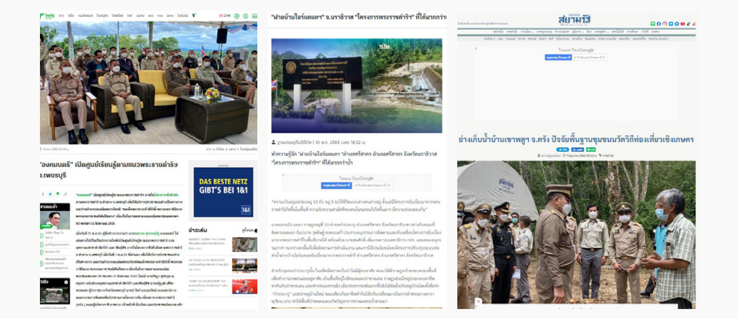

5.2 บทความ จำนวน 10 เรื่อง รวม 26 ชิ้นงาน แบ่งเป็น

- เผยแพร่ทางสื่อสิ่งพิมพ์ อาทิ สยามรัฐ ไทยรัฐ ไทยโพสต์ รวมทั้งสิ้น 8 ชิ้นงาน
- เผยแพร่ทางออนไลน์ อาทิ ไทยรัฐออนไลน์ สยามรัฐ กรุงเทพธุรกิจ พิมพ์ไทย คมชัดลึก ผู้จัดการออนไลน์ ไทยโพสต์ รวมทั้งสิ้น 18 ชิ้นงาน

6. การส่งเสริมและขยายผลให้แก่สถาบันการศึกษา เยาวชน และเจ้าหน้าที่หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน โดยการจัดทำโครงการค่ายเยาวชนรู้งานสืบสานพระราชดำริ (RDPB Camp) รุ่นที่ 12 ประกอบไปด้วย 3 กิจกรรม คือ

1) กิจกรรมที่ 1 ค่ายเยาวชนรู้งานสืบสานพระราชดำริ นำเยาวชนจากสถาบันการศึกษาทั่วประเทศ จำนวน 20 ทีม ทีมละ 4 คน รวมทั้งสิ้น 80 คน เรียนรู้แนวพระราชดำริ ณ โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 7 วัน ระหว่างวันที่ 4-10 เมษายน 2565

2) กิจกรรมที่ 2 การประกวดโครงการเยาวชนอาสาสานต่อพระราชดำริ หัวข้อ “สืบสาน รักษา ต่อยอด” ของเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการฯ และส่งผลงานเข้าประกวดตามหลักเกณฑ์ ซึ่งคณะกรรมการได้คัดเลือกเหลือ 10 ทีม จากสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษา 10 แห่งทั่วประเทศ ที่ได้นำองค์ความรู้ที่ได้รับจากการเข้าค่ายเยาวชนรู้งานสืบสานพระราชดำริมาประยุกต์ใช้ นำผลงานส่งเข้าประกวด ซึ่งทีมที่ได้รับรางวัลชนะเลิศ คือ ทีม Gen A จิตอาสาเปลี่ยนแปลงชุมชนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จัดทำโครงการบ้านหนองบัว : พื้นที่สีเขียว เพื่อการเรียนรู้และอนุรักษ์อย่างยั่งยืน : (Go Green Sandbox : Ban Nong Bua) สร้างนวัตกรรมเพื่อการอนุรักษ์ อาทิ การนำกระบอกไม้ไผ่ที่เหลือใช้หรือทิ้งแล้วมาทำเป็นกระถางเพาะต้นไม้ป่าชายเลนและการนำขยะจำพวกขวดพลาสติกมาทำเป็นส่วนผสมอิฐูคอนกรีต ให้แก่ชุมชนสำเภาคว่ำ อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี

3) กิจกรรมที่ 3 ผลิตและเผยแพร่ข่าวการจัดกิจกรรมของโครงการฯ จำนวน 5 ชิ้นงาน โดยผ่านแพร่ผ่านสถานีโทรทัศน์ดิจิตอล อาทิ ช่อง ททบ.5 HD รายการเกษตรสนามเป้า ช่อง NBT รายการรอบทิศถิ่นไทย ช่อง Thai PBS รายการวันใหม่วาไรตี้ เป็นต้น และทางสื่อออนไลน์ Facebook สำนักงาน กปร., Facebook ค่ายเยาวชน RdpbCamp และ Youtube สำนักงาน กปร.

7. สื่อนิทรรศการ

7.1 จัดแสดงนิทรรศการร่วมกับหน่วยงานภายนอก จำนวน 3 ครั้ง ดังนี้

- 18 เมษายน 2565 สนับสนุนการจัดนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ ณ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
- 20-28 กรกฎาคม 2565 สนับสนุนการจัดนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติเนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ณ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
- 1 ส.ค.65 ร่วมจัดนิทรรศการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในงานมหกรรมการวิจัยแห่งชาติ ณ โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์ กรุงเทพฯ

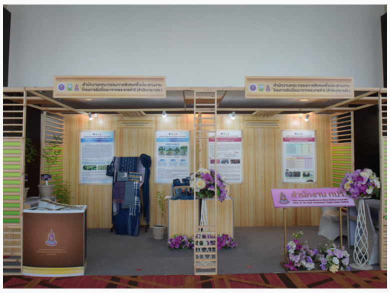

7.2 ออกแบบสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่ผ่านสื่อออนไลน์

- เผยแพร่พระราชกรณียกิจเพื่อเฉลิมพระเกียรติและเทิดพระเกียรติ เนื่องในวาระสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ อาทิ วันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว วันคล้ายวันพระบรมราชสมภพพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร วันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง วันคล้ายวันพระราชสมภพ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นต้น
- เผยแพร่ข้อมูลผลสำเร็จโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- เผยแพร่องค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริ และหลักการทรงงาน

7.3 ออกแบบสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อจัดแสดงภายในสำนักงาน กปร.

- เผยแพร่พระราชกรณียกิจเนื่องในวาระสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์
- เผยแพร่ผลสำเร็จโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- เผยแพร่โครงการและกิจกรรมของสำนักงาน กปร.

ผลการดำเนินงานด้านการศึกษาและขยายผลการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ

1. การขับเคลื่อนโครงการของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

1.1 การพิจารณาโครงการศึกษา ทดลอง วิจัย เมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2564 และวันที่ 10 พฤศจิกายน 2564 ได้จัดการประชุมหารือคณะอนุกรรมการดำเนินงานด้านวิชาการโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ณ อาคารสำนักงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ระบบออนไลน์ โดยมี นางสาวอุศนีย์ ธูปทอง รองเลขาธิการ กปร. เป็นประธานการประชุมฯ ทั้งนี้ ที่ประชุมฯ ได้พิจารณาให้การสนับสนุนแผนงานงบประมาณโครงการด้านวิชาการของศูนย์ศึกษาฯ ประจำปีงบประมาณ 2565 รวมทั้งสิ้น 4 โครงการ กรอบวงเงินงบประมาณ 825,077 บาท

การประชุมหารือคณะอนุกรรมการดำเนินงานด้านวิชาการฯ

1.2 การติดตามการดำเนินงานด้านวิชาการของคณะอนุกรรมการด้านวิชาการโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ คณะอนุกรรมการดำเนินงานด้านวิชาการโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พร้อมด้วยรองเลขาธิการ กปร. และเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. ได้เดินทางติดตามการดำเนินงานพร้อมให้ข้อคิดเห็นเพื่อประโยชน์ต่อการดำเนินงานศึกษา ทดลอง วิจัยของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ 4 แห่ง ในช่วงเดือนพฤษภาคม - สิงหาคม 2565 ได้แก่ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ จังหวัดจันทบุรี ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ จังหวัดเพชรบุรี ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ จังหวัดนราธิวาส ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ จังหวัดเชียงใหม่

การติดตามการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการด้านวิชาการฯ

1.3 การจัดทำแผนแม่บทศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. 2566 - 2570 กองศึกษาและขยายผลการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ ร่วมกับศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง มีการประชุมในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ - มิถุนายน 2565 เพื่อดำเนินการจัดทำแผนแม่บทศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. 2566 - 2570 ซึ่งจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการกำหนดแนวทางการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน คือ (1) การศึกษา ทดลอง วิจัยและพัฒนา (2) การขยายผลการพัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้ (3) การบริหารจัดการองค์กร เพื่อให้เป็นตัวอย่างความสำเร็จไปสู่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยสร้างรูปแบบการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

การประชุมจัดทำแผนแม่บทศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. 2566 - 2570

1.4 การพิจารณาแนวทางการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2565 ได้จัดการประชุมหารือการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ณ อาคารสำนักงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักงาน กปร. กรุงเทพฯ และผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ระบบออนไลน์ โดยมี นายสมศักดิ์ เพิ่มเกษร รองเลขาธิการ กปร. เป็นประธานการประชุมฯ โดยเป็นการประชุมเพื่อหารือแนวทางการดำเนินงานโครงการผลิตและสำรองเมล็ดพันธุ์พืชเพื่อพระราชทานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทั้ง 6 แห่ง และเห็นควรปรับปรุงเรื่องซองบรรจุภัณฑ์ฯ

การประชุมหารือการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

2. การขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.1 การติดตามสนับสนุนการดำเนินงานศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง สำนักงาน กปร. จำนวน 5 แห่ง

ท่ามกลางการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สำนักงาน กปร. ปรับแผนการตามแผนติดตามสนับสนุนการดำเนินงานศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง สำนักงาน กปร. ที่กำหนดไว้จำนวน 8 แห่ง เป็น 5 แห่ง และปรับเปลี่ยนรูปแบบการติดตาม จากการเดินทางลงพื้นที่เป็นการใช้แบบสอบถามผสมผสานกับการประชุมผ่านระบบออนไลน์ เพื่อให้สามารถดำเนินงานต่อไปได้ในสถานการณ์การแพร่ระบาดฯ โดยเก็บข้อมูลแบบผสมผสานได้ จำนวน 4 แห่ง และเมื่อสถานการณ์คลี่คลาย สามารถเดินทางลงพื้นที่ จำนวน 1 แห่ง ดังนี้

(1) บริษัท บางจาก คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) กรุงเทพฯ : ยึดมั่นในหลักการพัฒนานวัตกรรมทางธุรกิจสู่ความยั่งยืน นำใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อสร้างสมดุลในการดำเนินธุรกิจ การดูแลพนักงาน และจัดกิจกรรมเพื่อสังคมอย่างต่อเนื่อง เช่น โครงการเยาวชนคนดีบางจาก จัดกิจกรรมให้เยาวชนในชุมชนใกล้เคียงโรงกลั่นน้ำมัน มีโอกาสฝึกงานกับบริษัทบางจากฯ สำหรับด้านการสร้างพื้นที่เรียนรู้ ได้เปิดศูนย์เรียนรู้นวัตกรรมสีเขียว (Greenovation Learning Center) ซึ่งส่วนบริหารภาพลักษณ์องค์กร เป็นส่วนที่รับผิดชอบดูแล มีการจัดแสดงนิทรรศการเกี่ยวกับประวัติ ค่านิยม วิถีบางจาก ซึ่งนำเสนอการน้อมนำประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินธุรกิจ ภาพรวมธุรกิจ มุมมองโลกอนาคต และการกลับคืนสู่ธรรมชาติ เปิดบริการให้ผู้สนใจเยี่ยมชมโดยไม่มีค่าใช้จ่าย สามารถเข้าชมได้จำนวน 30 – 40 คน/รอบ ระยะเวลารอบละ 40 – 60 นาที ในช่วงของสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ต้องปิดรับผู้เข้าเยี่ยมชม และปรับใช้พื้นที่บางส่วนของศูนย์เรียนรู้ฯ ให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร

(2) กลุ่มข้าวคุณธรรม จังหวัดยโสธร : ศูนย์เรียนรู้ฯ มีการขับเคลื่อนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง และมุ่งสู่การผลิตให้ได้มาตรฐานการผลิตเกษตรอินทรีย์ (International Federation of Organic Agriculture Movements European Union หรือ IFOAM EU และCanada Organic Regime หรือ COR) เช่น ข้าวหอมมะลิ ผัก ผลไม้ พืชสมุนไพร และแปรรูปผลผลิตการเกษตร พร้อมทั้งมีตลาดรองรับทั้งในและต่างประเทศ มีการจัดฝึกอบรม เปิดรับผู้สนใจศึกษาดูงานด้านเกษตรทฤษฎีใหม่ ยกระดับสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตร ซึ่งมีกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ ได้แก่ เกี่ยวข้าว ปูฟาง กางเต้นท์ นอนชมดาว (โรงแรมล้านดาว) ชิมข้าวพื้นเมืองเพื่อสุขภาพ (Rice Testing) เป็นต้น ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ด้านผู้เข้าศึกษาดูงานที่มีจำนวนลดลง จึงใช้ช่วงเวลานี้ไปกับการฟื้นฟูปรับปรุงพื้นที่ดินให้อุดมสมบูรณ์ ปรับปรุงฐานเรียนรู้ และเพิ่มเติมการสัตว์เลี้ยง เพื่อสร้างสภาวะแวดล้อมที่พร้อมเป็นต้นแบบของแหล่งเรียนรู้และสร้างภูมิคุ้มกันการพึ่งพาตนเองด้านอาหาร

กลุ่มข้าวคุณธรรม จังหวัดยโสธร

(3) นายพินัย แก้วจันทร์ จังหวัดยะลา : ทำเกษตรทฤษฎีใหม่ในพื้นที่ จำนวน 15 ไร่ ประกอบด้วย พืชผักสวนครัว ผลไม้ ไม้เศรษฐกิจ และไม้ใช้สอย นอกจากนั้นยังเลี้ยงปลา เช่น ปลาตะเพียน ปลาแรด ปลาบ้า โดยเปิดรับบุคคลผู้สนใจเข้าเรียนรู้/ศึกษาดูงานภายในศูนย์เรียนรู้ฯ และรับเป็นวิทยากรบรรยายหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่หน่วยงาน/องค์กร อยู่เสมอ มีความเชี่ยวชาญด้านการขยายพันธุ์พืช และการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ซึ่งได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 เล็กน้อย เนื่องจากใช้ชีวิตอย่างพอเพียง พึ่งตนเอง ขยัน ประหยัด และใช้จ่ายตามความจำเป็น

(4) นายสุพจน์ โคมณี จังหวัดนครสวรรค์ : ศูนย์เรียนรู้ฯ ต้องปิดรับผู้ศึกษาดูงานและฝึกอบรมมาตั้งแต่เริ่มเกิดการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 และปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานเพื่อให้มีรายได้เพียงพอ สามารถดำเนินชีวิตต่อไปได้ มีทัศนคติเชิงบวกในการเผชิญปัญหา และหาทางออกจากปัญหาอุปสรรคที่พบ เปลี่ยนฐานเรียนรู้เป็นแหล่งหารายได้ โดยเริ่มจากการสร้างร้านค้า “เพียงพอดี” เพื่อจำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ อย่างไรก็ตาม ยังคงเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการเตรียมดินและวัสดุปลูกให้เหมาะสมกับพืชให้แก่ผู้สนใจโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย เนื่องจากเห็นว่า ปัจจุบัน มีผู้นิยมสนใจปลูกพืชไม่ว่าจะเป็นพืชผักสวนครัวไว้รับประทานเอง หรือไม้ประดับเพื่อเสริมรายได้ หากมีความรู้ด้านดินและวัสดุปลูกให้เหมาะสมกับพืชชนิดต่าง ๆ จะช่วยให้พืชเจริญเติบโตได้ผลดีขึ้น

ศูนย์เรียนรู้ฯ ของนายสุพจน์ โคมณี

(5) ห้างหุ้นส่วนจำกัด สมศักดิ์แกลงเซอร์วิส จังหวัดระยอง : ปัจจุบันเปิดสาขาเพิ่มขึ้น ตั้งอยู่ที่ตำบลทุ่งควายกิน อำเภอแกลง จังหวัดระยอง และเปลี่ยนชื่อเป็น บริษัท สมศักดิ์แกลงเซอร์วิส 1983 จำกัด ยังคงดำเนินธุรกิจสถานีบริการน้ำมันแบบครบวงจร และที่เดิมอยู่ระหว่างการปรับปรุงพื้นที่เป็นสถานีบริการน้ำมันที่ทันสมัยขึ้น โดยมีแนวคิดและวิธีปฏิบัติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตและธุรกิจที่ชัดเจนขึ้น กล่าวคือ มีการวางแผนทางธุรกิจอย่างมีเหตุมีผล มีการศึกษาข้อมูลในการดำเนินธุรกิจ การจัดการพื้นที่ น้ำเสีย ไม่ให้กระทบต่อพื้นที่ภายนอก เป็นเครือข่ายกับโครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหลมผักเบี้ยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ การดูแลพนักงาน และแบ่งปันช่วยเหลือชุมชนในพื้นที่เพื่อสร้างประโยชน์สุขในสังคม ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ โดยใช้หลักการพึ่งพาตนเอง พอประมาณ นอกจากนี้ ยังดูแลพนักงานที่ต้องกักตัว โดยการจัดส่งอาหารแห้ง เตรียมชุดตรวจ ATK พร้อมทั้งจัดหาวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ให้กับพนักงานและครอบครัว

ศูนย์เรียนรู้ของ บริษัท สมศักดิ์แกลงเซอร์วิส 1983 จำกัด

2.2 โครงการสัมมนาเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ สำนักงาน กปร. : จัดนำร่องในหัวข้อ “ถักทอเครือข่ายตามแนวพระราชดำริเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน” จำนวน 2 ครั้ง ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนราธิวาส เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน – 1 กรกฎาคม 2565 และศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสกลนคร เมื่อวันที่ 5 -6 กันยายน 2565 เพื่อสร้างขยายเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ตามแนวพระราชดำริในเชิงพื้นที่ ระหว่างศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง สำนักงาน กปร. โดยมีสำนักงาน กปร. เป็นส่วนสนับสนุนการประสานเครือข่าย รวมทั้งเพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็นในโลกยุคปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต มีผลสัมฤทธิ์โดยสรุป ได้แก่ 1) มีกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมรวม จำนวน 162 คน 2) จุดประกายการสร้างพื้นที่ของการเรียนรู้เชื่อมโยงแหล่งเรียนรู้ตามแนวพระราชดำริในเชิงพื้นที่ตามภูมิภาค และ 3) สำนักงาน กปร. ได้รับข้อมูลความต้องการ อุปสรรค ความท้าทาย เพื่อการวางแผนสนับสนุนพัฒนาในระยะต่อไป

โครงการสัมมนาเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ สำนักงาน กปร.

3. โครงการความร่วมมือกับหน่วยงานเครือข่าย

3.1 โครงการ อพ.สธ.- กปร.

(1) เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2565 ได้จัดการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารีสนองพระราชดำริโดยสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (อพ.สธ.- กปร.) ครั้งที่ 1/2565 ณ อาคารสำนักงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักงาน กปร. กรุงเทพฯ และผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ระบบออนไลน์ โดยมีนายลลิต ถนอมสิงห์ เลขาธิการ กปร. เป็นประธานการประชุมฯ ทั้งนี้ ที่ประชุมได้แจ้งให้ทราบว่า ส่วนที่มาของงบประมาณ เพื่อรองรับแผนปฏิบัติงานของศูนย์ศึกษาฯ ประจำปี 2565 มี 2 แหล่ง คือ งบ กปร. และงบ กปร. ร่วมกับงบปกติ ซึ่งสำหรับปี 2565 มีการขอสนับสนุนงบ กปร. เป็นจำนวนเงิน 7,808,465 บาท

การประชุมคณะกรรมการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ

(2) การประชุมวิชาการและร่วมจัดนิทรรศการทรัพยากรไทย : 30 ปี อพ.สธ. ประโยชน์แท้แก่มหาชน ระหว่างวันที่ 19 กันยายน - 24 กันยายน 2565 ณ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารีเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเป็นองค์ประธานเปิดงาน ในวันจันทร์ที่ 19 กันยายน 2565 ซึ่งศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริได้เข้าร่วมจัดนิทรรศการเกี่ยวกับผลการดำเนินงานด้านโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

3.2 การร่วมงานมหกรรมงานวิจัยแห่งชาติ : สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ได้เข้าร่วมงาน “มหกรรมงานวิจัยแห่งชาติ 2565” (Thailand Research Expo 2022) จัดขึ้นระหว่างวันที่ 1 - 5 สิงหาคม 2565 ณ ห้องบางกอกคอนเวนชัน ชั้น 22 โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์และบางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ เซ็นทรัลเวิลด์ กรุงเทพฯ ภายใต้แนวคิด“วิจัยเพื่อพัฒนาประเทศ สู่ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน” โดยสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินเป็นองค์ประธานเปิดงาน ซึ่งสำนักงาน กปร. และศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้มีส่วนร่วมในงานดังกล่าวประกอบด้วย

(1) นายลลิต ถนอมสิงห์ เลขาธิการ กปร. ได้ร่วมเสวนา ภายใต้หัวข้อ “Co-Creation รวมพลังงานวิจัยและนวัตกรรมสร้างเศรษฐกิจและสังคมเพื่อพื้นที่และท้องถิ่น” ในวันที่ 2 สิงหาคม 2565 โดยมีเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. และผู้ที่สนใจเข้าร่วมรับฟังเสวนา

(2) ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้ร่วมจัดนิทรรศการภายใต้แนวคิด “นิทรรศการชุมชนเข้มแข็งด้วยวิจัยและนวัตกรรม” โดยนำเสนองานวิจัย 2 เรื่อง ประกอบด้วย การทดสอบคุณภาพของปุ๋ยหมักมูลไส้เดือนดินชนิดต่างๆ ที่ผลิตจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร และการจัดการดินและน้ำให้ได้ต้นครามที่มีคุณภาพดี เพื่อปรับปรุงคุณภาพของเนื้อคราม

“มหกรรมงานวิจัยแห่งชาติ 2565” (Thailand Research Expo 2022)

3.3 สำนักงาน กปร. ร่วมมือกับหน่วยงานเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ ต่อยอด และขยายปริมณฑลการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต โดยสนับสนุนองค์ความรู้และขยายผลการพัฒนาตามแนวพระราชดำริด้านเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ศูนย์ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและความมั่นคง (ศปร.) กองบัญชาการกองทัพไทย มูลนิธิอุทกพัฒน์ในพระบรมราชูปถัมภ์ กรมราชทัณฑ์ เป็นต้น

ผลการดำเนินงานด้านกิจกรรมพิเศษและวิเทศสัมพันธ์

การดำเนินงานด้านกิจกรรมพิเศษ

1. โครงการต่อยอดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีผลการดำเนินงานดังนี้

1.1 ประชุมคณะทำงานต่อยอดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ครั้งที่ 1 ในวันที่ 9 พฤษภาคม 2565 โดยมีเลขาธิการ กปร. เป็นประธานในการประชุมคณะทำงานต่อยอดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จากการประชุม ที่ประชุมมีมติรับเป็นโครงการต่อยอดโครงการพระราชดำริของกรมป่าไม้ไว้ จำนวน 5 โครงการ ประกอบด้วย โครงการในพื้นที่จังหวัดลำปาง จำนวน 3 โครงการ และโครงการในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 2 โครงการ

1.2 การประชุมหารือในการจัดทำโครงการต่อยอดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในพื้นที่จังหวัดลำปาง ระหว่างวันที่ 8-9 สิงหาคม 2565 เพื่อรับทราบแนวทางการดำเนินงานของหน่วยงานต่างๆ ในการส่งเสริมและพัฒนาโครงการในพื้นที่จังหวัดลำปางจำนวน 3 โครงการ

2. โครงการจัดหาน้ำบาดาลแก้ปัญหาภัยแล้งอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงรับโครงการจัดหาน้ำบาดาลแก้ปัญหาภัยแล้งอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริตามที่กรมทรัพยากรน้ำบาดาล และสำนักงาน กปร. ได้นำความกราบบังคมทูลฯ แล้ว จำนวน 3 ระยะ ดังนี้

- ระยะที่ 1 จำนวน 15 โครงการ ครอบคลุม 11 จังหวัด
- ระยะที่ 2 จำนวน 18 โครงการ ครอบคลุม 30 จังหวัด
- ระยะที่ 3 จำนวน 14 โครงการ ครอบคลุม 14 จังหวัด

3. โครงการไก่ไข่และสัตว์พระราชทาน

ได้มีการประชุมคณะทำงานโครงการไก่ไข่และสัตว์พระราชทาน ครั้งที่ 1/2565 เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2565 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทบทวนการดำเนินงานที่ผ่านมา และกำหนดแนวทางการดำเนินงานโครงการไก่ไข่และสัตว์พระราชทานให้มีความชัดเจนและมีประสิทธิภาพที่ดีขึ้น โดยมี นายสมศักดิ์ เพิ่มเกษร รองเลขาธิการ กปร. เป็นประธานในการประชุม

4. โครงการความร่วมมือเพื่อการขยายผลองค์ความรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สำนักงาน กปร. มูลนิธิชัยพัฒนา บริษัท ไทยเบฟเวอเรจ จำกัด (มหาชน) และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้ร่วมกันลงนามในบันทึกข้อตกลง โครงการความร่วมมือเพื่อขยายองค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริสู่เยาวชน โดยมีการดำเนินการดังนี้

4.1 ประชุมร่วมหารือโครงการความร่วมมือเพื่อขยายองค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริสู่เยาวชน ในวันที่ 26 สิงหาคม 2565 ณ ห้องประชุม หนุมาน 2 สำนักงาน กปร.

4.2 ประชุมเพื่อจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือโครงการความร่วมมือเพื่อขยายองค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริสู่ ในวันที่ 15 ส.ค. 2565 ณ ห้องประชุม หนุมาน 2 สำนักงาน กปร.

4.3 ร่วมลงนามบันทึกข้อตกลง โครงการความร่วมมือเพื่อขยายผลองค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริสู่เยาวชน ณ ห้อง 210 ชั้น 2 ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ ณ ห้อง 210 ชั้น 2 โดยมี ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล กรรมการและเลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา นายลลิต ถนอมสิงห์ เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ นางเกศทิพย์ ศุภวานิช รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และนายฐาปน สิริวัฒนภักดี กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ บริษัท ไทยเบฟเวอเรจ จำกัด (มหาชน) เป็นผู้ร่วมลงนามในครั้งนี้

การดำเนินงานด้านวิเทศสัมพันธ์

1. โครงการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

1.1 การจัดประชุมคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ ฯ สำนักงาน กปร. ได้จัดประชุมหญ้าแฝกทั้งหมด 3 ครั้ง ได้แก่ การประชุมคณะกรรมการอำนวยการโครงการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ครั้งที่ 1/2565 เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2565 การประชุมคณะอนุกรรมการด้านวิชาการและติดตามประเมินผลโครงการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ครั้งที่ 1/2565 เมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2565 และการประชุมคณะอนุกรรมการด้านส่งเสริม ขยายผล เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์โครงการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ครั้งที่ 1/2565 เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2565

1.2 การสำรวจสถานที่สำหรับการประชุมหญ้าแฝกนานาชาติ ครั้งที่ 7 (ICV-7) และการศึกษาดูงาน ณ จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ 19 – 23 กรกฎาคม 2565

1.3 การจัดการประกวดวีดีโอสั้นเกี่ยวกับหญ้าแฝก โดยเครือข่ายหญ้าแฝกนานาชาติ (The Vetiver Network International: TVNI) ได้ขอความร่วมมือสำนักงาน กปร. ในการประชาสัมพันธ์การประกวดผลงาน/การใช้ประโยชน์ จากหญ้าแฝกโดยใช้เทคโนโลยีที่ประหยัด ด้วยรูปแบบวีดีโออย่างสั้น (A Short Video Competition: Vetiver System – A Climate Smart Technology)ความยาว 2 - 7 นาที โดยมีรางวัลแบ่งออกเป็น 8 ประเภท รวมทั้งสิ้น 15 รางวัล

1.4 การจัดพิมพ์หนังสือ "Vetiver Roots: The Vetiver System Technology Hidden Half" ซึ่งเขียนโดยนาย Paul Troung ผู้อำนวยการด้านเทคนิคและผู้อำนวยการของเครือข่ายหญ้าแฝกนานาชาติในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิคเครือข่ายหญ้าแฝกนานาชาติ จำนวน 500 เล่ม เพื่อเป็นเอกสารแจกในการประชุมหญ้าแฝกนานาชาติ ครั้งที่ 7 (ICV-7)

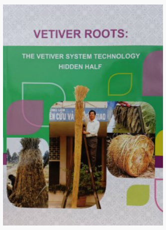

2. การบรรยายสรุปและการประสานการศึกษาดูงานแก่ชาวต่างชาติ

2.1 การบรรยายสรุป จำนวน 4 ครั้ง ให้แก่

(1) คณะผู้เข้าร่วมการประชุมวิชาการนานาชาติ "The 1st Cross Cultural International Conference on SKT, an Integrative Caring and Meditation Healing Exercise: CD and NCD caring" จังหวัดเพชรบุรี เมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2564

(2) คณะผู้เข้าอบรมหลักสูตรอบรมนานาชาติ "The Next Normal with Sufficiency Economy Philosophy towards a Sustainable Development" เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2565 และร่วมรับฟังการบรรยายสรุปและวิพากษ์การนำเสนอของผู้เข้าอบรมหลักสูตรดังกล่าว เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2565

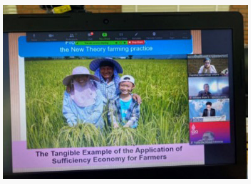

(3) คณะผู้เข้าอบรมหลักสูตรอบรมนานาชาติ "Thailand Next Move : Infrastructure, Industry and Innovation in Economic and Environmental Challenges" จำนวน 42 คน จาก 18 ประเทศ เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2565

(4) คณะผู้เข้าอบรมหลักสูตรการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนเชิงนิเวศและอนุรักษ์อย่างยั่งยืนกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Community –- based Ecotourism based on Sufficiency Economy Philosophy: CBT-Eco-SEP) จำนวน 15 คน จากสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2565

2.2 **การประสานการศึกษาดูงาน จำนวน 3 ครั้ง** ให้แก่

(1) คณะกำลังพลกรมกิจการชายแดนทหารและเจ้าหน้าที่สถานเอกอัครราชทูตกัมพูชาประจำประเทศไทย จำนวน 9 คน ศึกษาดูงานศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน ฯ จังหวัดฉะเชิงเทรา เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2564

(2) คณะผู้เข้าร่วมโครงการ "เยาวชนนานาชาติเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสืบสานตามรอยพระยุคลบาท" โดยมีกิจกรรมที่สำนักงาน กปร. เข้าไปมีส่วนร่วมประกอบไปด้วย การบรรยายสรุปเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2565 การนำคณะเยาวชนนานาชาติศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน ฯ และได้ศึกษาดูงาน ณ บ้านเกษตรกรตัวอย่างเกี่ยวกับกระบวนการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ณ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงด้านการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร (นางสาวเครือวรรณ จันทรศรี) เมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2565 และการร่วมรับฟังการนำเสนอผลการเรียนรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ ฯ ของคณะเยาวชนนานาชาติ ณ สำนักงาน กปร. เมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2565

(3) คณะทูตและกงสุลต่างประเทศประจำประเทศไทย พร้อมคู่สมรส ทัศนศึกษาโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประจำปี 2565 จาก 39 ประเทศ พร้อมผู้ติดตามรวมทั้งสิ้นประมาณ 100 คน สำหรับกิจกรรมที่กลุ่มวิเทศสัมพันธ์ร่วมดำเนินการประกอบไปด้วย การซ้อมการต้อนรับคณะ ฯ การเตรียมบทบรรยายให้ผู้แทนสำนักงาน กปร. การแปลเนื้อหานิทรรศการของพิพิธภัณฑ์ลุ่มน้ำป่าสัก พื้นที่แสดงโซนที่ 7 เดินตามรอยพระบาทตามศาสตร์ของพ่อ และการบรรยายเนื้อหานิทรรศการดังกล่าวเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2565 เพื่อเผยแพร่พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และพระบรมวงศานุวงศ์ไทย ในการช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตและส่งเสริมการเติบโตแบบสมดุล ตลอดจนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับความสำเร็จและบทบาทของประเทศไทยด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืน สมดุล และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสอดรับกับเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสหประชาชาติ

3. การพัฒนาคุณภาพบุคลากร

กลุ่มวิเทศสัมพันธ์ได้จัดโครงการหลักสูตรฝึกอบรมมัคคุเทศก์ภาษาอังกฤษ สำหรับเจ้าหน้าที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและเจ้าหน้าที่ กปร. ประจำปี 2565 ผ่านระบบออนไลน์ (Zoom Cloud Meeting) ระหว่างวันที่ 28 มีนาคม – 1 เมษายน 2565 โดยมีเข้ารับการอบรมจำนวน 20 คน

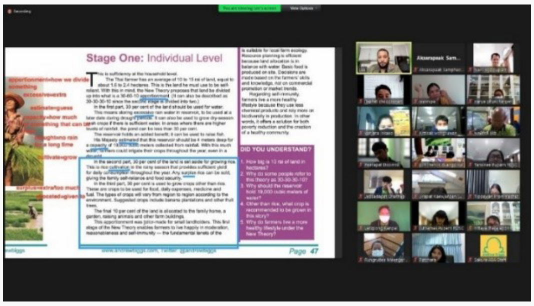

4. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

กลุ่มวิเทศสัมพันธ์ได้ดำเนินการแปล ปรับปรุง และตรวจสอบเนื้อหาฉบับภาษาอังกฤษ สำหรับเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ รวมทั้งสิ้น 4 เรื่อง ได้แก่ การแปล PowerPoint เรื่อง “สังคมไทยตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกระแสโลกาภิวัตน์” สำหรับการบรรยายให้แก่วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) โดยเลขาธิการ กปร. การแปลคำกล่าวต้อนรับและเนื้อหานิทรรศการของพิพิธภัณฑ์ลุ่มน้ำป่าสัก พื้นที่แสดงโซนที่ 7 เดินตามรอยพระบาทตามศาสตร์ของพ่อ การจัดทำบทความเพื่อลงเผยแพรในจุลสารภูมิวาริน เล่มที่ 59 เดือนมีนาคม 2565 และเล่มที่ 60 เดือนกันยายน 2565 และการเขียนบทความเพื่อตีพิมพ์ลงจุลสารดังกล่าว จำนวน 1 บทความ และการแปลข่าวกิจกรรมการบรรยายสรุปและการศึกษาดูงาน จำนวน 7 ข่าว

ผลการดำเนินงานด้านสารสนเทศ

ในปี 2565 ศูนย์สารสนเทศ (ศสท.) ได้ดำเนินการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศภายในสำนักงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลได้อย่างสูงสุด และเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลดิจิทัล ทางศูนย์สารสนเทศ (ศสท.) ได้ดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

1. **พัฒนาระบบสารสนเทศ** โดยทางศูนย์สารสนเทศ (ศสท.) ดำเนินการพัฒนาระบบตามแผนให้สามารถพร้อมใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ

1.1 **ระบบฐานข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (ฐานข้อมูลกลาง)** ได้ปรับปรุงระบบฐานข้อมูลกลาง โดยระบบดังกล่าว ประกอบด้วย ข้อมูลพระราชดำริ พระราชกรณียกิจ ข้อมูลฎีกา ข้อมูลโครงการที่ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ข้อมูลการติดตามผล และ ข้อมูล Dashboard ของระบบ

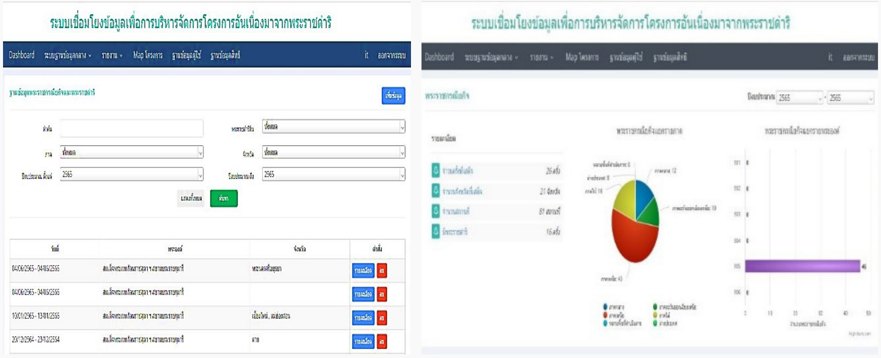

พัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (ฐานข้อมูลกลาง)

2. **พัฒนาบุคลากรด้านการใช้งานเทคโนโลยี** ศสท. ได้สนับสนุนการจัดฝึกอบรมบุคลากรในสำนักงาน เพื่อให้บุคลากรได้มีการพัฒนาทักษะและความเข้าใจในการใช้งานระบบดังนี้

2.1 **จัดอบรมลงนามระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์** ให้แก่ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. โดยมีวัตถุประสงค์ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับความรู้ ความเข้าใจและสามารถใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (e-Saraban) ผ่านเครือข่าย Internet ได้อย่างถูกต้อง ทั้งการสร้างหนังสือ กระบวนการลงนามอิเล็กทรอนิกส์ตลอดจนการรับ-ส่งภายในหน่วยงานและภายนอกหน่วยงาน

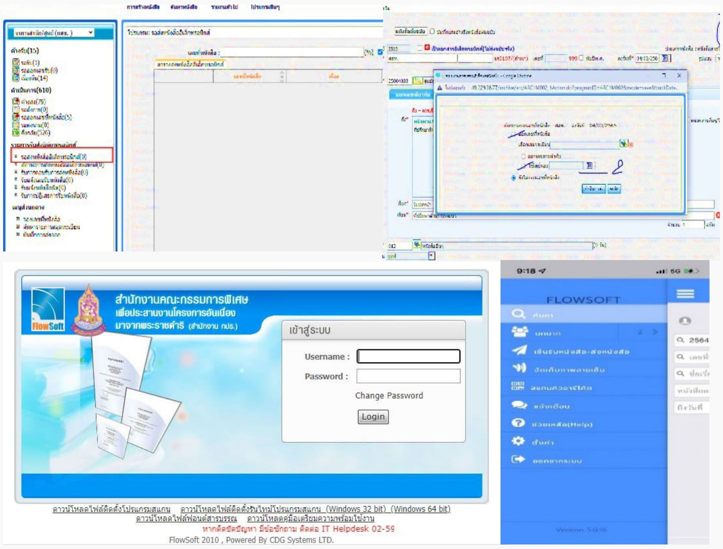

จัดอบรมสารบรรณลงนามในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ให้แก่ผู้บริหารและบุคลากรในสำนักงาน

2.2 จัดฝึกอบรมโครงการก้าวทัน Thailand 4.0 : หลักสูตรเสริมสร้างความเข้าใจการจัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance for Government) และ พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 (PDPA : Personal Data Protection Act) เพื่อให้บุคลากรของสำนักงาน กปร. ได้มีความรู้ ความเข้าใจพร้อมปรับองค์กรให้ก้าวทัน Thailand 4.0 เพื่อขับเคลื่อนไปสู่องค์กรดิจิทัลให้บุคลากรของสำนักงาน กปร. สามารถนำมาปรับใช้ เพื่อสนับสนุนภารกิจของหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพก่อเกิดผลลัพธ์ที่นำไปปฏิบัติต่อไปได้จริง

2.3 จัดฝึกอบรมหลักสูตร Infographic with Adobe illustrator CC 2022 และ และ Movie Editing With Adobe Premier Pro CC 2022 ให้แก่เจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. และศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมสามารถใช้โปรแกรม Infographic with Adobe illustrator CC 2022 เพื่อสร้างสรรค์รูปแบบงานด้าน Infographic และโปรแกรม Movie Editing With Adobe Premier Pro CC 2022 เพื่อใช้ในการตัดต่อภาพและวิดีโอได้

จัดฝึกอบรมการทำ Infographic และการตัดต่อวีดีโอ ให้แก่บุคลากรในสำนักงาน กปร. และศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ

3. จัดทำสื่อโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

3.1 แอนิเมชันนวัตกรรมการ์ตูนองค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริ สืบสานพระราชปณิธานชุดหนุมานน้อยก้าวตามพ่อจำนวน 2 ตอน ได้แก่ ตอนน้องออกัสเจ้าดินหน้างุ้ม และตอนรอยยิ้มที่ห้วยมะแกง

4. ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์และซ่อมบำรุง

4.1 จัดซื้อครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ ในปีงบประมาณ 2565 ศสท. ได้จัดซื้อครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ ดังนี้

4.1.1 เครื่องคอมพิวเตอร์แบบแม่ข่ายแบบที่ 1 จำนวน 3 เครื่อง พร้อมชุดโปรแกรมระบบปฏิบัติการสำหรับเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย (Server) รองรับหน่วยประมวลผลกลาง ไม่น้อยกว่า 16 แกนหลัก (Core) ที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมาย จำนวน 3 ลิขสิทธิ์

4.1.2 อุปกรณ์สำหรับจัดเก็บข้อมูลภายนอก (External Stroage) จำนวน 1 เครื่อง ทดแทนของเดิมปี 2557

4.1.3 เครื่องคอมพิวเตอร์ สำหรับประมวลผล แบบที่ 2 พร้อมระบบปฏิบัติการ จำนวน 20 เครื่อง ทดแทนของเดิม ปี 2558

4.1.4 เครื่องคอมพิวเตอร์โน๊ตบุ๊ก สำหรับงานประมวลผล จำนวน 14 เครื่อง ทดแทนของเดิมปี 2557 จำนวน 3 เครื่อง

4.1.5 เครื่องคอมพิวเตอร์แท็ปเล็ต IPAD Air (Wifi + Cellular) จำนวน 9 เครื่อง สำหรับสนับสนุนการทำงานนอกสถานที่ในสถานการณ์ Covid-19

ผลการดำเนินงานด้านการส่งเสริมจริยธรรมและการต่อต้านการทุจริต

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) สำนักงาน กปร. มีหน้าที่หลักในการบูรณาการและขับเคลื่อนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและการส่งเสริมคุ้มครองจริยธรรมในสำนักงาน กปร. สำหรับผลการดำเนินงานในปี 2565 ที่สำคัญ ดังนี้

การดำเนินงานด้านการต่อต้านการทุจริต

1. การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ

สำนักงาน กปร. ได้เข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity & Transparency Assessment : ITA) ประจำปี 2565 ตามมติคณะรัฐมนตรี ซึ่งผลการประเมินมีคะแนนภาพรวม 90.02 คะแนน (เต็ม 100) จัดอยู่ในระดับ A อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาตามตัวชี้วัด พบว่ายังมีตัวชี้วัดบางตัวได้คะแนนไม่ถึงเกณฑ์ (85 คะแนน) ซึ่งต้องดำเนินการปรับปรุงการปฏิบัติงานตามข้อเสนอแนะของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ต่อไป ได้แก่ คุณภาพการดำเนินงาน (81.69 คะแนน) ประสิทธิภาพการสื่อสาร (80.51 คะแนน) และ การปรับปรุงการทำงาน (77.87 คะแนน)

คะแนน ITA แยกตามตัวชี้วัดของสำนักงาน กปร.			
ลำดับที่	ตัวชี้วัดการประเมิน	คะแนน	ประเภทแบบวัด
1	การป้องกันการทุจริต	100.00	IIT (ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน)
2	การเปิดเผยข้อมูล	95.00	
3	การปฏิบัติหน้าที่	93.61	
4	การแก้ไขปัญหาการทุจริต	91.40	
5	การใช้อำนาจ	89.93	
6	การใช้ทรัพย์สินของราชการ	87.74	
7	การใช้งบประมาณ	87.45	
8	คุณภาพการดำเนินงาน	81.69	EIT (ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก)
9	ประสิทธิภาพการสื่อสาร	80.51	
10	การปรับปรุงการทำงาน	77.87	

2. มาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสภายในสำนักงาน กปร. ประจำปี 2565

สำนักงาน กปร. ได้จัดทำมาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใส สำนักงาน กปร. ประจำปี 2565 ขึ้นเพื่อกำหนดเป็นมาตรการและแนวทางในการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะของสำนักงาน ป.ป.ช. ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก โดยยึดหลักการมีส่วนร่วม ความโปร่งใส เพื่อให้การปฏิบัติงานหรือดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเท่าเทียมกัน ปฏิบัติงานภายในสำนักงาน กปร. และส่งผลไปถึงหน่วยงานภาครัฐ/ภาคีเครือข่ายผู้ที่เกี่ยวข้อง และประชาชนจะได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติตามมาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใส

การดำเนินงานด้านส่งเสริมจริยธรรม

1. การสรรหาและคัดเลือกคณะกรรมการจริยธรรมประจำสำนักงาน กปร.

สำนักงาน กปร. ได้ดำเนินการจัดให้มีคณะกรรมการจริยธรรมประจำสำนักงาน กปร. ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 เสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยมี หม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ รองเขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา เป็นประธานกรรมการ รองเลขาธิการ กปร. ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานด้านจริยธรรม (นายปวัตร์ นวะมะรัตน) เป็นกรรมการและเลขานุการ โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2565 มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 3 ปี และได้ประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ 1/2565 เมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2565

2. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตในภาครัฐ และการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม โดยดำเนินกิจกรรม ดังนี้

1) กิจกรรมเสียงตามสาย เผยแพร่สัปดาห์ละ 3 ครั้ง
2) กิจกรรมธรรมะ Delivery เผยแพร่ธรรมะผ่านเสียงตามสาย ทุกวันที่ 1 และ 16 ของเดือน
3) กิจกรรมการจัดบอร์ดประชาสัมพันธ์ จำนวน 6 เรื่อง
4) กิจกรรมข้อความรณรงค์ทางหน้าจอ Desktop เดือนละ 1 เรื่อง

3. โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตรจริยธรรมและธรรมาภิบาลในการปฏิบัติราชการสำนักงาน กปร. (รุ่นที่ 5) ประจำปี 2565

สำนักงาน กปร. จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตรจริยธรรมและธรรมาภิบาล ในการปฏิบัติราชการสำนักงาน กปร. (รุ่นที่ 5) ประจำปี 2565 เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและส่งเสริมให้เกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในการส่งเสริมและพัฒนาด้านจริยธรรมและธรรมาภิบาล รวมทั้งมีการร่วมระดมความคิด เพื่อจัดทำแผนยุทธศาสตร์ด้านมาตรฐานทางจริยธรรมและการส่งเสริมจริยธรรมของสำนักงาน กปร. พ.ศ. 2566 – 2570 เมื่อวันที่ 7 วันที่ 21 และวันที่ 8 กรกฎาคม 2565

4. การสำรวจประเมินด้านส่งเสริมจริยธรรมและการต่อต้านการทุจริต ประจำปี 2565 ของสำนักงาน กปร.

สำนักงาน กปร. ได้ดำเนินการสำรวจด้านส่งเสริมจริยธรรมและการต่อต้านการทุจริต ประจำปี 2565 ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 เพื่อพัฒนาและส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีพฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดี ผลการสำรวจสรุปได้ ดังนี้

1) ความเห็นต่อหัวหน้าส่วนราชการ ผู้ตอบส่วนใหญ่ร้อยละ 96 ขึ้นไป เห็นว่าผู้บังคับบัญชาให้ความสำคัญต่อเรื่องกำหนดนโยบายและบังคับใช้มาตรฐานทางจริยธรรม การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและการป้องกันการทุจริต มีการจัดสรรงบประมาณ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา สนับสนุน ส่งเสริมผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาให้มีความซื่อสัตย์ และปฏิบัติตนตามประมวล จริยธรรม/คู่มือองค์กรคุณธรรมของสำนักงาน มีการคุ้มครองและประกันความเป็นอิสระและเที่ยงธรรมของกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม รวมถึงคุ้มครองผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาที่ปฏิบัติตนตามประมวลจริยธรรมอย่างตรงไปตรงมามิให้ถูกกลั่นแกล้งหรือถูกใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรม ติดตามสอดส่องให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอย่างเคร่งครัด

2) ความเห็นต่อกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม ผู้ตอบส่วนใหญ่ร้อยละ 96 ขึ้นไป เห็นว่า กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม (ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต) ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่และเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมและทำหน้าที่เผยแพร่ประชาสัมพันธ์เรื่องคุณธรรม จริยธรรม และการป้องกันการทุจริต

3) ข้อมูลเกี่ยวกับจริยธรรมของบุคลากรของสำนักงาน กปร. จำนวน 10 ประเด็น พบว่าบุคลากรส่วนใหญ่ปฏิบัติงานโดยยึดถือประโยชน์ส่วนรวมและประเทศชาติเป็นสำคัญ ปฏิบัติงานด้วยความเป็นกลางตามกฎ ระเบียบของสำนักงานและมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

4) การดำเนินงานด้านส่งเสริมจริยธรรมและการต่อต้านการทุจริต ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นว่าการที่ผู้บริหารให้ความสำคัญและเป็นแบบอย่างที่ดี และการรณรงค์ปลุกจิตสำนึกให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมของส่วนราชการเป็นแนวทางที่มีประโยชน์มากที่สุด รองลงมาคือการปรับปรุงขั้นตอนของระบบงานให้เปิดเผย โปร่งใส และตรวจสอบได้

5) ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงพัฒนาด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม หรือการต่อต้านการทุจริต ของสำนักงาน กปร. มีข้อเสนอที่น่าสนใจ เช่น ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมที่มีรูปแบบที่หลากหลายหรือบูรณาการ เรื่องคุณธรรมจริยธรรมเข้าไปในกิจกรรมที่จัดโดยกองต่าง ๆ ใน สำนักงาน กปร. และไม่ควรเน้นแค่การจัดหลักสูตรฝึกอบรมปลุกจิตสำนึก อบรมด้านคุณธรรม และยกตัวอย่างคดีทุจริตสม่ำเสมออย่างต่อเนื่องและจัดกิจกรรมส่งเสริมเกี่ยวกับจริยธรรมศีลธรรมบ่อย ๆ เพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญที่จะไม่หลงทางประพฤติตนในทางที่ผิด เป็นต้น

การประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สำนักงาน กปร. ร่วมกับสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้ดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี สำหรับโครงการที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก กปร. ในช่วงปีงบประมาณ 2557 - 2564 จำนวน 93 โครงการ จาก 1,359 โครงการ โดยวิธีสุ่มประชาชน จำนวน 2,214 คน ครอบคลุม 4 กลุ่มงานพัฒนา ได้แก่ ด้านแหล่งน้ำ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านส่งเสริมอาชีพ และด้านบูรณาการ/อื่นๆ ที่กระจายตามภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศ นอกจากนี้ ยังมีการจัดประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) กับส่วนราชการผู้ปฏิบัติงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในครั้งนี้

การประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สามารถสรุปข้อค้นพบที่สำคัญ (Key Findings) 2 ประเด็น คือ ด้านการได้รับประโยชน์และความพึงพอใจ และด้านกลไกขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

1.1 ด้านการได้รับประโยชน์และความพึงพอใจ แยกเป็น

1) ผู้เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่ได้รับประโยชน์จากโครงการฯ ทั้ง 4 ด้านการพัฒนา ซึ่งอยู่ในระดับที่สูง มากกว่าร้อยละ 93 และมีความพึงพอใจในภาพรวมของโครงการฯ อยู่ในระดับคะแนน 1.96 คะแนน จากคะแนนเต็ม 3.00 คะแนน ซึ่งสามารถแสดงผลตามรูปภาพที่ 1 และ 2

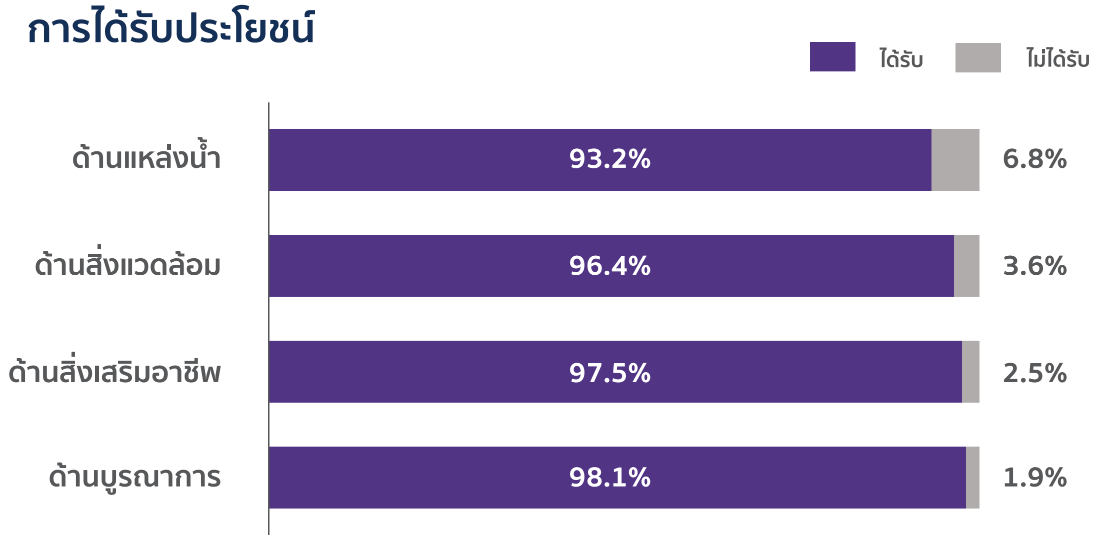

รูปภาพที่ 1 แสดงร้อยละของผู้เข้าร่วมโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่ได้รับประโยชน์

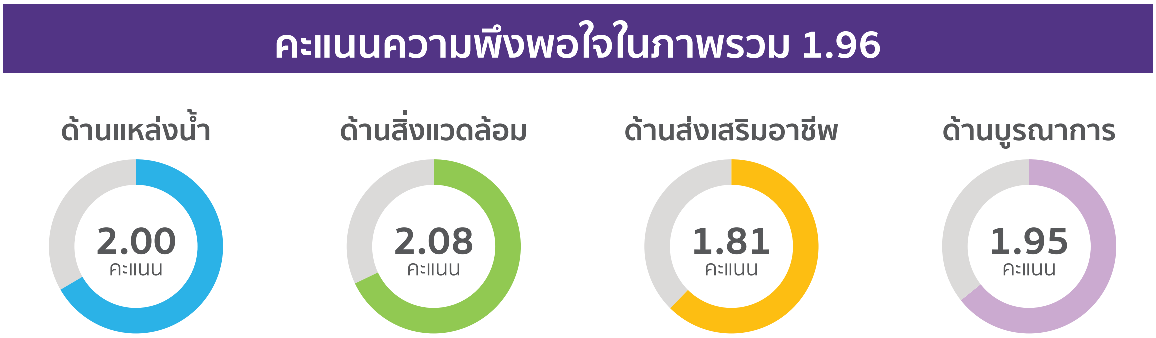

รูปภาพที่ 2 แสดงระดับความพึงพอใจในภาพรวมของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

2) โครงการฯ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านส่งเสริมอาชีพ และด้านบูรณาการ ประชาชนได้รับประโยชน์ในทิศทางเดียวกับวัตถุประสงค์หลัก ซึ่งไม่ใช่ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียว คิดเป็นร้อยละ 91.85 ร้อยละ 79.72 และร้อยละ 74.97 ตามลำดับ ส่วนโครงการฯ ด้านแหล่งน้ำ มีการได้รับประโยชน์ที่หลากหลาย เช่น การมีแหล่งน้ำเพื่อใช้ในการประกอบอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 86.88 การมีน้ำใช้ในการอุปโภค บริโภคอย่างเพียงพอตลอดทั้งปี คิดเป็นร้อยละ 85.58 แสดงข้อมูลตามรูปภาพที่ 3 และ 4

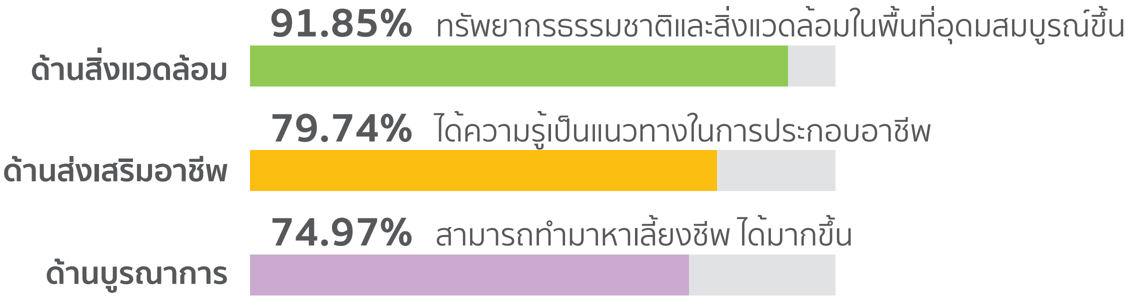

รูปภาพที่ 3 แสดงร้อยละของประชาชนที่ได้รับประโยชน์จากโครงการฯ (ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านส่งเสริมอาชีพ และด้านบูรณาการ)

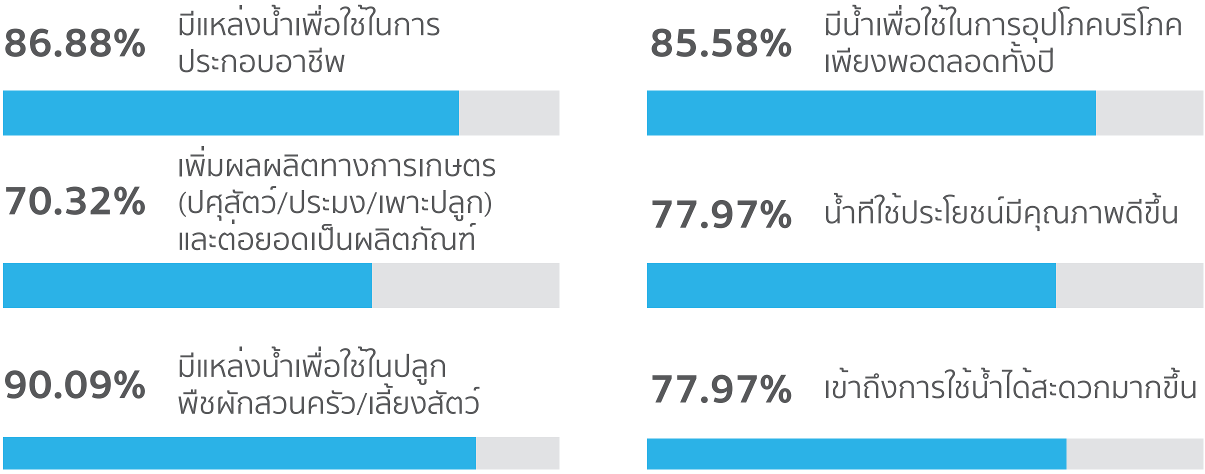

รูปภาพที่ 4 แสดงร้อยละของประชาชนที่ได้รับประโยชน์จากโครงการฯ (ด้านแหล่งน้ำ)

3) การดำเนินโครงการฯ ส่งผลให้ประชาชนส่วนใหญ่มีรายได้เพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 72.24 โดยเฉพาะด้านส่งเสริมอาชีพและด้านบูรณาการ คิดเป็นร้อยละ 78.99 และร้อยละ 74.95 ตามลำดับ แสดงตามรูปภาพที่ 5

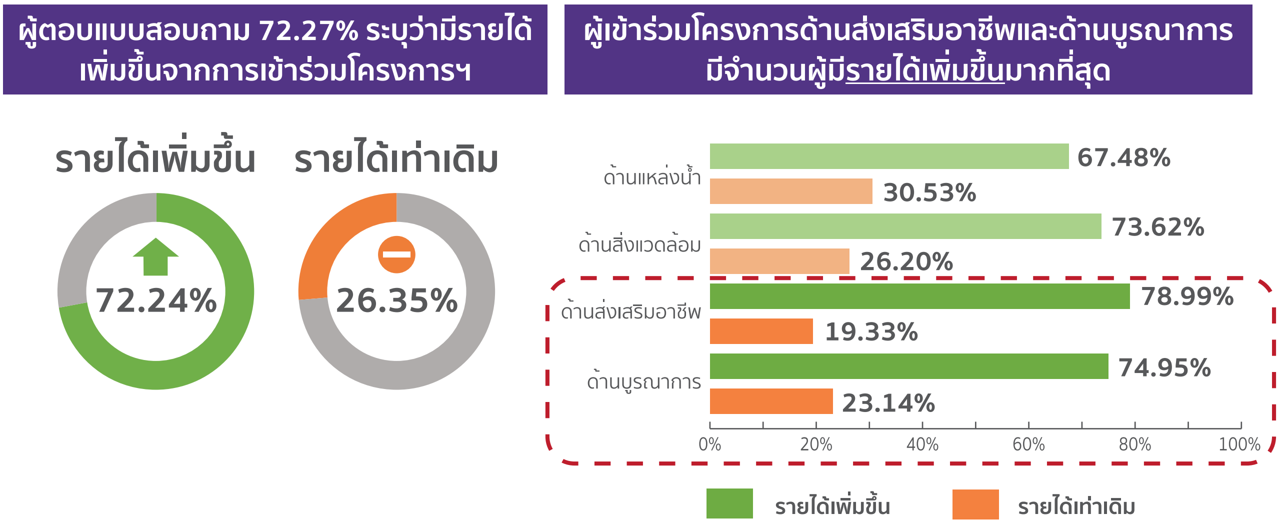

รูปภาพที่ 5 แสดงรายได้ของประชาชนหลังจากเข้าร่วมโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

4) ประชาชนส่วนใหญ่มีระดับการออมเพิ่มขึ้นและภาระหนี้ลดลง คิดเป็นร้อยละ 62.62 และร้อยละ 57.25 ตามลำดับ แต่ยังไม่มากเท่ากับการเพิ่มขึ้นของรายได้ เนื่องจากบางส่วนมีการนำรายได้ที่เพิ่มขึ้นไปลงทุนเพื่อต่อยอดในอาชีพที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ แสดงตามรูปภาพที่ 6

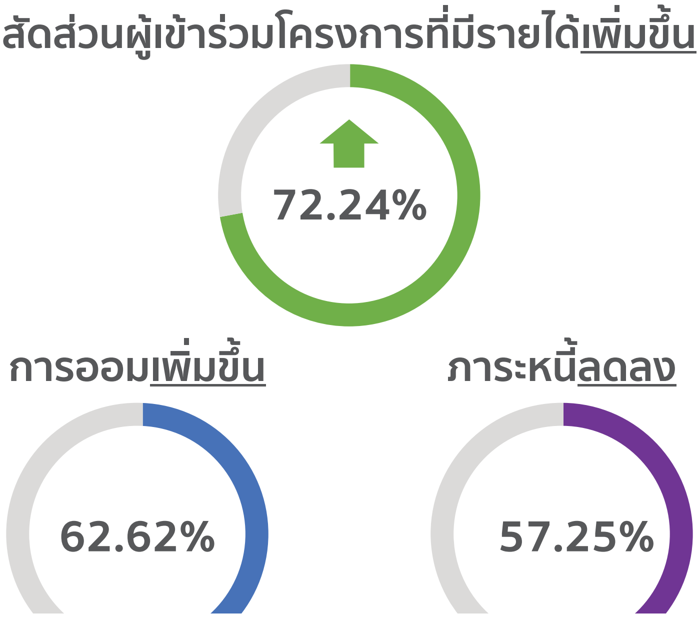

รูปภาพที่ 6 แสดงสัดส่วนการออมและภาระหนี้ของประชาชนหลังจากเข้าร่วมโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

5) อายุและระดับการศึกษามีผลต่อช่องทางการรับรู้ข้อมูลโครงการฯ โดยช่องทางที่มีประสิทธิภาพ คือ สื่อสารผ่านเจ้าหน้าที่รัฐและผู้นำชุมชน (ทุกช่วงอายุและระดับการศึกษา) และช่องทางออนไลน์ในกลุ่มคนรุ่นใหม่ (อายุต่ำกว่า 20 ปี) สามารถแสดงความสัมพันธ์ระหว่างช่องทางการรับรู้และช่วงอายุ และระดับการศึกษา แสดงตามรูปภาพที่ 7 และ 8

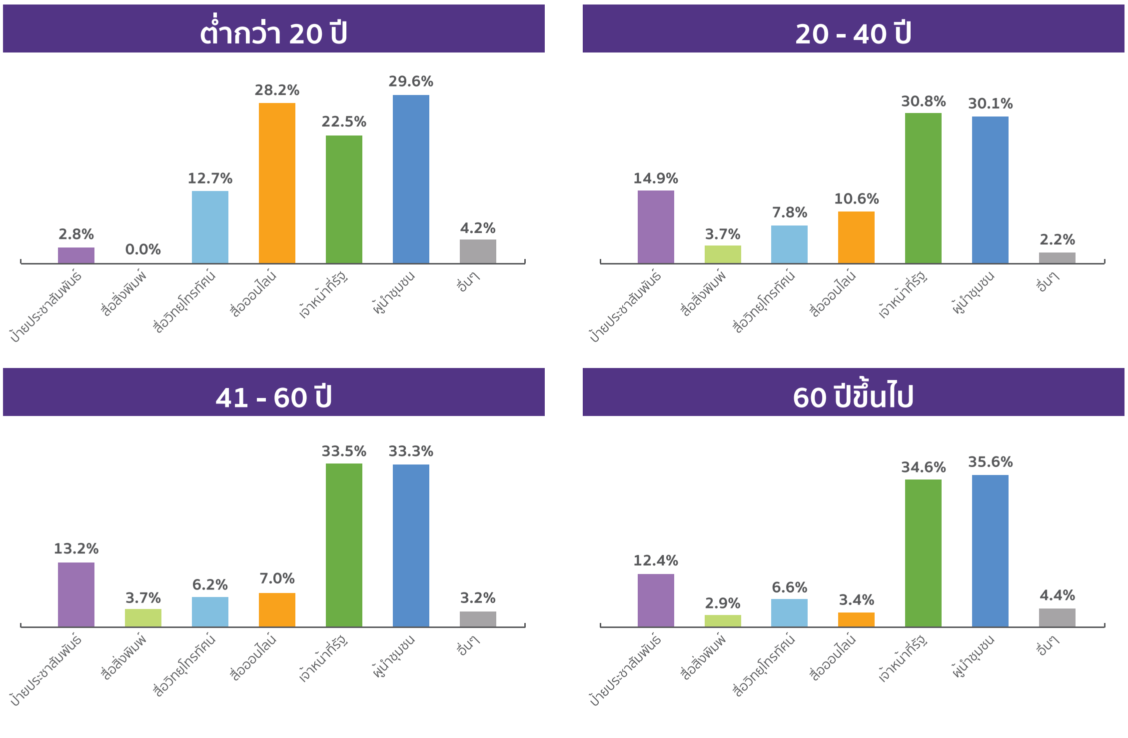

รูปภาพที่ 7 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างช่องทางการรับรู้และช่วงอายุ

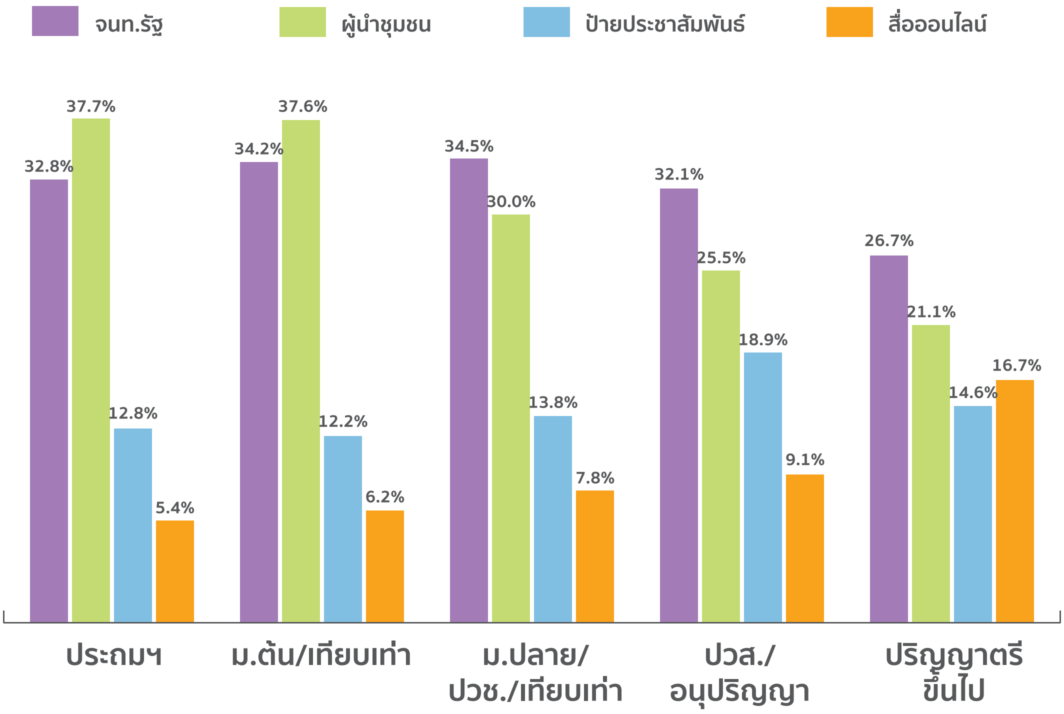

รูปภาพที่ 8 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างช่องทางการรับรู้และระดับการศึกษา

1.2 ด้านกลไกขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

1) นอกจากความคล่องตัวและรวดเร็วของกระบวนการอนุมัติโครงการและงบประมาณแล้ว ช่วงเวลาของการอนุมัติก็ส่งผลต่อความสำเร็จของโครงการ อย่างไรก็ตาม โครงการฯ ที่ต้องดำเนินการต่อเนื่องกันแต่ละหน่วยงานจำเป็นต้องมีการดำเนินการสอดรับโดยเฉพาะโครงการด้านบูรณาการ

2) กระบวนการขับเคลื่อนโครงการด้านบูรณาการของหน่วยงานต่างๆ ยังไม่มีกลไกเชื่อมโยงประสานระหว่างหน่วยงานที่ชัดเจน เนื่องจาก การทำงานยังมีช่องว่างไม่สามารถประสานงานระหว่างหน่วยงานได้อย่างมีเอกภาพ ขาดการมุ่งสู่เป้าหมายร่วมกันที่ชัดเจน หน่วยงานต่าง ๆ มุ่งเน้นการทำงานเฉพาะในส่วนภารกิจของหน่วยงานของตน

3) การต่อยอดใช้ประโยชน์จากข้อมูลในระบบเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการโครงการฯ (E-Project) ของสำนักงาน กปร. เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ (Project Evaluation) ยังมีข้อจำกัด

<u>ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา</u>

1. ควรให้ความสำคัญกับความเชื่อมโยงและการต่อยอดโครงการฯ ทุกประเภท เพื่อให้โครงการฯ สร้างประโยชน์ในด้านอื่นๆ โดยเฉพาะสร้างรายได้ให้ประชาชนมีความกินดีอยู่ดีมากขึ้น
2. ควรปรับปรุงหลักเกณฑ์การวิเคราะห์และกลั่นกรองโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในลักษณะบูรณาการให้ครอบคลุมหลายมิติ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ควบคู่ไปกับการใช้ประโยชน์จากระบบเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการโครงการฯ (E-Project) เพื่อเป็นข้อมูลใช้ประโยชน์ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้
3. สำหรับโครงการด้านบูรณาการ ควรมีการจัดทำแผนแม่บทร่วมและวางระบบการบริหารจัดการโครงการที่เป็นเอกภาพ เช่น การกำหนดเป้าหมายร่วม ตัวชี้วัดร่วม และควรมีการจัดลำดับความสำคัญของโครงการที่ต้องดำเนินการ เป็นต้น
4. พัฒนาระบบการประเมินผลสัมฤทธิ์ (Evaluation) ของโครงการฯ ที่สามารถประเมินผลโครงการในระดับผลลัพธ์ (Outcome) รายโครงการ ก่อนที่จะพัฒนาไปสู่การมีระบบการประเมินผลในภาพรวมทั้งในระดับประเทศและระดับพื้นที่
5. ขยายการสร้างการรับรู้เกี่ยวกับโครงการฯ และประโยชน์ของโครงการฯ ให้กับประชาชนในพื้นที่ในวงกว้างมากขึ้น โดยควรดำเนินการผ่านช่องทางการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายทั้งช่วงอายุ และระดับการศึกษา

จากการประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ นายกรัฐมนตรีมีบัญชาให้ติดตามผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริตามข้อเสนอแนะของการศึกษาในครั้งนี้เพิ่มเติม ซึ่งสำนักงาน กปร. จะได้ดำเนินการ โดยจะให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงและการต่อยอดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ให้นำไปสู่การสร้างประโยชน์ในมิติอื่น ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขกับประชาชนกว้างขวางยิ่งขึ้น ตามพระบรมราโชบาย “สืบสาน รักษา ต่อยอด” โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตลอดจนขยายสร้างการรับรู้ถึงประโยชน์ที่เกิดขึ้นผ่านช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสมกับแต่ละกลุ่มเป้าหมายต่อไป

คณะที่ปรึกษา

นายลลิต ถนอมสิงห์	เลขาธิการ กปร.
นายปวัตร์ นวะมะรัตน	รองเลขาธิการ กปร.
นางสาวอุศนีย์ ธูปทอง	รองเลขาธิการ กปร.
นายสมศักดิ์ เพิ่มเกษร	รองเลขาธิการ กปร.
นางสุพร ตรีนรินทร์	ที่ปรึกษาด้านการประสานงานโครงการฯ
นางพิชญดา หัศภาค	ปรึกษาด้านการพัฒนา
นายหทัย วสุนันต์	ปรึกษาด้านการประสานงานโครงการฯ

บรรณาธิการ

กองแผนงานและยุทธศาสตร์

สนับสนุนข้อมูล

กองประสานงานโครงการพื้นที่ 1
กองประสานงานโครงการพื้นที่ 2
กองประสานงานโครงการพื้นที่ 3
กองประสานงานโครงการพื้นที่ 4
สำนักงานเลขาธิการ
กองกิจกรรมพิเศษและวิเทศสัมพันธ์
กองศึกษาและขยายผลการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ
กองประชาสัมพันธ์
กองพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อขับเคลื่อนแนวพระราชดำริ
กองติดตามและประเมินผล
ศูนย์สารสนเทศ
ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต
กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
กลุ่มตรวจสอบภายใน
กลุ่มนโยบายพิเศษ

NOTES

DATE

NOTES

DATE

NOTES

DATE

ชื่อภาพ หมู่บ้านบริเวณโครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ บ้านขุนแตะ
ต.ดอยแก้ว อ.จอมทอง จ.เชียงใหม่
ผลงาน นางสาวนพพร พึ่งสุจริต
สังกัด กปค. 3

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)

เลขที่ 2012 ซอยอรุณอมรินทร์ 36 ถนนอรุณอมรินทร์
แขวงบางยี่ขัน เขตบางพลัด กรุงเทพฯ 10700
โทรศัพท์ 0 2447 8500-6 โทรสาร 0 2447 8562
www.rdpb.go.th